

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

นายมรกต อนุเคราะห์

ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
วิทยฐานะ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

บทคัดย่อ

ชื่อวิจัย : รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ชื่อผู้วิจัย : นายมรกต อนุเคราะห์

สังกัด : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

ปีที่รายงาน : 2565

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใช้วิธีวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ โดยการสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และการศึกษาความต้องการจำเป็นจากรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 183 คน 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบ ด้านความถูกต้องและความเป็นไปได้ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน 3) ทดลองใช้รูปแบบ โดยประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ ประเมินความพึงพอใจ และประเมินคู่มือการใช้รูปแบบโดยผู้ใช้รูปแบบ ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 183 คน และ 4) ประเมินรูปแบบ ด้านความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ โดยรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มที่เป็นตัวแทน ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานศูนย์เครือข่ายการศึกษา จำนวน 39 คน

ผลการวิจัย พบว่า ได้รูปแบบใหม่ คือ รูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคุณภาพ M-SMART Quality PIMI มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ และองค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ ผลการตรวจสอบด้านความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลการทดลองใช้รูปแบบ ดังนี้ 1) ผลการประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินความพึงพอใจ อยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด การประเมินรูปแบบมีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ : รูปแบบการบริหารองค์การ; องค์การคุณภาพ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยในครั้งนี้เกิดขึ้นและสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดและให้คำปรึกษาแนะนำด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่ม ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 และผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ จนทำให้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอน้อมบูชาพระคุณบิดามารดา และคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้อบรมสั่งสอนวิชาความรู้ ให้ความเมตตา และเป็นกำลังใจสำคัญ ที่ทำให้การศึกษาวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี

มรกต อนุเคราะห์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ช
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ประโยชน์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อจำกัดของการวิจัย	10
กรอบแนวคิดของการวิจัย	11
นิยามศัพท์เฉพาะ	16
2 แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	19
ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ	
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	20
บริบทและที่ตั้ง	20
ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา	20
ข้อมูลสถานศึกษา ศูนย์เครือข่าย ข้าราชการครูและบุคลากร และนักเรียน	
วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์	22
ความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ	23
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ	26
ความหมายองค์การคุณภาพ	26
ความหมายการบริหารองค์การคุณภาพ	27
ความหมายของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ	28

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ	29
องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ	46
รูปแบบและแนวทางการพัฒนาองค์การคุณภาพทางการศึกษา	110
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	113
งานวิจัยภายในประเทศ	113
งานวิจัยต่างประเทศ	125
3 วิธีดำเนินการวิจัย	130
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การ คุณภาพ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	135
ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	142
ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	145
ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	152
4 ผลการวิจัย	157
ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การ คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	158
ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	208
ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	263
ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	276

สารบัญญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 283
	สรุปผลการวิจัย 283
	อภิปรายผล 288
	ข้อเสนอแนะ 295
	บรรณานุกรม 296
	ภาคผนวก 303
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความ ตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษา 304
	ภาคผนวก ข รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการสนทนากลุ่ม 307
	ภาคผนวก ค หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยรูปแบบการบริห ารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 310
	ภาคผนวก ง รายชื่อโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามและหนังสือขอความอนุเคราะห์ ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 312
	ภาคผนวก จ รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ในการตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 319
	ภาคผนวก ฉ รายชื่อผู้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบและหนังสือขออนุญาตทดลองใช้ รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 322
	ภาคผนวก ช รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมทดลองใช้รูปแบบและหนังสือเชิญประชุม ชี้แจงในการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 325

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก ช รายชื่อผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์และหนังสือ ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	329
ภาคผนวก ฉ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	332
ภาคผนวก ชฎ ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	384
ภาคผนวก ก QR Code ตารางการส่งเคราะห์องค์แนวทางการบริหารองค์การ คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	399
ภาคผนวก ก ภาพการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย	400
ภาคผนวก ฐ ผลลัพธ์เชิงประจักษ์ของผู้บริหารการศึกษา	408
ภาคผนวก ซ คู่มือการใช้รูปแบบ	411
ประวัติผู้วิจัย	462

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	20
2	จำนวนสถานศึกษา จำนวนศูนย์เครือข่าย จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทาง การศึกษา และจำนวนนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	21
3	การสังเคราะห์การพัฒนารูปแบบ	35
4	การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารองค์การทางการศึกษา	49
5	การสังเคราะห์หลักการบริหารองค์การคุณภาพ	57
6	การสังเคราะห์วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ	62
7	การสังเคราะห์ขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพ	72
8	การสังเคราะห์กระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ	79
9	การสังเคราะห์แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ	98
10	การสังเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ	108
11	ปฏิทินการดำเนินงานทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	147
12	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ และตำแหน่ง	184
13	ค่าเฉลี่ยของสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านหลักการบริหาร องค์การคุณภาพ	185
14	ค่าเฉลี่ยของสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านวัตถุประสงค์ของ การบริหารองค์การคุณภาพ	188
15	ค่าเฉลี่ยของสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตาม ขอบข่ายงานบริหารองค์การคุณภาพ	189
16	ค่าเฉลี่ยของสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตาม กระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ	190

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
17	194
ค่าเฉลี่ยของสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตาม แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ	194
18	199
สภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผล ต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ	199
19	200
ผลการศึกษาข้อมูลสำหรับการร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	200
20	230
ผลการตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	230
21	235
ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	235
22	264
กำหนดการประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	264
23	265
ปฏิทินการดำเนินงานทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	265
24	268
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินสภาพการดำเนินงานตาม รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเชียงราย เขต 4	268
25	272
ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการดำเนินงานตาม รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเชียงราย เขต 4	272
26	273
ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ในภาพรวม	273

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
27	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ด้านความง่ายต่อการใช้งาน 274</p>
28	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ 275</p>
29	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของรูปแบบ การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) 276</p>
30	<p>ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) 278</p>

สารบัญญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	กรอบแนวคิดการวิจัย	15
2	องค์ประกอบการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล	67
3	ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	131
4	รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเชียงราย เขต 4 (ร่างที่ 1)	209
5	รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4	242
6	การเผยแพร่บทความบนเว็บไซต์ ครูบ้านนอก.คอม https://shorturl.asia/a7l49 ในชื่อ “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”	281
7	การเผยแพร่บทความตีพิมพ์ที่ “วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา แห่งประเทศไทย (สพบท.)” เมื่อพัฒนาจนเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ ในชื่อ “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเชียงราย เขต 4”	282

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Megatrends) ที่ครอบคลุมขอบเขตของการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่กำลังเกิดขึ้นในวงกว้างและคาดว่าจะส่งผลต่อไปในอนาคต ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดในการพัฒนานวัตกรรม เน้นการต่อยอด และผสมผสานเทคโนโลยีต่างสาขาเข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงกว้างได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้พลวัตการพัฒนาในอนาคตของโลกสามารถปรับเปลี่ยนไปได้อย่างพลิกผัน อันนำมาซึ่งโอกาสสำคัญทั้งทางเศรษฐกิจสังคมและสิ่งแวดล้อม สำหรับผู้ที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่อยอดและนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม ในขณะที่ผู้ที่ไม่สามารถปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงอาจต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่อความอยู่รอดทั้งในระดับปัจเจกองค์กรหรือแม้กระทั่งในระดับประเทศ (ภาคีเครือข่ายเพื่อการศึกษาไทย, 2562)

การเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนการสอนในรูปแบบที่มีการปฏิสัมพันธ์เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้เชิงค้นคว้า การเรียนรู้ที่เน้นการลงมือทำ และการเรียนรู้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง โดยมีเป้าหมายและแนวทางการจัดการศึกษาทุกระดับที่ผู้บริหารการศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ชุมชน สังคมที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ใช้เป็นกรอบการคิดและตัดสินใจ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ การคิดเป็นระบบ มีจิตสาธารณะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพและมีความสุข ระบบการบริหารและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้จัดการศึกษามีคุณภาพส่งต่อนักเรียน ซึ่งถือเป็นเป้าหมายปลายทางที่สำคัญที่สุดและยังเป็นการยกระดับการบริหารจัดการองค์กร เพื่อให้มีวิธีการและผลการดำเนินงานสำหรับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นการยืนยันและนำไปสู่การประกันคุณภาพ นำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยมีระบบและกลไกในการควบคุมคุณภาพเป็นระบบที่ทำให้เห็นถึงแนวทางปฏิบัติที่จะนำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพเป็นการรวมสิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะซับซ้อนให้ประสานเป็นหนึ่งเดียว โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การวางแผนคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ การปรับปรุงคุณภาพ และผลการปฏิบัติจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานหรือข้อกำหนด ทำให้ผู้ใช้บริการที่มีส่วนได้ส่วนเสียพึงพอใจและการมีต้นทุนการดำเนินงานที่เหมาะสม (สวุดี อุปปีนใจ และคณะ, 2565)

การจัดการศึกษาของชาติจะต้องทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นผลที่เกิดจากการจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) มีวิสัยทัศน์ประเทศคือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของ

เศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม แผนแม่บทประเด็นศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิตด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายวัยเรียน/วัยรุ่นมีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหา ปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตที่ดีขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562 : 3)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนาคนในศตวรรษที่ 21 ให้มีทักษะการเรียนรู้ การอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดแก้ปัญหา ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานและมีความรอบรู้ พัฒนาคอนให้เหมาะสมตามช่วงวัย มีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การพัฒนาคนให้ประสบความสำเร็จและมีคุณภาพ คือ การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีแหล่งเรียนรู้ สื่อ ตำราเรียน นวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีระบบและกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ (ธีรศักดิ์ อุปไมยอธิชัย, 2560 : 1; อัจฉรา นิชมาภา, 2561 : 1)

กระแสโลกาภิวัตน์และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ต่อสังคมโลกไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม ทำให้ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยได้รับผลกระทบจากกระแสของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดระบบสังคมและเศรษฐกิจที่เรียกว่า สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-Based Economy and Society) ซึ่งเป็นระบบสังคมเศรษฐกิจที่ต้องอาศัยความรู้เป็นฐานในการบริหารจัดการ ดังนั้น ในช่วงสหัสวรรษที่ผ่านมาในส่วนของประเทศไทยเองหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็หันมาเตรียมองค์การของตนให้มีความพร้อมเพื่อที่จะสามารถเข้าสู่การแข่งขันในกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในศักราชใหม่ จากกระแสความต้องการพัฒนาองค์การเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีบรรดานักคิด นักวิชาการ นักบริหารต่างก็ได้เสนอแนวคิดและเครื่องมือในการบริหารจัดการองค์การแนวใหม่ในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการปรับกระบวนการทำงาน (Re-Engineering) การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (Total Quality Management หรือTQM) และในจำนวนนั้นแนวคิดในเรื่องการบริหารจัดการความรู้ (Knowledge

Management หรือ KM) ก็เป็นแนวคิดหนึ่งที่ได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการองค์การ (เจษฎา นกน้อย, 2552 : 1)

จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของไทยในโครงการ Program for International Student Assessment : PISA และผลการประเมินภายในประเทศ เช่น การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (National Test : NT) และการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O-NET) ตกต่ำมาโดยตลอด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและหาแนวทางแก้ไขเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวม (พงศ์เทพ เทพกาญจนา, 2560 : 1) หากทบทวนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 จะพบว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะสำเร็จได้อยู่ที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นสำคัญ บุคคลสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จดังกล่าวได้ คือ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูที่จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจ และให้ความสำคัญ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาต้องมีการประสานงาน สนับสนุน เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้ครูและสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนหรือสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 12) ผู้บริหารการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างโรงเรียนให้มีคุณภาพ อาจจะเรียกว่า Smart School เป็นโรงเรียนที่มีพลังและจะทำอย่างไรให้โรงเรียนเกิดพลังโดยใช้ทุนของสังคม ใช้นวัตกรรม ใช้ทรัพยากร ให้คุ้มค่า และใช้หลักวิชาการให้เป็นประโยชน์ เพราะว่าการบริหารโดยไม่มีหลักวิชาการนั้น เป็นการบริหารแบบลองผิดลองถูก การนำหลักไปประยุกต์ใช้จะทำให้โรงเรียนเกิดคุณภาพได้ (สุมน อมรวิวัฒน์, 2550 : 25)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย โรงเรียนในสังกัด จำนวน 127 โรงเรียน โดยแบ่งเป็น อำเภอเชียงของ จำนวน 32 โรงเรียน อำเภอเทิง จำนวน 42 โรงเรียน อำเภอพญาเม็งราย จำนวน 19 โรงเรียน อำเภอเวียงแก่น จำนวน 20 โรงเรียน และอำเภอขุนตาล จำนวน 14 โรงเรียน มีพันธกิจในการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างองค์การคุณธรรมบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มีความสามารถและเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความปลอดภัยรอบด้าน พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ โดยการสร้างเครือข่ายชุมชนแห่งการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม

รวมถึงพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4, 2565 : 11)

จากรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในด้านคุณภาพการศึกษาและการบริหารองค์การ ทำให้มีความจำเป็นต้องศึกษาวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เนื่องมาจากผลการดำเนินงานพบปัญหาในการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ทักษะด้านอาชีพ ทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยี และเมื่อเปรียบเทียบพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2564 ในภาพรวมระดับเขตพื้นที่ ค่าเฉลี่ยรวมทุกพัฒนาการลดลง ร้อยละ 1.28 ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 2 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยรวมลดลง ร้อยละ 6.78 ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานผู้เรียนระดับชาติ (NT) ในภาพรวม ทั้ง 2 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยรวมลดลงร้อยละ 10.91 และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้รับผลการประเมินมาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา ได้รับผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 3 มาตรฐาน ได้คะแนนระดับคุณภาพระดับดีมาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4, 2565 : 18 - 20, 70)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในด้านการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนที่ลดลง จำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ทำให้ผู้วิจัยสนใจในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการองค์การคุณภาพตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
2. เพื่อสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
3. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
4. เพื่อประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ประโยชน์ของการวิจัย

ด้านความรู้

1. ทราบถึงข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่เหมาะสม
2. ทราบถึงแนวทางการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่มีความเหมาะสม สอดคล้อง และมีประสิทธิภาพ

ด้านการนำไปใช้

1. สถานศึกษา

การศึกษาในรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สถานศึกษาสามารถนำรูปแบบการบริหารดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานศึกษาเพื่อนำไปใช้วางแผนการจัดการศึกษาที่มีความท้าทาย และบริหารสถานศึกษาให้สามารถรองรับการเปลี่ยนแปลงในอนาคต รวมถึงการปรับโครงสร้างสถานศึกษาที่เน้นการมีส่วนร่วมระหว่างชุมชนและสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมกับสภาพบริบท

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำไปปรับใช้เป็นแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่มีสภาพบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้สามารถรองรับกับการวางแผนองค์การ โครงสร้างองค์การ การปรับองค์การ หรือการควบคุมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว เพื่อให้การบริหารและการจัดการองค์การที่มีคุณภาพ

3. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและกำหนดนโยบายและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาให้เหมาะสมกับบริบทของพื้นที่

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยกำหนดขอบเขตของการวิจัย ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์เอกสาร

1.1.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยศึกษาหลักการ แนวคิด และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

1.1.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ องค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1.1.3 ขอบเขตด้านเวลา

ตุลาคม 2565 - พฤศจิกายน 2565

ชั้นที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

1.2.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามความเชี่ยวชาญ คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาระดับนโยบาย จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยหรือนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

1.2.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ แนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

1.2.3 ขอบเขตด้านเวลา

พฤศจิกายน 2565

ชั้นที่ 1.3 ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

1.3.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 183 คน ได้แก่

- 1) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน
- 2) ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น จำนวน 53 คน
- 3) ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 จำนวน 127 คน

1.3.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

1.3.3 ขอบเขตด้านเวลา

ธันวาคม 2565

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ในการศึกษาสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 2 ขั้นย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.1.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ในการยกร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดำเนินการโดยผู้วิจัยนำผลการศึกษาที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษารวมองค์ประกอบและแนวทางการบริหาร ฯ มาเป็นข้อมูลยกร่างรูปแบบ ฯ

2.1.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.1.3 ขอบเขตด้านเวลา

ธันวาคม 2565

ขั้นที่ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.2.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามความเชี่ยวชาญ คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาระดับนโยบาย จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยหรือนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านผู้ปฏิบัติที่เป็นผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ฯ

2.2.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.2.3 ขอบเขตด้านเวลา

ธันวาคม 2565

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ในการศึกษาการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 3 ชั้นย่อย ดังนี้

ชั้นที่ 3.1 ประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3.1.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 183 คน ได้แก่

- 1) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน
- 2) ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น จำนวน 53 คน
- 3) ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 127 คน

3.1.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ผลการประชุมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การ
คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3.1.3 ขอบเขตด้านเวลา

มกราคม 2566

ชั้นที่ 3.2 ปฏิทินการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3.2.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

ผลการศึกษาที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหาร
องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3.2.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ปฏิทินการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหาร
องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ชั้นที่ 3.3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม
ศึกษาเชียงราย เขต 4

3.3.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 183 คน ได้แก่

- 1) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน

2) ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น จำนวน 53 คน

3) ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 127 คน

3.3.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ ความพึงพอใจต่อการใช้ รูปแบบ ฯ และประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3.3.3 ขอบเขตด้านเวลา

มกราคม 2566 - กันยายน 2566

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4.1 ขอบเขตด้านแหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 39 คน ได้แก่

- 1) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน
- 2) ผู้อำนวยการกลุ่มที่เป็นตัวแทนศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น จำนวน 10 คน
- 3) ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานศูนย์เครือข่ายการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 26 คน

4.2 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4.3 ขอบเขตด้านเวลา

กันยายน 2566

ข้อจำกัดของการวิจัย

การพัฒนาแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 มีข้อจำกัดในด้านกระบวนการพัฒนาและการทดลองใช้เพื่อตรวจสอบคุณภาพรูปแบบ ใช้เวลาและจำนวนครั้งค่อนข้างสั้น ผู้วิจัยจึงกำหนดเวลาและวิธีการรวบรวมข้อมูลอย่างละเอียดและ ครอบคลุมในทุกองค์ประกอบที่สำคัญภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยประสานขอความร่วมมือ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่มงาน และผู้อำนวยการสถานศึกษา เพื่อให้ติดตามการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลในแต่ละขั้นตอน จึงทำให้ได้รับข้อมูลอย่างรวดเร็ว

รวมถึงการใช้เครื่องมือการวิเคราะห์เชิงสถิติและการประเมินเชิงคุณภาพที่เหมาะสมกับบริบทและขอบเขตของการวิจัย ได้ใช้วิธีการวิเคราะห์ผลลัพธ์จากการทดลองที่ดำเนินการอย่างรอบคอบและละเอียดถี่ถ้วน พร้อมทั้งใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความน่าเชื่อถือในการประเมินผลลัพธ์ของรูปแบบ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวคิดเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพ

1.1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับหลักการบริหารองค์การคุณภาพตามแนวคิดของ Deming (1989), Tenner and Detoro (1992), องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (2008) และสำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (2562)

ผู้วิจัยสรุปจากการสังเคราะห์หลักการบริหารองค์การคุณภาพเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์
2. หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับลูกค้า
3. หลักการพัฒนายอย่างต่อเนื่อง
4. หลักการมีส่วนร่วม
5. หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน
6. หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน

1.2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ ตามแนวคิดของ Tenner and Detoro (1992) และองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (2008)

ผู้วิจัยสรุปจากการสังเคราะห์วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารองค์การคุณภาพให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

2. เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

3. เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะผู้เรียนที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

1.3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

1.3.1 ขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพ

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพตามแนวคิดของ Sammons, Hillman and Mortimore (1995), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543), สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564)

ผู้วิจัยสรุปจากการสังเคราะห์ขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. การบริหารจัดการองค์การ
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา
3. การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา
4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนา
6. การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล

1.3.2 กระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ ตามแนวคิดของ Deming (1989), Gulick and Urwick, (1973), Tenner and Detoro (1992), องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (2008), เพ็ญพิศ ผาพองยุ่น (2560) และ สุวดี อุปปีนใจ และคณะ (2565)

ผู้วิจัยสรุปจากการสังเคราะห์กระบวนการบริหารองค์การคุณภาพเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ชั้นวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis)
2. ชั้นวางแผน (Plan)

3. ขั้นตอนดำเนินการ (Do)
4. ขั้นตอนตรวจสอบและประเมินผล (Check)
5. ขั้นปรับปรุง (Act)

1.4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับแนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2549), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561) และสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2560)

ผู้วิจัยสรุปจากการสังเคราะห์แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย
 - 1.1 การบริหารจัดการองค์การ
 - 1.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา
 - 1.3 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 1.4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
 - 1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม
 - 1.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล
2. วิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย
 - 2.1 พิจารณาจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 2.2 สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา
 - 2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
 - 2.4 ใช้แบบประเมินสภาพจริง

1.5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ ตามแนวคิดของ Ministry of Education (2000), กันตพัฒน์ มณฑา (2561), สมใจ ยอดปราง (2561), สานอนาคตการศึกษาคอนเน็กซ์อีดี (2563) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564)

ผู้วิจัยสรุปจากการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ปัจจัยด้านระบบการบริหารและการจัดการ
2. ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์

3. ปัจจัยด้านความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

4. ปัจจัยด้านองค์การ

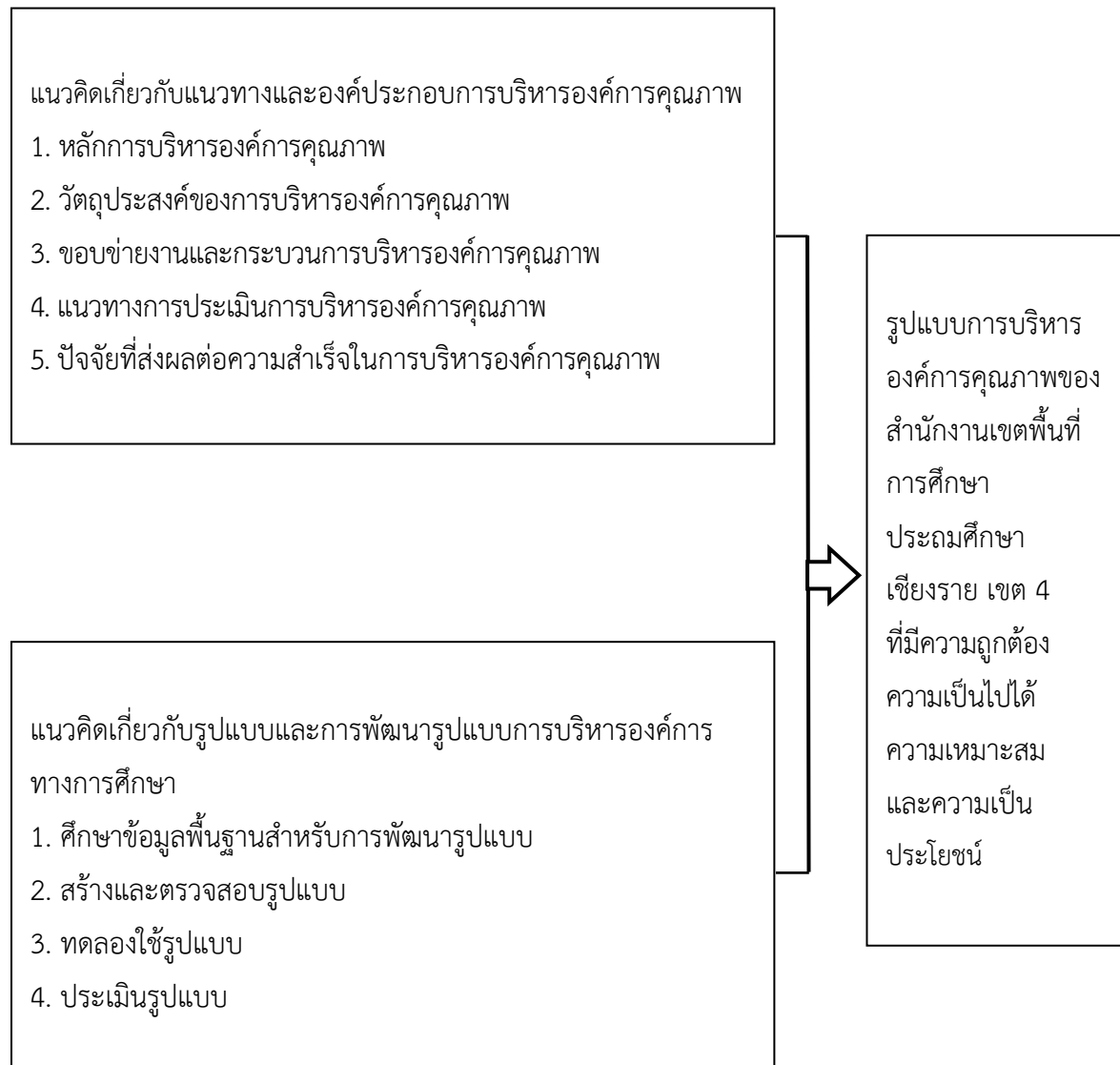
2. แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การทางการศึกษา

จากการศึกษาแนวคิดของนักการศึกษาทั้งในประเทศและต่างประเทศเกี่ยวกับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การทางการศึกษา ตามแนวคิดของ Ministry of Education (2000), สมกิต บุญยะโพธิ์ (2555), เบญจนารถ อมรประสิทธิ์ (2557), สิทธิชัย เวศสุวรรณ (2558), สมภาพร ลีภัยรัตน์ (2560) และ อร่าม วัฒนนะ (2561)

ผู้วิจัยสรุปจากการสังเคราะห์รูปแบบและการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การทางการศึกษา เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ
2. สร้างและตรวจสอบรูปแบบ
3. ทดลองใช้รูปแบบ
4. ประเมินรูปแบบ

นำเสนอในภาพที่ 1 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

ในการวิจัยครั้งนี้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะ ดังนี้

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีคำอธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง ส่วนต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักการบริหารองค์การคุณภาพ 2) วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ 3) ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ 4) แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ และ 5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จต่อการบริหารองค์การคุณภาพ มีรายละเอียด ดังนี้

1) **หลักการบริหารองค์การคุณภาพ** หมายถึง สิ่งที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 1) หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ 2) หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับลูกค้า 3) หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง 4) หลักการมีส่วนร่วม 5) หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน และ 6) หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน

2) **วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ** หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้บรรลุเพื่อการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

3) **ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ** หมายถึง ภาระงานการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 1) ขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพ 1.1) การบริหารจัดการองค์การ 1.2) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา 1.3) การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา 1.4) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 1.5) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนา และ 1.6) การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 2) กระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ 2.1) ชั้นวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) 2.2) ชั้นวางแผน (Plan) 2.3) ชั้นดำเนินการ (Do) 2.4) ชั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) และ 2.5) ชั้นปรับปรุง (Act)

4) **แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ** หมายถึง การกำหนดประเด็นการประเมินและวิธีการประเมินที่เป็นระบบ น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารตามวัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 2 ประเด็น ดังนี้ 1) ประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพและ 2) วิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง สิ่งที่เป็นสาเหตุที่จะทำให้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประสบผลสำเร็จ

การพัฒนา รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง การบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้วยระบบคุณภาพตามขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ 2) สร้างและตรวจสอบรูปแบบ 3) ทดลองใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินรูปแบบ

1) **การศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ** หมายถึง การดำเนินการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์เอกสาร การศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2) **การสร้างและตรวจสอบรูปแบบ** หมายถึง การดำเนินการยกร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 และตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.1) ความถูกต้องของรูปแบบ (Accuracy) หมายถึง การที่รูปแบบนั้นมีความสอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานที่กำหนดไว้สำหรับการบริหารคุณภาพ รวมถึงการสะท้อนถึงความต้องการและเป้าหมายที่แท้จริงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.2) ความเป็นไปได้ของรูปแบบ (Feasibility) หมายถึง ความสามารถในการนำรูปแบบนั้นมาใช้ได้จริงในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3) **การทดลองใช้รูปแบบ** หมายถึง การดำเนินการบริหารจัดการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ตามคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 และ ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 โดยการศึกษา 1) การประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ 2) การประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบ และ 3) การประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยดำเนินการ ดังนี้

3.1) **การประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบ** หมายถึง การประเมินความเห็นของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษา นิเทศก์ และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตาม

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในเรื่องของหลักการบริหารองค์การคุณภาพ วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3.2) การประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบ หมายถึง การประเมินความรู้สึกของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 หลังการนำรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ไปใช้

3.3) การประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ หมายถึง การประเมินความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เกี่ยวกับความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4) การประเมินรูปแบบ หมายถึง การดำเนินการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4.1) ความเหมาะสมของรูปแบบ (Suitability) หมายถึง การที่รูปแบบมีความเหมาะสมกับการบริหารองค์การคุณภาพตามสภาพบริบทพื้นที่และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมการทำงาน มีการออกแบบโดยมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการสนับสนุนที่ดี มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมาย และความต้องการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4.2) ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ (Benefit) หมายถึง การที่รูปแบบมีระบบการวัดและติดตามผลลัพธ์ของการนำรูปแบบไปใช้ สามารถนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถสร้างผลลัพธ์ที่เป็นบวกและยั่งยืน

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การดำเนินการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1.1 บริบทและที่ตั้ง

1.2 ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

1.3 ข้อมูลสถานศึกษา

1.4 วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์

1.5 ความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ

2.1 ความหมายองค์การคุณภาพ

2.2 ความหมายการบริหารองค์การคุณภาพ

2.3 ความหมายของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ

2.4 ขั้นตอนการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ

2.5 องค์ประกอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ

2.6 รูปแบบและแนวทางการพัฒนาองค์การคุณภาพทางการศึกษา

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

3.1 งานวิจัยภายในประเทศ

3.2 งานวิจัยต่างประเทศ

ข้อมูลพื้นฐานและความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

บริบทและที่ตั้ง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดจำนวน 127 โรงเรียน โดยแบ่งเป็น อำเภอเชียงของ จำนวน 32 โรงเรียน อำเภอเทิง จำนวน 42 โรงเรียน อำเภอพญาเม็งราย จำนวน 19 โรงเรียน อำเภอเวียงแก่น จำนวน 20 โรงเรียน และอำเภอขุนตาล จำนวน 14 โรงเรียน มีพื้นที่ประมาณ 2,928.66 ตารางกิโลเมตร (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4, 2565 : 11)

อาณาเขตติดต่อ

ทิศเหนือ	ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
ทิศใต้	ติดต่อกับอำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย และอำเภอจุน จังหวัดพะเยา
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และอำเภอภูซาง จังหวัดพะเยา
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับอำเภอเมืองเชียงราย อำเภอเวียงชัย อำเภอเวียงเชียงรุ้ง อำเภอดอยหลวง และอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

ข้อมูลข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 นำเสนอในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 จำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565)

ที่	ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
1.	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	1
2.	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	3
3.	ศึกษานิเทศก์	12
4.	บุคลากรอื่นทางการศึกษาตามมาตรา 38 ค(2)	41
5.	ลูกจ้างประจำ	2
6.	พนักงานราชการ	1

ตารางที่ 1 (ต่อ)

ที่	ตำแหน่ง	จำนวน (คน)
7.	ลูกจ้างชั่วคราว	21
	รวม	81

หมายเหตุ ข้อมูลจำนวนข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 นำไปใช้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในชั้นที่ 1.3 ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ชั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 และชั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ข้อมูลสถานศึกษา ศูนย์เครือข่าย ข้าราชการครูและบุคลากร และนักเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีจำนวนสถานศึกษา จำนวน ศูนย์เครือข่าย จำนวนข้าราชการครูและบุคลากร และจำนวนนักเรียน นำเสนอในตารางที่ 2 ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนสถานศึกษา จำนวนศูนย์เครือข่าย จำนวนข้าราชการครูและบุคลากร และจำนวนนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 (ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน 2565)

อำเภอ	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนศูนย์เครือข่าย	จำนวนข้าราชการ/บุคลากร (คน)	จำนวนนักเรียน			รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น (คน)
				อนุบาล (คน)	ประถม (คน)	ม.ต้น (คน)	
เชียงของ	32	7	314	918	3,234	740	4,892
เทิง	42	8	426	1,048	4,220	569	5,837
พญาเม็งราย	19	4	160	515	1,728	184	2,427
เวียงแก่น	20	4	267	1,152	3,092	725	4,969
ขุนตาล	14	3	99	218	855	156	1,229
รวม	127	26	1,266	3,851	13,138	2,374	19,363

หมายเหตุ ข้อมูลจำนวนสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 นำไปใช้กำหนดกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ในชั้นที่ 1.3 ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ชั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 และชั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์

ในการดำเนินการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ และกลยุทธ์ ดังนี้

วิสัยทัศน์

“องค์การคุณธรรม เพื่อพัฒนาคุณภาพ สร้างโอกาสทางการศึกษาของผู้เรียน โดยการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและการมีส่วนร่วม”

พันธกิจ

พันธกิจในการบริหารจัดการ มีดังนี้

1. บริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างองค์การคุณธรรมบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มีความสามารถ และเป็นเลิศทางวิชาการ
3. พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
4. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
5. พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความปลอดภัยรอบด้าน
6. พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้มืออาชีพ โดยการสร้างเครือข่ายเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC) และการมีส่วนร่วม
7. พัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา มีคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักสูตรและมาตรฐานขององค์การคุณธรรม บนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
2. สำนักงานเขตพื้นที่ที่มีการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล
3. ผู้เรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มีความสามารถและเป็นเลิศทางวิชาการ

4. ผู้เรียนมีคุณภาพ สมรรถนะตามหลักสูตร และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21
5. ผู้เรียนทุกคนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม
6. ผู้เรียนได้รับการดูแลช่วยเหลือตามระบบดูแลช่วยเหลือที่มีคุณภาพเพื่อความปลอดภัยรอบด้าน
7. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาให้เป็นผู้มืออาชีพโดยการสร้างเครือข่ายและการมีส่วนร่วม
8. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานตามสมรรถนะ
9. สำนักงานเขตพื้นที่มีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

10. สำนักงานเขตพื้นที่และสถานศึกษาใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 กำหนดและดำเนินกลยุทธ์ตามโครงการ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมองค์การคุณธรรม จำนวน 6 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 จำนวน 17 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 3 เพิ่มโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาแก่ผู้เรียน จำนวน 5 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาสู่มืออาชีพ จำนวน 4 โครงการ

กลยุทธ์ที่ 5 พัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีและการมีส่วนร่วม จำนวน 8 โครงการ

ความต้องการในการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ

จากรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในด้านคุณภาพการศึกษาและการบริหารองค์การ ทำให้มีความจำเป็นต้องศึกษาวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เนื่องจากจากผลการดำเนินงานพบปัญหาในการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ทักษะด้านอาชีพ ทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยี และเมื่อเปรียบเทียบพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2564 ในภาพรวมระดับเขตพื้นที่ ค่าเฉลี่ยรวมทุกพัฒนาการลดลงร้อยละ 1.28 ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 2 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยรวมลดลง ร้อยละ 6.78 ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานผู้เรียนระดับชาติ (NT) ในภาพรวมทั้ง 2 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยรวมลดลง

ร้อยละ 10.91 และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้รับผลการประเมินมาตรฐานที่ 1 การบริหาร จัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และ มาตรฐานที่ 3 สมรรถิผลการบริหารและการจัดการศึกษา ได้รับผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 3 มาตรฐาน ได้คะแนนระดับคุณภาพระดับดีมาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4, 2565 : 18 - 20, 70)

ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะความต้องการในการพัฒนาการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4, 2565 : 74)

1. การดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการมีข้อจำกัดของการดำเนินการ เนื่องจากไม่มีความชัดเจน ของกรอบวงเงินที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะได้รับจัดสรรจากหน่วยงานต้นสังกัดและ ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากต้นสังกัดล่าช้า ส่งผลต่อการดำเนินงานโครงการกิจกรรมของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนในสังกัด

2. นโยบายการศึกษาระดับกระทรวงมีการเปลี่ยนแปลงตามผู้บริหารส่งผลให้หน่วยงานทาง การศึกษาและโรงเรียนในสังกัดไม่สามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งระเบียบ แนวทางการดำเนินงานประกาศใช้มาเป็นเวลานานไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน

3. จำนวนผู้เรียนในเขตพื้นที่บริการลดลงทำให้โรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น ส่งผลต่อการบริหาร จัดการของโรงเรียน นักเรียนในพื้นที่บางส่วนเป็นเด็กไร้สัญชาติ มีการเคลื่อนย้ายถิ่นฐานตามผู้ปกครอง ไปทำงานต่างถิ่น ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ การศึกษาต่อ และผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษา ผลการทดสอบ O-NET ประจำปีการศึกษา 2560 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีรายวิชาที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าระดับประเทศ คือ รายวิชาภาษาอังกฤษ และปีการศึกษา 2560 ภาพรวม 2 ด้าน คือ ด้านคณิตศาสตร์และด้านภาษาไทย มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ยระดับสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและค่าเฉลี่ย ระดับประเทศ

4. ความต้องการในการพัฒนาการบริหารองค์การคุณภาพ ดังนี้

4.1 ทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 การขาดความสามารถในการพัฒนาทักษะด้านภาษา การใช้สื่อและเทคโนโลยี และทักษะด้านอาชีพที่ตอบสนองต่อความต้องการของยุคปัจจุบัน

4.2 พัฒนาการของนักเรียน พัฒนาการของนักเรียนในระดับการศึกษาปฐมวัยและความ สามารถด้านการอ่านในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีแนวโน้มลดลง ซึ่งอาจส่งผลต่อความสามารถในการเรียนรู้ ในระยะยาว

4.4 ผลการประเมินความสามารถพื้นฐานผู้เรียนระดับชาติ (NT) คะแนนเฉลี่ยที่ลดลงบ่งบอกถึงปัญหาในคุณภาพการเรียนการสอนและการเตรียมความพร้อมของนักเรียน

4.5 การบริหารและการจัดการศึกษาแม้ว่าจะได้รับผลการประเมินที่ดี แต่ยังคงมีความจำเป็นในการพัฒนากระบวนการและกลยุทธ์ในการบริหารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาและการเรียนรู้ของนักเรียน

ข้อเสนอแนะและความต้องการในการพัฒนา

1. หน่วยงานต้นสังกัดควรกำหนดกรอบเงินงบประมาณที่ชัดเจนและจัดสรรงบประมาณตั้งแต่ต้นปีงบประมาณ

2. ควรดำเนินการตามนโยบายสำคัญอย่างต่อเนื่อง

3. ควรมีการพัฒนาการบริหารองค์การคุณภาพ ดังนี้

3.1 การพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและกิจกรรมการเรียนการสอนให้สามารถส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การใช้เทคโนโลยีในห้องเรียน การฝึกทักษะการสื่อสารภาษาที่สอง และการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ

3.2 การเสริมสร้างพัฒนาการของนักเรียน การจัดทำโปรแกรมเสริมทักษะสำหรับนักเรียนในระดับปฐมวัยและชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านและการเรียนรู้

3.3 การพัฒนาการประเมินและการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรมีการปรับปรุงกระบวนการประเมินและการจัดการศึกษาให้มีความแม่นยำและสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนและครู

3.4 การพัฒนาศักยภาพครู การจัดอบรมและพัฒนาศักยภาพครูให้มีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนที่เน้นทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ

ในการบริหารองค์การในปัจจุบันได้ให้ความสำคัญกับการบริหารองค์การคุณภาพ จากการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารและการบริหารองค์การคุณภาพ ดังนี้

ความหมายขององค์การคุณภาพ

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้ให้ความหมายของคำว่า คุณภาพ ไว้ดังนี้

Deming (1989) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง การบรรลุข้อตกลงในการผลิตหรือทำให้ได้ตามข้อกำหนด

Turner (1993) กล่าวว่า คุณภาพมีส่วนประกอบ 3 เรื่อง คือ 1) คุณภาพสูง (High Quality) กับคุณภาพดี (Good Quality) 2) ความเหมาะสมตามเป้าประสงค์ 3) การทำตามความต้องการของลูกค้า คุณภาพสูงกับคุณภาพดีไม่เหมือนกัน คุณภาพสูง หมายถึง คุณสมบัติที่ดีที่สุดแต่อาจจะแพง ไม่ตรงกับความต้องการของลูกค้า แต่คุณภาพดีขึ้นอยู่กับลูกค้า ผู้ที่จะบอกได้ดีที่สุด คือ ลูกค้า การจัดการคุณภาพจึงเป็นการทำตามที่ลูกค้าต้องการ

Juran and Gryna (1993) นิยามว่า คุณภาพ คือ ความพึงพอใจของลูกค้า

Oakland (1993) นิยามว่า คุณภาพ คือ การบรรลุความต้องการของลูกค้า

ช่วงโชติ พันธุเวช (2552 : 42) กล่าวว่า คุณภาพมีความหมายที่หลากหลาย ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพและสถานการณ์ที่นำคำว่า “คุณภาพ” มาใช้ อย่างไรก็ตาม คุณภาพ ประกอบด้วย ลักษณะที่สำคัญ 5 ประการ ได้แก่

1. คุณค่าและประโยชน์ที่มีต่อลูกค้า (customers) และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (stakeholders)
2. มาตรฐานความเป็นเลิศ
3. เหมาะสมและตรงตามความต้องการของลูกค้า
4. ประสิทธิภาพและความคุ้มค่า
5. มีการรักษาและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องให้ดียิ่งขึ้น

บรรจง จันทมาศ (2547 : 1) อธิบายว่า คุณภาพ หมายถึง สิ่งที่สามารถตอบสนองความต้องการของลูกค้า และสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าได้

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2554 : 2) ให้คำจำกัดความของคุณภาพ ว่าหมายถึง การให้ในรูปของสินค้าและบริการที่ตรงตามความต้องการหรือเกินกว่าที่ลูกค้าต้องการ

ปรียาวดี ผลเอนก (2556 : 2) กล่าวว่า คุณภาพ หมายถึง การผลิตสินค้าและบริการ โดยมุ่งเน้นในเรื่องคุณภาพในการออกแบบผลิตภัณฑ์และคุณภาพของสินค้าที่ตรงตามมาตรฐานที่กำหนด โดยเน้นจัด

ของเสียในการผลิตด้วยการทำให้ถูกต้องตั้งแต่ครั้งแรก เพื่อให้ได้สินค้าที่สมบูรณ์แบบ มีความคงเส้นคงวา และเน้นความรวดเร็วในการส่งมอบ เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าหรือเกินความคาดหวังของลูกค้า

ดังนั้น องค์การคุณภาพจึงเป็นองค์การที่การผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์หรือบริการที่มีลักษณะ ที่ดีเด่น ได้มาตรฐานมีความคงเส้นคงวา ตรงตามหรือเกินกว่าความต้องการของลูกค้า และลูกค้ามีความ พึงพอใจภายใต้ต้นทุนในการดำเนินงานที่เหมาะสม

ความหมายของการบริหารองค์การคุณภาพ

องค์การมีความจำเป็นในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารคุณภาพ (Quality Management หรือ QM) ขององค์การ เพื่อให้มีความทันสมัยและสอดคล้องกับเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ได้มีนักคิด หลายท่านกล่าวถึงความหมายของการบริหารคุณภาพ ดังนี้

Juran (1989 : 47) ได้กล่าวถึงนิยามของการจัดการคุณภาพไว้ว่า การจัดการคุณภาพ (Quality Management : QM) หมายถึง กระบวนการในการบ่งชี้และบริหารกิจกรรมต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นอย่าง ยิ่งต่อการดำเนินการ เพื่อให้สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ด้านคุณภาพขององค์การ

สมลักษณ์ สันติโรจนกุล (2548 : 3) กล่าวว่า การบริหารคุณภาพ หมายถึง การบริหารจัดการ ทุกเรื่อง เพื่อทำตามนโยบายคุณภาพให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย โดยผลิตสินค้าหรือบริการให้เป็นไป ตามมาตรฐานหรือความต้องการของลูกค้า

กระทรวงอุตสาหกรรม (2553 : 9) ให้ความหมายของการบริหารคุณภาพ หมายถึง การบริหาร อย่างเป็นระบบ โปร่งใส ที่ผู้บริหารควรนำไปใช้ในการบริหารระบบการบริหารองค์การขององค์การ เพื่อให้ ลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกิดความพึงพอใจ

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (2554 : 63) สรุปความหมายของการบริหารคุณภาพ ต้องมีการคิด ต้นทุนคุณภาพเพื่อใช้เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จ มีการรวบรวมข้อมูลเพื่อการวางแผน มีการกำหนดจุด ในการปรับปรุงคุณภาพ ต้นทุนคุณภาพมีความสัมพันธ์กับความเชื่อถือ อาจสร้างด้วยการทำให้สินค้า มีคุณภาพที่ดีสม่ำเสมอ มีการประกันคุณภาพสินค้า เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับลูกค้า

สรุปได้ว่า การบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง กระบวนการทำงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีศาสตร์ และ ศิลป์ในการใช้คนและทรัพยากรต่าง ๆ ภายใต้ต้นทุนในการดำเนินงานที่เหมาะสมได้มาตรฐาน มีความ คงเส้นคงวา ตรงตามหรือเกินกว่าความต้องการของลูกค้าและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกิดความมั่นใจและมีความ พึงพอใจ

ความหมายของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาความหมายของรูปแบบ (Model) ที่นักวิชาการได้ให้ความหมายของรูปแบบ ไว้ดังนี้

Bardo and Hartman (1982 : 70) กล่าวถึงรูปแบบว่า เป็นสิ่งที่ได้รับการพัฒนาขึ้นเพื่อบรรยายคุณลักษณะที่สำคัญของปรากฏการณ์อย่างใดอย่างหนึ่งเพื่อให้ง่ายต่อการทำความเข้าใจ

Tosi and Carroll (1982 : 163) ให้ความหมายว่า รูปแบบเป็นนามธรรมของจริงหรือภาพจำลองของสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ที่อาจจะมิตั้งแต่รูปแบบอย่างง่าย ๆ ไปจนถึงรูปแบบที่มีความสลับซับซ้อน และมีทั้งรูปแบบเชิงกายภาพประกอบเป็นแบบจำลองทางวัตถุ และรูปแบบเชิงคุณภาพประกอบใช้อธิบายปรากฏการณ์ด้วยภาษาและสัญลักษณ์

Willer (1986 : 15) ให้ความหมายว่า รูปแบบเป็นการสร้างมโนทัศน์ (Conceptualization) เกี่ยวกับชุดของปรากฏการณ์ โดยอาศัยความมีเหตุผลที่เป็นระบบแบบทางการ และมีจุดมุ่งหมายเพื่อการกระทำให้เกิดความกระจ่างชัด ทั้งในเรื่องของนิยามความสัมพันธ์และข้อความที่เกี่ยวข้อง

Keeves (1988 : 559) ได้ให้ความหมายว่า รูปแบบ คือ การแสดงโครงสร้างเพื่อใช้ศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปร

Daft (1992 : 20) ได้ให้ความหมายว่า รูปแบบ คือ ตัวแทนอย่างง่าย ๆ ที่ใช้เป็นเครื่องมืออธิบายมิติหรือปรากฏการณ์ที่สำคัญ ๆ บางมิติขององค์การ เพื่อให้ง่ายต่อความเข้าใจ

Robbins (1997 : 234) กล่าวว่า รูปแบบเป็นสิ่งที่เป็นแบบจำลองเพื่อให้เข้าใจปรากฏการณ์ได้ง่ายขึ้น

บุญชม ศรีสะอาด (2547 : 41) ได้ให้ความหมายว่า รูปแบบ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ผู้วิจัยสามารถใช้รูปแบบอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ที่มีในปรากฏการณ์ธรรมชาติ หรือในระบบต่าง ๆ อธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบหรือกิจกรรมในระบบ

ทิตินา แคมมณี (2548 : 218) ให้ความหมายของรูปแบบว่า เป็นรูปธรรมของความคิดที่เป็นนามธรรม ซึ่งบุคคลแสดงออกมาในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง เช่น คำอธิบายเป็นแผนผังไดอะแกรมหรือภาพประกอบ เพื่อช่วยให้ตนเองและบุคคลอื่นสามารถเข้าใจได้ชัดเจนขึ้น

วาโร เฟ็งสวัสต์ดี (2553 : 2) ให้ความหมายว่ารูปแบบ หมายถึง กรอบความคิดทางด้านหลักการ วิธีการ ดำเนินงาน และเกณฑ์ต่าง ๆ ของระบบที่สามารถยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ได้

ศักดิ์ชัย ภูเจริญ (2553 : 68) กล่าวว่า รูปแบบ หมายถึง การจำลองหรือการย่อส่วนแนวความคิด วิธีการ กระบวนการ ขั้นตอนต่าง ๆ ที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ทำให้เข้าใจเรื่องยาก ๆ ได้ง่ายขึ้น

กล่าวโดยสรุปได้ว่า รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง โครงสร้างที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีคำอธิบายลำดับขั้นตอนขององค์ประกอบที่มีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการบริหารองค์การคุณภาพ

ขั้นตอนการพัฒนาารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้กล่าวถึงการสร้างและพัฒนาารูปแบบ ไว้ดังนี้

Willer (1986 : 83) ได้กล่าวว่า การพัฒนาารูปแบบอาจมีขั้นตอนการดำเนินงานที่แตกต่างกันไป แต่โดยทั่วไปแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ การสร้างรูปแบบและการสรรหาความเที่ยงตรงของรูปแบบ ส่วนรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนว่าจะมีการดำเนินการอย่างไรนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะและกรอบความคิด ซึ่งเป็นพื้นฐานในการพัฒนาารูปแบบนั้น ๆ

Joyce and Weil (1996 : 11 - 12) ได้กล่าวถึง การพัฒนาารูปแบบ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับหัวข้อเรื่องที่ต้องการนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบ
2. นำแนวคิดสำคัญของข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์ มากำหนดหลักการเป้าหมายและองค์ประกอบอื่น ๆ ที่เห็นว่าสำคัญและจำเป็น อันจะนำไปสู่รูปแบบมีประสิทธิภาพมากขึ้น รวมทั้งกำหนดทิศทาง ลำดับความสำคัญ และรายละเอียดขององค์ประกอบเหล่านั้น
3. กำหนดแนวทางในการนำรูปแบบไปใช้ เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเงื่อนไขต่าง ๆ ในการกำหนดวิธีการนำรูปแบบไปใช้
4. การประเมินรูปแบบ เป็นขั้นทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้นโดยปฏิบัติ ดังนี้
 - 4.1 การประเมินในเชิงทฤษฎี เป็นการประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ โดยผู้เชี่ยวชาญด้านรูปแบบทั้งในทฤษฎีและการนำไปปฏิบัติ
 - 4.2 การประเมินในเชิงปฏิบัติการ เป็นการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปใช้ในสถานการณ์จริง เช่น นำคะแนนผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังเรียนของการทดลอง โดยใช้รูปแบบมาคำนวณค่าประสิทธิภาพของรูปแบบหรือคำนวณค่าเมื่อเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดขึ้นหรือคำนวณความแตกต่างด้านสถิติ
5. การปรับปรุงรูปแบบ แบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้
 - 5.1 ระยะก่อนการนำรูปแบบไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบระยะนี้ใช้ข้อมูลจากการประเมินความเป็นไปได้เชิงทฤษฎีของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากขึ้น
 - 5.2 ระยะที่สองเป็นการปรับปรุงรูปแบบโดยใช้ข้อมูลจากผลการทดลอง ซึ่งการปรับปรุงรูปแบบ และนำไปทดลองใช้ซ้ำอาจทำได้หลายครั้งจนกว่าจะได้ผลเป็นที่น่าพอใจ

Gilgun (2012 : 123) กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาแบบไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ชั้นประมวลความคิดพื้นฐาน (Idea Organization) โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ทำความเข้าใจในสภาพปัญหา และความต้องการรูปแบบใหม่ในการดำเนินงาน

2. ชั้นพัฒนา ปรับแต่ง และวิเคราะห์รูปแบบ (Developing, Adapting, Analyzing a Model) เป็นขั้นตอนที่จะกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการใช้รูปแบบ การพรรณนารูปแบบ และองค์ประกอบอื่นที่จะทำให้เกิดความชัดเจนของรูปแบบ

3. ชั้นตรวจสอบรูปแบบ (Testing a Model) เป็นขั้นวางแผนและดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยกำหนดกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง วิธีการในการตรวจสอบเครื่องมือในการตรวจสอบ ดำเนินการตรวจสอบ และรายงานผลการตรวจสอบรูปแบบ

วาโร เฟ็งส์วีสดี (2553 : 9 - 11) ได้สรุปการพัฒนาแบบจากแนวคิดและกระบวนการพัฒนารูปแบบ โดยแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การสร้างหรือการพัฒนาแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยจะสร้างหรือพัฒนาแบบขึ้นมา ก่อน เป็นรูปแบบตามสมมติฐาน (Hypothesis Model) โดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ผู้วิจัยอาจจะศึกษารายกรณีหน่วยงานที่ดำเนินการในเรื่องนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งผลการศึกษานำมาใช้กำหนดองค์ประกอบหรือตัวแปรต่าง ๆ ภายในรูปแบบ รวมทั้งลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบหรือตัวแปรเหล่านั้น หรือลำดับก่อนหลังของแต่ละองค์ประกอบในรูปแบบ ดังนั้น การพัฒนาแบบในขั้นตอนนี้จะต้องอาศัยหลักการของเหตุผลเป็นรากฐานสำคัญ ซึ่งโดยทั่วไป การศึกษาในขั้นตอนนี้จะมีขั้นตอนย่อย ๆ ดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำสารสนเทศที่ได้ มาวิเคราะห์และสังเคราะห์ เป็นร่างกรอบความคิดการวิจัย

2. การศึกษาจากบริบทจริง ในขั้นตอนนี้อาจจะดำเนินการได้หลายวิธี ดังนี้

2.1 ศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการในปัจจุบันของหน่วยงาน โดยศึกษาความคิดเห็นจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง (Stakeholder) ซึ่งวิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสอบถาม การสำรวจ การสนทนากลุ่ม เป็นต้น

2.2 การศึกษารายกรณี (Case Study) หรือพหุกรณี หน่วยงานที่ประสบผลสำเร็จหรือมีแนวปฏิบัติที่ดีในเรื่องที่ศึกษา เพื่อนำมาเป็นสารสนเทศที่สำคัญในการพัฒนาแบบ

2.3 การศึกษาข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ วิธีศึกษาอาจจะใช้วิธีการสัมภาษณ์ การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เป็นต้น

3. การจัดทำรูปแบบ ในขั้นตอนนี้ผู้วิจัยใช้สารสนเทศที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 2 มาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัย เพื่อนำมาจัดทำรูปแบบ อย่างไรก็ตามในการวิจัยบางเรื่อง

นอกจากจะศึกษาตามขั้นตอนที่กล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยยังอาจศึกษาเพิ่มเติม โดยใช้กระบวนการวิจัยแบบเดลฟาย (Delphi Technique) หรือการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ในการพัฒนารูปแบบก็ได้

ขั้นตอนที่ 2 การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ภายหลังจากที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นตอนแรกแล้วจำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวคิดรูปแบบของบุคคลอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแต่เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามมุ่งหวังหรือไม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริง จะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบ ผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยจากรูปแบบ ซึ่งจะช่วยให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

รัตนะ บัวสนธ์ (2563 : 5) กล่าวว่า การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา หมายถึง การพัฒนานวัตกรรมการศึกษาโดยใช้กระบวนการวิจัยเป็นเครื่องมือดำเนินการในแต่ละขั้นตอน โดยที่เป้าหมายสำคัญคือ การได้นวัตกรรมการศึกษาที่เป็นต้นแบบสามารถนำไปใช้หรือแก้ไขปัญหาทางการศึกษาได้จริง โดยมีขั้นตอนดำเนินงานเช่นเดียวกันกับการวิจัยและพัฒนาทั่ว ๆ ไป คือ

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน หรือสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาหรือการจัดการเรียนการสอน
2. การออกแบบ สร้าง ประเมินนวัตกรรม
3. การนำนวัตกรรมที่สร้างขึ้นไปทดลองใช้
4. การประเมินและปรับปรุงนวัตกรรมการศึกษา

ในการประเมินรูปแบบจะนำไปสู่การยอมรับหรือปฏิเสธรูปแบบนั้น ๆ และนำไปสู่การสร้างทฤษฎีใหม่ต่อไป ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้เสนอแนวทางประเมินรูปแบบไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

Eisner (1976 : 192 - 193) ได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีแนวคิด ดังนี้

1. การประเมินโดยแนวทางนี้มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal Base Model) การตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมิน แบบสอบถามสนองตอบ (Responsive Model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making Model) อย่างไม่อย่างหนึ่ง แต่การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับ

การตัดสินใจเสมอ แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจาร์ณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2. รูปแบบการประเมินที่เป็นความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมินโดยพัฒนามาจากแบบการวิจารณ์งานศิลปะ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง แนวคิดนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะเป็นองค์ความรู้เฉพาะสาขา ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น ในวงการศึกษานิยมนำรูปแบบนี้มาใช้ในเรื่องที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะ

3. รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีคุณพินิจที่ดี ทั้งนี้ มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้น จะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

4. รูปแบบที่ยอมให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณาการบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการการเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

การทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มักจะใช้กับการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบ การทดสอบรูปแบบนี้จะเป็นการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วน และนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบต่อไป

Madaus, Scriven and Stufflebeam (1983 : 399) ได้เสนอแนวทางการประเมินรูปแบบ ดังนี้

1. มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ เป็นลักษณะการประเมินความเป็นไปได้ในการปฏิบัติจริง
2. มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ เป็นลักษณะการประเมินการสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ
3. มาตรฐานด้านความเหมาะสม เป็นลักษณะการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและคุณธรรม
4. มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม เป็นลักษณะการประเมินความน่าเชื่อถือและด้านเนื้อหาครอบคลุม ครบถ้วนตามความต้องการที่กำหนดไว้อย่างแท้จริง

วาร์ พิงส์วสต์ (2553 : 9 - 11) ได้กล่าวไว้ว่าการทดสอบรูปแบบอาจกระทำได้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดการประเมินที่พัฒนา โดย Joint Committee on Standards of Educational Evaluation ประกอบด้วย มาตรฐาน 4 ด้าน ดังนี้

1.1 มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

1.2 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการตอบสนองต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ

1.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Property Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา

1.4 มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุม ครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

2. การทดสอบรูปแบบ ด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้ โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบหรือการดำเนิน การทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ และงานวิจัยบางเรื่องนั้นต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป

สุวิญา สิริยานนท์ และรุ่งฤดี กล้าหาญ (2564 : 197) ได้กล่าวถึง การประเมินอภิमानและการประยุกต์ใช้แนวทางการประเมินอภิमान เพื่อใช้ในการประเมินคุณภาพงานประเมินในการประเมินอภิमान โดยแบ่งเป็น 4 หมวดหมู่หลัก จำนวน 18 รายการ มีรายละเอียดดังนี้

หมวดที่ 1 การตรวจสอบเบื้องต้น (Preliminaries) รายการตรวจสอบ 3 รายการ ประกอบด้วย บทสรุป ความชัดเจน การออกแบบและเครื่องมือ

หมวดที่ 2 การตรวจสอบพื้นฐาน (Foundations) รายการตรวจสอบ 5 รายการ ประกอบด้วย ความเป็นมา คำอธิบาย ผู้ได้รับผลกระทบ ความเหมาะสมของการใช้ทรัพยากรและคุณค่าของการประเมิน

หมวดที่ 3 การประเมินย่อย (Sub evaluations) รายการตรวจสอบ 5 รายการ ประกอบด้วย กระบวนการประเมิน ผลลัพธ์ของการประเมิน ความคุ้มค่าของการประเมิน การเปรียบเทียบผลการประเมิน และการสรุปอ้างอิงผลการประเมิน

หมวดที่ 4 การสรุป (Conclusions & Implications) รายการตรวจสอบ 5 รายการ ประกอบด้วย การสังเคราะห์การประเมิน ข้อเสนอแนะการประเมิน ความรับผิดชอบเหตุผล การรายงานการประเมิน การประเมินอภิमान

สรุปว่า การตรวจสอบและประเมินรูปแบบต้องพิจารณาถึงความเหมาะสมสอดคล้องกับการศึกษา งานวิจัยหรือวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสอดคล้องการประเมินของรูปแบบ เพื่อเป็นกรอบใน

การกำหนดการประเมินของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ โดยมีรายละเอียดการประเมินที่ผู้วิจัยนำมา ดังนี้

1. ประเมินมาตรฐานด้านความถูกต้องและมาตรฐานด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบ ฯ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

2. ประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติจริง โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. ประเมินผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ความสอดคล้องการพัฒนารูปแบบโดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบ การสังเคราะห์ เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดขั้นตอนของการพัฒนารูปแบบสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อนำมา เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การพัฒนาารูปแบบ	แนวคิดของนักวิชาการ								สรุป
	Eisner (1976)	Madaus, Scriven and Stufflebeam (1983)	Willer (1986)	Joyce and Weil (1996)	Gilgun (2012)	วาโร เฟ็งส์สส์ดี (2553)	รัตน์ บัวสมร (2563)	สุวิญา สิริยานนท์, และรุ่งฤดี กล้าหาญ (2564)	
<p>ขั้นประมวลความคิดพื้นฐาน โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทำความเข้าใจในสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบใหม่ในการดำเนินงาน การตรวจสอบเบื้องต้น ประกอบด้วย บทสรุป ความชัดเจน การออกแบบและเครื่องมือ</p>					✓			✓	<p>ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ (ต่อ)</p>
<p>กำหนดแนวทางในการนำรูปแบบไปใช้ เป็นการให้รายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการเงื่อนไขต่าง ๆ ในการกำหนดวิธีการนำรูปแบบไปใช้</p>				✓					<p>ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบ</p>

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การพัฒนาารูปแบบ	แนวคิดของนักวิชาการ							สรุป
	Eisner (1976)	Madaus, Scriven and Stufflebeam (1983)	Willer (1986)	Joyce and Weil (1996)	Gilgun (2012)	วาทโร เฟ็งสวีสต์ (2553)	รัตนะ บัวสนธ์ (2563)	
ขั้นพัฒนา ปรับแต่ง และวิเคราะห์รูปแบบ เป็นขั้นตอนที่จะกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการใช้รูปแบบการพรรณนา รูปแบบและองค์ประกอบอื่นที่จะทำให้เกิด								ขั้นตอนที่ 2
ความชัดเจนของรูปแบบ				✓				สร้างและตรวจสอบรูปแบบ (ต่อ)
ขั้นตรวจสอบรูปแบบ				✓				
การออกแบบ สร้าง								
ประเมินนวัตกรรม							✓	
การสร้างหรือการพัฒนา								
รูปแบบ						✓		
การทดสอบความเที่ยงตรง						✓		
ของรูปแบบ						✓		
การสร้างรูปแบบ			✓			✓		
การสรรหาความเที่ยงตรง								
ของรูปแบบ			✓					

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การพัฒนาารูปแบบ	แนวคิดของนักวิชาการ							สรุป
	Eisner (1976)	Madaus, Scriven and Stufflebeam (1983)	Wilder (1986)	Joyce and Weil (1996)	Gilgun (2012)	วาโร เฟิงส์วีสต์ (2553)	รัตน์ บัวสนธ์ (2563)	
การประเมินรูปแบบ เป็นขั้นทดสอบความ มีประสิทธิภาพของ รูปแบบที่สร้างขึ้น มาตรฐานด้านความ เป็นไปได้ เป็นลักษณะ การประเมินความเป็น ไปได้ในการปฏิบัติจริง การทดสอบรูปแบบโดย การสำรวจความคิดเห็น ของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มาตรฐานด้านความ ถูกต้อง การตรวจสอบพื้นฐาน (Foundations) ประกอบด้วย ความเป็นมา คำอธิบาย ผู้ได้รับผลกระทบ ความเหมาะสมของ การใช้ทรัพยากร และ คุณค่าของการประเมิน				✓				ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบ รูปแบบ (ต่อ)
	✓	✓						
	✓						✓	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การพัฒนาารูปแบบ	แนวคิดของนักวิชาการ							สรุป
	Eisner (1976)	Madaus, Scriven and Stufflebeam (1983)	Willer (1986)	Joyce and Weil (1996)	Gilgun (2012)	วาโร เฟ็งส์สว็สต์ (2553)	รัตน์ะ บัวสนธ์ (2563)	
การทดสอบรูปแบบ โดยการทดลองใช้รูปแบบ การทดสอบแบบนี้ จะเป็นการนำรูปแบบ ที่พัฒนาขึ้นไปทดลอง ใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย การนำนวัตกรรมที่ สร้างขึ้นไปทดลองใช้ การปรับปรุงรูปแบบ นำแนวทางเผยแพร่ หลังจบการทดลองใช้	✓	✓		✓		✓		ขั้นตอนที่ 3 ทดลอง ใช้รูปแบบ
การประเมินย่อย ประกอบด้วย กระบวนการประเมิน ผลลัพธ์ของการประเมิน ความคุ้มค่าของ การประเมิน การเปรียบเทียบ เทียบผลการประเมิน และการสรุปอ้างอิงผล การประเมิน							✓	ขั้นตอนที่ 4 ประเมิน รูปแบบ

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การพัฒนาารูปแบบ	แนวคิดของนักวิชาการ						สรุป
	Eisner (1976)	Madaus, Scriven and Stufflebeam (1983)	Willer (1986)	Joyce and Weil (1996)	Gilgun (2012)	วาร์โร เฟ็งส์วู้สต์ (2553) รัตน์ะ บัวสนธ์ (2563) สุวิชญา สิริยานนท์, และรุ่งฤดี กล้าหาญ (2564)	
การประเมินและปรับปรุง นวัตกรรมการศึกษา		✓					ขั้นตอนที่ 4 ประเมิน รูปแบบ (ต่อ)
การประเมินโดยแนวทาง นี้มีได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของ เป้าหมายหรือ วัตถุประสงค์	✓						
ประเมินที่เป็น ความชำนาญเฉพาะทาง	✓						
มาตรฐานด้านความ เหมาะสมเป็นลักษณะ							
การประเมินความ เหมาะสมทั้งในด้าน							
กฎหมายและคุณธรรม	✓						
การสรุป ประกอบด้วย การสังเคราะห์							
การประเมิน ข้อเสนอแนะ							
การประเมิน ความรับผิดชอบ เหตุผล							
การรายงานการประเมิน การประเมินอภิमान						✓	

ตารางที่ 3 (ต่อ)

การพัฒนารูปแบบ	แนวคิดของนักวิชาการ								สรุป
	Eisner (1976)	Madaus, Scriven and Stufflebeam (1983)	Willer (1986)	Joyce and Weil (1996)	Gilgun (2012)	วาโร เฟ็งส์วีสต์ (2553)	รัตนะ บัวสนธ์ (2563)	สุวิชญา สิริยานนท์, และรุ่งฤดี กล้าหาญ (2564)	
มาตรฐานด้านความเป็น									ขั้นตอนที่ 4
ประโยชน์ เป็นลักษณะ									ประเมินรูปแบบ
การประเมินการสนอง									(ต่อ)
ต่อความต้องการของ									
ผู้ใช้รูปแบบ		✓							
รูปแบบที่ยอมให้มี									
ความยืดหยุ่นใน									
กระบวนการทำงานของ									
ผู้ทรงคุณวุฒิตามอัยาศัย									
และความถนัดของ									
แต่ละคน							✓		

จากตารางการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบของ Eisner (1976), Madaus, Scriven and Stufflebeam (1983), Willer (1986) Joyce and Weil (1996), Gilgun (2012), วาโร เฟ็งส์วีสต์ (2553), รัตนะ บัวสนธ์ (2563) และ สุวิชญา สิริยานนท์ และรุ่งฤดี กล้าหาญ (2564) พบว่า การพัฒนารูปแบบ มี 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์เอกสาร

ขั้นที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 1.3 ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 2 ขั้นย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นที่ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 3 ขั้นย่อย ดังนี้

ขั้นที่ 3.1 ประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นที่ 3.2 ปฏิบัติการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นที่ 3.3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

การตรวจสอบคุณภาพและประเมินรูปแบบ

การทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบภายหลังที่ได้พัฒนารูปแบบแล้วจำเป็นที่จะต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้นถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎีแนวความคิดรูปแบบของบุคคลอื่นและผลการวิจัยที่ผ่านมา แต่ก็ยังเป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐานซึ่งจำเป็นที่จะต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามที่มุ่งหวังหรือไม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริงจะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบ ผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพลหรือ

มีความสำคัญน้อยออกจากรูปแบบ ซึ่งจะทำให้ได้รูปแบบที่มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น การทดสอบรูปแบบอาจกระทำได้ใน 4 ลักษณะ ดังนี้

1. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินที่พัฒนาโดย The Joint Committee on Standards of Educational Evaluation ภายใต้การดำเนินงานของ Stufflebeam และคณะ ได้นำเสนอหลักการประเมินเพื่อเป็นบรรทัดฐานของกิจกรรมการตรวจสอบรูปแบบ ประกอบด้วยมาตรฐาน 4 ด้าน (สุวิมล ว่องวานิช, 2549 : 54 - 56) ดังนี้

1.1 มาตรฐานความเป็นไปได้ (Feasibility Standards) เป็นการประเมินความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริง

1.2 มาตรฐานด้านความเป็นประโยชน์ (Utility Standards) เป็นการประเมินการสนองตอบต่อความต้องการของผู้ใช้รูปแบบ

1.3 มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standards) เป็นการประเมินความเหมาะสมทั้งในด้านกฎหมายและศีลธรรมจรรยา

1.4 มาตรฐานด้านความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy Standards) เป็นการประเมินความน่าเชื่อถือ และได้สาระครอบคลุมครบถ้วนตามความต้องการอย่างแท้จริง

2. การทดสอบรูปแบบด้วยการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การทดสอบรูปแบบในบางเรื่องไม่สามารถกระทำได้โดยข้อมูลเชิงประจักษ์ ด้วยการประเมินค่าพารามิเตอร์ของรูปแบบหรือการดำเนินการทดสอบรูปแบบด้วยวิธีการทางสถิติ แต่งานวิจัยบางเรื่องนั้นต้องการความละเอียดอ่อนมากกว่าการได้ตัวเลขแล้วสรุป ซึ่ง Eisner (1976 : 192 - 193) ได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีแนวคิด ดังนี้

2.1 การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จะเน้นการวิเคราะห์และวิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่ถูกพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเสมอไป แต่อาจจะผสมผสานกับปัจจัยต่าง ๆ ในการพิจารณาเข้าด้วยกันตามวิจรณ์ญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับข้อมูลคุณภาพ ประสิทธิภาพ และความเหมาะสมของสิ่งที่จะทำการประเมิน

2.2 รูปแบบการประเมินที่เป็นความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมิน โดยพัฒนามาจากแบบการวิจารณ์งานศิลปะ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้งและต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้นิพนธ์ เนื่องจากเป็นการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง แนวคิดนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้น ทั้งนี้ เพราะเป็นองค์ความรู้เฉพาะสาขา ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น ในวงการศึกษาก็จึงนิยมนำรูปแบบนี้มาใช้ในเรื่องที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะ

2.3 รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือว่าผู้ทรงคุณวุฒินั้นเที่ยงธรรมและมีคุณพินิจที่ดี ทั้งนี้มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒิเอง

2.4 รูปแบบที่ยอมให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัยและความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณา การบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

3. การทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มักจะใช้กับการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

4. การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบ การทดสอบรูปแบบโดยการทดลองใช้รูปแบบนี้ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วน ผู้วิจัยจะนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบต่อไป กระบวนการพัฒนารูปแบบสามารถแสดงเป็นภาพได้

พัฒนา พรหมณี, ศรีสุรางค์ เอี่ยมสะอาด และปณิธาน กระสังข์ (2560 : 132 - 133) ได้อธิบายถึงการประเมินรูปแบบ เป็นการประเมินเพื่อทดสอบความมีประสิทธิภาพของรูปแบบที่สร้างขึ้น โดยทั่วไปจะใช้วิธีการ ต่อไปนี้

1. ประเมินความเป็นไปได้ในเชิงทฤษฎี โดยคณะผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งจะประเมินความสอดคล้องภายในระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ
2. ประเมินความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติการ โดยนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้ในสถานการณ์จริง ในลักษณะของการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง

Eisner (1976 : 192 - 193) ได้เสนอแนวคิดของการทดสอบหรือประเมินรูปแบบโดยใช้ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีแนวคิด ดังนี้

1. การประเมินโดยแนวทางนี้มิได้เน้นผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ตามรูปแบบการประเมินแบบอิงเป้าหมาย (Goal Base Model) การตอบสนองความต้องการของผู้เกี่ยวข้องตามรูปแบบการประเมินแบบสนองตอบ (Responsive Model) หรือกระบวนการตัดสินใจ (Decision Making Model) ใดๆอย่างหนึ่ง แต่การประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิจะเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้งเฉพาะในประเด็นที่นำมาพิจารณา ซึ่งไม่จำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง

การตัดสินใจเสมอ แต่อาจจะผสมผสานปัจจัยในการพิจารณาต่าง ๆ เข้าด้วยกันตามวิจรรณญาณของผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับคุณภาพ ประสิทธิภาพหรือความเหมาะสมของสิ่งที่ทำการประเมิน

2. รูปแบบการประเมินที่เป็นความชำนาญเฉพาะทาง (Specialization) ในเรื่องที่จะประเมินโดยพัฒนามาจากแบบการวิจารณ์งานศิลปะ (Art Criticism) ที่มีความละเอียดอ่อนลึกซึ้ง และต้องอาศัยผู้เชี่ยวชาญระดับสูงมาเป็นผู้วินิจฉัย เนื่องจากการวัดคุณค่าที่ไม่อาจประเมินด้วยเครื่องวัดใด ๆ และต้องใช้ความรู้ความสามารถของผู้ประเมินอย่างแท้จริง แนวคิดนี้ได้นำมาประยุกต์ใช้ในทางการศึกษาระดับสูงมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเป็นองค์ความรู้เฉพาะสาขา ผู้ที่ศึกษาเรื่องนั้นจริง ๆ จึงจะทราบและเข้าใจอย่างลึกซึ้ง ดังนั้น ในวงการศึกษานิยมนำรูปแบบนี้มาใช้ในเรื่องที่ต้องการความลึกซึ้งและความเชี่ยวชาญเฉพาะ

3. รูปแบบที่ใช้ตัวบุคคล คือ ผู้ทรงคุณวุฒิเป็นเครื่องมือในการประเมินโดยให้ความเชื่อถือกับผู้ทรงคุณวุฒิที่เที่ยงธรรมและมีดุลพินิจที่ดี ทั้งนี้ มาตรฐานและเกณฑ์พิจารณาต่าง ๆ นั้นจะเกิดขึ้นจากประสบการณ์และความชำนาญของผู้ทรงคุณวุฒินั่นเอง

4. รูปแบบที่ยอมให้มีความยืดหยุ่นในกระบวนการทำงานของผู้ทรงคุณวุฒิตามอัธยาศัย และความถนัดของแต่ละคน นับตั้งแต่การกำหนดประเด็นสำคัญที่จะนำมาพิจารณาการบ่งชี้ข้อมูลที่ต้องการ การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผล การวินิจฉัยข้อมูล ตลอดจนวิธีการนำเสนอ

5. การทดสอบรูปแบบโดยการสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้อง มักจะใช้กับการพัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟาย เมื่อผู้วิจัยได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เทคนิคเดลฟายเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยจะนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นในรอบสุดท้ายมาจัดทำเป็นแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) เพื่อนำไปสำรวจความคิดเห็นของบุคคลที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

6. การทดสอบรูปแบบ โดยการทดลองใช้รูปแบบการทดสอบรูปแบบนี้จะเป็นการนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมาย มีการดำเนินการตามกิจกรรมอย่างครบถ้วนและนำข้อค้นพบที่ได้จากการประเมินไปปรับปรุงรูปแบบต่อไป

สรุปว่า การตรวจสอบคุณภาพและประเมินรูปแบบต้องมีการทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบหลังการพัฒนานั้นมีความสำคัญมาก เพื่อให้มั่นใจว่ารูปแบบที่พัฒนาขึ้นนั้นมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพตามที่คาดหวัง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสอดคล้องการประเมินของรูปแบบ เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดการประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ดังนี้

1. การทดสอบตามมาตรฐานที่กำหนด การประเมินตามมาตรฐานที่กำหนดช่วยให้ทราบถึงความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความถูกต้องครอบคลุมของรูปแบบ

2. การทดสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ การประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาที่เกี่ยวข้องเป็นวิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์และวิจารณ์สิ่งซึ่งในประเด็นที่ต้องการ โดยการใช้ความรู้ ความสามารถเฉพาะทางของผู้เชี่ยวชาญ

3. การสำรวจความคิดเห็นของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง การใช้เทคนิคเดลฟายในการสำรวจความคิดเห็นของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

4. การทดลองใช้รูปแบบ การนำรูปแบบที่พัฒนาขึ้นไปทดลองใช้จริงกับกลุ่มเป้าหมายเพื่อประเมินผลลัพธ์และปรับปรุงรูปแบบตามข้อค้นพบ

ผู้วิจัยจึงได้กำหนดความหมายของการประเมินตามมาตรฐานของรูปแบบ ดังนี้

1. ความถูกต้องของรูปแบบ (Accuracy) หมายถึง การที่รูปแบบนั้นมีความสอดคล้องกับหลักการและมาตรฐานที่กำหนดไว้สำหรับการบริหารคุณภาพ รวมถึงการสะท้อนถึงความต้องการและเป้าหมายที่แท้จริงของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2. ความเป็นไปได้ของรูปแบบ (Feasibility) หมายถึง ความสามารถในการนำรูปแบบนั้นมาใช้ได้จริงในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3. ความเหมาะสมของรูปแบบ (Suitability) หมายถึง การที่รูปแบบมีความเหมาะสมกับการบริหารองค์การคุณภาพตามสภาพบริบทพื้นที่และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต มีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมการทำงาน มีการออกแบบโดยมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการสนับสนุนที่ดี มีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและความต้องการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4. ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ (Benefit) หมายถึง การที่รูปแบบมีระบบการวัดและติดตามผลลัพธ์ของการนำรูปแบบไปใช้ สามารถนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สามารถสร้างผลลัพธ์ที่เป็นบวกและยั่งยืน

องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ

นักวิชาการและนักวิจัยได้ศึกษาวิจัยและนำเสนอองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพทางการศึกษา ไว้ดังนี้

Ministry of Education (2000 : 28) ได้ระบุว่า รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) คือ รูปแบบการประเมินตนเองของโรงเรียนซึ่งได้บูรณาการรูปแบบความเป็นเลิศที่มีชื่อเสียงต่าง ๆ เช่น รางวัลคุณภาพของยุโรป รางวัลคุณภาพประเทศสิงคโปร์ รางวัลคุณภาพประเทศสหรัฐอเมริกา เข้าด้วยกัน โดยโรงเรียนสามารถกำหนดทิศทางการดำเนินงานของตนเอง โดยการเทียบเคียงการจัด

การศึกษาที่เป็นเลิศของชาติ รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) มีจุดประสงค์เพื่อการพัฒนา ด้านคุณภาพของโรงเรียน การวัดผลประเมินผลของโรงเรียนและการเทียบเคียงกับโรงเรียนเป็นเลิศต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาของประเทศสิงคโปร์ รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) ให้ความสำคัญ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน การสรรหาบุคลากร การกำหนดนักเรียน ผลลัพธ์ของนักเรียน องค์กรวมในการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ โดยมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีปัจจัย ดังนี้ 1) ด้านภาวะผู้นำ 2) ด้านการวางแผนกลยุทธ์ 3) ด้านการจัดการบุคลากร 4) ด้านทรัพยากร 5) ด้านเป้าหมายนักเรียน 6) ด้านการบริหารและผลการปฏิบัติงาน 7) ด้านผลลัพธ์ของบุคลากร 8) ด้านการมีส่วนร่วมและสังคม 9) ด้านผลการประเมินการปฏิบัติงาน

สมกิต บุญยะโพธิ์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาสู่ความเป็นเลิศ พบว่า องค์กรประกอบในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำ ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การบริหารทรัพยากร บุคคล 5) กระบวนการบริหารจัดการ 6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จต่อผู้เรียน รูปแบบการบริหาร สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสู่ความเป็นเลิศ มีลักษณะเป็นพหุองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อองค์ประกอบด้านความ คาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียน และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อองค์ประกอบด้านการวางแผนกลยุทธ์ และ องค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานมีความถูกต้อง ครบถ้วน เหมาะสม และเป็นไปได้

เบญจนารถ อมรประสิทธิ์ (2557) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของ โรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด พบว่า รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) หลักของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ 2) คณะกรรมการบริหาร สู่ความเป็นเลิศ 3) ขอบข่ายงานบริหารสู่ความเป็นเลิศ และ 4) แนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศ

สิทธิชัย เวศสุวรรณ (2558) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารคุณภาพองค์การ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารคุณภาพองค์การ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มีองค์ประกอบ 3 ส่วน ดังนี้ 1) หลักการและแนวคิด การบริหารคุณภาพองค์การในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา 2) กระบวนการบริหารคุณภาพ องค์การในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ

สมาพร ลีภัยรัตน์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับ ประถมศึกษา ผลการวิจัย พบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐาน สากลระดับประถมศึกษาได้ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การพัฒนาบุคลากร 3) การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา 4) การสร้างทีมงานในการพัฒนานักเรียน 5) การควบคุมคุณภาพ

6) คุณภาพนักเรียน 7) การนำนโยบายคุณภาพสู่การปฏิบัติ และ 8) การบริหารจัดการ การประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

อร่าม วัฒนะ (2561) ได้วิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนนำ ประกอบด้วยแนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบ หลักการพื้นฐานของรูปแบบ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2) เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ 3) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ผลการประเมินทุกรายการมีผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความสอดคล้ององค์ประกอบของรูปแบบโดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการวิเคราะห์ เพื่อเป็นกรอบในการกำหนดองค์ประกอบของรูปแบบสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบของนักการศึกษา เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 การสังเคราะห์องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารองค์การทางการศึกษา

องค์ประกอบของรูปแบบ การบริหารองค์การทางการศึกษา	แนวคิดของนักวิชาการ						สรุป
	Ministry of Education (2000)	สมเกียรติ บุญยะโพธิ์ (2555)	เบญจนาถ อมรประสิทธิ์ (2557)	สิทธิชัย เวศสุวรรณ (2558)	สมภาพร ลิ้มรัตน์ (2560)	อร่าม วัฒนะ (2561)	
แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบ							หลักการบริหาร
หลักการพื้นฐานของรูปแบบ						✓	องค์การคุณภาพ
หลักของการบริหารสู่ความเป็นเลิศ			✓				
หลักการและแนวคิดการบริหาร							
คุณภาพองค์การ				✓			
วัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหาร							วัตถุประสงค์ของ
สถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ	✓					✓	การบริหาร
							องค์การคุณภาพ
กระบวนการบริหารสถานศึกษา							ขอข่างานและ
สู่ความเป็นเลิศ		✓				✓	กระบวนการ
กระบวนการบริหารคุณภาพองค์การ				✓			บริหารองค์การ
กระบวนการจัดการเรียนรู้		✓					คุณภาพ
การวางแผนกลยุทธ์		✓					
การบริหารจัดการ					✓		
การพัฒนาบุคลากร			✓		✓		
การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา					✓		
การสร้างทีมงานในการพัฒนา							
นักเรียน					✓		
การนำนโยบายคุณภาพสู่การปฏิบัติ					✓		

ตารางที่ 4 (ต่อ)

องค์ประกอบของรูปแบบ การบริหารองค์การทางการศึกษา	แนวคิดของนักวิชาการ						สรุป
	Ministry of Education (2000)	สมกิต บุญยะโพธิ์ (2555)	เบญจนารถ อมรประสิทธิ์ (2557)	สิทธิชัย เวศสุวรรณ (2558)	สมาพร ลีภัยรัตน์ (2560)	อร่าม วัฒนะ (2561)	
แนวทางการบริหารสู่ความเป็นเลิศ						✓	แนวทาง
การประเมินผล	✓						การประเมิน
การควบคุมคุณภาพ					✓		การบริหาร องค์การคุณภาพ
ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ				✓			ปัจจัยที่ส่งผล
เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ			✓			✓	ต่อความสำเร็จ
ความคาดหวังต่อความสำเร็จต่อ							ในการบริหาร
ผู้เรียน		✓					องค์การคุณภาพ
คณะกรรมการบริหารสู่ความ							
เป็นเลิศ			✓				
ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	✓	✓			✓		
คุณภาพนักเรียน					✓		

จากตารางการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของรูปแบบการบริหารองค์การทางการศึกษาของ Ministry of Education (2000), สมกิต บุญยะโพธิ์ (2555), เบญจนารถ อมรประสิทธิ์ (2557), สิทธิชัย เวศสุวรรณ (2558), สมาพร ลีภัยรัตน์ (2560), และอร่าม วัฒนะ (2561) พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบการบริหารองค์การทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้

1. หลักการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง สิ่งยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2. วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้บรรลุเพื่อการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3. ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง ภาระงานการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4. แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง การกำหนดประเด็นการประเมินและวิธีการประเมินที่เป็นระบบ น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผลการบริหารตามวัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

5. ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง สิ่งที่เป็นสาเหตุที่จะทำให้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประสบผลสำเร็จ

หลักการบริหารองค์การคุณภาพ

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอหลักการบริหารองค์การคุณภาพ ดังนี้

Deming (1938) บิดาแห่งการควบคุมคุณภาพสมัยใหม่ ได้เสนอแนวคิดขึ้นมาช่วงปี 1950's โดยพัฒนามาจาก วอลเตอร์ เอ ชิวฮาร์ท (Walter Andrew Shewhart) ทำให้วงจรนี้มีชื่อเรียกอื่นว่า Deming Cycle หรือ Shewhart Cycle คือ วงจรบริหารงานคุณภาพ นำเสนอหลักการบริหารคุณภาพ 14 ข้อ ดังต่อไปนี้

1. จงสร้างปณิธานอันมุ่งมั่นแน่วแน่ในการปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน โดยผูกพันในเป้าหมายอย่างต่อเนื่องและจริงจังใน 4 เป้าหมายหลัก คือ นวัตกรรม (Innovation) การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance)

2. จงยอมรับปรัชญาใหม่ ๆ ของการบริหารคุณภาพ โดยนำเอาวัฒนธรรมแห่งคุณภาพมาเป็นหลักการประจำใจของพนักงานทุกคน โดยเปลี่ยนแปลงจากการทำงานตามที่ได้รับคำสั่งมาเป็นการดูแลรับผิดชอบในผลงานของตนเอง

3. จงยุติการควบคุมคุณภาพโดยอาศัยการตรวจสอบ เพราะการควบคุมคุณภาพจะต้องมุ่งที่การควบคุมกระบวนการผลิตเป็นสำคัญ ไม่ใช่อาศัยการตรวจสอบที่ตัวสินค้าที่ผลิตเสร็จแล้วเท่านั้น ซึ่งจะไม่สามารถป้องกันความผิดพลาดไม่ให้เกิดขึ้นได้

4. จงยุติวิธีดำเนินธุรกิจโดยการตัดสินกันที่ราคาขายเพียงอย่างเดียว เพราะราคาขายที่ต่ำแต่คุณภาพของสินค้าไม่ได้มาตรฐานก็ไม่สามารถทำให้ลูกค้าซื้อสินค้าได้

5. จงปรับปรุงระบบการผลิตและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วงจรของเดมมิง (Deming) เพื่อการปรับปรุงตามขั้นตอนวางแผน – ลองทำ – ตรวจสอบ - ลงมือปฏิบัติ ซึ่งเรียกว่า Plan Do Check Act หรือ PDCA ต่อเนื่องกันไป

6. จงทำการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอให้แก่พนักงานทุกคน โดยเฉพาะเรื่องของการควบคุมคุณภาพเชิงสถิติและเครื่องมือแห่งคุณภาพ

7. จงสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น ด้วยการให้พนักงานเป็นผู้นำตนเองให้ได้เพื่อรับผิดชอบในผลงานของตนเอง โดยการทำให้ถูกต้องตั้งแต่เริ่มต้น ซึ่งนับเป็นพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของการสร้างวัฒนธรรมแห่งคุณภาพให้เกิดขึ้นในองค์กร

8. จงขจัดความกลัวให้หมดไป โดยสร้างบรรยากาศของการเรียนรู้ ผู้ที่สงสัยต้องกล้าสอบถามในสิ่งที่ตนไม่รู้และกล้าแสดงออกเพื่อเสนอแนะวิธีการปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น

9. จงทำลายสิ่งกีดขวางความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ โดยการกำจัดโครงสร้างที่เป็นอุปสรรคขัดขวางการติดต่อประสานงานกันอย่างมีประสิทธิภาพระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ให้หมดสิ้นไป หรือใช้การจัดโครงสร้างองค์กรแบบคร่อมสายงาน (Cross Function) เพื่อให้พนักงานต่างหน่วยงานสามารถร่วมมือกันได้เต็มที่

10. จงกำจัดคำขวัญและเป้าหมายซึ่งเป็นสิ่งสมมุติ แต่ต้องนำมาลงมือปฏิบัติจริงด้วยการใช้คำขวัญและเป้าหมายเพื่อการจูงใจหรือกระตุ้นเตือน จึงต้องมีวิธีการปฏิบัติที่จะทำให้บรรลุคำขวัญหรือเป้าหมายนั้นด้วย

11. จงกำจัดจำนวนโควตาที่เป็นตัวเลข เพราะการมุ่งเน้นแต่ปริมาณทำให้พนักงานละเลยคุณภาพ ผู้บริหารจึงไม่ควรใช้ตัวเลขโควตาเพื่อการวัดผลงานแต่เพียงอย่างเดียว

12. จงกำจัดสิ่งกีดขวางความภาคภูมิใจของพนักงาน โดยมอบรางวัลหรือคำชมเชยในการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มควบคุมคุณภาพ (QCC) หรือเมื่อพนักงานได้เสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพ

13. จงจัดทำแผนการศึกษาและทำการฝึกอบรมบ่อยครั้ง แผนการศึกษาและการฝึกอบรมเป็นปัจจัยสำคัญที่จะรองรับโครงการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพราะเทคโนโลยีการผลิตเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา จึงต้องลงทุนระยะยาวในการฝึกอบรมพนักงานเพื่อความอยู่รอดและเจริญก้าวหน้าขององค์กร

14. จงลงมือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุสำเร็จการเปลี่ยนแปลง ตัวผู้บริหารก็ต้องจัดองค์กรและนำตนเองเข้าสู่กระบวนการเปลี่ยนแปลง เพื่อการปรับปรุงคุณภาพร่วมกับพนักงาน โดยการลงมือปฏิบัติด้วยให้เป็นส่วนหนึ่งของทีมงาน และเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

หลักการบริหารคุณภาพ 14 ข้อ ประกอบด้วย 1) จงสร้างปณิธาน 2) จงยอมรับปรัชญาใหม่ ๆ 3) จงยุติการควบคุมคุณภาพ โดยอาศัยการตรวจสอบ 4) จงยุติวิธีดำเนินธุรกิจโดยการตัดสินกันที่ราคาขายเพียงอย่างเดียว 5) จงปรับปรุงระบบการผลิตและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง 6) จงทำการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอให้แก่พนักงานทุกคน 7) จงสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น 8) จงจัดความกลัวให้หมดไป 9) จงทำลายสิ่งกีดขวางความร่วมมือ 10) จงกำจัดคำขวัญและเป้าหมายซึ่งเป็นสิ่งสมมุติ 11) จงกำจัดจำนวนโศกนาฏกรรมที่เป็นตัวเลข 12) จงกำจัดสิ่งกีดขวางความภาคภูมิใจของพนักงาน 13) จงจัดทำแผนการศึกษาและทำการฝึกอบรมบ่อยครั้ง 14) จงลงมือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุสำเร็จการเปลี่ยนแปลง

Tenner and Detoro (1992 : 31) ได้กล่าวถึงการนำหลักการแนวคิดเกี่ยวกับ TQM มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ การบริหารคุณภาพแบบองค์รวม (Total Quality Management : TQM) หรือที่เรานิยมเรียกว่า TQM หมายถึง การบริหารคุณภาพโดยรวมที่เน้นลูกค้าเป็นหลัก โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลในองค์กร ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

การจัดการคุณภาพแบบองค์รวม (TQM) ซึ่งเป็นเป็นแนวคิดด้านการจัดการคุณภาพในภาพรวมขององค์กรบนพื้นฐานของคำนิยาม “คุณภาพ” ที่ว่า ตรงตามความต้องการของผู้ใช้ (fit for use) โดย The Deming Prize Committee (2006) ได้ให้คำนิยามไว้ว่า “TQM คือ การดำเนินงานอย่างเป็นระบบที่ทำให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจในสินค้าและบริการภายใต้เวลาและราคาที่เหมาะสม” และได้กำหนดหลักการสำคัญ 3 ประการคือ

1. การมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับลูกค้า (Customer Focus) หมายความว่า การบริหารงานแบบ TQM เป็นการบริหารที่มุ่งเน้นลูกค้าหรือผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าหรือผู้ใช้บริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ลูกค้าหรือผู้ใช้บริการภายนอก ได้แก่ ผู้ที่ยอมจ่ายเงินเพื่อแลกกับสินค้าหรือบริการ ลูกค้าภายนอกจะเป็นผู้ที่ตัดสินว่าสินค้าหรือบริการนั้นได้คุณภาพหรือไม่ สำหรับลูกค้าหรือผู้ใช้บริการภายใน ได้แก่ บุคคลภายในบริษัท หรือฝ่ายถัดไปที่ต้องรับผลงานจากฝ่ายต้นทางไปปฏิบัติต่อ เช่น ฝ่ายก่อสร้างเป็นลูกค้าของฝ่ายออกแบบ สำหรับลูกค้าหรือผู้ใช้บริการภายในจะมีวิธีที่ทำให้เข้าใจง่ายและใช้ในองค์กรว่า “คุณ คือ ลูกค้าคนถัดไป” การบริหารงานแบบ TQM จึงเป็นการบริหารงานที่ต้องคำนึงถึงการทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจสูงสุดในทุก ๆ ครั้งที่เข้ามาใช้บริการหรือซื้อสินค้า

2. การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement) หมายความว่า การพัฒนาคุณภาพตามหลัก TQM จะเป็นการเปลี่ยนแปลงแบบค่อยเป็นค่อยไป (incremental change) คือ เปลี่ยนแปลงทีละน้อย มิใช่การเปลี่ยนแปลงแบบก้าวกระโดด (radical change) ดังที่ใช้ในการรีออกแบบ (re-engineering) การพัฒนาปรับปรุงในขั้นตอนนี้จะเกิดขึ้นได้ต่อเมื่อมีการทำความเข้าใจในกระบวนการอย่างแท้จริง คือ

จะต้องรับฟังความคิดเห็นจากบุคลากรที่อยู่ในกระบวนการปฏิบัติงาน โดยอาศัยเทคนิคทางสถิติเป็นเครื่องมือในการตรวจวัด เพื่อให้ทราบถึงพฤติกรรมของกระบวนการต่าง ๆ เหล่านั้น จะได้นำมาเป็นข้อมูลเพื่อใช้วิเคราะห์หาทางปรับปรุงกระบวนการให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้น โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA (Plan, Do, Check, Act) เพื่อเป็นหลักในการเริ่มต้นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

3. การให้ทุกคนมีส่วนร่วม (Total Involvement) หมายความว่า การบริหารคุณภาพแบบองค์รวม เป็นการบริหารงานที่คนทั้งองค์กร หรือทั้งบริษัทจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง และทั่วทั้งองค์กร ซึ่งจะสัมฤทธิ์ผลก็ต่อเมื่อพนักงานทุกคนมีความมุ่งมั่น มีความพร้อมที่จะเสนอแนะและทำการพัฒนาคุณภาพของงานนั้น ๆ ด้วยความเต็มใจโดยมิได้ถูกบังคับหรือเพียงถือว่าเป็นหน้าที่ แต่ทำไปด้วยใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุขที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าหรือผู้ใช้บริการได้ และพนักงานเองต้องมีความพึงพอใจเกิดขึ้นก่อนเป็นสำคัญ

สรุปว่า หลักการบริหารคุณภาพโดยรวม (Total Quality Management : TQM) ใช้เป็นหลักในการเริ่มต้นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องทำให้การนำ TQM โดยมีการนำหลักการไปใช้ให้บรรลุผล 3 ประการ คือ 1) หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับลูกค้า (Customer Focus) 2) หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement) 3) หลักการให้ทุกคนมีส่วนร่วม (Total Involvement)

องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization : ISO) (2008) ซึ่งมีคณะกรรมการวิชาการคณะที่ 176 (ISO/TC 176 : Quality Management and Quality Assurance) เป็นผู้จัดทำมาตรฐานระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO 9000 ขึ้น โดยหลักการพื้นฐานของการบริหารงานคุณภาพ (Quality Management Principles : QMP) มีหลักสำคัญ 8 ประการ

หลักการที่ 1 ให้ความสำคัญแก่ลูกค้า องค์กรต้องพึงพิงลูกค้าเพื่อความอยู่รอด ดังนั้น จึงควรทำความเข้าใจความต้องการของลูกค้าทั้งในส่วนปัจจุบันและอนาคต และทำให้บรรลุความต้องการเหล่านั้น รวมถึงการพยายามที่จะทำได้เกินความคาดหวังของลูกค้า

หลักการที่ 2 ความเป็นผู้นำ ผู้นำเป็นผู้กำหนดความเป็นเอกภาพของวัตถุประสงค์และทิศทางขององค์กร ผู้นำต้องเป็นผู้สร้างและธำรงไว้ซึ่งปัจจัยเกื้อหนุนภายในที่สนับสนุนให้ทุกคนสามารถมีส่วนร่วม และส่งเสริมการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรด้วย

หลักการที่ 3 การมีส่วนร่วมของบุคลากร พนักงานทุกระดับถือเป็นหัวใจสำคัญขององค์กรและการให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของพนักงานทุกคน ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์กร

หลักการที่ 4 การบริหารเชิงกระบวนการ ผลลัพธ์ที่ต้องการสามารถบรรลุได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อทรัพยากรและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องได้รับการบริหารจัดการอย่างเป็นกระบวนการ

หลักการที่ 5 การบริหารเป็นระบบ การบ่งชี้ การทำความเข้าใจและการบริหารการจัดการในเชิงระบบที่ประกอบด้วยกระบวนการต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์ต่อกันเพื่อวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ จะช่วยปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร

หลักการที่ 6 การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องควรได้รับการกำหนดให้เป็นวัตถุประสงค์ถาวรขององค์กร

หลักการที่ 7 การตัดสินใจจากข้อมูลที่เป็นจริง การตัดสินใจที่ทรงประสิทธิภาพควรดำเนินการบนพื้นฐานของการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ

หลักการที่ 8 ความสัมพันธ์กับผู้ขายเพื่อประโยชน์ร่วมกัน องค์กรและผู้ส่งมอบต่างต้องพึ่งพาอาศัยกันและการมีความสัมพันธ์ในเชิงผู้เกื้อกูลผลประโยชน์จะช่วยส่งเสริมความสามารถในการสร้างคุณค่าของทั้งสองฝ่าย

สรุปว่า หลักการบริหารงานคุณภาพ ISO 9000 มีหลักการบริหารงานคุณภาพ 8 ประการ คือ 1) ให้ความสำคัญกับลูกค้า 2) ความเป็นผู้นำ 3) การมีส่วนร่วมของบุคลากร 4) การบริหารเชิงกระบวนการ 5) การบริหารเชิงระบบ 6) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 7) การตัดสินใจจากข้อมูลที่เป็นจริง และ 8) ความสัมพันธ์กับผู้ขายเพื่อประโยชน์ร่วมกัน

สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (2562 : 1- 4) ได้สรุปเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ Thailand Quality Award (TQA) ปี 2563 - 2564 ว่า เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ เอื้อให้องค์กรบรรลุเป้าประสงค์ปรับปรุงผลลัพธ์ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน เพื่อสามารถแข่งขันกับองค์กรในระดับนานาชาติ องค์กรมากมายใช้เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ เพื่อปรับปรุงและให้ได้ดีมาซึ่งผลลัพธ์ที่ยั่งยืน องค์กรที่ได้รับรางวัลคุณภาพแห่งชาติได้รับการยอมรับว่าเป็นองค์กรต้นแบบระดับประเทศ องค์กรเหล่านี้ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้วิถีปฏิบัติที่เป็นเลิศกับองค์กรต่าง ๆ และเป็นแรงบันดาลใจให้องค์กรอื่น ๆ ปรับปรุงการปฏิบัติการและผลลัพธ์ของตนเอง ซึ่งส่งผลดีต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศไทย

เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมีพื้นฐานมาจากค่านิยมและแนวคิดหลัก 11 ประการ ซึ่งเป็นความเชื่อและพฤติกรรมที่พบว่าฝังลึกอยู่ในหลายองค์กรที่มีผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ ดังนี้

1. มุมมองเชิงระบบ (Systems perspective)
2. การนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์ (Visionary leadership)
3. ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นลูกค้า (Customer-focused excellence)
4. การให้ความสำคัญกับบุคลากร (Valuing people)
5. การเรียนรู้ระดับองค์กรและความคล่องตัว (Organizational learning and agility)
6. การมุ่งเน้นความสำเร็จ (Focus on success)
7. การจัดการเพื่อนวัตกรรม (Managing for innovation)

8. การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง (Management by fact)
9. การทำประโยชน์ให้สังคม (Societal contributions)
10. จริยธรรมและความโปร่งใส (Ethics and transparency)
11. การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ (Delivering value and results)

สรุปว่า รางวัลคุณภาพแห่งชาติ Thailand Quality Award (TQA) เป็นรางวัลระดับมาตรฐานโลก เนื่องจากมีพื้นฐานทางด้านเทคนิคและกระบวนการตัดสินรางวัลเช่นเดียวกับรางวัล MBNQA มีแนวคิดหลัก 11 ประการ 1) มุมมองเชิงระบบ (Systems perspective) 2) การนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ (Visionary leadership) 3) ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นลูกค้า (Customer-focused excellence) 4) การให้ความสำคัญกับบุคลากร (Valuing people) 5) การเรียนรู้ระดับองค์การและความคล่องตัว (Organizational learning and agility) 6) การมุ่งเน้นความสำเร็จ (Focus on success) 7) การจัดการเพื่อนวัตกรรม (Managing for innovation) 8) การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง (Management by fact) 9) การทำประโยชน์ให้สังคม (Societal contributions) 10) จริยธรรมและความโปร่งใส (Ethics and transparency) 11) การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์ (Delivering value and results) สามารถเลือกใช้เครื่องมือที่เหมาะสมที่สุดกับองค์การ และเลือกใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิผลมากที่สุดเพื่อขับเคลื่อนการปรับปรุงและมีผลการดำเนินการที่ดีอย่างยั่งยืน

สรุปได้ว่า หลักการบริหารคุณภาพ หมายถึง สิ่งที่ยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการบริหารองค์การคุณภาพ อาศัยความร่วมมือจากบุคคลในองค์การ ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และเลือกใช้เครื่องมือที่มีประสิทธิผลมากที่สุดเพื่อขับเคลื่อนการปรับปรุงและมีผลการดำเนินการที่ดีอย่างยั่งยืน

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์หลักการบริหารองค์การคุณภาพเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 การสังเคราะห์หลักการบริหารองค์การคุณภาพ

หลักการบริหารองค์การคุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ			สรุป
	Deming (1989)	Tenner and Detoro (1992)	องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (2008) สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (2562)	
ความเป็นผู้นำ			✓	หลักการนำ
การนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์				✓ องค์การอย่างมี
จงสร้างภาวะผู้นำให้เกิดขึ้น	✓			วิสัยทัศน์
จงจัดความกลัวให้หมดไป	✓			
จงสร้างปณิธานใหม่ ๆ	✓			
จงยอมรับปรัชญา	✓		✓	
การจัดการโดยใช้ข้อมูลจริง				✓
การมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับลูกค้า		✓		หลักการมุ่งเน้นให้
ให้ความสำคัญกับลูกค้า			✓	ความสำคัญกับ
ความเป็นเลิศที่มุ่งเน้นลูกค้า				✓ ลูกค้า
จงยุติวิธีดำเนินธุรกิจโดยการตัดสินกันที่ราคาขาย				
เพียงอย่างเดียว	✓			

ตารางที่ 5 (ต่อ)

หลักการบริหารองค์การคุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ				สรุป
	Deming (1989)	Tenner and Detoro (1992)	องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (2008)	สำนักงานวิจัยคุณภาพแห่งชาติ (2562)	
มุมมองเชิงระบบ				✓	หลักการพัฒนา
การบริหารเชิงกระบวนการ			✓		อย่างต่อเนื่อง
การบริหารเชิงระบบ			✓		
จงปรับปรุงระบบการผลิตและการให้บริการ					
อย่างต่อเนื่อง	✓				
การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง		✓			
การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง			✓		
การให้ทุกคนมีส่วนร่วม		✓			หลักการมีส่วนร่วม
การมีส่วนร่วมของบุคลากร			✓		
จงทำลายสิ่งกีดขวางความร่วมมือ	✓				
ความสัมพันธ์กับผู้ขายเพื่อประโยชน์ร่วม			✓		
การให้ความสำคัญกับบุคลากร				✓	หลักการใช้พื้นที่
การเรียนรู้ระดับองค์กรและความคล่องตัว				✓	เป็นฐาน
จงทำการฝึกอบรมอย่างสม่ำเสมอให้แก่พนักงาน					
ทุกคน	✓				
จงกำจัดคำขวัญและเป้าหมายซึ่งเป็นสิ่งสมมุติ	✓				
จงกำจัดจำนวนโควตาที่เป็นตัวเลข	✓				

ตารางที่ 5 (ต่อ)

หลักการบริหารองค์การคุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ				สรุป
	Deming (1989)	Tenner and Detoro (1992)	องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (2008)	สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (2562)	
จงกำจัดสิ่งกีดขวางความภาคภูมิใจของพนักงาน	✓				หลักการใช้พื้นที่ เป็นฐาน (ต่อ)
จงจัดทำแผนการศึกษาและทำการฝึกอบรมบ่อยครั้ง	✓				
การมุ่งเน้นความสำเร็จ				✓	หลักการใช้
จงลงมือปฏิบัติเพื่อให้บรรลุสำเร็จการเปลี่ยนแปลง	✓				นวัตกรรม
การส่งมอบคุณค่าและผลลัพธ์				✓	ขับเคลื่อน
การจัดการเพื่อนวัตกรรม				✓	
การทำประโยชน์ให้สังคม				✓	

จากตารางการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารองค์การคุณภาพของ Deming (1989), Tenner and Detoro (1992), องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (2008) และสำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ (2562) พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย 6 ประเด็น ดังนี้

1. หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ เป็นการบริหารที่ผู้นำเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์การ และสร้างการมุ่งเน้นลูกค้า การมีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจในเรื่องของ กลยุทธ์ ระบบ และวิธีการเพื่อการบรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ กระตุ้นการสร้างนวัตกรรม สร้างความรู้และสมรรถนะและความยั่งยืนขององค์การ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากร เพื่อบุคลากร

ให้ความร่วมมือ พัฒนา เรียนรู้ สร้างนวัตกรรม และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงตามระบบธรรมาภิบาล เป็นแบบอย่างที่ดี

2. หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับลูกค้า เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นลูกค้าหรือผู้ใช้บริการ เป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าหรือผู้ใช้บริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” และทำความเข้าใจความต้องการของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการทั้งปัจจุบันและอนาคต

3. หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงระบบการผลิตและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เปลี่ยนแปลงทีละน้อย ตามขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ดียิ่งขึ้น โดยยืนยันจากการประเมินคุณภาพและกำหนดให้เป็น วัตถุประสงค์ถาวรขององค์กร

4. หลักการมีส่วนร่วม เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอก มีความสัมพันธ์ ด้วยความเต็มใจ ที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุขที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าหรือผู้ใช้บริการได้ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์แก่ องค์กรร่วมกัน

5. หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์กรว่ามีความสามารถ ที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยมอบรางวัลหรือ ยกย่องเชิดชูเกียรติ และส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ให้ข้อเสนอแนะ ถ้อยทอดประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อความอยู่รอดและ ความเจริญก้าวหน้าขององค์กร เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีและดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

6. หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน เป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุง รักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการและกระบวนการพัฒนา คุณภาพองค์กรและคุณภาพการให้บริการ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอวัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ ดังนี้

Tenner and Detoro (1992 : 31) กล่าวถึงการนำระบบการบริหารคุณภาพแบบองค์รวม TQM มาใช้นั้น จำเป็นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์กรอย่างชัดเจน เพื่อให้สามารถวางแผน การนำระบบมาใช้ได้อย่างเหมาะสม วัตถุประสงค์โดยทั่วไปของการบริหารคุณภาพแบบองค์รวม ดังนี้

1. ลดต้นทุนและพัฒนาคุณภาพสินค้าหรือบริการ เพื่อการดำรงอยู่และการแข่งขันขององค์กร

2. สร้างความพอใจและความซื่อสัตย์ของลูกค้า ซึ่งธุรกิจจะต้องดำเนินงานในเชิงรุกเพื่อให้ได้และธำรงรักษาลูกค้าได้อย่างต่อเนื่อง

3. สร้างความพึงพอใจในงานและพัฒนาคุณภาพชีวิตของพนักงาน

4. ประสิทธิภาพในการดำเนินงานและการเจริญเติบโตในอนาคต โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างองค์การคุณภาพโดยสมบูรณ์

สรุป วัตถุประสงค์ของการบริหารคุณภาพแบบองค์รวม คือ เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ โดยการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงงานและปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการ อันจะทำให้คุณภาพชีวิตของพนักงานทุกคนดีขึ้นอย่างต่อเนื่องและเพื่อปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการประกันคุณภาพอันจะทำให้ลูกค้าเกิดความพอใจ และกลับมาซื้อหาสินค้าหรือบริการขององค์การอีก

องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization : ISO) (2008) กำหนดวัตถุประสงค์ที่ต้องจัดทำมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9000

1. เพื่อให้ลูกค้ามีความมั่นใจในคุณภาพของสินค้า ผลิตภัณฑ์ และบริการที่จะได้รับ

2. เพื่อให้มีระบบบริหารงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรและเกิดประสิทธิผล

3. เพื่อสามารถควบคุมกระบวนการดำเนินงานธุรกิจได้ครบวงจรตั้งแต่ต้นจนจบ

4. เพื่อสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้บริหารว่า สามารถบรรลุตามความต้องการของลูกค้าได้

5. เพื่อให้มีการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผลยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐาน

ในการสร้างระบบบริหารคุณภาพโดยส่วนรวมต่อไป

6. เพื่อช่วยลดความสูญเสียจากการดำเนินงานที่ไม่มีคุณภาพทำให้ประหยัดค่าใช้จ่าย

สรุป วัตถุประสงค์ของมาตรฐานระบบคุณภาพ ISO 9000 คือ เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรให้เกิดประสิทธิผล สามารถควบคุมกระบวนการดำเนินงานได้ครบวงจรตั้งแต่ต้นจนจบ ลดความสูญเสียจากการดำเนินงานที่ไม่มีคุณภาพ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายยิ่งขึ้น ซึ่งเป็นพื้นฐานในการสร้างระบบบริหารคุณภาพโดยส่วนรวมต่อไป

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การสังเคราะห์วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ

วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การ คุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ	
	Tenner and Detoro (1992)	องค์การระหว่างประเทศว่าด้วย การมาตรฐาน (2008)
1. เพื่อพัฒนาบุคลากรให้สามารถใช้ ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ โดยการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงงานและ ปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือบริการ อันจะทำให้คุณภาพชีวิตของพนักงาน ทุกคนดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง	✓	1. เพื่อพัฒนากระบวนการบริหาร องค์การคุณภาพให้มีความเหมาะสม กับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับ สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของ โลกอนาคต
2. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของสินค้าหรือ บริการให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็น การประกันคุณภาพ อันจะทำให้ลูกค้า เกิดความพอใจ และกลับมาซื้อหาสินค้า หรือบริการขององค์การอีก	✓	2. เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนาและใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัด การศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่มี ความเหมาะสมกับผู้เรียน และ สอดคล้องกับสถานการณ์
3. เพื่อพัฒนาระบบการปฏิบัติงานที่ เป็นลายลักษณ์อักษรให้เกิดประสิทธิผล สามารถควบคุมกระบวนการดำเนิน ได้ครบวงจรตั้งแต่ต้นจนจบลดความ สูญเสียจากการดำเนินงานที่ไม่มีคุณภาพ ทำให้ประหยัดค่าใช้จ่ายยิ่งขึ้นซึ่งเป็น พื้นฐานในการสร้างระบบบริหารคุณภาพ โดยส่วนรวมต่อไป	✓	3. เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ให้มีสมรรถนะผู้เรียนที่รองรับ การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

จากตารางการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพของ Tenner and Detoro (1992) และองค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (2008) พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย 3 ประเด็น ดังนี้

1. เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารองค์การคุณภาพให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต
2. เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียนและสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต
3. เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะผู้เรียนที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพ

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพเพื่อให้บรรลุตามเกณฑ์ที่สำคัญขององค์การคุณภาพ ซึ่งจากการศึกษาผู้วิจัยได้ศึกษาในเกณฑ์คุณภาพของทั้งสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และมาตรฐานที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้กำหนดไว้ ดังนี้

Sammonds, Hillman and Mortimore (1995) กล่าวว่า วิธีการบริหารโรงเรียนที่มีคุณภาพ ซึ่งประกอบด้วย 1) ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ 2) การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน 3) มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 4) การเรียนการสอนที่เข้มข้น 5) มีแผนการเรียนการสอนที่มีวัตถุประสงค์ 6) มีความคาดหวังต่อโรงเรียนและนักเรียนในระดับสูง 7) มีการเสริมแรงทางบวก 8) มีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน 9) นักเรียนมีความรับผิดชอบ 10) ความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน และ 11) การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้

คณะกรรมการกองทุนคุณภาพการศึกษา กำหนดให้โรงเรียนคุณภาพที่ได้รับรางวัลความเป็นเลิศของโรงเรียนประเทศฮ่องกง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2543 : 24 - 32) โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเป็นการยกย่องและส่งเสริมโรงเรียนที่มีผลงานเป็นเลิศ 2) ส่งเสริมและเผยแพร่ขยายวิธีปฏิบัติทางการศึกษาของโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศ และ 3) เพื่อสร้างสรรค์วัฒนธรรมคุณภาพการศึกษาในโรงเรียนของฮ่องกงเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศภายในสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขของแต่ละโรงเรียน รางวัลความเป็นเลิศจะให้แก่โรงเรียนซึ่งสามารถแสดงผลสัมฤทธิ์และการปฏิบัติที่มีความเป็นเลิศใน 4 ด้านของการศึกษา แต่คณะกรรมการไม่ได้กำหนดจำนวนรางวัลไว้ เกณฑ์การให้รางวัลแบ่งตามหลักหรืองานของการศึกษา วิธีการบริหารโรงเรียนให้ได้รับรางวัลความเป็นเลิศของโรงเรียนประเทศฮ่องกง เป็นแผนงาน

หนึ่งในแผนการปฏิรูปคุณภาพการศึกษาของฮ่องกง จะให้รางวัลความเป็นเลิศของสถานศึกษาปีละครั้ง โดยพิจารณาการบริหารจัดการและการจัดองค์การ ดังต่อไปนี้

1. การวางแผนและการบริการ

1.1 พันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษา : สถานศึกษาจัดทำพันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการศึกษาในฮ่องกง และการพัฒนารอบด้านของนักเรียน โดยพิจารณาในแง่ของลักษณะเฉพาะของสถานศึกษา พันธกิจและวิสัยทัศน์ของสถานศึกษารับรู้โดยคณาจารย์และนักเรียน

1.2 แผนการพัฒนาสถานศึกษา : สถานศึกษาจัดทำแผนการพัฒนาสถานศึกษาและยุทธวิธีการปฏิบัติ เพื่อบรรลุเป้าหมายให้สนองความต้องการของนักเรียนและผู้ปกครอง สามารถใช้ประโยชน์จากจุดแข็งและลดจุดอ่อน แผนการพัฒนาสถานศึกษามีเป้าหมายที่ชัดเจนและมั่นคงในแง่ของการส่งเสริมจริยธรรมและศีลธรรม สติปัญญา อารมณ์ ร่างกาย สังคม และสุนทรียภาพของนักเรียน ครูมีส่วนร่วมในการพัฒนาแผนของสถานศึกษาและเอกสาร แผนได้ส่งไปยังผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องอย่างทั่วถึง

2. การพัฒนาคณาจารย์

2.1 การประสานงานของคณาจารย์ : สถานศึกษามีช่องทางการประสานงานระหว่างคณาจารย์เป็นอย่างดี มีการส่งเสริมการทำงานเป็นทีม มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และมีการตัดสินใจเป็นคณะ

2.2 การพัฒนาและการประเมินคณาจารย์ : สถานศึกษามีแผนและให้โอกาสคณาจารย์ในการพัฒนา และมีระบบการประเมินคณาจารย์อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการส่งเสริมและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

3. การจัดสรรทรัพยากรในการดำเนินงาน

3.1 การจัดสรรทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ : สถานศึกษาจัดให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการจัดสรรทรัพยากรของสถานศึกษา ได้มีส่วนร่วมในกระบวนการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและสถานศึกษาให้การสนับสนุนคณาจารย์อย่างมีประสิทธิภาพ

4. กลไกการประเมินและข้อมูลป้อนกลับ

4.1 การประเมินผล : สถานศึกษามีคณะกรรมการติดตามการปฏิบัติงานของสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและอย่างมีประสิทธิภาพ มีกลไกการประเมินเพื่อประเมินผลงานของสถานศึกษาตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

4.2 ข้อมูลป้อนกลับและการเรียนรู้ด้วยตนเอง : สถานศึกษามีช่องทางที่เหมาะสมในการให้ข้อมูลป้อนกลับแก่ครู นักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียนด้านการเรียนการสอน

5. หลักสูตร

5.1 การจัดการหลักสูตร การวางแผนและการจัดระบบของหลักสูตร : สถานศึกษามีหลักสูตรที่มีเป้าหมายที่แจ่มชัด มีความกว้าง ความลึก ความสมดุล มีประโยชน์มีความต่อเนื่องและเป็นกลุ่มก้อน มีระบบที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้คณาจารย์มีส่วนร่วมในการตรวจสอบหลักสูตร ติดตาม และการพัฒนาหลักสูตร

6. การเรียนการสอนในชั้น

6.1 ยุทธวิธีการสอน : สถานศึกษามีกลไกที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ครูนำวิธีการสอนที่เหมาะสมมาใช้ ครูยอมรับรูปแบบการสอนที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาความคิดระดับสูง พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ พัฒนาทักษะการเรียนรู้ และทัศนคติของนักเรียน

6.2 ทักษะการสอน : สถานศึกษามีคณะกรรมการติดตามและมีระบบการตรวจสอบเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับทางด้านทักษะการสอน ส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ วิธีการสอนที่ดี มีการสังสรรค์และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ทักษะการจัดการในห้องเรียนกับคณาจารย์

6.3 บรรยากาศของห้องเรียน : สถานศึกษามีนโยบายที่ชัดเจนสนับสนุนคณาจารย์เพื่อส่งเสริมความคาดหวังเชิงบวก จัดบรรยากาศของห้องเรียนให้เหมาะสมกับความแตกต่างของนักเรียน เป็นรายบุคคล จัดให้มีแรงจูงใจในเชิงบวก สร้างบรรยากาศที่เป็นประชาธิปไตยและมีอิสระเพื่อการเรียนที่มีประสิทธิภาพ

7. การประเมินผล

7.1 ระบบและนโยบายการประเมินผล : สถานศึกษามีระบบ และนโยบายประเมินผลที่เหมาะสม สอดคล้องเป้าหมายของหลักสูตร มีความคาดหวังต่อนักเรียนบนพื้นฐานของความสามารถและความต้องการของนักเรียน

7.2 การใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการประเมินผล : สถานศึกษามีระบบการบันทึกและการรายงาน เพื่อให้มีการให้ข้อมูลป้อนกลับที่มีประสิทธิภาพแก่นักเรียนและผู้ปกครอง เพื่อสนับสนุนการเรียนของนักเรียน การสนับสนุนจุดมุ่งหมายของนักเรียนและสถานศึกษา

8. การเอาใจใส่และให้ความดูแลนักเรียน

8.1 วินัย การแนะแนว และการให้คำปรึกษา : สถานศึกษามีวิธีการที่มีประสิทธิภาพเพื่อส่งเสริมการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียน

9. การพัฒนาบุคลากร สังคม และวัฒนธรรม

9.1 กิจกรรมเสริมหลักสูตร : สถานศึกษาให้การสนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตรอย่างจริงจัง เพื่อให้เกิดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่มีความสมบูรณ์ สมดุล และครอบคลุมการพัฒนานักเรียนทุกด้าน

9.2 โปรแกรมเสริมหลักสูตร : สถานศึกษาได้วางแผนโปรแกรมเสริมหลักสูตรที่ดีและอย่างเพียงพอในด้านหน้าที่พลเมือง จริยธรรม ศิลธรรม เพศศึกษา และสิ่งแวดล้อมศึกษา

10. การสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ

10.1 โปรแกรมสนับสนุนการเรียน : สถานศึกษามีแผนการสอนซ่อมเสริมที่มีประสิทธิภาพแก่นักเรียนผู้ที่มีความยุ่งยากในการเรียน และมีการเสริมสร้างและขยายโปรแกรมการเรียนรู้สำหรับนักเรียนที่มีพรสวรรค์

10.2 บริการดูแลรักษา : สถานศึกษาให้การสนับสนุนเด็กพิการ เด็กที่มีปัญหาการปรับตัวหรือเด็กที่มีปัญหาครอบครัวอย่างเพียงพอ

11. การเชื่อมโยงกับผู้ปกครองและชุมชน

11.1 ความร่วมมือระหว่างบ้านกับสถานศึกษา : สถานศึกษากำหนดช่องทางการสื่อสารอย่างดีและมีประสิทธิภาพระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง

11.2 การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชน : สถานศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนและสร้างสายใยกับงานอื่น ๆ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของนักเรียน

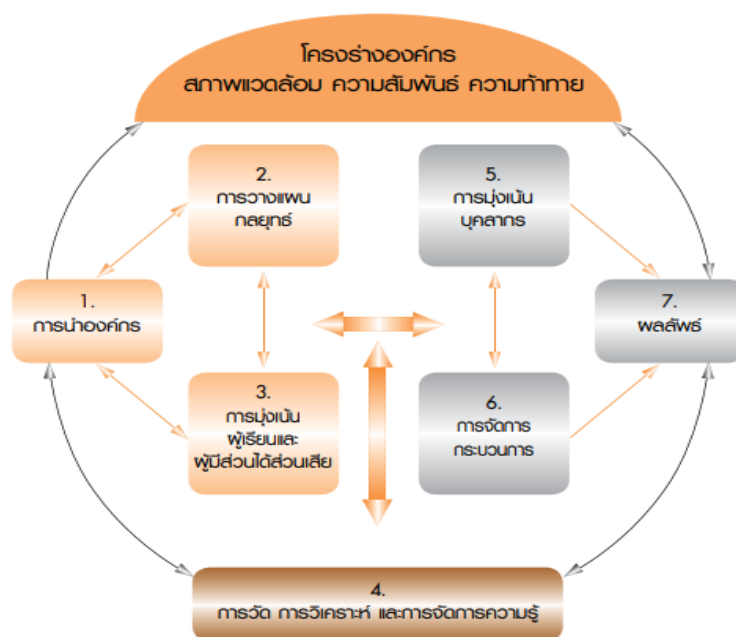
12. บรรยากาศของสถานศึกษา

12.1 กำลังใจ : ทุกคนในสถานศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดวิสัยทัศน์และความเชื่อ มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของสถานศึกษาและมีความภูมิใจทั้งครูและนักเรียน

12.2 มนุษย์สัมพันธ์ : ครูมีความรักและความเอาใจใส่ต่อนักเรียน มีความสัมพันธ์อันดี

สรุปได้ว่า การบริหารจัดการโรงเรียนรางวัลความเป็นเลิศของฮ่องกง ประกอบด้วย 1) การวางแผนและการบริการ 2) การพัฒนาคณาจารย์ 3) การจัดสรรทรัพยากรในการดำเนินงาน 4) กลไกการประเมินและข้อมูลป้อนกลับ 5) หลักสูตร 6) การเรียนการสอนในชั้น 7) การประเมินผล 8) การเอาใจใส่และให้ความดูแลนักเรียน 9) การพัฒนาบุคลากร สังคม และวัฒนธรรม 10) การสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ 11) การเชื่อมโยงกับผู้ปกครองและชุมชน และ 12) บรรยากาศของสถานศึกษา

สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553 : 8) ได้สรุปประเด็นของการบริหารจัดการระบบคุณภาพของโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนมาตรฐานสากลจึงเป็นนวัตกรรมการจัดการศึกษาที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานนำมาใช้เป็นมาตรการในการยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยมีการบริหารจัดการระบบคุณภาพตามองค์ประกอบการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล นำเสนอไว้ในภาพที่ 2 ดังต่อไปนี้

ภาพที่ 2 องค์ประกอบการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล
(ที่มา : สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย, 2553 : 8)

รายละเอียด มีดังนี้

หมวด 1 การนำองค์การ (Leadership)

การบริหารจัดการเกี่ยวกับวิธีการที่ผู้บริหารโรงเรียนซึ่งนำการกำหนด วิสัยทัศน์ ค่านิยม ผลการดำเนินการที่คาดหวังของโรงเรียนของผู้บริหารระดับสูง รวมทั้งระบบธรรมาภิบาลของโรงเรียนและการดำเนินการเกี่ยวกับจริยธรรม กฎหมาย และความรับผิดชอบต่อชุมชน วิธีการที่ผู้บริหารระดับสูงสื่อสารกับบุคลากร การพัฒนาผู้นำในอนาคต การวัดผลการดำเนินงานในระดับองค์การ และการสร้างบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมที่มีจริยธรรม และวิธีปฏิบัติที่แสดงถึงความเป็นพลเมืองดี

หมวด 2 การวางแผนยุทธศาสตร์ (Strategic Planning)

การบริหารจัดการเกี่ยวกับการจัดทำวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการของโรงเรียน การถ่ายทอดวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการไปสู่การปฏิบัติ การจัดสรรทรัพยากรให้เพียงพอที่จะทำให้แผนปฏิบัติการบรรลุผลสำเร็จ การจะปรับเปลี่ยนแผนเมื่อสถานการณ์เปลี่ยนแปลงไป รวมถึงวิธีการวัดความสำเร็จ และการรักษาความยั่งยืนของโรงเรียนในระยะยาว

หมวด 3 การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Focus)

การบริหารจัดการเกี่ยวกับการสร้างความผูกพันกับผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อความสำเร็จด้านการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนและครอบคลุมวิธีการสร้างวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นผู้เรียนและ

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย รวมถึงวิธีการที่โรงเรียนรับฟังความคิดเห็น ความต้องการของนักเรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และใช้สารสนเทศนี้เพื่อปรับปรุงและค้นหาโอกาสในการสร้างนวัตกรรม

หมวด 4 การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management)

การบริหารจัดการเกี่ยวกับการเลือก รวบรวม วิเคราะห์ จัดการ และปรับปรุงข้อมูล สารสนเทศ และสินทรัพย์ทางความรู้ และการจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมทั้งการทบทวนผลการดำเนินการ และใช้ผลการทบทวนในการปรับปรุงผลการดำเนินการ เพื่อผลักดันให้เกิดการปรับปรุงผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ผลการดำเนินงานและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของโรงเรียน

หมวด 5 การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and Staff Focus)

เป็นการบริหารจัดการเกี่ยวกับการผูกใจ การพัฒนา และการจัดการบุคลากร เพื่อให้มีการใช้ศักยภาพของบุคลากรอย่างเต็มที่ และสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกับพันธกิจ กลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการโดยรวมของโรงเรียน รวมถึงการประเมินขีดความสามารถและอัตรากำลัง และการสร้างสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่จะก่อให้เกิดผลการดำเนินงานที่ดี

หมวด 6 การจัดการกระบวนการ (Process Management)

การบริหารจัดการเกี่ยวกับการกำหนดสมรรถนะหลักและระบบงานและการออกแบบการจัดการ และปรับปรุงกระบวนการที่สำคัญ เพื่อนำระบบงานไปใช้สร้างคุณค่าให้ผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและโรงเรียนประสบความสำเร็จ รวมทั้งการเตรียมพร้อมต่อภาวะฉุกเฉิน

หมวด 7 ผลลัพธ์ (Performance Results)

การบริหารจัดการเกี่ยวกับการประเมินผลการดำเนินงานของโรงเรียนและการปรับปรุงในด้านที่สำคัญ ได้แก่ ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน (Student Learning Outcomes) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Customer-Focused Outcomes) ผลลัพธ์ด้านงบประมาณและการเงิน (Budgetary and Financial, Outcomes) ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นบุคลากร (Workforce Outcomes) ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการ (Process Effectiveness Outcomes) ผลลัพธ์ด้านการนำองค์การ (Leadership Outcomes)

นอกจากนั้น ยังเป็นการตรวจประเมินระดับผลการดำเนินการ เมื่อเปรียบเทียบกับโรงเรียนและสถาบันการศึกษาอื่นที่จัดการศึกษาและบริการในลักษณะเดียวกัน โดยจะแสดงข้อมูลสำคัญของระดับ (Levels) แนวโน้ม (Trends) ผลิตภาพ (Productivity) ประสิทธิภาพ (Effective) ในรอบเวลา (Cycle Time) ของการดำเนินงานของโรงเรียนในปัจจุบัน ผลลัพธ์ที่ได้จากการตรวจประเมินจะเป็นสารสนเทศตัวชี้วัดความก้าวหน้า เพื่อประเมิน ปรับปรุงกระบวนการจัดการศึกษาและบริการ โดยมีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกันกับกลยุทธ์ของโรงเรียน

สรุปว่า หลักการบริหารโรงเรียนมาตรฐานสากล โรงเรียนมาตรฐานสากลเป็นนวัตกรรมจัดการ การศึกษาที่ใช้ในการยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยมีการบริหารจัดการระบบคุณภาพ โดยมีการบริหาร จัดการระบบคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ประกอบด้วย 1) การนำองค์การ (Leadership) 2) การวางแผน ยุทธศาสตร์ (Strategic Planning) 3) การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Student and Stakeholder Focus) 4) การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้ (Measurement, Analysis and Knowledge Management) 5) การมุ่งเน้นบุคลากร (Faculty and Staff Focus) 6) การจัดการกระบวนการ (Process Management) และ 7) ผลลัพธ์ (Performance Results)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : 17 - 25) ได้กำหนดนโยบายบริหาร จัดการโรงเรียนคุณภาพของชุมชน รongรับการควมรวมโรงเรียนขนาดเล็กในพื้นที่ใกล้เคียงตามนโยบายของ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาของนักเรียนให้บรรลุตาม เป้าหมายความสำเร็จของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีแนวทาง การดำเนินการบริหารจัดการยกระดับโรงเรียนคุณภาพ ดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ

ระดับโรงเรียน

- 1) จัดทำข้อมูลพื้นฐานนักเรียนโรงเรียนเครือข่ายที่มาเรียนรวม
- 2) สนับสนุนงบประมาณค่าพาหนะนักเรียนสำหรับการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพ
- 3) รายงานผลการขอและการใช้งบประมาณค่าพาหนะนักเรียนและค่าบริการจัดการรถยนต์

รับ – ส่งนักเรียนให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทราบ

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

- 1) กำหนดพื้นที่บริการโรงเรียนคุณภาพและโรงเรียนเครือข่าย
 - 2) ตรวจสอบ/วิเคราะห์ข้อมูล โรงเรียนคุณภาพเสนอ สพฐ. ขอสนับสนุนงบประมาณ
 - 3) แจ้งจัดสรรงบประมาณที่ได้รับจาก สพฐ. ให้โรงเรียนคุณภาพทราบและดำเนินการ
 - 4) นิเทศ ติดตาม กำกับการดำเนินงานให้เป็นไปตามนโยบายและรายงานผลให้ สพฐ. ทราบ
- #### 2. ด้านงบประมาณ (การเงิน พัสดุ ที่ตั้ง อาคารสถานที่ และทรัพย์สินอื่น ๆ)

- 1) การจัดสรรงบประมาณดำเนินงานยกระดับโรงเรียนคุณภาพ
- 2) หลักเกณฑ์เงื่อนไขการจัดสรรงบประมาณและการบริหารจัดการค่าเดินทางของนักเรียน

ไปเรียนโรงเรียนคุณภาพ

- 3) การจัดสรรงบประมาณสำหรับพัฒนาอาคาร สถานที่ และครุภัณฑ์ของโรงเรียนคุณภาพ
- 4) การบริหารการเงิน พัสดุ ที่ดิน อาคารสถานที่และทรัพย์สินอื่น ๆ
- 5) การดำเนินการจัดซื้อจัดจ้าง

6) การจัดสรรยานพาหนะให้โรงเรียนคุณภาพหรือกรณีที่โรงเรียนได้รับการบริจาคยานพาหนะสำหรับรับส่งนักเรียน

7) การบริหารจัดการงบประมาณ

3. ด้านการบริหารบุคคล

ระดับโรงเรียน

1) ผู้อำนวยการโรงเรียน

2) ครูผู้สอน

3) บุคลากรสนับสนุนการสอน

4) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

1) จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการบริหารงานบุคคลให้ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

2) จัดประชุมชี้แจงสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับนโยบาย

3) เสนอให้คณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) กำหนดนโยบายที่จะไม่บรรจุแต่งตั้งตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนที่มีนักเรียนไม่เกินตามนโยบายที่กำหนดในแต่ละปี ในกรณีที่ว่างลงทุกกรณี

4) กรณีที่ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเครือข่ายมีความประสงค์จะเปลี่ยนตำแหน่งเป็นตำแหน่งอื่น ๆ ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เสนอ กศจ. ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค.ศ. กำหนด

5) กรณีที่ผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนเครือข่ายยื่นคำร้องขอย้ายภายในเขตหรือการย้ายข้ามเขตภายในจังหวัดเดียวกัน ให้เขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการเสนอคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.) พิจารณาเป็นพิเศษ

6) กรณีที่เกิดการรวมโรงเรียนแล้วสามารถร่วมกันบริหารจัดการจนทำให้โรงเรียนมีคุณภาพการศึกษาดีขึ้น ให้เขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการพิจารณาสร้างขวัญกำลังใจ เช่น การให้เกียรติบัตรยกย่องชมเชย หรือพิจารณาความดีความชอบเป็นกรณีพิเศษ

7) การบริหารอัตรากำลังโดยการสรรหาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาให้กับโรงเรียนคุณภาพให้เต็มตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดก่อน แล้วจึงสรรหาให้กับโรงเรียนอื่นที่ขาดครูตามเกณฑ์ที่ทางราชการกำหนดเป็นลำดับต่อไป โดยการอนุมัติของคณะกรรมการศึกษาธิการจังหวัด (กศจ.)

4. ด้านวิชาการ

1) งานพัฒนาหลักสูตร

2) งานพัฒนากระบวนการเรียนรู้

3) งานวัดและประเมินผล

4) งานประกันคุณภาพการศึกษา

- 5) การมอบหมายภาระงาน
- 6) งานธุรการชั้นเรียน
- 7) งานนิเทศภายในโรงเรียน
- 8) งานวิจัย
- 9) งานแก้ปัญหาการเรียนรู้อ
- 10) งานสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
- 11) งานห้องสมุด/แหล่งเรียนรู้
- 12) การเผยแพร่/ประชาสัมพันธ์

จากแนวทางการพัฒนาการบริหารโรงเรียนคุณภาพของชุมชน สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาโรงเรียนคุณภาพของชุมชนเพื่อยกระดับคุณภาพ ประกอบด้วย 1) ด้านบริหารจัดการ 2) ด้านบริหารงบประมาณ 3) ด้านบริหารบุคลากร 4) ด้านบริหารวิชาการ

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ข้อข่ายงานบริหารองค์การคุณภาพ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การสังเคราะห์ขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพ

ขอบข่ายงานการบริหาร องค์การคุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ				สรุป
	Sammons, Hillman and Mortimore (1995)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543)	สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564)	
การจัดการกระบวนการ			✓		การบริหารจัดการ
การวางแผนและการบริการ		✓			องค์การ
บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร				✓	
การบริหารหลักสูตรและด้านบริหารวิชาการ		✓		✓	
ด้านบริหารจัดการ				✓	
การนำองค์การ			✓		
การวางแผนยุทธศาสตร์			✓		
มีสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้	✓				การพัฒนาโครงสร้าง
มีบรรยากาศสถานศึกษาในทางบวก		✓			พื้นฐานของสถานศึกษา
ด้านบริหารงบประมาณ				✓	
การจัดสรรทรัพยากรในการดำเนินงาน		✓			
การมุ่งเน้นนักเรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย			✓		การส่งเสริมการมี
การเชื่อมโยงกับผู้ปกครองและชุมชน		✓			ส่วนร่วมพัฒนา
การมีวิสัยทัศน์และเป้าหมายร่วมกัน	✓				
ความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชน	✓				

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ขอบข่ายงานการบริหาร องค์การคุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ				สรุป
	Sammons, Hillman and Mortimore (1995)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543)	สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564)	
ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ	✓				การพัฒนาศักยภาพ
การมุ่งเน้นบุคลากร			✓		ผู้บริหารสถานศึกษา
การพัฒนาคณาจารย์		✓			ครูและบุคลากรทาง
การพัฒนาบุคลากร สังคม และวัฒนธรรม		✓			การศึกษา
การเรียนรู้การสอนในชั้นเรียน		✓			
การเอาใจใส่และให้ความดูแลนักเรียน		✓			
การเรียนรู้การสอนที่เข้มแข็ง	✓				
มีแผนการเรียนรู้การสอนที่มีวัตถุประสงค์	✓				
มีการติดตามความก้าวหน้าของนักเรียน	✓				
มีการเสริมแรงทางบวก	✓				การพัฒนาคุณภาพ
นักเรียนมีความรับผิดชอบ	✓				ผู้เรียน
การสนับสนุนนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ		✓			
การวัดการวิเคราะห์และการจัดการความรู้			✓		การพัฒนานวัตกรรม
กลไกการประเมินและข้อมูลป้อนกลับ		✓			และเทคโนโลยีดิจิทัล
ผลลัพธ์ด้านการเรียนรู้ของผู้เรียน			✓		

ตารางที่ 7 (ต่อ)

ขอบข่ายงานการบริหาร องค์การคุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ			สรุป
	Sammons, Hillman and Mortimore (1995)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543)	สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553)	
ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้นผู้เรียนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย		✓		การพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัล (ต่อ)
ผลลัพธ์ด้านงบประมาณ และการเงิน		✓		
ผลลัพธ์ด้านการมุ่งเน้น บุคลากร		✓		
ผลลัพธ์ด้านประสิทธิผลของกระบวนการ		✓		
ผลลัพธ์ด้านการนำองค์การ		✓		
การเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้	✓			
มีความคาดหวังต่อโรงเรียนและนักเรียนในระดับสูง	✓	✓		

จากตารางการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพของ Sammons, Hillman and Mortimore (1995), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543), สำนักบริหารงานกรมมัธยมศึกษาตอนปลาย (2553) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย 6 ประเด็น ดังนี้

1. การบริหารจัดการองค์การ เป็นกระบวนการบริหารจัดการองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้ให้บริการ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วม และใช้พื้นที่เป็นฐาน และใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ

2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา เป็นการดำเนินการพัฒนาด้านกายภาพ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุง ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยี ดิจิทัล และระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

3. การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา

การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา เป็นการพัฒนาความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดีจนเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ชุมชน และสังคม 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาทัศนคติ การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นการดำเนินการที่สนับสนุนการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถให้มีศักยภาพในการรับรู้ ปฏิบัติตาม วัฒนธรรมคุณภาพ เกิดการเรียนรู้ทั่วทั้งองค์การ ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นการส่งเสริมการสร้างทีมเพื่อให้มีการปฏิบัติงานร่วมกันในการจัดการเรียนรู้โดยส่งเสริมการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนา เป็นการสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาความร่วมมือและสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และสนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ คุณภาพผู้เรียน และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) การส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบในทุกๆระยะของการดำเนินงาน 4) การส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 5) การส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพ

6. การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เป็นการคิดค้น การสร้าง การพัฒนา และการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีและดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียนในการสร้างพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) การส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน

กระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอกระบวนการบริหารคุณภาพ ดังนี้

Deming (1938) บิดาแห่งการควบคุมคุณภาพสมัยใหม่ ได้เสนอแนวคิดขึ้นมาช่วงปี 1950's โดยพัฒนามาจากปรมาจารย์ของเขาก็คือ วอลเตอร์ เอ ชิวฮาร์ท (Walter Andrew Shewhart) ทำให้วงจรนี้มีชื่อเรียกอื่นว่า Deming Cycle หรือ Shewhart Cycle คือ วงจรบริหารงานคุณภาพ ประกอบไปด้วย 4 ขั้นตอน Plan-Do-Check-Act เป็นกระบวนการที่ใช้ปรับปรุงการทำงานขององค์การอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายเพื่อแก้ปัญหาและเกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous improvement) จุดเด่น คือ เป็นกระบวนการที่ทำซ้ำได้เรื่อยๆ จนกลายเป็นวงจร (Cycle) วนลูป ผ่านความเชื่อที่ว่า “คุณภาพสามารถปรับปรุงพัฒนาได้” โดยสามารถประยุกต์กับองค์การทุกประเภท ธุรกิจทุกรูปแบบ หรือแม้กระทั่งชีวิตประจำวัน จนกลายเป็นเครื่องมือเรียบง่ายที่ได้รับความนิยมมาถึงทุกวันนี้

Gulick and Urwick (1973 : 13) ได้กล่าวว่า แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารว่า ประกอบด้วย กระบวนการบริหาร 7 ประการ ด้วยกัน โดยเรียงด้วยอักษรย่อตัวต้นของคำว่า POSDCORB ดังนี้

1. Planning หมายถึง การวางแผนหรือวางโครงการอย่างกว้างๆ ว่ามีงานอะไรบ้างที่จะต้องปฏิบัติ ตามลำดับ พร้อมด้วยวางแผนวิธีปฏิบัติ ระบุวัตถุประสงค์ของการปฏิบัติงานนั้น ๆ ก่อนลงมือปฏิบัติการ

2. Organizing หมายถึง การจัดรูปโครงสร้างหรือเค้าโครงของการบริหาร โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานย่อยหรือของตำแหน่งต่าง ๆ ของหน่วยงานให้ชัดเจน พร้อมทั้งกำหนดลักษณะและวิธีการติดต่อ ประสานสัมพันธ์กัน ตามลำดับชั้นแห่งอำนาจหน้าที่สูงต่ำลดหลั่นกันไป

3. Staffing หมายถึง การบริหารงานบุคคลของหน่วยงาน ตั้งแต่การแสวงหา การบรรจุแต่งตั้ง การฝึกอบรมและพัฒนา การบำรุงขวัญ การเลื่อนขั้นลดชั้น ตลอดจนการพิจารณาให้พ้นจากตำแหน่งงาน รวมทั้งการธำรงรักษาสภาพการทำงานที่ดีให้มีอยู่ตลอดไป

4. Directing หมายถึง การวินิจฉัยสั่งการ หลังจากได้วิเคราะห์และพิจารณารายงานโดยรอบคอบแล้ว รวมทั้งการติดตามและให้มีการปฏิบัติงานตามคำสั่งนั้น ๆ ในฐานะที่ผู้บริหารเป็นผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาของหน่วยงาน

5. Coordinating หมายถึง การประสานงานหรือสื่อสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานย่อยหรือตำแหน่งต่าง ๆ ภายในองค์การให้เข้ากันได้ เพื่อให้งานเดินและเกิดประสิทธิภาพ ไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน ทำให้ทุกหน่วยงานประสานกลมกลืนกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักขององค์การร่วมกัน

6. Reporting หมายถึง การเสนอรายงานให้ผู้บริหารที่รับผิดชอบต่าง ๆ ทราบความเคลื่อนไหวความเป็นไปเป็นระยะๆ ทั้งผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาได้ทราบความก้าวหน้าของงานของตน อยู่เสมอ การเสนอรายงานจำเป็นต้องมีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน มีการวิจัย การประเมินผลและมีการตรวจสอบเป็นระยะ ๆ เพื่อการปรับปรุงได้ทันทีหรือการพัฒนาในอนาคต

7. Budgeting หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน การวางแผน หรือโครงการใช้จ่ายเงิน การทำบัญชี และการควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินโดยรอบคอบและรัดกุม

Tenner and Detoro (1992 : 31) ได้กล่าวถึงการนำหลักการแนวคิดเกี่ยวกับ TQM มาใช้ให้เกิดประสิทธิภาพ การบริหารคุณภาพแบบองค์รวม (Total Quality Management : TQM) หรือที่เรานิยมเรียกว่า TQM หมายถึง การบริหารคุณภาพโดยรวมที่เน้นลูกค้าเป็นหลัก โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลในองค์การ ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น องค์การที่ดำเนินงานตามปรัชญาของ TQM จะต้องปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงตนเองให้ก้าวไปข้างหน้าอย่างไม่หยุดยั้ง โดยดำเนินงานตามวงจร PDCA (Plan, Do, Check, Act) เพื่อเป็นหลักในการเริ่มต้นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ส่วนประกอบทั้ง 4 ด้าน สามารถอธิบายได้ดังนี้

1. การวางแผน (Plan) ขั้นตอนการวางแผนถือเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุด โดยจุดเริ่มต้นจะต้องมีการตระหนักถึงปัญหาและกำหนดปัญหาที่จะแก้ไข มีการเก็บรวบรวมข้อมูล เลือกลงเลือก และวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อเลือกวิธีที่จะใช้ในการแก้ไขปัญหา

2. การปฏิบัติ (Do) นำทางเลือกที่ตัดสินใจไปสู่การปฏิบัติโดยมั่นใจว่าผู้รับผิดชอบได้ตระหนักถึงวัตถุประสงค์และความจำเป็นอย่างถ่องแท้แล้ว และให้ผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบดำเนินงานตามแผน รู้ถึงรายละเอียดและขั้นตอนต่าง ๆ มีการจัดอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน และมีการจัดทรัพยากรที่จำเป็น

3. การตรวจสอบ (Check) มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงาน โดยประเมินการดำเนินงานขององค์การว่าสามารถดำเนินงานได้ตามแผนหรือไม่ และเนื้อหาของสาระของแผนมีความครบถ้วนหรือไม่ หากการประเมินพบว่า ผลงานออกมาได้ถูกต้องตรงตามเป้าหมาย ก็สามารถนำไปจัดทำเป็นมาตรฐานสำหรับการดำเนินงานในครั้งต่อไปได้

4. การปรับปรุงแก้ไข (Act) ในการปฏิบัติงานมีการกำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในอนาคต และทำการแก้ไขในส่วนที่ทำให้ผลลัพธ์ไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ เมื่อผลลัพธ์ที่ได้ได้รับการยอมรับจากทุกฝ่าย แล้วจึงจัดทำเป็นรายงานเพื่อให้ผู้บริหารและหน่วยงานต่าง ๆ ในองค์กรทราบ สิ่งสำคัญถ้าหากพบว่าที่ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้นั้นเกิดจากการวางแผนที่ไม่ดีตั้งแต่ต้น องค์กรจะต้องหาสาเหตุของการวางแผนที่ไม่ดีก่อน แล้วจึงทำการปรับปรุงคุณภาพการวางแผนและปรับปรุงเนื้อหาของแผนด้วย

องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยมาตรฐาน (International Organization for Standardization : ISO) (2008) ซึ่งมีคณะกรรมการวิชาการคณะที่ 176 (ISO/TC 176 : Quality Management and Quality Assurance) เป็นผู้จัดทำมาตรฐานระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO 9000 ขึ้น โดยนำเสนอระบบบริหารคุณภาพ ISO 9001 : 2000 จะต้องดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการและศึกษา

ขั้นตอนที่ 2 การทบทวนสถานะระบบงานปัจจุบัน

ขั้นตอนที่ 3 การจัดทำเอกสารระบบบริหารงานคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 4 การปฏิบัติงานตามระบบบริหารคุณภาพ

ขั้นตอนที่ 5 การตรวจติดตามคุณภาพภายใน

ขั้นตอนที่ 6 การตรวจประเมินและให้การรับรองโดยสถาบันให้การรับรอง

เพ็ญพิศ ผาพองยุ่น (2560) ได้กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการเพื่อให้องค์กรมีประสิทธิภาพนั้นจะต้องขึ้นอยู่กับกระบวนการจัดการของผู้บริหาร ซึ่งการบริหารจัดการนั้นประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์กร (Organizing) การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing)

การสั่งการ (Directing) การประสานงาน (Coordinating) การรายงาน (Reporting) และการจัดทำงบประมาณ (Budgeting)

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารคุณภาพ หมายถึง กระบวนการดำเนินงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีศาสตร์ และศิลป์ในการใช้คนและทรัพยากรต่าง ๆ เพื่อให้งานบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์กระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การสังเคราะห์กระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

กระบวนการบริหาร องค์การคุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ						สรุป
	Deming (1989)	Gulick and Urwick (1973)	Tenner and Detoro (1992)	องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (2008)	เพ็ญพิศ ฝาพองยูน (2560)	สุวดี อุปปินใจ และคณะ (2565)	
การทบทวนสถานะ ระบบงานปัจจุบัน				✓			วิเคราะห์ สถานการณ์
การเตรียมการและศึกษา				✓			
การวางแผน	✓	✓	✓		✓		วางแผน
การจัดองค์การ					✓		
การจัดรูปโครงสร้าง		✓					
การจัดคนเข้าทำงาน					✓		
การวินิจฉัยสั่งการ		✓			✓		
การวางแผนคุณภาพ						✓	

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กระบวนการบริหาร องค์การคุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ					สรุป
	Deming (1989)	Gulick and Urwick (1973)	Tenner and Detoro (1992)	องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (2008)	เพ็ญพิศ ณาพองย่น (2560)	
การลงมือปฏิบัติ	✓		✓			ดำเนินการ
การจัดทำเอกสารระบบ บริหารงานคุณภาพ				✓		
การปฏิบัติงานตามระบบ บริหารคุณภาพ				✓		
การบริหารงานบุคคลของ หน่วยงาน		✓				
การประสานงาน		✓			✓	
การจัดทำงบประมาณ						
การเงิน		✓			✓	
นำแผนคุณภาพสู่การปฏิบัติ						✓

ตารางที่ 8 (ต่อ)

กระบวนการบริหาร องค์การคุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ					สรุป
	Deming (1989)	Gulick and Urwick (1973)	Tenner and Detoro (1992)	องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (2008)	เพ็ญพิศ ฝาพองยูน (2560)	
การเสนอรายงานให้ ผู้บริหารทราบ		✓			✓	ปรับปรุง
การปรับปรุงแก้ไข	✓		✓			
การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง						✓

จากตารางการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพของ Deming (1989), Gulick and Urwick, (1973), Tenner and Detoro (1992), องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน (International Organization for Standardization : ISO) (2008), เพ็ญพิศ ฝาพองยูน (2560) และ สุวดี อุปปินใจ และคณะ (2565) พบว่า แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้

1. ชั้นวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์การในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต

2. ชั้นวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดเป้าหมายผลลัพธ์โดยจุดเริ่มต้นจะต้องมีการตระหนักถึงปัญหาและกำหนดปัญหาที่จะแก้ไขต้องคำนึงถึงทั้งสภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดศักยภาพหรือขีดความสามารถขององค์การ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต โดยกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision)

พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goal) กำหนดกลยุทธ์ (Strategy) ที่นำไปสู่การปฏิบัติ

3. ขั้นดำเนินการ (Do) เป็นการนำทางเลือกที่ตัดสินใจไปสู่การดำเนินการจัดทำโครงการโดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณ และรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ ตลอดจนองค์ประกอบ ตัวชี้วัด เกณฑ์คุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ ตามหลักการบริหารแบบฉับไว (Agile Management) ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตในการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการ

4. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เป็นการดูแล ติดตาม ควบคุม คุณภาพในการใช้ทรัพยากรตามที่กำหนดไว้ในโครงการ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยการหาข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมรอบด้านและที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ

5. ขั้นปรับปรุง (Act) เป็นกระบวนการในการประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการในแต่ละระยะ รวมถึงการกำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี มีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดีให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคตให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอแนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ดังนี้

กระทรวงศึกษาธิการ (2549 : 1 - 2) กำหนดเกณฑ์การประเมินคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน กล่าวถึง โรงเรียนที่ได้รับการยกย่องว่าเป็นโรงเรียนที่มีมาตรฐานและคุณภาพประสบผลสำเร็จในการบริหารสมควรเป็นแบบอย่างได้ประเภทหนึ่ง โดยเน้นการพิจารณาอย่างรอบด้าน การประเมินครอบคลุมการบริหารงานทั้งองค์การ เพิ่มความดีเด่นของสถานศึกษาที่จะต้องแสดงเด่นชัด สมควรต่อการได้รับรางวัลพระราชทาน ซึ่งนักเรียน นักศึกษา และสถานศึกษา ที่ผ่านการตัดสินต้องมีสิ่งแสดงให้เห็นถึงความยอดเยี่ยมดีเด่นได้อย่างชัดเจนและดีจริง ทุกคนต้องตระหนักไว้เสมอว่ารางวัลพระราชทานเป็นสิ่งที่ทรงคุณค่าและเป็นเกียรติประวัติต่อผู้รับอย่างสูงสุด คุณความดีจะถูกประกาศและเผยแพร่ไปยังสาธารณชนทั่วไป สมควรที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องกระทำอย่างรอบคอบ และผู้ที่ได้รับรางวัลไปแล้วจะต้องดำรงรักษาคุณความดีนั้นให้ยาวนานสืบไป

เกณฑ์การประเมินคัดเลือกสถานศึกษาเพื่อรับรางวัลพระราชทาน แบ่งออกเป็น 2 ประเภท ดังนี้

1. สถานศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาการประเมินจะพิจารณาคุณภาพของการบริหารจัดการของสถานศึกษา ประกอบด้วย ด้านที่ 1 ผลการพัฒนาเด็ก ด้านที่ 2 การบริหารงานวิชาการ ด้านที่ 3 การบริหารการจัดการ ด้านที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน และด้านที่ 5 บุคลากรและการบริหารบุคลากร ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินระดับก่อนประถมศึกษาจะมี 5 ด้าน 20 องค์ประกอบ 80 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ด้านที่ 1 ผลการพัฒนาเด็ก ประกอบด้วย พัฒนาการด้านร่างกาย พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ พัฒนาการด้านสังคม และพัฒนาการด้านสติปัญญา

ด้านที่ 2 การบริหารงานวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดทำแผน และการจัดประสบการณ์ การประเมินพัฒนาการของเด็ก การจัดสิ่งแวดล้อมเพื่อการเรียนรู้ และการจัดกิจกรรมส่งเสริมหลักสูตร

ด้านที่ 3 การบริหารการจัดการ ประกอบด้วยการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา งานธุรการ การเงิน และพัสดุ งานอาคารสถานที่ และการให้บริการแก่เด็ก

ด้านที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน ประกอบด้วย การบริการแก่ผู้ปกครองและชุมชน และความร่วมมือระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน

ด้านที่ 5 บุคลากรและการบริหารบุคลากร ประกอบด้วย คุณลักษณะของผู้บริหาร คุณลักษณะของครูและผู้ดูแลเด็ก คุณลักษณะของบุคลากรอื่น และการบริหารงานบุคคล

สถานศึกษาระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาการประเมินจะพิจารณาคุณภาพของการบริหารจัดการของสถานศึกษา 6 ด้าน ได้แก่ ด้านที่ 1 คุณภาพนักเรียน ด้านที่ 2 การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ ด้านที่ 3 การบริหารการจัดการ ด้านที่ 4 ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน ด้านที่ 5 บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร ด้านที่ 6 ความดีเด่นของสถานศึกษา ทั้งนี้ เกณฑ์การประเมินระดับประถมศึกษาและระดับมัศึกษามี 6 ด้าน 21 องค์ประกอบ 84 ตัวบ่งชี้

สรุปได้ว่า รางวัลโรงเรียนพระราชทาน เป็นรางวัลที่มอบให้กับโรงเรียนที่จัดการศึกษาได้มีคุณภาพเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับทุกฝ่าย ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างไม่หยุดยั้ง ทุกฝ่ายร่วมกันพัฒนาโรงเรียนให้เกิดคุณภาพสูงสุดในทุกด้าน ซึ่งการประเมินจะพิจารณาคุณภาพจากการดำเนินการบริหารจัดการของสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การบริหารหลักสูตรและงานวิชาการ 3) การบริหารการจัดการ 4) ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครองและชุมชน 5) บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร 6) ความดีเด่นของสถานศึกษา

สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2560 : 2 - 8) ได้พัฒนารอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกกรอบสี่ (พ.ศ. 2559 -2563) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จึงกำหนดเป้าหมายการประเมิน โดยมุ่งเน้นประเมินผลลัพธ์ของการประกันคุณภาพของสถานศึกษาและมีการวิเคราะห์กระบวนการ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการดำเนินการ เพื่อนำไปสู่การให้ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาที่มีคุณค่าต่อสถานศึกษา และเป็นการยืนยันการตรวจประเมินคุณภาพเพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และคุณภาพการศึกษาของประเทศสอดคล้องกับความจำเป็นและยุทธศาสตร์ของประเทศ นำไปสู่การสร้างเสริมความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมและส่งเสริมให้คนในสังคมที่มีความหลากหลายแตกต่างกันได้อย่างมีความสุขตามศักยภาพได้ดีขึ้น

การกำหนดเป้าหมายและเกณฑ์การประเมินตามสภาพบริบทของสถานศึกษาเพื่อตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา โดยให้ยึดหลักการดำเนินงานเพื่อพัฒนาและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามเป้าหมายที่กำหนดตามมาตรฐานของสถานศึกษา การประเมินคุณภาพภายนอกเป็นการประเมินตามหลักฐานเชิงประจักษ์ที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามสภาพจริงของสถานศึกษา โดยเลือกใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เหมาะสมและสะท้อนคุณภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานของสถานศึกษาได้อย่างชัดเจน มีเป้าหมายการประเมินและสามารถตรวจสอบผลการประเมินได้ตามสภาพบริบทของสถานศึกษา

หลักการและแนวคิดที่สำคัญ

การประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. 2559 - 2563) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการสำคัญ 2 ประการ คือ

1. การประเมินคุณภาพภายนอกต้องมีความเชื่อมโยงกับระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดที่จะต้องรับผิดชอบให้บรรลุถึงเป้าหมายในการจัดการศึกษาและร่วมรับผิดชอบต่อผลการจัดการศึกษาที่เกิดขึ้น (Accountability)

2. การประเมินคุณภาพภายนอกต้องมีความท้าทายและช่วยส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพของสถานศึกษาสู่สากลให้เป็นไปตามนโยบายปฏิรูปการศึกษาของประเทศบรรลุเป้าหมายทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติ (Empowerment)

กรอบแนวทางการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่ (พ.ศ. 2559 - 2563) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พิจารณาจากผลการดำเนินงานของสถานศึกษาตามระบบประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย

1. ความเหมาะสม เป็นไปได้/ความเป็นระบบ
2. ความเชื่อถือได้
3. ประสิทธิภาพ

โดยประเมินผลจากการดำเนินงาน ดังนี้

1. ด้านของคุณภาพผู้เรียน

แนวทางการพิจารณา

พิจารณาจากคุณภาพของผู้เรียนในประเด็น ดังต่อไปนี้

1.1 ความเหมาะสมเป็นไปได้ พิจารณาจากการกำหนดเป้าหมายเกณฑ์ในการพัฒนาผู้เรียนที่สอดคล้องกับบริบทและสภาพจริงของผู้เรียน

1.2 ความเชื่อถือได้ พิจารณาจากกระบวนการและผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนกับผลการตรวจสอบจากสภาพจริงหรือหลักฐานเชิงประจักษ์โดยใช้ข้อมูลหลายแหล่งในเชิงตรวจสอบยืนยัน

1.3 ประสิทธิภาพ พิจารณาจากผลการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนด้านต่าง ๆ ตามเกณฑ์ของแต่ละระดับชั้นและบริบทของสถานศึกษา รวมถึงการมีนวัตกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีโดยพิจารณาจากแนวคิดวิธีการหรือกิจกรรมที่สร้างสรรค์ใหม่ ๆ สามารถนำไปใช้เพื่อปรับปรุงเปลี่ยนแปลงในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาตนเองให้มีสมรรถนะสูงขึ้น เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้

2. ด้านกระบวนการบริหารและจัดการ

แนวทางการพิจารณา

พิจารณาจากคุณภาพของกระบวนการบริหารจัดการที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพของผู้เรียนในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 ความเป็นระบบ พิจารณาจากกระบวนการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มีคุณภาพและมีความต่อเนื่องยั่งยืน โดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน การกำกับติดตามตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง

2.2 ความเชื่อถือได้ พิจารณาจากกระบวนการและผลการประเมินที่สถานศึกษาประเมินตนเองกับผลการตรวจสอบจากสภาพจริงหรือหลักฐานเชิงประจักษ์โดยใช้ข้อมูลหลายแหล่งในเชิงตรวจสอบยืนยัน

2.3 ประสิทธิภาพ พิจารณาจากผลการบริหารและการจัดการสถานศึกษาที่ครอบคลุมในด้านการเป็นผู้นำการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ข้อมูลสารสนเทศ หลักสูตรสถานศึกษา ระบบการแนะแนว ตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด รวมถึงความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน ครู คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง รวมถึงการมีนวัตกรรมเป็นแบบอย่างที่ดีโดยพิจารณาจากแนวคิดวิธีการหรือกิจกรรมที่สร้างสรรค์ใหม่ ๆ สามารถนำมาใช้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงในการแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาด้านบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้

3. ด้านการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทางการพิจารณา

พิจารณาจากคุณภาพของกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพผู้เรียน

3.1 ความเป็นระบบ พิจารณาจากกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญจัดการเรียนรู้และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและชุมชนตามความสนใจของผู้เรียน โดยผู้เรียนมีความมีส่วนร่วมในการกำหนดเนื้อหาสาระและกิจกรรมเสริมหลักสูตร สร้างโอกาสการเปลี่ยนแปลง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างผู้เรียนอย่างสร้างสรรค์ บริหารจัดการชั้นเรียน จัดบรรยากาศการเรียนรู้ในชั้นเรียน กำหนดวิธีการสอนและออกแบบเครื่องมือในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีการนำผลการประเมินไปใช้ในการให้ข้อมูลย้อนกลับ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำผลไปใช้ในการพัฒนาตนเองรวมถึงครูมีการพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่อง

3.2 ความเชื่อถือได้ พิจารณาจากกระบวนการและผลการประเมินการจัดการเรียนการสอนของครูกับผลการตรวจสอบจากสภาพจริงหรือหลักฐานเชิงประจักษ์ โดยใช้ข้อมูลหลายแหล่งในเชิงตรวจสอบยืนยันและพิจารณาความสอดคล้องของผลการตัดสินว่าสอดคล้องกันมากน้อยเพียงใดอันสะท้อนความเชื่อถือได้ของผลการประเมิน

3.3 ประสิทธิภาพ พิจารณาจากผลการปฏิบัติงานของครูที่ครอบคลุมในด้านการจัดการเรียนการสอนการบริหารจัดการชั้นเรียนการพัฒนาตนเองและการพัฒนาวิชาชีพตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่สถานศึกษากำหนด รวมถึงการมีนวัตกรรมเป็นแบบอย่างที่ดี โดยพิจารณาจากแนวคิด วิธีการหรือกิจกรรมที่สร้างสรรค์ใหม่ ๆ สามารถนำมาใช้ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงกว่าเดิม เป็นแบบอย่างที่ดีได้

การประเมินความโดดเด่นเฉพาะทาง

การประเมินความโดดเด่นเฉพาะทางเป็นทางเลือกให้สถานศึกษาได้แสดงผลการดำเนินงานที่มีความโดดเด่นในด้านต่าง ๆ เป็นการส่งเสริมสถานศึกษาให้เป็นต้นแบบในการพัฒนาในด้านต่าง ๆ และเร่งรัดคุณภาพสถานศึกษาสู่การเป็นสถานศึกษาที่สามารถขีดสมรรถนะสูง พร้อมสำหรับการแข่งขันระดับสากลในอนาคต โดยสถานศึกษาเป็นผู้แจ้งความจำนงในการประเมินมาตรฐานความโดดเด่นเฉพาะทางด้านใดด้านหนึ่งหรือหลายด้าน ซึ่งผ่านความเห็นชอบจากหน่วยงานต้นสังกัด ทั้งนี้ สถานศึกษาจะต้องขอรับการประเมินหรือไม่รับประเมินก็ได้

มิติคุณภาพที่สถานศึกษาสามารถขอรับการประเมินความโดดเด่นเฉพาะทางมีดังนี้

1. ความสามารถด้านวิชาการควบคู่คุณธรรม
2. ความสามารถในการใช้ภาษาและสื่อสาร

3. ความสามารถเฉพาะทางที่สำคัญ

4. การบริหารจัดการศึกษา

สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560 : 5 – 76) กล่าวถึงเกณฑ์การประเมินมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ไว้ดังนี้

มาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ

คำอธิบายมาตรฐาน

การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ หมายถึง การดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย โดยมุ่งเน้นหลักการสร้างและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการที่ดียึดหลักธรรมาภิบาลอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยการพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ การกระจายอำนาจและการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานไปสู่เป้าหมาย มี 3 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารจัดการที่ดี

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารจัดการที่ดี

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การบริหารจัดการที่ดี หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีการนำองค์การที่ดี จัดกระบวนการ ขั้นตอนการบริหารและการจัดการศึกษาที่เป็นระบบ เพื่อให้บรรลุภารกิจและเป้าหมายที่กำหนด โดยยึดหลักธรรมาภิบาลอย่างมีประสิทธิภาพ โดยนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการบริหารและพัฒนางานตามบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา ใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารและการจัดการศึกษา มีการสร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรม และเทคโนโลยีในการบริหารและการจัดการศึกษามีการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหลากหลายช่องทางและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการนำผลการดำเนินงานมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา

1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารในการนำองค์การไปสู่เป้าหมาย

2. การใช้ข้อมูลสารสนเทศในการบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

3. การใช้แผนเป็นเครื่องมือในการบริหารและการจัดการศึกษา

4. การสร้างหรือประยุกต์ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี รูปแบบในการบริหารและการจัดการศึกษา

5. การสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ภายในและภายนอกสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

6. การนำผลการดำเนินงานมาพัฒนาการบริหารและการจัดการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การพัฒนาองค์กรแห่งการเรียนรู้ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีกระบวนการพัฒนาคน พัฒนางาน เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้สมัยใหม่ (Modern Learning Organization) ที่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อพัฒนาองค์กร มีการส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้ เพื่อให้บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีความรู้ มีความสามารถในการคิดเชิงระบบ สามารถรับรู้และปรับเปลี่ยนกรอบความคิด มีการบริหารองค์กรที่มุ่งสร้างบรรยากาศในการสร้างจิตสำนึกให้บุคลากรเกิดการพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาองค์กร มีการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นทีมสู่เป้าหมายความสำเร็จที่ต้องการ โดยใช้กระบวนการวิจัย

ประเด็นการพิจารณา

1. การส่งเสริมให้บุคลากรทุกคน มีความกระตือรือร้น ค้นหาความรู้ มีความคิดเชิงระบบ สามารถเรียนรู้ ก้าวทันการเปลี่ยนแปลง
2. การส่งเสริมให้เกิดการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC)
3. การส่งเสริม สนับสนุนให้มีแหล่งเรียนรู้ด้วยรูปแบบและวิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้บุคลากรมีโอกาสได้เรียนรู้ตามบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา
4. การนำองค์ความรู้มาพัฒนาตนเอง พัฒนางาน และพัฒนาองค์กรโดยใช้กระบวนการวิจัย

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทหน้าที่ในการบริหารและการจัดการศึกษาตามภารกิจที่กำหนดในกฎหมาย โดยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ รวมทั้งส่งเสริมการบริหารและการจัดการศึกษาอย่างมีส่วนร่วมในทุกๆระดับ ตามกรอบภารกิจการกระจายอำนาจทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป และมีการส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการส่งเสริม ประสานเชื่อมโยงตามบทบาทขององค์คณะบุคคลที่เกี่ยวข้องตามที่กฎหมายกำหนด

ประเด็นการพิจารณา

1. การกระจายอำนาจในการบริหารและการจัดการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
2. การส่งเสริม ประสานเชื่อมโยงการทำงานขององค์คณะบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด

3. การส่งเสริม สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของบุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น

4. การสร้าง พัฒนา และประสานเชื่อมโยงเครือข่ายความร่วมมือในการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

คำอธิบายมาตรฐาน

การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ หมายถึง กระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในความรับผิดชอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษาที่ต้องการให้เกิดกับผู้เรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตพื้นที่การศึกษา มี 5 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารงานด้านวิชาการ

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การบริหารงานด้านงบประมาณ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป

ตัวบ่งชี้ที่ 5 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 การบริหารงานด้านวิชาการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การบริหารงานด้านวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดการศึกษาที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยมีการพัฒนากรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการของสถานศึกษา จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการผลิต พัฒนาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ของผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง การวัดผล ประเมินผล และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาคุณภาพ การกำกับ ดูแล ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา จัดทำวิจัย ส่งเสริมการวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนางานวิชาการ พัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน รวมทั้งประสาน ส่งเสริมให้ชุมชน ท้องถิ่น และสังคม มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนา คุณภาพ รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติอย่างครบถ้วนและต่อเนื่อง

ประเด็นการพิจารณา

1. พัฒนาการอบหลักสูตรระดับท้องถิ่นที่สอดคล้องกับเป้าหมาย จุดเน้น สาระท้องถิ่น และสอดคล้องแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579

2. ส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน กรอบหลักสูตรระดับท้องถิ่น และความต้องการของสถานศึกษา

3. ส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

4. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษามีการผลิต จัดทำ และพัฒนาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์ในการเรียนรู้ที่หลากหลายของผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

5. ส่งเสริม สนับสนุนการวัดผล ประเมินผล และนำผลไปใช้ในการปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา

6. พัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล ติดตาม และตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

7. จัดทำวิจัย ส่งเสริมการวิจัย และนำผลการวิจัยไปใช้พัฒนางานวิชาการ

8. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

9. ประสาน ส่งเสริมให้บุคคล ครอบครัว เอกชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 2 การบริหารงานด้านงบประมาณ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การบริหารงานด้านงบประมาณ หมายถึง กระบวนการวางแผนการใช้งบประมาณ การบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ การควบคุมการใช้งบประมาณ สรุปรายงานผลการบริหารงบประมาณและการตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศงานด้านงบประมาณ รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติ โดยยึดหลักความถูกต้องตามระเบียบกฎหมายที่กำหนด มีความโปร่งใส ตรวจสอบได้ ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ

ประเด็นการพิจารณา

1. การวางแผนการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับนโยบาย ปัญหา และความต้องการ

2. การจัดระบบการบริหารการเงิน บัญชี และพัสดุ

3. การควบคุมการใช้งบประมาณอย่างเป็นระบบ

4. การตรวจสอบภายในอย่างเป็นระบบ

ตัวบ่งชี้ที่ 3 การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การบริหารงานด้านการบริหารงานบุคคล หมายถึง กระบวนการวางแผน อัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับนโยบาย ปัญหา และความต้องการ การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง อย่างถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้ การพัฒนา ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชู

เกียรติคุณและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพ สอดคล้องกับปัญหา ความต้องการจำเป็น และส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศงานด้านการบริหารงานบุคคล รวมถึงการขับเคลื่อนนโยบายลงสู่การปฏิบัติอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับความต้องการ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานในความรับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพิ่มความสามารถ มีคุณภาพบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการจัดการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา

1. วางแผนอัตรากำลังครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับนโยบาย ปัญหา และความต้องการ
2. การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้งครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างถูกต้อง เป็นธรรม โปร่งใส และตรวจสอบได้
3. การพัฒนา ส่งเสริม ยกย่องเชิดชูเกียรติครูและบุคลากรทางการศึกษาสู่ความเป็นมืออาชีพ สอดคล้องกับปัญหา ความต้องการจำเป็น และส่งเสริมความก้าวหน้าในวิชาชีพของครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. การเสริมสร้างวินัย คุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 4 การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป หมายถึง กระบวนการที่ช่วยประสาน ส่งเสริม สนับสนุนการบริหารงานอื่น ๆ โดยมีการพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ การจัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียน การดูแลอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภคและสภาพแวดล้อม การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน การจัดวางระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน การจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ประเด็นการพิจารณา

1. การพัฒนาระบบและเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ
2. การจัดทำสำมะโนนักเรียนและการรับนักเรียน
3. การดูแลอาคารสถานที่ ระบบสาธารณูปโภค และสภาพแวดล้อม
4. การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน
5. การจัดวางระบบควบคุมภายในหน่วยงาน
6. การจัดสวัสดิการ สวัสดิภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา
7. การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 5 การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษา ภารกิจหลัก 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ การส่งเสริมให้คณะกรรมการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาเป็นกลไกในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย เพื่อนำผลการพัฒนา มาใช้อย่างต่อเนื่อง

ประเด็นการพิจารณา

การจัดระบบติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล และนิเทศการจัดการศึกษาภารกิจหลัก 4 ด้าน และการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

มาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา

คำอธิบายมาตรฐาน

สัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา หมายถึง ผลของการบริหารและการจัดการศึกษา ตามบทบาทและภารกิจ ที่บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกิดขึ้นกับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษาและ ผู้เรียน ประกอบด้วย 6 ตัวบ่งชี้ ดังนี้

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษา มีผลงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

ตัวบ่งชี้ที่ 6 ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการ

ตัวบ่งชี้ที่ 1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดงความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้ หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายของการจัดการศึกษาตาม บทบาท และความรับผิดชอบของกลุ่ม/หน่วยในสำนักงาน และประสบความสำเร็จ เกิดประโยชน์ต่อ

การส่งเสริม สนับสนุนสถานศึกษา รวมทั้งเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบและเป็นแบบอย่างได้

ประเด็นการพิจารณา

ผลงานหรือผลการดำเนินงานของกลุ่ม/หน่วยในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่บรรลุเป้าหมาย ประสบความสำเร็จตามภารกิจของแต่ละกลุ่ม ทั้งนี้ เป็นผลงานที่เกิดจากการดำเนินงานภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาและสถานศึกษา เพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทั้งภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา จนเกิดประสิทธิภาพ เป็นที่ยอมรับ และสามารถยึดเป็นแบบอย่างได้

ตัวบ่งชี้ที่ 2 สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาที่มีคุณภาพตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา มีการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล และติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ในรอบปัจจุบันตามเกณฑ์ที่กำหนด

ประเด็นการพิจารณา

สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้รับการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุน กำกับ ดูแล และ ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาโดยหน่วยงานต้นสังกัด และมีผลการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ตามเกณฑ์ที่กำหนด

ตัวบ่งชี้ที่ 3 ผู้เรียนระดับปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ผู้เรียนระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร หมายถึง เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความรู้ ความสามารถตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดให้พิจารณาจากพัฒนาการของผู้เรียนระดับปฐมวัย ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT) ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET) ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการประเมินคุณลักษณะ

อันพึงประสงค์ ผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียน ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญ และสุขภาพกาย สุขภาพจิต

ประเด็นการพิจารณา

1. ผลการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย เป็นไปตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560

2. ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (National Test : NT)

3. ผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (Ordinary National Educational Test : O-NET)

4. ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

5. ผลการประเมินความสามารถในการอ่าน การคิดวิเคราะห์ และการเขียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

6. ผลการประเมินสมรรถนะสำคัญในการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

7. ผลการประเมินสุขภาพกายและสุขภาพจิตของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตัวบ่งชี้ที่ 4 ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ หมายถึง ประชากรวัยเรียนในเขตพื้นที่บริการของสถานศึกษาได้รับสิทธิและโอกาสอย่างเสมอภาคเท่าเทียมกันในการเข้ารับบริการทางการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีโอกาสได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นหรือมีความรู้ ทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ประเด็นการพิจารณา

1. จำนวนประชากรวัยเรียนที่มีอายุถึงเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับได้เข้าเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

2. อัตราการออกกลางคันลดลง

3. อัตราการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นของผู้เรียนที่จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มัธยมศึกษาปีที่ 3 และมัธยมศึกษาปีที่ 6

4. ผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานที่มีความต้องการพิเศษได้รับการดูแลช่วยเหลือและส่งเสริมให้ได้รับการศึกษาเต็มตามศักยภาพ

5. ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความรู้ และทักษะพื้นฐานในการประกอบอาชีพ

6. ผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จบหลักสูตร ได้ศึกษาต่อในสายอาชีพ

ตัวบ่งชี้ที่ 5 ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษามีผลงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีผลงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ หมายถึง ข้าราชการ ครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา มีผลงานเชิงประจักษ์ตามเกณฑ์ และได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ โดยเป็นผลงานดีเด่นที่เกิดจากการปฏิบัติงานตามหน้าที่และความรับผิดชอบ ซึ่งแสดงถึงความเป็นผู้มีความสามารถพิเศษ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และผลงานมีคุณภาพ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการเลื่อนวิทยฐานะ หรือสมรรถนะประจำสายงาน เป็นแบบอย่างที่ดีให้ผู้อื่นสามารถนำไปปฏิบัติหรือประยุกต์ใช้ได้ เป็นที่ยอมรับของผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงาน ชุมชน สังคม และแวดวงวิชาชีพ

ประเด็นการพิจารณา

ผลงานดีเด่นที่ประสบความสำเร็จเป็นที่ประจักษ์ของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้าง ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เป็นผลงานที่ได้รับรางวัลในระดับชาติขึ้นไป โดยต้องเป็นรางวัลชนะเลิศที่ ก.ค.ศ. หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับรางวัลนั้น ๆ ให้การรับรองตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ค.ศ. กำหนด หรือรางวัลเทียบเคียง และเป็นรางวัลในปีการศึกษาปัจจุบัน

ตัวบ่งชี้ที่ 6 ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการศึกษารวมทั้งการให้บริการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้ : ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการศึกษา รวมทั้งการให้บริการ หมายถึง ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากรทางการศึกษา องค์กรคณะบุคคล ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนประชาชนทั่วไปต่อการบริหารและการจัดการศึกษารวมทั้งการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประเด็นการพิจารณา

ผลการประเมินความพึงพอใจด้านการบริหารและการจัดการศึกษารวมทั้งการให้บริการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามกระบวนการบริหารงานของกลุ่มในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา โดยใช้แบบสอบถามเพื่อประเมินความคิดเห็นที่มีต่อการให้บริการครอบคลุม ทุกภารกิจของกลุ่ม/หน่วย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561 : 2 - 4) กำหนดมาตรฐานเพื่อประกันคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย

1. มาตรฐานด้านคุณภาพของผู้เรียน โดยได้กำหนดมาตรฐานการศึกษาย่อย จำนวน 2 ด้าน ได้แก่

1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

2. มาตรฐานด้านกระบวนการบริหารและการจัดการจัดการศึกษาของสถานศึกษามุ่งประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา ด้านการบริหารหลักสูตรและงานวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาครูและบุคลากรและด้านการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ ด้านการบริหารคุณภาพของสถานศึกษา เน้นที่การบริหารจัดการคุณภาพโดยรวม

3. มาตรฐานด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดการเรียนการสอนเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนซึ่งจะบ่งบอกถึงคุณภาพการจัดการศึกษา

มาตรฐานที่ 1 คุณภาพของผู้เรียน

1.1 ผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน

1) มีความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสาร และการคิดคำนวณ

2) มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และแก้ปัญหา

3) มีความสามารถในการสร้างนวัตกรรม

4) มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

5) มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา

6) มีความรู้ ทักษะพื้นฐาน และเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ

1.2 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน

1) การมีคุณลักษณะและค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด

2) ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย

3) การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย

4) สุขภาวะทางร่างกายและจิตสังคม

มาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการ

2.1 มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษากำหนดชัดเจน

2.2 มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา

2.3 ดำเนินงานพัฒนาวิชาการที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษาและทุกกลุ่มเป้าหมาย

- 2.4 พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทางวิชาชีพ
 - 2.5 จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ
 - 2.6 จัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้
- มาตรฐานที่ 3 กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
- 3.1 จัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้
 - 3.2 ใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้
 - 3.3 มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก
 - 3.4 ตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็นระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน
 - 3.5 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวทางการประเมินผลการบริหารองค์การคุณภาพ เพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การสังเคราะห์แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

แนวทางการประเมินการบริหารองค์การ คุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ				สรุป
	กระทรวงศึกษาธิการ (2549)	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) (2560)	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)	
การบริหารจัดการที่ดี	✓		✓		1. ประเด็น การประเมิน 1.1 การบริหาร จัดการองค์การ
ด้านความโดดเด่นเฉพาะทางของสถานศึกษา		✓			
การพัฒนาสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้			✓		
มีระบบบริหารจัดการคุณภาพของสถานศึกษา				✓	
มีเป้าหมายวิสัยทัศน์และพันธกิจที่สถานศึกษา กำหนดชัดเจน				✓	
การบริหารงานด้านวิชาการ	✓		✓		
ด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ		✓			
ความดีเด่นของสถานศึกษา	✓				
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามีผลงานที่แสดง ความสำเร็จและเป็นแบบอย่างได้			✓		
สถานศึกษามีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกัน คุณภาพการศึกษา			✓		

ตารางที่ 9 (ต่อ)

แนวทางการประเมินการบริหารองค์การ คุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ					สรุป
	กระทรวงศึกษาธิการ (2549)	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) (2560)	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)		
มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและสังคมที่ เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ						1.2 การพัฒนา ✓ โครงสร้าง พื้นฐานของ
มีการจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุน การบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้						✓ สถานศึกษา
การบริหารงานด้านงบประมาณ				✓		
การบริหารงานด้านการบริหารทั่วไป				✓		
ผลการพัฒนาเด็ก	✓					1.3 การพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน						✓ คุณภาพผู้เรียน
ด้านคุณภาพผู้เรียน		✓				
คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียน						✓
คุณภาพผู้เรียนรอบด้านตามหลักสูตรสถานศึกษา และทุกกลุ่มเป้าหมาย						✓
ประชากรวัยเรียนได้รับสิทธิและโอกาสทาง การศึกษาขั้นพื้นฐานเท่าเทียมกัน ศึกษาต่อ ในระดับที่สูงขึ้น หรือมีความรู้ทักษะพื้นฐาน ในการประกอบอาชีพ						✓
ผู้เรียนระดับปฐมวัย และระดับการศึกษา ขั้นพื้นฐานมีคุณภาพตามหลักสูตร						✓

ตารางที่ 9 (ต่อ)

แนวทางการประเมินการบริหารองค์การ คุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ					สรุป
	กระทรวงศึกษาธิการ (2549)	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) (2560)	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)		
พัฒนาครูและบุคลากรให้มีความเชี่ยวชาญทาง วิชาชีพ					✓	1.4 การพัฒนา ศักยภาพ
มีการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติ จริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตได้					✓	ผู้บริหาร
มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวก					✓	สถานศึกษา ครู และบุคลากร
บุคลากรและการบริหารบุคลากร	✓					ทางการศึกษา
การติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลและนิเทศการ จัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ					✓	1.5 การส่งเสริม การมีส่วนร่วม
มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อมูลสะท้อนกลับ เพื่อพัฒนาและปรับปรุงการจัดการเรียนรู้					✓	
ความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับผู้ปกครอง และชุมชน	✓					
การกระจายอำนาจและการส่งเสริมการมี ส่วนร่วมในการบริหารและการจัดการศึกษา					✓	

ตารางที่ 9 (ต่อ)

แนวทางการประเมินการบริหารองค์การ คุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ					สรุป
	กระทรวงศึกษาธิการ (2549)	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพ การศึกษา (องค์การมหาชน) (2560)	สำนักกิตติคุณและประเมินผลการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2561)		
มีการใช้สื่อ เทคโนโลยีสารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้						1.6 การพัฒนา นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล
มีความเหมาะสม เป็นไปได้ ความเป็นระบบ มีการตรวจสอบและประเมินผู้เรียนอย่างเป็น ระบบและนำผลมาพัฒนาผู้เรียน มีความเชื่อถือได้ ความมีประสิทธิภาพ						✓ 2. วิธีการ ประเมิน
ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พนักงานราชการ ลูกจ้างในสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาและสถานศึกษามีผลงานเชิงประจักษ์ ตามเกณฑ์ ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติ						✓ 2.1 พิจารณา จากรายงาน และเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง 2.2 สัมภาษณ์ ผู้บริหาร สถานศึกษาและ ครู

ตารางที่ 9 (ต่อ)

แนวทางการประเมินการบริหารองค์การ คุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ					สรุป
	กระทรวงศึกษาธิการ (2549)	สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2560)	สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญาตรี (2561)		
ผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีความพึงพอใจในการบริหารและการจัดการศึกษารวมทั้งการให้บริการ				✓		2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 2.4 ใช้ประเมินสภาพจริง

จากตารางการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพของกระทรวงศึกษาธิการ (2549), สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (2560), สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2560) และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับปริญญาตรี (2561) พบว่า แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง การกำหนดประเด็นการประเมินและวิธีการประเมินที่เป็นระบบ น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผล ประกอบด้วย 2 ประเด็น ดังนี้

1. ประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

1. การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) มีประเด็นการประเมิน 6 ประเด็น ดังนี้
 - 1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ
 - 2) การนำองค์การ
 - 3) การบริหารบุคลากร
 - 4) การบริการ
 - 5) การบริหารด้านวิชาการ และ
 - 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุง ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยี ดิจิทัล และระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

3. การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man) มีประเด็นการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาทัศนคติ การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ ได้แก่ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผน การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) การส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบในทุกกระยะของการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 5) การส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพ

6. การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ คือ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียน การสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) การส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้าน นวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทาง การศึกษา และผลงานของผู้เรียน

2. วิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

- 2.1 พิจารณาจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
- 2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.4 ใช้แบบประเมินสภาพจริง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การ คุณภาพ ดังนี้

Ministry of Education (2000 : 28) ได้ระบุว่ารูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) คือ รูปแบบการประเมินตนเองของโรงเรียนซึ่งได้บูรณาการรูปแบบความเป็นเลิศที่ชื่อเสียงต่าง ๆ เช่น รางวัล คุณภาพของยุโรป รางวัลคุณภาพประเทศสิงคโปร์ รางวัลคุณภาพประเทศสหรัฐอเมริกาเข้าด้วยกัน โดยโรงเรียนสามารถกำหนดทิศทางการดำเนินงานของตนเอง โดยการเทียบเคียงการจัดการศึกษาที่เป็นเลิศ ของชาติ รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) มีจุดประสงค์เพื่อการพัฒนาด้านคุณภาพของ โรงเรียน การวัดผลประเมินผลของโรงเรียนและการเทียบเคียงกับโรงเรียนเป็นเลิศต่าง ๆ ในการจัด การศึกษาของประเทศสิงคโปร์ รูปแบบโรงเรียนเป็นเลิศประเทศสิงคโปร์ (SEM) ให้ความสำคัญด้านภาวะ ผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน การสรรหาบุคลากร การกำหนดนักเรียน ผลลัพธ์ของนักเรียนองค์รวมในการจัด การศึกษาให้มีคุณภาพ โดยมีการประเมินผลอย่างต่อเนื่อง มีปัจจัยดังนี้

1. ด้านภาวะผู้นำ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีภาวะผู้นำ คำนึงม ด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผลของนักเรียน มุ่งสู่ความเป็นเลิศทางการศึกษา โดยการมี ส่วนร่วมของชุมชนและสังคม

2. ด้านการวางแผนกลยุทธ์ ผู้อำนวยการโรงเรียน ครูและบุคลากรทางการศึกษาต้องร่วมกัน กำหนดโครงสร้าง การวางแผนกลยุทธ์ เป้าหมายการจัดการศึกษาอย่างชัดเจน โปร่งใส โดยมีส่วนร่วมของ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

3. ด้านการจัดการบุคลากร ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความรู้ มีความพร้อมในการพัฒนาโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ

4. ด้านทรัพยากร ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องให้การสนับสนุนด้าน ทรัพยากร วัสดุ อุปกรณ์ในการจัดการศึกษาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนอย่างเพียงพอ

5. ด้านเป้าหมายนักเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องออกแบบ กระบวนการจัดการศึกษา การนำไปใช้การบริหารจัดการศึกษาและระบบการทำงานของครูและบุคลากร ตลอดจนถึงด้านคุณภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ

6. ด้านการบริหารและผลการปฏิบัติงาน ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา

7. ด้านผลลัพธ์ของบุคลากร ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องมีความ ตระหนักในด้านประสิทธิภาพของนักเรียนสู่ความเป็นเลิศ

8. ด้านการมีส่วนร่วมและสังคม ผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษาต้องมึ ความตระหนัก ด้านมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้ปกครอง ชุมชน และสังคม

9. ด้านผลการประเมินการปฏิบัติงานผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ต้องมีความตระหนัก ด้านผลการประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรทุกคนต้องมีความตั้งใจ ความร่วมมือ และมีความปรารถนาดีในการจัดการศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศจากทุกฝ่าย

กัณฑ์พัฒน์ มณฑา (2561 : 31 - 34) กล่าวว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษา หมายถึง ปัจจัยที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพ ประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร ด้านครู ด้านการบริหารการศึกษา ด้านการจัดการเรียนรู้และการวิจัย และด้านความสัมพันธ์และความร่วมมือของ ชุมชน ปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นโรงเรียนความเป็นเลิศมาตรฐานสากลจากการศึกษาวิเคราะห์และสังเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่นำไปสู่การเป็นโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศมาตรฐานสากล สามารถสรุปได้ดังนี้

1. ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้เรียน

2. ปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ โครงสร้างองค์การ งาน บรรยากาศ และวัฒนธรรม

3. ปัจจัยด้านความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ได้แก่ หลักสูตร นวัตกรรมและเทคโนโลยี ในการบริหารงานและจัดการเรียนการสอน

4. ปัจจัยด้านระบบการบริหารและการจัดการ

สมใจ ยอดปราง (2561) สรุปว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดังนี้

ปัจจัยด้านผู้บริหาร ประกอบด้วย ภาวะผู้นำ วิสัยทัศน์ และการสื่อสารในองค์การ

ปัจจัยด้านวิชาการ ประกอบด้วย การพัฒนาหลักสูตรการพัฒนากระบวนการเรียนรู้และการพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี

ปัจจัยด้านครู ประกอบด้วย การจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการแนะแนว
ปัจจัยด้านบุคคล ประกอบด้วย การทำงานเป็นทีม การพัฒนาบุคลากร และการสร้างขวัญและ
กำลังใจการทำงาน

ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมด้านกายภาพ สภาพแวดล้อมด้านการจัด
การเรียนรู้ และสภาพแวดล้อมในองค์กร

สถานอำนวยการศึกษาคอนเน็กซีตี (2563) ได้กำหนดคุณภาพด้านต่าง ๆ ของโรงเรียนให้เป็น
มาตรฐานเดียวกัน ได้จัดทำเกณฑ์การประเมินคุณภาพโรงเรียนหรือตัวชี้วัด (KPIs) ขึ้น เพื่อวัดระดับคุณภาพ
ของโรงเรียนและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาตามแนวทางการยกระดับคุณภาพโรงเรียนตามเกณฑ์
การประเมินคุณภาพโรงเรียน ตัวชี้วัดที่เป็นปัจจัยสู่ความสำเร็จจำนวน 43 ข้อ แบ่งออกเป็น 5 ด้าน ดังนี้
1) ด้านผู้เรียน 2) ด้านการมีส่วนร่วม 3) ด้านผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา 4) ด้านหลักสูตรและการสอน
และ 5) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : ข - ค) กล่าวถึง ความสำเร็จของโรงเรียน
คุณภาพประจำตำบล คือ เป็นโรงเรียนที่ให้โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียมกันอย่างมีคุณภาพตาม
มาตรฐานการศึกษาเข้มแข็งทั้งด้านวิชาการ สมรรถนะสำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ กิจกรรม
มีความพร้อมด้านกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุครุภัณฑ์ สะอาด ร่มรื่น ปลอดภัย เป็นโรงเรียนที่เน้น
การพัฒนาพื้นฐานด้านอาชีพ และการเป็น “โรงเรียนของชุมชน” ที่มีความร่วมมือกับท้องถิ่นและบริการ
โรงเรียนเครือข่ายและชุมชนอย่างเข้มแข็ง มีปัจจัยต่อความสำเร็จของโรงเรียน ดังนี้

1. นักเรียน เข้าถึงการบริการและสวัสดิการทางการศึกษาที่มีคุณภาพและเป็นธรรม มีสติปัญญา
(Intelligence Quotient) สามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ความฉลาดทางอารมณ์ (Emotional
Quotient) ทักษะคิดที่ดี (Attitude) พัฒนาการด้านร่างกายสมวัย (Physical) ทักษะชีวิตตามกระบวนการ
ลูกเสือ และปฏิบัติตามค่านิยม 12 ประการ เพื่อปลูกฝังความเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศไทย (Moral
Quotient) มีทักษะด้านเทคโนโลยี การคิดวิเคราะห์ มีทักษะด้านภาษา 4 ภาษา มีสมรรถนะที่สำคัญ
มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และทักษะอาชีพมุ่งสู่การมีงานทำ อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

2. ครูและบุคลากร มีความพร้อมในทุกด้านทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหาร
จัดการ มีความคิดสร้างสรรค์นวัตกรรมการบริหารจัดการเรียนการสอน คลังนวัตกรรมการเรียนการสอน
มีจรรยาบรรณ มีทักษะวิชาชีพในการพัฒนาหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพ
มีการใช้วัสดุ สื่ออุปกรณ์ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทันสมัย ส่งเสริมความกระตือรือร้นใฝ่เรียนรู้ของผู้เรียน
มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ เอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือผู้เรียน มีการพัฒนาตนเองแบบชุมชนแห่งการเรียนรู้
เพื่อพัฒนาวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) อย่างต่อเนื่อง

3. ผู้บริหารสถานศึกษา มีความพร้อมในทุกด้าน ทั้งสมรรถนะ ศักยภาพ และความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำ ยอมรับการเปลี่ยนแปลง มีทักษะการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน มีความคิดสร้างสรรค์ สามารถแก้ปัญหาการปฏิบัติงานอย่างมีคุณภาพ เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลสูงสุดต่อคุณภาพผู้เรียน

4. โรงเรียน มีโครงสร้างพื้นฐานด้านกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก มีคุณภาพด้านสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ มีบรรยากาศอบอุ่น ปลอดภัย ทันสมัย และมีมาตรการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ สามารถให้บริการการศึกษาแก่นักเรียนและชุมชน มีความโดดเด่นในการเป็นโรงเรียนหลักที่สามารถในการให้บริการโรงเรียนในบริเวณใกล้เคียง มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และมีความพร้อมในการพัฒนาด้านคุณธรรม จริยธรรม งานอาชีพ และสุขภาพอนามัย เป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ ผ่านการมีส่วนร่วม ทั้งร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนา ร่วมสนับสนุนจากทุกภาคส่วน

5. การมีส่วนร่วมในการพัฒนา ทุกภาคส่วนทั้งเอกชน บ้าน วัด/ศาสนสถานอื่น ๆ รัฐ และโรงเรียน ให้การยอมรับ เชื่อมต่อต่อคุณภาพของโรงเรียน ครู และผู้บริหาร และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนและพัฒนาโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล ให้ความสนใจต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียน มีความต้องการให้บุตรหลานเข้ารับการศึกษาและให้ความร่วมมือในการสนับสนุนการดำเนินงานการจัดการศึกษาเสมือนเป็นเจ้าของโรงเรียน

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารองค์การคุณภาพเพื่อนำมาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย สามารถสรุปดังแสดงในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการบริหารองค์การคุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ					สรุป
	Ministry of Education (2000)	กันตพัฒน์ มณฑาทา (2561)	สมใจ ยอดปราง (2561)	สถานอนาคตการศึกษาคอนเน็กซ์ดี (2563)	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564)	
ด้านการวางแผนกลยุทธ์	✓					ด้านการบริหาร
ด้านการบริหารและผลการปฏิบัติงาน	✓					และการจัดการ
ปัจจัยด้านระบบการบริหารและการจัดการ		✓				
ด้านผลการประเมินการปฏิบัติงาน	✓					
ปัจจัยด้านผู้บริหาร			✓			ด้านทรัพยากร
ปัจจัยด้านการบริหารบุคคล	✓	✓				มนุษย์
ด้านภาวะผู้นำ	✓					
ด้านผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา				✓		
ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์		✓				
ด้านครูและบุคลากร					✓	
ด้านผู้เรียน				✓	✓	ด้านความรู้
ด้านเป้าหมายนักเรียน	✓					นวัตกรรมและ
ปัจจัยด้านวิชาการ			✓			เทคโนโลยี
ด้านการมีส่วนร่วมและสังคม	✓			✓	✓	
ด้านหลักสูตรและการสอน				✓		
ด้านผลลัพธ์ของบุคลากร	✓					

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จ ในการบริหารองค์การคุณภาพ	แนวคิดของนักวิชาการ			สรุป
	Ministry of Education (2000)	กัณฑ์พัฒน์ มณฑา (2561)	สมใจ ยอดปราง (2561)	
ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อม			✓	ด้านองค์การ
ด้านทรัพยากร	✓			

จากตารางการสังเคราะห์แนวคิดเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพของ Ministry of Education (2000), กัณฑ์พัฒน์ มณฑา (2561), สมใจ ยอดปราง (2561), สานอนาคตการศึกษาคอนเน็กซ์อีดี (2563) และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564) พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

1. ปัจจัยด้านระบบการบริหารและการจัดการ ได้แก่ ด้านการวางแผนการทำงาน กระบวนการทำงาน การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย การประเมินผลการปฏิบัติงาน
2. ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน มีภาวะผู้นำทางวิชาการ การทำงานเป็นทีม การพัฒนาบุคลากร และการสร้างขวัญและกำลังใจการทำงาน
3. ปัจจัยด้านความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ได้แก่ หลักสูตร นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารงานและจัดการเรียนการสอน
4. ปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ โครงสร้างองค์การ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งเรียนรู้ มีบรรยากาศอบอุ่น ปลอดภัย ทันสมัย มีคุณภาพ

รูปแบบและแนวทางการพัฒนาองค์การคุณภาพทางการศึกษา

นักวิชาการและผู้เชี่ยวชาญได้นำเสนอรูปแบบและแนวทางการพัฒนาองค์การคุณภาพทางการศึกษาในระดับต่าง ๆ ดังนี้

กฤษฎา สารการ (2555) ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการโรงเรียนตีประจำตำบล กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนการมีส่วนร่วมของชุมชนโรงเรียนตีประจำตำบล มีอยู่ 7 กลุ่ม คือ 1) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การมีส่วนร่วมขององค์กรเอกชน 4) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน 5) การมีส่วนร่วมของคณะครู 6) การมีส่วนร่วมของนักเรียน และ 7) การมีส่วนร่วมขององค์กรทางศาสนา ส่วนเงื่อนไขที่ส่งเสริมให้มีการเข้ามามีส่วนร่วม พบว่า มีอยู่ 4 ประการ คือ 1) ผู้บริหารสร้างศรัทธาเป็นที่ยอมรับของคณะครู นักเรียน และชุมชน 2) ผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่น มีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษา มองเห็นความสำคัญของการศึกษา 3) ผู้บริหาร คณะครูนักเรียน มีความรัก สามัคคีและมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน และ 4) ชุมชนร่วมพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ส่วนเงื่อนไขที่เป็นปัญหาและอุปสรรค พบว่า มีอยู่ 2 ประการคือ 1) เงื่อนไขด้านงบประมาณ พบว่าความคาดหวังในความสำเร็จของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชนโรงเรียนตีประจำตำบลสูงแต่งบประมาณสนับสนุนมีไม่เพียงพอและล่าช้า 2) เงื่อนไขด้านบุคลากร บุคลากรขาดแคลนไม่เพียงพอตามเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้การพัฒนาเป็นไปด้วยความยากลำบาก

สมกิต บุญยะโพธิ์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า องค์ประกอบในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การบริหารทรัพยากรบุคคล 5) กระบวนการบริหารจัดการ 6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จต่อผู้เรียน

ชูเกียรติ ก่อเกิด (2557) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน เป็นรูปแบบที่มีลักษณะกระบวนการเชิงระบบโดยมีองค์ประกอบอยู่ 4 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการความรู้ 2) ด้านกระบวนการและกิจกรรมการบริหารจัดการความรู้ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการที่เรียกว่า M (P - D - C - A) 3) ด้านผลผลิตอันเกิดจากกระบวนการและกิจกรรมการบริหารจัดการความรู้ และ 4) ด้านข้อมูลย้อนกลับและผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ

ประชุม แรงกสิกรณ์ (2557) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการพัฒนาการบริหารจัดการ

ในองค์ประกอบหลัก ในรูปแบบของ “D-PLOT” มีความหมายโดยรวมว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่างดีในด้านการกระจายอำนาจการบริหารแบบมีส่วนร่วม สร้างภาวะผู้นำ สร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยีมากขึ้น นั่นคือ D - Decentralization หรือการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาให้แก่สถานศึกษา โดยใช้ P - Participatory Management หมายถึงการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม L - Leadership คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำ โดยใช้ O - Learning Organization คือ พัฒนาสถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยี T - Technology ในการบริหารจัดการสถานศึกษามากขึ้น

ทศพล ทีชะพร (2560) ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุทัยธานี มี 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดอุทัยธานี 2) การสร้างรูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ และ 3) การทดลองใช้รูปแบบ

รุ่งทิพย์ พรหมศิริ (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของโรงเรียนก่อนการพัฒนาจากการวิเคราะห์เอกสาร รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้ศึกษาวิเคราะห์สภาพการบริหารงานสรุปสาระสำคัญจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนจุดที่ควรพัฒนา ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมและที่ตั้ง โรงเรียนไม่มีรั้วกั้น ทำให้ผู้ปกครองขาดความมั่นใจในความปลอดภัยของบุตรหลาน ด้านสภาพชุมชนโดยรอบ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีรายได้ปานกลางและบางส่วนฐานะยากจนต้องทำงานหนัก ทำให้ไม่มีเวลาดูแลอบรมสั่งสอนบุตรหลาน ภายในชุมชนอยู่ใกล้แหล่งยาเสพติดและอบายมุขทำให้นักเรียนมีโอกาสเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข ด้านคุณภาพผู้เรียน ควรปรับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ให้สูงขึ้น ด้านการจัดการศึกษา ครูต้องปรับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ สถานการณ์ต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งนำผลการวิเคราะห์ให้นักเรียนเป็นรายบุคคล มาส่งเสริมพัฒนาศักยภาพเฉพาะด้านของนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป ด้านอาคารสถานที่ มีโรงอาหารที่มีขนาดไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และขาดสถานที่ให้นักเรียนได้เล่นกีฬา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ควรรักษาและดำรงไว้ซึ่งกิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ที่ปฏิบัติมา และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป เพื่อเป็นนวัตกรรมดีเด่นให้สถานศึกษาอื่น ๆ นำไปเป็นแบบอย่าง ขยายเครือข่ายการเรียนรู้สู่ชุมชน และสถานศึกษาอื่น ๆ ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติ

ของการดำเนินการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ก่อนการพัฒนา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2) รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า มีความตรงและความเหมาะสมมาก ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับคุณภาพผู้เรียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ และ 11 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งการเรียนรู้ด้วยทักษะกระบวนการคิดและงานวิจัย กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนผู้เรียนสู่เวทีการแข่งขัน กลยุทธ์ที่ 3 ปลูกฝังค่านิยมความเป็นไทย กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมบนฐานงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน กลยุทธ์ที่ 5 เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเพื่อลดพฤติกรรมความเสี่ยง กลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ กลยุทธ์ที่ 7 บริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล กลยุทธ์ที่ 8 ส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาองค์ความรู้เพื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ที่ 9 เสริมสร้างระบบแรงจูงใจเพื่อครูมีขวัญกำลังใจในการทำงาน กลยุทธ์ที่ 10 ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรมีบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน และกลยุทธ์ที่ 11 เสริมสร้างระบบบริหารด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า โรงเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ได้รับการพัฒนาตาม 11 กลยุทธ์มากขึ้น และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 4) ความพึงพอใจที่มีต่อผลการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 18 จำแนกตามผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารและครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน โดยภาพรวม มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

อร่าม วัฒนะ (2561) ได้วิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนนำ ประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบ หลักการพื้นฐานของรูปแบบ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2) เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ 3) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ผลการประเมินทุกรายการ มีผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยภายในประเทศ

กฤษฎา สารการ (2555) ได้วิจัย เรื่อง รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการโรงเรียนดีประจำตำบล กรณีศึกษาโรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนดีประจำตำบล โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งมีประเด็นการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานและเงื่อนไขการมีส่วนร่วม โดยการศึกษากับบุคคลผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 35 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บข้อมูลโดยใช้วิธีการศึกษาเอกสาร การสัมภาษณ์ระดับลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกตและจดบันทึก ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนการมีส่วนร่วมของชุมชนโรงเรียนดีประจำตำบล มีอยู่ 7 กลุ่ม คือ 1) การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) การมีส่วนร่วมขององค์กรเอกชน 4) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองนักเรียน 5) การมีส่วนร่วมของคณะครู 6) การมีส่วนร่วมของนักเรียน และ 7) การมีส่วนร่วมขององค์กรทางศาสนา ส่วนเงื่อนไขที่ส่งเสริมให้มีการเข้ามามีส่วนร่วม พบว่า มีอยู่ 4 ประการ คือ 1) ผู้บริหารสร้างศรัทธาเป็นที่ยอมรับของคณะครู นักเรียนและชุมชน 2) ผู้นำองค์กรส่วนท้องถิ่น มีวิสัยทัศน์ด้านการศึกษา มองเห็นความสำคัญของการศึกษา 3) ผู้บริหาร คณะครูนักเรียน มีความรัก สามัคคีและมีจุดมุ่งหมายร่วมกัน และ 4) ชุมชนร่วมพัฒนาอย่างต่อเนื่องส่วนเงื่อนไขที่เป็นปัญหาและอุปสรรค พบว่า มีอยู่ 2 ประการคือ 1) เงื่อนไขด้านงบประมาณ พบว่าความคาดหวังในความสำเร็จของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของชุมชนโรงเรียนดีประจำตำบลสูงแต่งบประมาณสนับสนุนมีไม่เพียงพอและล่าช้า 2) เงื่อนไขด้านบุคลากร บุคลากรขาดแคลนไม่เพียงพอตามเกณฑ์มาตรฐาน ทำให้การพัฒนาเป็นไปด้วยความยากลำบาก

ดวงดาว อศิริวาลย์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง แนวทางการนำนโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากลสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า แนวทางการนำนโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากลสู่การปฏิบัติในสถานศึกษา ระดับประถมศึกษา ประกอบด้วย 1) ด้านนโยบาย โรงเรียนควรสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเป้าหมายการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดยการชี้แจง หรือประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทราบ ควรสร้างความตระหนักให้กับผู้ปฏิบัติ ควรปรับเปลี่ยนเป้าหมายนโยบายให้มีความยืดหยุ่น จัดทำคู่มือประมวลแบบแผนในการปฏิบัติงานที่มีความชัดเจน 2) ด้านทัศนคติ โรงเรียนควรจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เข้าใจ เห็นด้วย และให้การสนับสนุนในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ และมีความพร้อมในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารควรทำความเข้าใจกับครูในการนำหลักสูตรไปใช้ และคำนึงถึงความเชื่อของชุมชน 3) ด้านการสื่อข้อความ ควรมี

การแจ้งนโยบายก่อนการดำเนินการ โดยใช้การสื่อสารแบบสองทาง ผู้บริหารควรมีการสื่อสารข้อความที่ชัดเจน ครบถ้วน สมบูรณ์ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่หลากหลาย และจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ

4) ด้านเงื่อนไขทางสังคมและเศรษฐกิจ โรงเรียนควรทำความเข้าใจกับชุมชน สังคม และผู้ปกครองเกี่ยวกับความสำคัญของการจัดโรงเรียนมาตรฐานสากล เพื่อให้ชุมชน สังคม เห็นพ้องและพร้อมให้การสนับสนุน

5) ด้านทรัพยากรควรจัดสรรบุคลากรให้เพียงพอ และสนองจุดเน้นของโรงเรียนจัดแหล่งเรียนรู้ วัสดุครุภัณฑ์ ที่ทันสมัย และจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษา

6) ด้านกฎระเบียบข้อบังคับ โรงเรียนควรมีการดำเนินการภายใต้ กฎระเบียบ ข้อบังคับ และมีข้อตกลงร่วมกัน ระหว่างบุคลากรของโรงเรียนในการดำเนินงานให้มีความยืดหยุ่น ควรใช้หลักการบริหารบุคคล

7) ด้านคุณลักษณะ และสมรรถนะ โรงเรียนควรมีลักษณะของการบริหารงานที่เน้นการพัฒนาแบบองค์รวม ได้แก่ เน้นการประกันคุณภาพ การปฏิรูปครู และการปฏิรูประบบการบริหาร โดยใช้การบริหารแบบมีส่วนร่วม ควรเป็นองค์แห่งการเรียนรู้ มีการจัดการความรู้เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน และการมีส่วนร่วม ครูควรมีความรู้ ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนเทียบเคียงมาตรฐานสากล และออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย สามารถใช้สื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอน

บุญฤทธิ์ วิชัย (2555) ได้วิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการดำเนินงานและประเมินโครงการโรงเรียนดีประจำตำบลของโรงเรียนบุญศรีสวัสดิ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามบทบาทของโรงเรียน ผู้บริหารและครู 2) เพื่อประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) 3) เพื่อประเมินปัจจัยสนับสนุน (Input Evaluation) 4) เพื่อประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) การดำเนินงาน 5) เพื่อประเมินผลผลิต (Product Evaluation) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 41 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 467 คน ของโรงเรียนบุญศรีสวัสดิ์ ปีการศึกษา 2555 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหาร ครู บุคลากรและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 40 คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน 214 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1) ประสิทธิภาพของการดำเนินงานตามบทบาทของโรงเรียน ผู้บริหาร และครู ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการเรียนรู้ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วมในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับมากทุกด้านเช่นกัน 2) ผลการประเมินโครงการใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อม (Context) ด้านปัจจัยสนับสนุน(Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Product) ในภาพรวมทุกด้านอยู่ในระดับมากและผ่านเกณฑ์การประเมิน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมาก และผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้านเช่นกัน 3) ปัญหาและข้อเสนอแนะ คือ ด้านปัจจัย ควรให้มีการสนับสนุนด้านสื่อการสอนคอมพิวเตอร์ สนามกีฬาพร้อมอุปกรณ์ รองลงมาคือให้จัดสรรงบประมาณเพิ่มเติมอย่างเพียงพอและจัดสรรครูเพิ่มหรือ

พัฒนาบุคลากรด้วยการอบรมสัมมนา ตามลำดับ ด้านการจัดกระบวนการเรียนการสอนควรส่งเสริมนักเรียนเกี่ยวกับการอ่าน การคิดคำนวณ รองลงมา คือ ส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษส่วนด้านผลผลิตของโครงการควรส่งเสริมการมีรายได้ระหว่างเรียน เช่น ทำน้ำดื่มเป็นตราโรงเรียนส่งเสริมการเลี้ยงไก่ เลี้ยงปลา เพาะเห็ด ปลูกผัก และทำสินค้าหนึ่งโรงเรียน หนึ่งผลิตภัณฑ์ขาย (OSOP)

ปาณิสรา สิงห์พงษ์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่มีผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี พบว่า ระดับการบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติของโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับมาก ระดับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับมาก การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติ มีความสัมพันธ์กับการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง และด้านการวัด การวิเคราะห์ และการจัดการความรู้ ด้านผลลัพธ์ ด้านการนำองค์การ และด้านการจัดกระบวนการ สามารถทำนายการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลได้ ร้อยละ 59

เพ็ญสุภา สุขประเสริฐ (2555) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร (TQM) กรณีศึกษา บริษัท ครอมัลลอย (ประเทศไทย) จำกัด พบว่า ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับลูกค้า การทำงานเป็นทีม และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร โดยปัจจัยการให้ความสำคัญกับลูกค้าไม่แสดงความสัมพันธ์กับความสำเร็จในบางด้าน

สมกิต บุญยะโพธิ์ (2555) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษ พบว่า องค์ประกอบในการบริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3) การวางแผนกลยุทธ์ 4) การบริหารทรัพยากรบุคคล 5) กระบวนการบริหารจัดการ 6) ความคาดหวังต่อความสำเร็จต่อผู้เรียน รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศรีสะเกษมีลักษณะเป็นพหุองค์ประกอบ โดยองค์ประกอบด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษามีอิทธิพลทางตรงต่อองค์ประกอบด้านความคาดหวังต่อความสำเร็จของผู้เรียน และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อองค์ประกอบด้านการวางแผนกลยุทธ์ และองค์ประกอบด้านการบริหารจัดการ ผู้ทรงคุณวุฒิเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความถูกต้อง ครบคลุม เหมาะสมและเป็นไปได้

จตุพร ทั้งทอง (2556) ได้วิจัยเรื่อง สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีประจำตำบล รุ่นที่ 1 จำนวน 182 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง 124 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล 106 โรงเรียน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการและครูผู้สอน 212 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบมาตราส่วน

ประมาณค่า (Rating scale) วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบล 1) ด้านการพัฒนาผู้เรียน มีการส่งเสริมให้สมาชิกชุมชนรักและพัฒนาถิ่นฐานของตน โดยการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชนมากที่สุด และมีการแลกเปลี่ยนนักเรียนและบุคลากรภายในและต่างประเทศน้อยที่สุด 2) ด้านการพัฒนาปัจจัยพื้นฐาน มีการจัดสภาพของโรงเรียนให้สะอาดโดยทำห้องเรียนและห้องปฏิบัติการให้มีความน่าอยู่ น่าเรียนมากที่สุด มีการสร้างสระว่ายน้ำและศูนย์กีฬาโดยบริหารจัดการร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นน้อยที่สุด 3) ด้านการพัฒนาบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียนมีคุณสมบัติในการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบล โดยมีวุฒิทางการบริหารและผ่านการฝึกอบรม สัมมนา มีการจัดครูสอนได้ตรงตามวิชาเอกใน 5 วิชาหลักครบทุกระดับชั้นมากที่สุดเท่ากัน 4) ด้านการจัดเครือข่ายความร่วมมือทางวิชาการและทรัพยากรทางการศึกษา มีเครือข่ายความร่วมมือกับโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาที่อยู่ในพื้นที่เดียวกัน คือโรงเรียนในฝันและสถาบันอุดมศึกษาในท้องถิ่น รองลงมา คือ การบริการวิชาการสำหรับโรงเรียนใกล้เคียง โดยการจัดครูเคลื่อนที่ไปสอนหมุนเวียนในรายวิชาที่ขาดแคลนครู 5) ด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ปกครองร่วมแสดงความคิดเห็นดีชมให้คำแนะนำการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน รองลงมา คือ ให้คำแนะนำ การปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียน 6) ด้านการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนมีการประเมินตนเอง รองลงมา คือ การกำหนดแผนปฏิบัติการรายปีและแผนพัฒนาระยะ 4 ปี ส่วนปัญหาการบริหารโรงเรียนดีประจำตำบลนั้น พิจารณาจากค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับน้อยตามลำดับ ดังนี้ 1) ด้านการนำแผนไปปฏิบัติ 2) ด้านการประเมินผล และ 3) ด้านการวางแผน

ฉัตรพันธ์ อวนศรี (2556) ได้วิจัย เรื่อง การดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงาน และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบล การวิจัยมี 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 การศึกษาสภาพการดำเนินงาน เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจงเป็นโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 3 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารและครู รวม 47 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถาม ใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระยะที่ 2 เพื่อศึกษากรณีศึกษาโรงเรียนในโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลที่ประสบความสำเร็จโดยใช้การสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เพื่อสร้างกรอบแนวทางการดำเนินงาน และระยะที่ 3 เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานโครงการ ฯ โดยการจัดสนทนากลุ่มผู้เกี่ยวข้อง ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสภาพการดำเนินงานทั้ง 5 ด้าน พบดังนี้ 1) ด้านการวางแผนสถานศึกษากำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์และแนวปฏิบัติในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด และบุคลากรร่วมมือกับชุมชนวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นในการดำเนินงานตามโครงการ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 2) ด้านการจัด

การเรียนรู้ พบว่า ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีการพัฒนาให้เกิดความรู้ความเข้าใจการนำหลักสูตรสถานศึกษาไปสู่การปฏิบัติ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสถานศึกษามีการส่งเสริมการใช้นวัตกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม พบว่า มีการจัดทำป้ายนิเทศเพื่อประชาสัมพันธ์สื่อสารและให้ความรู้ที่สวยงามและทันสมัย มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด 4) ด้านกระบวนการฝึกนิสัย พบว่า มีการสร้างความเข้าใจร่วมกันถึงลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของนักเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และการจัดกิจกรรมส่งเสริมทักษะชีวิตในการดำเนินชีวิตประจำวัน มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด และ 5) ด้านผลลัพธ์การดำเนินงาน พบว่า นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ที่โรงเรียนและท้องถิ่นจัดขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และสถานศึกษามีจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. แนวทางการดำเนินงาน พบว่า 1) ด้านการวางแผน ควรสร้างความตระหนักจากทุกภาคส่วน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการวางแผนจากคณะครู และกระจายอำนาจให้หัวหน้ากลุ่มงานในการกำกับติดตาม และทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ ควรปรับกิจกรรม การเรียนรู้ที่เน้นการปฏิบัติจริงและจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยแบบมอนเทสซอร์รี่จัดสร้างห้องปฏิบัติการที่เน้นสื่อ ICT รองรับการจัดการเรียนรู้ทางไกล 3) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม ควรกำหนดเป้าหมายให้ชัดเจน ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ด้านทุนทรัพย์จากทุกภาคส่วน จากนักเรียนในการดูแลรักษา 4) ด้านกระบวนการฝึกนิสัย ควรส่งเสริมการฝึกนิสัยเรื่องความสะอาด ความเป็นระเบียบการตรงต่อเวลา ความสุภาพ ความมีวินัย ความเคารพและความอดทน โดยการฝึกปฏิบัติจริงและส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมดำเนินงาน 5) ด้านผลลัพธ์การดำเนินงาน ด้านนักเรียน ประสบปัญหาผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาอังกฤษ ด้านครู ได้รับการพัฒนาองค์ความรู้ในวิชาชีพอย่างต่อเนื่อง ด้านผู้บริหารสถานศึกษา ได้รับการยอมรับศรัทธาจากคณะครู ชุมชนและผู้บังคับบัญชา ด้านโรงเรียน เกิดระบบการบริหารอย่างมีส่วนร่วม และด้านชุมชน เกิดความเชื่อมั่นในคุณภาพการศึกษา

พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ (2556) ได้วิจัยเรื่อง ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้สรุปข้อเสนอการพัฒนาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ 11 ประการ ดังนี้ 1) การนำที่มีวิสัยทัศน์ร่วม (Visionary leadership) 2) การศึกษาที่ยึดการเรียนรู้เป็นแกนกลาง (Learning centered education) 3) การเรียนรู้ขององค์กรและบุคคล (Organizational and personal learning) 4) การให้คุณค่ากับคณะครูบุคลากรและผู้มีส่วนร่วม (Valuing faculty staff and partners) 5) ความคล่องแคล่วกระตือรือร้น (Agility) 6) การมุ่งอนาคต (Focus on the future) 7) การจัดการเพื่อให้เกิดนวัตกรรม (Managing for innovation) 8) การบริหารจัดการบนพื้นฐานของข้อมูลจริง (Management by fact) 9) ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ/สังคมและความเป็นพลเมืองดี

(Public/Social responsibility and citizenship) 10) การมุ่งเน้นผลลัพธ์และการสร้างคุณค่า (Focus on result and creating value) 11) มุมมองเชิงระบบ (System perspective)

ชูเกียรติ ก่อเกิด (2557) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาสภาพการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน 3) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนเตรียมการ ด้านการลงมือปฏิบัติ และด้านการติดตามประเมินผล และรายงานผล ในภาพรวมและรายด้านมีคุณภาพของการปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ปัจจัยด้านกระบวนการบริหารจัดการปัจจัยด้านโครงสร้างองค์การ ปัจจัยด้านผู้นำและภาวะผู้นำ และปัจจัยด้านวัฒนธรรมและบรรยากาศองค์การ ส่วนปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และปัจจัยด้านคุณลักษณะความรู้ทักษะความสามารถของบุคลากร ส่งผลต่อสภาพการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบนอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3. รูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน เป็นรูปแบบที่มีลักษณะกระบวนการเชิงระบบโดยมีองค์ประกอบอยู่ 4 ด้าน คือ 1) ด้านปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการความรู้ 2) ด้านกระบวนการและกิจกรรมการบริหารจัดการความรู้ ซึ่งประกอบด้วยกระบวนการที่เรียกว่า M (P - D - C - A) 3) ด้านผลผลิตอันเกิดจากกระบวนการและกิจกรรมการบริหารจัดการความรู้ และ 4) ด้านข้อมูลย้อนกลับและผลการตรวจสอบความเหมาะสมของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิมีความเห็นว่ารูปแบบมีความเหมาะสม

ฐานิตย์ เนคมานุรักษ์ (2557) ได้วิจัย เรื่อง การดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและแนวทางการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนในสังกัด ประชากรคือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 110 คน เครื่องมือเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับหาคุณภาพเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและชั้นศึกษาแนวทางพัฒนาการดำเนินงานโรงเรียนดีศรีตำบล กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 16 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการดำเนินงาน

โครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในภาพรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม รองลงมาคือ ด้านการบริหารจัดการ ด้านการมีส่วนร่วมและด้านการเรียนรู้ ปัญหาการดำเนินงาน โครงการโรงเรียนดีศรีตำบล ในภาพรวมมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย ทั้ง 4 ด้าน โดยเรียงตามลำดับ คือ ด้านการเรียนรู้ รองลงมา คือ ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ด้านการมีส่วนร่วม และด้านการบริหารจัดการ แนวทางพัฒนาการดำเนินงาน ด้านบริหารจัดการควรมีการวางแผนกำหนดนโยบาย ขอบข่ายงานผู้รับผิดชอบให้ชัดเจน และมีการกำกับติดตามให้คำแนะนำอย่างต่อเนื่อง สรุปประเมินผลและ รายงานผลการดำเนินงานอย่างจริงจังตามขั้นตอนระยะเวลาที่กำหนด ด้านการเรียนรู้ ควรส่งเสริมให้ครู ผลิตสื่อใช้สื่อเทคโนโลยีประกอบการจัดการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูเข้ารับการพัฒนาอบรม ศึกษาดูงาน ด้านบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม ควรหางบประมาณจากทั้งภายในและภายนอกเพื่อจัดบรรยากาศและ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการมีส่วนร่วมควรเปิดโอกาสให้คณะครู นักเรียนและชุมชนสามารถบริหารโรงเรียนได้ตามบทบาทหน้าที่ของตนเอง เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีจาก ชุมชน

โต่งสยาม โสมาภา (2557) ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยและแนวปฏิบัติเป็นเลิศในการบริหาร สถานศึกษาเอกชน เพื่อรับรางวัลพระราชทาน พบว่า ปัจจัยและแนวปฏิบัติเป็นเลิศในการบริหารจัดการ การสอนศึกษาเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทานในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ประกอบด้วย สองด้าน คือ ด้านที่หนึ่ง ด้านบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ 7 ปัจจัย ได้แก่ 1) การมีผู้นำมีความ เป็นมืออาชีพ 2) สถานศึกษามีการจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ที่เหมาะสม 3) การมุ่งเน้นในการจัดการเรียน การสอน 4) การมีเป้าหมายการสอนที่ชัดเจน 5) การมีการติดตามความก้าวหน้า 6) การมุ่งความสัมพันธ์ ระหว่างบ้านและโรงเรียน 7) การเน้นนักเรียนเป็นศูนย์กลางและ 65 แนวปฏิบัติ และด้านที่สอง ด้านการบริหาร โรงเรียนเอกชน เพื่อรับรางวัลพระราชทานมี 5 ปัจจัย ได้แก่ 1) คุณภาพนักเรียน 2) การบริหารหลักสูตร และงานวิชาการ 3) การบริหารการจัดการ 4) บุคลากรและการบริหารงานบุคลากร 5) ความดีเด่นของ สถานศึกษา และ 6) แนวปฏิบัติ

ประชุม แรงกสิกรณ์ (2557) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาและเพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ที่จะช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงานตามสมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ใช้วิธีการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในการวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีค่าความเชื่อมั่น .89 กลุ่มตัวอย่าง คือ บุคลากร ของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 97 แห่ง

แบ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา 97 คน ครู 288 คน คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 314 คน รวม 699 คน ประมวลผลข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยมัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในการวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มรวม 2 ครั้ง กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและ คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ประมวลผลข้อมูล โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา และสุดท้ายใช้การผสาน ผลการวิจัยทั้งเชิงปริมาณและ คุณภาพ สังเคราะห์สร้างองค์ความรู้ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปผลดังนี้ ผู้วิจัยพบว่า สมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ลำดับแรก คือ สมรรถนะหลัก รองลงมาคือ สมรรถนะทางการบริหาร และความสามารถเชิงกลยุทธ์ สำหรับสมรรถนะที่จำเป็น ผู้บริหารสถานศึกษามีสมรรถนะที่จำเป็นในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อันดับแรก คือ สมรรถนะด้านอัตมโนทัศน์ รองลงมา คือ สมรรถนะด้านลักษณะนิสัย และด้านความรู้ ในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาที่จะช่วยส่งเสริมการปฏิบัติงาน ตามสมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา จำเป็นต้องมีการพัฒนาการบริหารจัดการในองค์ประกอบหลัก ในรูปแบบของ “D-PLOT” มีความหมายโดยรวมว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องมีการวางแผนพัฒนาสถานศึกษาอย่าง ดีในด้านการกระจายอำนาจการบริหารแบบมีส่วนร่วม สร้างภาวะผู้นำ สร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ และใช้ เทคโนโลยีมากขึ้น นั่นคือ D - Decentralization หรือการกระจายอำนาจการบริหารการศึกษาให้แก่ สถานศึกษา โดยใช้ P - Participatory Management หมายถึง การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วม L - Leadership คือ ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำ โดยใช้ O - Learning Organization คือ พัฒนา สถานศึกษาให้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และใช้เทคโนโลยี T - Technology ในการบริหารจัดการ สถานศึกษามากขึ้น

ทศพล ทิฆะพร (2560) ได้ทำการวิจัย การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของ โรงเรียนในเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุทัยธานี มี 3 ขั้นตอน คือ 1) การศึกษาสภาพการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายส่งเสริม ประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลายจังหวัดอุทัยธานี 2) การสร้างรูปแบบการบริหาร เครือข่ายแบบมีส่วนร่วมโดยใช้เทคนิคการสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ และ 3) การทดลองใช้รูปแบบ ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารเครือข่ายโดยภาพรวมมีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่ คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมที่พัฒนาขึ้น มีคุณภาพในระดับ มาก และผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่า โดยภาพรวมกลุ่มผู้ทดลองใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

รุ่งทิพย์ พรหมศิริ (2560) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพ ในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของโรงเรียนก่อนการพัฒนาจากการวิเคราะห์เอกสาร รายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” ได้ศึกษาวิเคราะห์สภาพการบริหารงาน สรุปสาระสำคัญจากการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันทั้งภายในและภายนอกโรงเรียนจุดที่ควรพัฒนา ได้แก่ ด้านสภาพแวดล้อมและที่ตั้ง โรงเรียนไม่มีรั้วกั้น ทำให้ผู้ปกครองขาดความมั่นใจในความปลอดภัยของ บุตรหลาน ด้านสภาพชุมชนโดยรอบ ผู้ปกครองส่วนใหญ่ มีรายได้ปานกลางและบางส่วนฐานะยากจน ต้องทำงานหนัก ทำให้ไม่มีเวลาดูแลอบรมสั่งสอนบุตรหลาน ภายในชุมชนอยู่ใกล้แหล่งยาเสพติดและ อบายมุขทำให้นักเรียนมีโอกาสเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดและอบายมุข ด้านคุณภาพผู้เรียน ควรปรับ กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และความสามารถในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และผลการทดสอบทางการศึกษา ระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ให้สูงขึ้น ด้านการจัดการศึกษา ครูต้องปรับกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ต่าง ๆ ให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งนำผลการวิเคราะห์นักเรียน เป็นรายบุคคล มาส่งเสริมพัฒนาศักยภาพเฉพาะด้านของนักเรียนเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียนให้มี ประสิทธิภาพมากขึ้นต่อไป ด้านอาคารสถานที่ มีโรงอาหารที่มีขนาดไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน และ ขาดสถานที่ให้นักเรียนได้เล่นกีฬา ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ อนุรักษ์และดำรงไว้ซึ่งกิจกรรม และโครงการต่าง ๆ ที่ปฏิบัติมา และพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นต่อไป เพื่อเป็นนวัตกรรมดีเด่นให้สถานศึกษาอื่น ๆ นำไปเป็นแบบอย่าง ขยายเครือข่ายการเรียนรู้สู่ชุมชน และสถานศึกษาอื่น ๆ ผลการศึกษาระดับการปฏิบัติ ของการดำเนินการบริหารสถานศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 ก่อนการพัฒนา โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และ ด้านการบริหารทั่วไป อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน 2) รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพใน ศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า มีความตรงและความเหมาะสมมาก ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ที่ 1 การยกระดับ คุณภาพผู้เรียน ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา และยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาระบบบริหารจัดการ และ 11 กลยุทธ์ ได้แก่ กลยุทธ์ที่ 1 เสริมสร้างความเข้มแข็งการเรียนรู้ด้วย ทักษะกระบวนการคิดและงานวิจัย กลยุทธ์ที่ 2 สนับสนุนผู้เรียนสู่เวทีการแข่งขัน กลยุทธ์ที่ 3 ปลูกฝังค่านิยม ความเป็นไทย กลยุทธ์ที่ 4 ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านสิ่งแวดล้อมบนฐานงานสวนพฤกษศาสตร์โรงเรียน กลยุทธ์ ที่ 5 เสริมสร้างความเข้มแข็งของระบบเพื่อลดพฤติกรรมความเสี่ยง กลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มโอกาสการเข้าถึงการจัด การศึกษาที่มีคุณภาพ กลยุทธ์ที่ 7 บริหารจัดการด้วยหลักธรรมาภิบาล กลยุทธ์ที่ 8 ส่งเสริม สนับสนุน

พัฒนาองค์ความรู้เพื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพ กลยุทธ์ที่ 9 เสริมสร้างระบบแรงจูงใจเพื่อครูมีขวัญกำลังใจในการทำงาน กลยุทธ์ที่ 10 ส่งเสริมสนับสนุนให้องค์กรมีบุคลากรที่สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน และกลยุทธ์ที่ 11 เสริมสร้างระบบบริหารด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน 3) ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 พบว่า โรงเรียนมีผลการปฏิบัติงานที่ได้รับการพัฒนาตาม 11 กลยุทธ์มากขึ้น และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น 4) ความพึงพอใจที่มีต่อผลการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนชลบุรี “สุขบท” สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18 จำแนกตามผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้บริหารและครู คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และนักเรียน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก

สมภาพร ลีภัยรัตน์ (2560) ได้วิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับ ประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐาน สากล ระดับประถมศึกษาได้ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การพัฒนาบุคลากร 3) การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา 4) การสร้างทีมงานในการพัฒนานักเรียน 5) การควบคุมคุณภาพ 6) คุณภาพนักเรียน 7) การนำนโยบายคุณภาพสู่การปฏิบัติ และ 8) การบริหารจัดการการประเมินรูปแบบ การบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็น ไปได้ และความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมาก

วรวรรณ สังข์พันธ์ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายใน ที่เน้นการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : การประยุกต์ใช้การประเมิน แบบเสริมพลัง วัตถุประสงค์ของการดำเนินงานนี้ คือ 1) ศึกษาสภาพการประเมินคุณภาพภายในและ การใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน 2) พัฒนาระบบ การประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยการประยุกต์ใช้การประเมินแบบเสริมพลัง 3) ทดลองใช้และประเมินคุณภาพของระบบการประเมิน คุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โดย การประยุกต์ใช้การประเมินแบบเสริมพลัง ผลการวิจัยพบว่า (1) สภาพการประเมินคุณภาพภายในและใช้ ผลการประเมิน พบว่า การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารสถานศึกษาและครูวิชาการ หรือครูผู้รับผิดชอบหลักงานประกันคุณภาพภายใน โดยมีคำสั่งแต่งตั้งผู้รับผิดชอบเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้ แบบบันทึกข้อมูล และจัดทำรายงานประเมินตนเอง (SAR) ทุกปี สถานศึกษามุ่งเน้นใช้ผลการประเมิน มาตรฐานที่ 1 ประเด็นพิจารณาพัฒนาการจากผลการสอบระดับชาติ และมีความต้องการจำเป็นที่จะพัฒนา เรื่องการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในที่อำนวยความสะดวกในการใช้ผลและการสร้างความ

เข้าใจความตระหนักในการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายใน สภาพปัญหาที่สำคัญ คือ การประเมินคุณภาพภายในต้องใช้เวลามาก เนื่องจากผู้เกี่ยวข้องให้ข้อมูลล่าช้า (2) ระบบการประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาเมืองคัมภีร์ประกอบที่สัมพันธ์กันคือวัตถุประสงค์ หลักการ การดำเนินการประเมินแบบเสริมพลังโดยทีมนิเทศ และกลไกการทำงานของระบบ ซึ่งประกอบด้วย 1) ปัจจัยนำเข้า 2) กระบวนการ 3) ผลผลิต และ 4) ข้อมูลป้อนกลับ และผลการตรวจสอบคุณภาพของระบบการประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยผู้เชี่ยวชาญ พบว่าระบบการประเมินคุณภาพภายใน มีคุณภาพด้านความมีประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสมในระดับมาก ส่วนด้านความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด มหาวิทยาลัย (3) ผลการทดลองใช้ระบบการประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครุมีความรู้ในการประเมินหลังการอบรมสัมมนาสูงกว่าก่อนอบรมมีมีโนทัศน์สูงกว่าคะแนนเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีความพึงพอใจในการอบรมอยู่ในระดับมาก มีพฤติกรรม 10 หลักการตามแนวทางการประเมินแบบเสริมพลังสูงขึ้น และผลการปฏิบัติการใช้ผลการประเมินคุณภาพภายในอยู่ในระดับมาก และสถานศึกษามีผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานอยู่ในระดับดีเยี่ยม มีบางประเด็นพิจารณาอยู่ในระดับดี (4) ผลการประเมินคุณภาพของระบบการประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยผู้ทดลองใช้ระบบดังนี้ โดยทีมนิเทศ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แสดงให้เห็นว่า ระบบมีคุณภาพด้านความมีประโยชน์ด้านความเป็นไปได้ ด้านความเหมาะสม และด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด และโดยผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนขนาดเล็ก แสดงให้เห็นว่า ระบบมีคุณภาพด้านความมีประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความเหมาะสม อยู่ในระดับมากที่สุด ยกเว้นคุณภาพด้านความถูกต้อง อยู่ในระดับมาก

อร่าม วัฒนะ (2561) ได้วิจัย เรื่องรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผลการวิจัย พบว่า องค์ประกอบของรูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่ 1) ส่วนนำ ประกอบด้วย แนวคิดและทฤษฎีพื้นฐานของรูปแบบ หลักการพื้นฐานของรูปแบบ และวัตถุประสงค์ของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด 2) เนื้อหา ประกอบด้วย องค์ประกอบของการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด กระบวนการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ 3) เงื่อนไขความสำเร็จของรูปแบบ ผลการประเมินทุกรายการ มีผลการประเมินส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากที่สุด

กัญเกียรติ แดงสีดา (2563) ที่ได้ศึกษา แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ด้านการวางแผน (Plan) สถานศึกษาควรให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานบริหารแหล่งเรียนรู้

ภายในสถานศึกษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรได้รับการศึกษาองค์ความรู้ ทักษะการใช้เทคโนโลยี ในยุคดิจิทัล ด้านการดำเนินงานบริหารแหล่งเรียนรู้ (Do) สถานศึกษาควรจัดอบรมการใช้สื่อเทคโนโลยี การเลือกใช้แหล่งเรียนรู้ สร้างเครือข่ายประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุน การบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาให้เหมาะสม ด้านตรวจสอบทบทวนและติดตามการบริหาร แหล่งเรียนรู้ (Check) ผู้บริหารสถานศึกษาควรร่วมเป็นคณะกรรมการ และแต่งตั้งผู้มีความรู้ความเข้าใจ ด้านเทคโนโลยีเข้าร่วมนิเทศกำกับ ติดตามการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยกำหนดกระบวนการและหลักเกณฑ์ ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา ด้วยเครื่องมือที่หลากหลาย ด้านการสรุป รายงานผล ปรับปรุง และ แก้ไขการบริหารแหล่งเรียนรู้ (Action) สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการวิเคราะห์ข้อมูลบริหาร แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาร่วมกับเครือข่ายโรงเรียน เพื่อนำผลจากการนิเทศ กำกับ ติดตาม มาปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาในรูปแบบสื่อดิจิทัล และจัดทำรายงานการบริหาร จัดการแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษาในรูปแบบที่หลากหลาย

โสภภาพร ทะโพนชัย (2564) ได้วิจัยเรื่อง สภาพความพร้อมด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อรองรับการเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 พบว่า 1) ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเพื่อรองรับการเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐาน สากลอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารโรงเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ สูงที่สุด 2) ด้าน ระบบบริหารจัดการ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพด้านมุ่งเน้นบุคลากรอยู่ใน ระดับมาก โดยมีการพัฒนาครูให้สามารถแสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่ สูงที่สุด 3) ด้าน ปัจจัยพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่ทันสมัย และเพียงพอที่ส่งเสริม การเตรียมความพร้อมสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ใน ระดับมาก โดยมีห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้สูงที่สุด 4) ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการสนับสนุนให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับ หน่วยงานภายนอกเพื่อเตรียมความพร้อมสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับมาก โดยการเข้าร่วม การประชุม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และเข้าร่วมอบรมพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ สูงที่สุด

สุวดี อุปปินใจ และคณะ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง ระบบและกลไกการบริหารคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่สามารถตอบสนองการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต พบว่า ระบบการบริหารจัดการ คุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาชั้นพื้นฐานที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตผ่าน การประเมินประสิทธิภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ พบว่า ด้านความถูกต้องและด้านความเป็นไปได้ ภาพรวมอยู่ใน ระดับมากที่สุด ชื่อ ระบบ PIMECI โดยมีรายละเอียดของระบบ PIMECI มีดังนี้ 1) P คือ Quality Planning การวางแผนคุณภาพ หมายถึง การกำหนดเป้าหมายผลลัพธ์การเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ตาม หลักการอุปสงค์ (Demand Driven) 2 ระดับ คือ ระดับบุคคล และระดับสังคมที่คำนึงถึงทั้งสภาพการณ์

ที่ต้องการให้เกิดศักยภาพหรือขีดความสามารถขององค์กร และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต โดยกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ หรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา กำหนดกลยุทธ์ที่นำไปสู่การปฏิบัติ 2) I คือ Implementation นำแผนคุณภาพสู่การปฏิบัติ หมายถึง การดำเนินการจัดทำโครงการ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณ และรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ ตลอดจนองค์ประกอบ ตัวชี้วัด เกณฑ์คุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ ตามหลักการบริหารแบบฉับไว (Agile Management) ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ในการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการ 3) M&E คือ Monitoring and Evaluation การกำกับ ติดตามและการประเมินคุณภาพ หมายถึง การดูแลควบคุมคุณภาพการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานให้เป็นไปตามโครงการที่กำหนดไว้ในทุกขั้นตอน เป็นไปให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในโครงการ ปัญหา อุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยการหาข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมรอบด้านและที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อใช้ในการตัดสินใจและการประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

งานวิจัยต่างประเทศ

House (1971) ได้ศึกษาเรื่อง ทฤษฎีเป้าหมายเส้นทางของประสิทธิผลของผู้บริหาร พบว่า การปฏิรูปร่างด้านการศึกษามุ่งสู่การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวแสดงให้เห็นในการเปลี่ยนจากการกำกับดูแลงานโรงเรียนจากภายนอกไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ของโรงเรียน โดยมีการเปลี่ยนแปลงบทบาทของครูใหญ่และครูต้องการความรับผิดชอบจากหลักการของโรงเรียนและเจ้าหน้าที่ที่ให้การสอนและการทำงานที่มีประสิทธิภาพของโรงเรียน เป้าหมายของบทความนี้คือการทบทวนวรรณกรรมการวิจัย เพื่อกำหนดรูปแบบความเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในเงื่อนไขใหม่ของการจัดการโรงเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายนี้ ได้มีการทบทวนวรรณกรรมอย่างต่อเนื่อง ในหัวข้อต่อไปนี้ : วิวัฒนาการของผู้นำ; รูปแบบผู้นำการเปลี่ยนแปลงและการแลกเปลี่ยน; ความเชื่อมโยงระหว่างรูปแบบความเป็นผู้นำกับตัวแปรขององค์กร ความสัมพันธ์ระหว่างระบบคุณค่ากับรูปแบบผู้นำตามหลักการของโรงเรียน แนวทาง วิธีการ แบบจำลอง และวิธีการได้รับการวิเคราะห์ในระหว่างการตรวจสอบวิวัฒนาการของความเป็นผู้นำ การศึกษาหลายชิ้นเปิดเผยว่าพฤติกรรมความเป็นผู้นำเป็นตัวทำนายประสิทธิภาพที่สำคัญ การตรวจสอบเปรียบเทียบรูปแบบภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงและภาวะผู้นำแบบเปลี่ยนผ่านให้หลักฐานสำหรับความพึงพอใจของรูปแบบการเปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับอิทธิพลที่มีต่อตัวแปรในองค์กรการทบทวนวรรณกรรมบ่งชี้ว่าภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงช่วยปรับปรุงการทำงานของโรงเรียนและกระบวนการเรียนการสอน มีการตรวจสอบผลกระทบของระบบค่านิยมต่อรูปแบบความเป็นผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนผลที่ตามมา มีการพิจารณาแล้วว่าครูใหญ่ที่มีระบบคุณค่าทางศีลธรรมเอนเอียงไปทางรูปแบบผู้นำ

การเปลี่ยนแปลงและครูใหญ่ที่มีระบบคุณค่าเชิงปฏิบัติจะเอนเอียงไปทางรูปแบบผู้นำแบบแลกเปลี่ยนมากขึ้น ด้วยเหตุนี้ การทบทวนจึงแสดงให้เห็นว่าภาวะผู้นำที่มีประสิทธิภาพสามารถหาได้จากการค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างระบบคุณค่าและรูปแบบภาวะผู้นำ

Laetz (1993) ได้วิจัยเรื่อง "Total Quality Management Implementation: The Effect of Forces for Change on Organization Development Change Tactics" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการนำกระบวนการคุณภาพไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์การ (OD) โดยวิเคราะห์เนื้อหาจากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับการใช้โครงการคุณภาพใน 6 มิติ คือ 1) ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ผลิตและ ผู้บริโภค 2) พลังที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลง 3) กิจกรรม TQM 4) การทำนายการเปลี่ยนแปลง 5) การประเมินความสำเร็จ และ 6) กลยุทธ์การนำ TQM ไปใช้ ผลการวิจัยพบว่า การนำโครงการ TQM ไปใช้ สามารถบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้ ซึ่งจะเป็นสิ่งจูงใจให้บริษัทต่าง ๆ พัฒนาองค์การโดยการใช้องค์ความรู้เกี่ยวกับคุณภาพ

Teigland (1993) ได้วิจัยเรื่อง "A Study of the Beliefs for Total Quality Management Comparing Superintendents, Board Members and Classroom Teachers in Iowa Schools" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเชื่อของประชากรทั้ง 3 กลุ่ม เกี่ยวกับความเชื่อในเรื่อง TQM พบว่า มีข้อความที่เป็นความเชื่อที่ได้จากการประเมินและเปรียบเทียบความเชื่อของนักการศึกษาเกี่ยวกับหลักการบริหาร 14 ข้อ ของเดมมิ่ง ที่นำไปประยุกต์ใช้ในการศึกษาได้ ซึ่งหลักการบริหารของเดมมิ่งที่พบว่านำไปใช้ในการศึกษา ได้แก่ 1) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง 2) การใช้การกำหนดเป้าหมายและคำขวัญ 3) การใช้การทดสอบและระดับผลการเรียน 4) การใช้การประเมินทางสถิติ และ 5) การประเมินบุคลากรโดยใช้ระบบคุณธรรม

Rigsby (1994) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "Total Quality Management and the Culture of A Model Elementary School: A Case Study" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเสนอรูปแบบ TQM ให้กับโรงเรียนประถมศึกษา โดยรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์ การสังเกต การสำรวจ และเอกสารเกี่ยวกับประเด็นด้านวัฒนธรรม 12 ประการ คือ 1) ความผูกพันทางสัญลักษณ์ต่อวัฒนธรรมคุณภาพ 2) การตัดสินใจ 3) องค์กรของครูและนักเรียน 4) การคิดเชิงระบบ 5) จุดเน้นในเรื่องการอ่านออกเขียนได้ 6) การศึกษาผู้ใหญ่ 7) การทำงานเป็นทีม 8) การใช้เทคโนโลยี 9) การใช้ประโยชน์จากกระบวนการและเครื่องมือคุณภาพ 10) การฝึกสอน 11) บรรยากาศ และ 12) ความรับผิดชอบต่อผู้รับบริการทั้งภายในและภายนอก รูปแบบคุณภาพที่ใช้ คือ The Organizational Energy System (ODES) ผลการวิจัย พบว่า การมีพันธะผูกพันอย่างเหนียวแน่น (Strong Commitment) จะสนับสนุนให้วัฒนธรรมคุณภาพ ยังคงมีอยู่ทั้งในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน กระบวนการของโรงเรียนจะมีผลอย่างมากต่อการพัฒนาลักษณะทางวัฒนธรรมที่แสดงให้เห็นว่าน่าเชื่อถือมาก คือ การบริหารแบบร่วมมือ การทำงานเป็นทีม และการทำงาน

ร่วมกัน (Collaboration) วัฒนธรรมของการทำงานที่ปรากฏอีกอย่างหนึ่งคือ การปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

Ingrid (2001) ได้วิจัยเรื่อง การเตรียมการของโรงเรียน เพื่อก้าวเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โรงเรียนควรมีการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย บูรณาการภาษาต่างประเทศมาใช้ในการสื่อสารในชั้นเรียน ควรจัดอบรมครูเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร แนวทางการจัดการเรียนการสอน เนื้อหา วิธีการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ครูสามารถดำเนินการได้ตรงตามหลักสูตร สอดคล้องกับศักยภาพและความต้องการของโรงเรียน

Detert, Schroeder, & Cudeck (2003) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การวัดวัฒนธรรมการจัดการคุณภาพ ในสถานศึกษา : การพัฒนาและความเที่ยงตรงของการสำรวจวัฒนธรรมการจัดการคุณภาพในสถานศึกษา โดยใช้แนวคิดพื้นฐานจากเรื่องของการจัดการคุณภาพโดยรวม (TQM) ร่วมกับระดับวัฒนธรรมองค์การ 4 ระดับ คือ แบบอย่างของพฤติกรรม (Behavioral Norms) ค่านิยม (Values) ความเชื่อ (Beliefs) และ สัญลักษณ์ที่แสดงออก (Expressive Symbols) ที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมคุณภาพ โดยกำหนดรูปแบบของ วัฒนธรรมการจัดการคุณภาพ (Model of QM) สำหรับสถานศึกษาขึ้นมา 9 ด้าน ได้แก่ 1) การมีวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) 2) มุ่งประเด็นที่ผู้เรียน (Customer Focus) 3) มุ่งประเด็นในระยะยาว (Long-term Focus) 4) มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) 5) การมีส่วนร่วมของผู้สอน (Teacher Involvement) 6) ความร่วมมือกัน (Collaboration) 7) การตัดสินใจโดยใช้ฐานข้อมูล (Data-based Decision-making) 8) มุ่งประเด็นที่ระบบ (Systems Focus) และ 9) คุณภาพสามารถปรับปรุงโดยไม่เพิ่มค่าใช้จ่าย (Quality at Same Cost) ผลการวิจัยได้จากการทำการวิเคราะห์หัตถ์ชีวิต โดยได้ หัตถ์ชีวิตของวัฒนธรรมการจัดการคุณภาพ ที่สำคัญ ดังนี้

1. การมีวิสัยทัศน์ร่วม (Shared Vision) ได้แก่ 1) การกำหนดเป้าหมายในชั้นเรียนจะคำนึงถึง วิสัยทัศน์และเป้าหมายโดยรวมของสถานศึกษาเป็นหลัก 2) มีความเข้าใจในเป้าหมายของสถานศึกษาและ นำมาประยุกต์กับงานของตนเอง และ 3) ภาพรวมของวิสัยทัศน์และเป้าหมายของสถานศึกษาเป็นเครื่อง ชี้นำงานที่ปฏิบัติในแต่ละวันที่มีต่อผู้เรียน

2. มุ่งประเด็นที่ผู้เรียน (Customer Focus) ได้แก่ 1) มาตรฐานสำหรับประสิทธิภาพผู้เรียน ถูกกำหนดโดยบุคคลภายนอกสถานศึกษา 2) บุคคลภายนอกสถานศึกษามีส่วนต่อการตัดสินใจเกี่ยวกับการฝึกฝนผู้เรียน 3) การศึกษาด้านวิชาชีพเป็นสิ่งที่นำมาตัดสินใจประการแรกเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับ สถานศึกษา และ 4) หลักสูตรเป็นส่วนกำหนดชี้แนะตัวป้อนที่มีนัยสำคัญจากบุคคลภายนอกสถานศึกษา

3. มุ่งประเด็นผลในระยะยาว (Long-term Focus) ได้แก่ 1) วัตถุประสงค์ระยะยาวเปลี่ยนแปลง ด้วยคณะผู้บริหารสถานศึกษา 2) คณะผู้บริหารสถานศึกษามีเป้าหมายคล้ายคลึงกันในแต่ละปี 3) ทุกเวลา

ที่ได้ผู้บริหารมาใหม่ วัตถุประสงค์ระยะยาวมักจะมีการเปลี่ยนแปลง และ 4) เมื่อมีการริเริ่มโปรแกรมการปรับปรุงหลักในสถานศึกษาต้องใช้เวลา 3 ปีเพื่อรอคุณผล

4. มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) ได้แก่ 1) ผู้สอนใช้ผลป้อนกลับจากผู้เรียนในการปรับปรุงเนื้อหาการสอนแต่ละครั้งที่มีการสอน 2) ผู้สอนยังคงรักษาสิ่งที่ทำอยู่จนกว่าจะมีผู้ใดทดลองในแนวทางที่ดีกว่า 3) ผู้สอนจะไม่เปลี่ยนแปลงสิ่งที่ทำอยู่ จนกว่าสิ่งนั้นจะไม่สามารถทำให้ประสบความสำเร็จได้แล้ว และ 4) ผู้สอนไม่เพียงแค่อสอนเฉพาะในชั้นเรียนแต่มีการปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ

5. การมีส่วนร่วมของผู้สอน (Teacher Involvement) ได้แก่ 1) ส่วนหนึ่งของภาระงานของผู้สอนนั้นรวมถึงการทำงานในโครงการที่มีจุดมุ่งหมายในการปรับปรุงสถานศึกษาในภาพรวมด้วย 2) มีความรู้สึกว่าบุคลากรบางส่วนจะมีปฏิกิริยาตอบสนองเมื่อสถานศึกษามีการปรับปรุงเป้าหมายและไม่บรรลุผล และ 3) ผู้สอนมีผลตอบสนองต่อการปรับปรุงบางสิ่งในสถานศึกษาแม้ว่าเมื่อสิ่งนั้นไม่เกี่ยวข้องกับการสอนในชั้นเรียนก็ตาม

6. ความร่วมมือกัน (Collaboration) ได้แก่ 1) มีความก้าวหน้าในความร่วมมือในการทำงานข้ามขอบเขตของวิชาในสถานศึกษา 2) ผู้สอนมีการสนทนาเกี่ยวกับการสอนกับผู้สอนในต่างวิชาหรือต่างภาควิชาบ่อย ๆ และ 3) เวลาในการทำงานเป็นปัจจัยโครงสร้างที่ช่วยให้ผู้สอนมีโอกาที่จะทำงานร่วมกับผู้อื่น

7. การตัดสินใจโดยใช้ฐานข้อมูล (Data-based Decision-making) ได้แก่ 1) ผู้สอนมีการใช้ข้อมูลจากการสำรวจในการประเมินการสอนและการเรียน 2) ถ้าผู้สอนมีการเสนอความเห็นให้มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ จะมีการนำข้อมูลมาสนับสนุนไว้ในเอกสารโครงการ 3) ผู้สอนมีการทดสอบย่อยกับผู้เรียนและนำผลมาประเมินการสอน และ 4) มีการทดสอบสมมติฐานด้วยข้อมูลเกี่ยวกับสาเหตุของพฤติกรรมและประสิทธิภาพผู้เรียน

8. มุ่งประเด็นที่ระบบ (Systems Focus) ได้แก่ 1) เมื่อผู้เรียนมีลักษณะที่เรียนด้อยลง ผู้สอนทดลองค้นหาว่าส่วนใดของระบบที่สร้างปัญหาให้กับผู้เรียน 2) เมื่อบางอย่างดำเนินไปผิดทางผู้สอนจะค้นหาสาเหตุในกระบวนการของตนมากกว่าการหาว่าเกิดจากสมาชิกคนใด และ 3) เมื่อเกิดปัญหาในชั้นเรียนผู้สอนจะค้นหาว่าส่วนใดของระบบต้องการการปรับปรุงเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเช่นเดิมอีกครั้ง

9. คุณภาพสามารถปรับปรุงโดยไม่เพิ่มค่าใช้จ่าย (Quality at Same Cost) ได้แก่ 1) การปรับปรุงคุณภาพการศึกษาสำหรับผู้เรียนไม่ต้องการค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น 2) แนวทางของผู้สอนแต่ละคนที่มีต่อการศึกษาของผู้เรียนสามารถปรับปรุงโดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มงบประมาณ และ 3) มีการดำเนินการเพื่อเปลี่ยนแปลงประสิทธิผลของผู้เรียนโดยปราศจากการใช้ทรัพยากรเพิ่มเติม

Dettmann (2004) ได้วิจัยเรื่อง การรับรู้ของผู้บริหารการศึกษา คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่สนับสนุน ที่มีต่อการนำเครื่องมือเกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติมาใช้ในมหาวิทยาลัยวิลคอนชิลส์ก็อต พบว่า มุมมองเชิงบวกของการนำเครื่องมือไปใช้ คือ 1) เป็นศูนย์กลางความเป็นเลิศ 2) เป็นความภาคภูมิใจของสมาชิกที่ร่วมดำเนินการ 3) ต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 4) ภาระงานเพิ่มมากขึ้น 5) ความไม่เชื่อมโยงระหว่างรางวัลกับวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัย 6) มีขอบเขตการทำงานที่กว้างมาก 7) ความคาดหวังเชิงคุณภาพเพิ่มมากขึ้น 8) การตัดสินใจทำปราศจากการติดตามรูปแบบของเครื่องมือ MBNQA 9) ลูกค้ายังไม่ให้การยอมรับอย่างเพียงพอ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากล พบว่า โรงเรียนมาตรฐานสากล สร้างขึ้นเพื่อตอบสนองการแข่งขันในเวทีโลก เครือข่ายความร่วมมือเพื่อพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานสากล จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการจัดการศึกษาให้ก้าวทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปของโลกภายในระยะเวลาที่จำกัดนั้น โรงเรียนยังไม่มีศักยภาพพอในการบริหารจัดการงานต่าง ๆ แต่เพียงผู้เดียวจึงจำเป็นต้องอย่างยิ่งในการอาศัยผู้อื่นที่มีความรู้ความสามารถหรือความชำนาญเฉพาะด้าน การร่วมงานกับทีมงานที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรม หลากหลายความรู้ หลากหลายความสามารถ แต่ละโรงเรียนมีเอกลักษณ์เฉพาะที่ต่างกัน ดังนั้น สมรรถนะที่จำเป็นของคนในศตวรรษที่ 21 นั้น บุคลากรของโรงเรียนสามารถศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานของโรงเรียนมาตรฐานสากลได้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ใช้วิธีวิจัยและพัฒนา (Research And Development : R&D) โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน

ขั้นที่ 1.1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์เอกสาร

ขั้นที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 1.3 ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นที่ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นที่ 3.1 ประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นที่ 3.2 ปฏิบัติการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

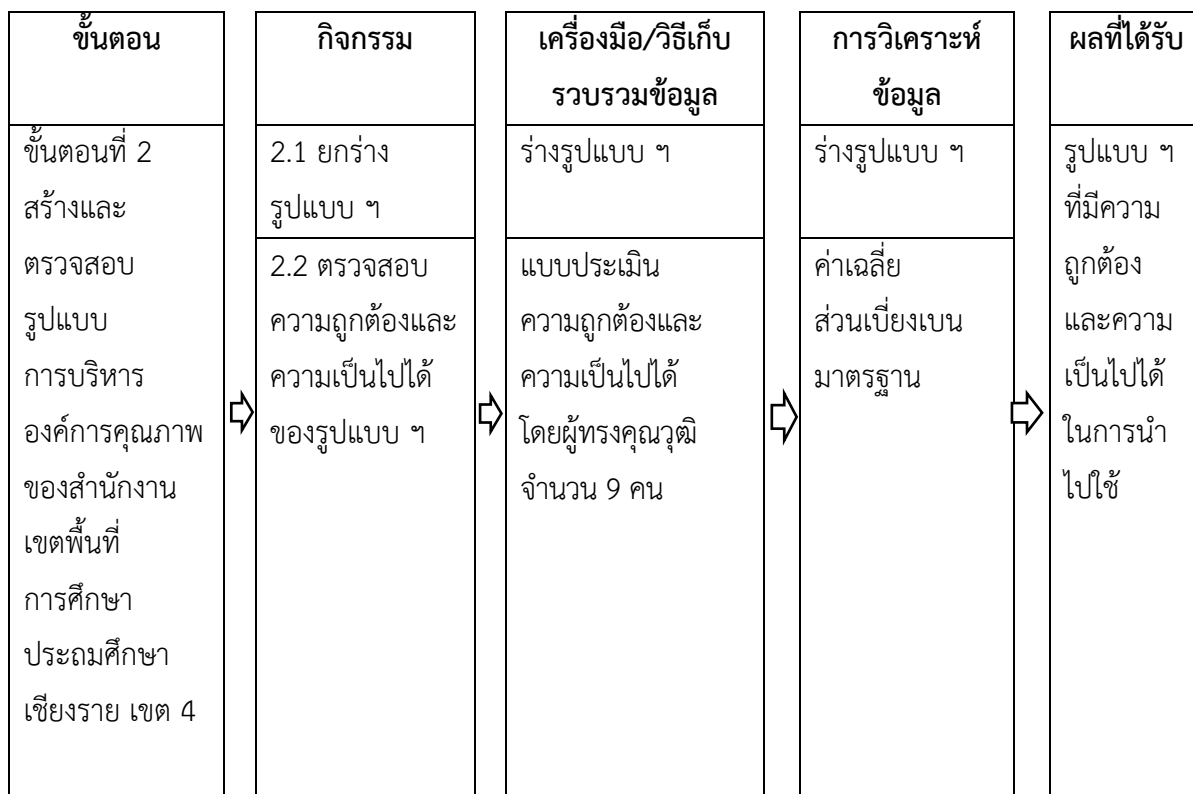
ขั้นที่ 3.3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

โดยมีรายละเอียดดังภาพที่ 3

ขั้นตอน	กิจกรรม	เครื่องมือ/วิธี เก็บรวบรวม ข้อมูล	การวิเคราะห์ ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูล พื้นฐานสำหรับ การพัฒนา รูปแบบ การบริหาร องค์กรคุณภาพ ของสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4	1.1 สังเคราะห์ แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับ การบริหาร องค์กรคุณภาพ	แบบสังเคราะห์ เอกสาร โดย ศึกษา สังเคราะห์ เอกสาร	วิเคราะห์ข้อมูล เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	องค์กรประกอบ และแนวทาง การบริหาร องค์กร คุณภาพ ที่สามารถ นำไปสู่ การพัฒนา รูปแบบ ฯ
	1.2 ศึกษา แนวทาง การบริหาร องค์กรคุณภาพ	แบบบันทึก ประเด็น การสนทนา กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน	วิเคราะห์ข้อมูล เชิงเนื้อหา (Content Analysis)	
	1.3 ศึกษาความ ต้องการจำเป็น เกี่ยวกับ การบริหาร องค์กรคุณภาพ	แบบสอบถาม ความต้องการ จำเป็น จาก ผู้อำนวยการ สถานศึกษา จำนวน 127 คน รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ศึกษานิเทศก์และ บุคลากรอื่น จำนวน 53 คน รวมทั้งหมด จำนวน 183 คน	1. ค่าเฉลี่ย 2. ค่า PNI	

ขั้นตอน	กิจกรรม	เครื่องมือ/วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้ รูปแบบ การบริหาร องค์กรคุณภาพ ของสำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4	3.1 ประชุมชี้แจง การทดลองใช้ รูปแบบ ฯ	บันทึกการประชุมชี้แจง การทดลองใช้รูปแบบ ฯ	ผลการ ประชุมชี้แจง การทดลอง ใช้รูปแบบ ฯ	รูปแบบ ฯ ที่ผ่าน การทดลอง ใช้
	3.2 ปฏิทิน การดำเนินการ ทดลองใช้ รูปแบบ ฯ	ปฏิทินการดำเนินการ ทดลองใช้รูปแบบ ฯ	การดำเนิน การตาม ปฏิทิน	
	3.3 ทดลองใช้ รูปแบบ ฯ	ประเมินสภาพ การดำเนินงานตาม รูปแบบ ความพึงพอใจ ต่อการใช้รูปแบบ และ ความง่ายต่อการใช้งาน และด้านการรับรู้ถึง ประโยชน์ของคู่มือ การใช้รูปแบบจาก ผู้อำนวยการ สถานศึกษา จำนวน 127 คน รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา จำนวน 3 คน ศึกษาพิเศษ และบุคลากรอื่น จำนวน 53 คน รวมทั้งหมดจำนวน 183 คน	1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	

ขั้นตอน	กิจกรรม	เครื่องมือ/วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล	การวิเคราะห์ข้อมูล	ผลที่ได้รับ
ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบ การบริหาร องค์กร คุณภาพของ สำนักงาน เขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4	ประเมิน รูปแบบ ฯ	แบบประเมินความ เหมาะสมและความเป็น ประโยชน์ ประเมินโดย ผู้อำนวยการสถานศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่ประธาน ศูนย์เครือข่ายการศึกษา จำนวน 26 คน รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการกลุ่ม จำนวน 10 คน รวมทั้งหมด 39 คน	1. ค่าเฉลี่ย 2. ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	รูปแบบ ฯ ที่มี ประสิทธิภาพ

ภาพที่ 3 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์กรคุณภาพของสำนักงาน
 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

วิธีดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 1 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ ข้อที่ 1 เพื่อศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีรายละเอียดของวิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1.1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์เอกสาร

1. แหล่งข้อมูล

แหล่งข้อมูล ได้แก่ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยศึกษาหลักการ แนวคิด และสาระสำคัญที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสังเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัย

4. การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปสาระสำคัญเพื่อกำหนดขอบเขตเนื้อหา การวิจัย และสรุปกรอบแนวคิดในการวิจัย

ขั้นที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยกำหนดเกณฑ์ และมีความยินดี เต็มใจให้ข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามความเชี่ยวชาญ คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาระดับนโยบาย จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้าน การวิจัยหรือนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย

กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาระดับนโยบาย จำนวน 3 คน

1) ดร.เทอดชาติ ชัยพงษ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร รองประธานคณะกรรมการการศึกษา

2) ดร.ภูธร จันทะหงษ์ ปุณยจรัสธำรง

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) ดร.ชนาธิป ท้ายแป

ผู้อำนวยการสำนักทดสอบการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยหรือนักวิชาการ หรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีการศึกษา

ระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน

4) ศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา นิยมภา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5) รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ์ วิจิตรพัชรภรณ์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6) รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

7) ดร.สมบูรณ์ ธรรมลังกา

ประธาน อ.ก.ค.ศ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

8) ดร.ปฐมพงษ์ ดอกแก้ว

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

9) นายจรัญ แจ่มณี

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่มการศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยมีประเด็นการสนทนากลุ่ม 5 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ

ท่านเห็นว่าหลักการบริหารองค์การคุณภาพ มีสาระสำคัญเพียงพอหรือไม่ ควรตัดออก ควรเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นอื่นอย่างไรบ้าง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

ประเด็นที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ

ท่านเห็นว่าวัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ มีสาระสำคัญเพียงพอหรือไม่ ควรตัดออก ควรเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นอื่นอย่างไรบ้าง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

ประเด็นที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

ท่านเห็นว่าขอบข่ายและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ มีสาระสำคัญเพียงพอหรือไม่ ควรตัดออก ควรเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นอื่นอย่างไรบ้าง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

ประเด็นที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

ท่านเห็นว่าแนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ มีสาระสำคัญเพียงพอหรือไม่ ควรตัดออก ควรเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นอื่นอย่างไรบ้าง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

ประเด็นที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ

ท่านเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ มีสาระสำคัญเพียงพอหรือไม่ ควรตัดออก ควรเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นอื่นอย่างไรบ้าง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ผู้วิจัยดำเนินการขอความอนุเคราะห์จากผู้ทรงคุณวุฒิในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสนทนากลุ่ม

3.2 ผู้วิจัยประสานผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อกำหนดหมายวันและเวลาในการสนทนากลุ่มแบบออนไลน์

3.3 ใช้ Application Zoom ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในการสนทนากลุ่ม

3.4 ผู้วิจัยดำเนินการสนทนากลุ่มตามเวลาที่นัดหมาย โดยใช้แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม การศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่มีข้อมูลสรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการศึกษาเอกสาร งานวิจัย ทั้ง 5 ประเด็น ประกอบด้วย ประเด็นที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ ประเด็นที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ ประเด็นที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ ประเด็นที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ และประเด็นที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิใช้เป็นกรอบและข้อมูลในการสนทนากลุ่ม

4. การจัดทำกับข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) โดยสรุปสาระสำคัญต่าง ๆ ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในแต่ละประเด็นจากการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ขั้นที่ 1.3 ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1. แหล่งข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ได้มาด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงาน ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ศึกษาพิเศษและบุคลากรอื่น จำนวน 53 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 127 คน รวมทั้งหมดจำนวน 183 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 รายการประเมินสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยมีกระบวนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ชัดเจน

2.2.2 สร้างแบบสอบถามในการวิจัย โดยกำหนดประเด็นคำถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้จากการทบทวนหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถามในการวิจัย ฉบับที่ 1 ประกอบด้วย ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สำหรับการเก็บข้อมูลจากผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา โดยแบ่งประเด็นออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้แบบตรวจสอบรายการ (Checklist)

ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง มีสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีสภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

2.2.3 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ในการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้างโดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ด้านการบริหารการศึกษา และอาจารย์มหาวิทยาลัย จำนวน 5 ท่าน ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัยหรือผู้มีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และด้านการนิเทศการศึกษา จำนวน 1 คน ประกอบด้วย

- 1.1) รองศาสตราจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 1.2) รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- 1.3) รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
- 1.4) ดร.สมพิศ กำดับ
ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 109
(บ้านร่องสำน) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พะเยา เขต 2
- 1.5) นางนงคราญ ชัยพงษ์
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 4

ผู้วิจัยส่งเอกสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) และดำเนินการส่งและรับทางไปรษณีย์ ควบคู่กันไป

2) นำผลการตรวจสอบแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Item of Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตรหาค่า IOC (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2558 : 72) ด้วยการนำเครื่องมือการวิจัยที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน พิจารณาลงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้น

วัดคุณลักษณะตรงตามนิยาม

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้น

วัดคุณลักษณะตรงตามนิยาม

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้น

ไม่วัดคุณลักษณะตรงตามนิยาม

โดยใช้สูตรหาค่า IOC คือ $IOC = \sum R/N$

IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่ใช้ได้ต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป

3) นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาลงตาราง แล้วคำนวณหาค่า IOC คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC รายข้อต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2558 : 73) แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC รายข้อ อยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ (รายละเอียดในภาคผนวก ก ฎ หน้า 385 - 392)

4) การหาความเชื่อมั่น (Reliability)

4.1) การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัย โดยนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) โดยทำหนังสือขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มที่เป็นตัวแทนศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

4.2) นำเครื่องมือวิจัยที่เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ไปทดลองใช้ก่อนนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลจริง หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา

(α - coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 167 - 174) โดยมีค่าความเชื่อมั่นค่า α ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น

4.3) ผลวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์ อัลฟา (α - coefficient) ได้ผลการวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา ของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 (รายละเอียดในภาคผนวก ฎ หน้า 397)

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือกับโรงเรียนแต่ละแห่ง โดยผู้วิจัย ดำเนินการส่งหนังสือขอความร่วมมือกลุ่มตัวอย่างในการเก็บข้อมูลพร้อมกับแบบสอบถามฉบับจริงด้วยตัวเอง และขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามทาง Google Form โดยผู้วิจัยใช้เวลาในการตอบแบบสอบถามเป็นเวลา 2 สัปดาห์ โดยใช้เวลาในการติดตาม 1 เดือน ได้ข้อมูลการตอบแบบสอบถามครบตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้กำหนดไว้

4. การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 นำข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมาวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่อ แจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นในการบริหารองค์การ คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้ เกณฑ์การแปลผล ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 103)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ใน ระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ใน ระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ใน ระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ใน ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง สภาพที่เป็นจริง/สภาพที่ควรจะเป็นอยู่ใน ระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สังเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

4.2 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง วิเคราะห์ความต้องการจำเป็น วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้เทคนิคหรือการคำนวณหาค่าดัชนี Modified Priority Need Index (PNI modified) เพื่อจัดลำดับ

ความต้องการจำเป็นของการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 โดยใช้สูตรในการคำนวณ ดังนี้ (สุวิมล ว่องวานิช, 2558 : 279)

$$\text{PNI modified} = (I-D) / D$$

เมื่อ I (Importance) หมายถึง สภาพที่ควรจะเป็น (What should be) ของการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

D (Degree of Success) หมายถึง สภาพที่เป็นจริง (What is) ของการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

4.3 ความต้องการจำเป็น คำนวณด้วยเทคนิค Modified Priority Need Index (PNI modified) ที่จำเป็นต่อการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 โดยใช้สูตร PNI modified ของ นางลักษณ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช (2550 : 279)

ขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

วิธีการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 2 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ ข้อที่ 2 เพื่อสร้างและตรวจสอบ รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 มี 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 2.1 ยกร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

ผู้วิจัยดำเนินการยกร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 โดยผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 ซึ่งเป็นผลการสังเคราะห์ เอกสาร ขั้นที่ 1.1 ผลการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ขั้นที่ 1.2 และผลการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพ ขั้นที่ 1.3 โดยใช้ข้อมูลที่มีค่า PNI สูงสุดเป็นอันดับที่ 1 มาใช้ในการจัดอันดับ ความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ในการร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 (ร่างที่ 1)

ขั้นที่ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามความเชี่ยวชาญ คือ กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาระดับนโยบาย จำนวน 3 คน กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยหรือนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษ จำนวน 3 คน และกลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านผู้ปฏิบัติที่เป็นผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน เพื่อเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเกี่ยวกับแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เพื่อตรวจสอบด้านความถูกต้อง (Accuracy) และความเป็นไปได้ (Feasibility) รายบุคคล ก่อนนำไปใช้

กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาระดับนโยบาย

1) ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ดร.สุรินทร์ มั่นประสงค์

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) นายเสริมฤทธิ์ หวายฤทธิ์ธนกุล

ผู้อำนวยการสำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยหรือนักวิชาการด้านการบริหารการศึกษ

4) รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉัตร ปะโคทั้ง

อาจารย์สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม วิทยาเขตขอนแก่น

5) รองศาสตราจารย์ ดร.สฎายุ ธีระวณิชตระกูล

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

6) รองศาสตราจารย์ ดร.สุวดี อุปปินใจ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

กลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านผู้ปฏิบัติที่เป็นผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

7) ดร.สมพร สุขอร่าม

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

8) ดร.อัครเดช ยมภักดี

ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

9) ดร.สกาวัฒน์ ไกรมาก

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับประเมินคุณภาพของรูปแบบ ฯ ในด้านความถูกต้องและความเป็นไปได้ (ฉบับที่ 3) โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินประสิทธิภาพด้านความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ฯ โดยผู้วิจัยดำเนินการตามแนวคิดการประเมินอภิมาน (พรธนิภา ฎกกองพลอย และคณะ, 2561 : 3 - 13) มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามหลักการประเมินค่าแบบ Likert (Likert Ration Scales) ดังนี้

5 หมายถึง การบริหารฯ มีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง การบริหารฯ มีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง การบริหารฯ มีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง การบริหารฯ มีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง การบริหารฯ มีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 สอบถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

หลังจากสร้างแบบประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของการบริหารฯ เสร็จแล้วได้นำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ตลอดจนความครบถ้วนสมบูรณ์ของคำถาม จากนั้นนำข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขข้อคำถาม ก่อนนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ฯ รายบุคคล

4. การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ฯ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 แปลความหมายของความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ ฯ ในแต่ละด้าน โดยมีเกณฑ์ของรูปแบบ ฯ จะต้องมียค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.50 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน มีค่าไม่เกิน 1.00 โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 121)

4.51 – 5.00 หมายถึง มีความถูกต้องและความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบ ฯ ไปใช้ อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีความถูกต้องและความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบ ฯ ไปใช้ อยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีความถูกต้องและความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบ ฯ ไปใช้ อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีความถูกต้องและความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบ ฯ ไปใช้ อยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีความถูกต้องและความเป็นไปได้ของการนำรูปแบบ ฯ ไปใช้ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 สังเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามี)

4.3 นำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและนำเสนอเป็นรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นตอนที่ 3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

วิธีการดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ 3 เพื่อตอบวัตถุประสงค์ ข้อที่ 3 เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดังนี้

ขั้นที่ 3.1 ประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 183 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ศึกษาพิเศษและบุคลากรอื่น จำนวน 53 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 127 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

แบบบันทึกการประชุมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

บันทึกการประชุมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

4. การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปผลการประชุมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

5. ขอบเขตด้านเวลา

มกราคม 2566

ขั้นที่ 3.2 ปฏิทินการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1. แหล่งข้อมูล

ผลการศึกษาที่ได้มาจากขั้นตอนที่ 2 สร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ปฏิทินการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ปฏิทินการดำเนินงานทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

กิจกรรม	วัน เดือน ปี
<p>ระยะที่ 1 สร้างความรู้ความเข้าใจที่มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ องค์การคุณภาพ ที่ประกอบด้วย คุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา คุณภาพสถานศึกษา คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เกิดความรู้ ความเข้าใจในการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4</p>	3 มกราคม 2566
<p>ระยะที่ 2 นำรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สู่อำนาจปฏิบัติ</p>	4 มกราคม 2566 – 7 กันยายน 2566
<p>ระยะที่ 3 นิเทศ กำกับ ติดตาม การนำรูปแบบการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 สู่อำนาจปฏิบัติ</p> <p>- ผู้วิจัยนิเทศ กำกับ ติดตาม การนำรูปแบบการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 สู่อำนาจปฏิบัติของรองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่ง ผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ครั้งที่ 1</p>	กุมภาพันธ์ 2566

ตารางที่ 11 (ต่อ)

กิจกรรม	วัน เดือน ปี
<p>- ผู้วิจัยนิเทศ กำกับ ติดตาม การนำรูปแบบการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สู่การปฏิบัติ ของ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ครั้งที่ 2</p>	กรกฎาคม 2566
<p>ระยะที่ 4 สรุปถอดบทเรียน เพื่อค้นหาวัตรกรรมการจัดการ บริหารองค์การคุณภาพ และจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงต่อไป ในการจัดการบริหารองค์การคุณภาพ</p>	8 กันยายน 2566
<p>ระยะที่ 5 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารองค์การ คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 โดยประเมินดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยสอบถามความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ตามรูปแบบ - แบบประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยสอบถามความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 	18 - 29 กันยายน 2566

ตารางที่ 11 (ต่อ)

กิจกรรม	วัน เดือน ปี
- แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบด้านความง่ายต่อการใช้งาน และด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ โดยสอบถามความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาในเทศก์ และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	

ขั้นที่ 3.3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล จำนวน 183 คน ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ศึกษาในเทศก์และบุคลากรอื่น จำนวน 53 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 127 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ในการนำรูปแบบไปใช้ ผู้วิจัยได้จัดทำคู่มือการใช้รูปแบบ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการทดลองใช้รูปแบบในกลุ่มเป้าหมาย ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาในเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยมีสาระสำคัญของคู่มือ ดังนี้

1. ปกคู่มือ

2. สารบัญช่หน้า ประกอบด้วย คำนำ และ สารบัญ

3. บทที่ 1 คำชี้แจง

4. บทที่ 2 บทนำ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของคู่มือ กลุ่มเป้าหมายในการใช้คู่มือ และบทบาทหน้าที่ของกลุ่มเป้าหมายในการใช้คู่มือ

5. บทที่ 3 รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

6. บทที่ 4 การนำคู่มือไปใช้

7. บทที่ 5 เครื่องมือการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

8. ภาคผนวก ประกอบด้วย แบบประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบ แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ และแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ

ดูรายละเอียดของคู่มือการนำรูปแบบไปใช้ได้ ในภาคผนวก ๗ หน้า 411 - 461

2.2 แบบประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ และแบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.2.1 แบบประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

แบบประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบว่าสามารถดำเนินการได้ตามที่กำหนดไว้ในรูปแบบ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับผู้ประเมิน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 รายการประเมินเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบมากที่สุด

4 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบมาก

3 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบปานกลาง

2 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบน้อย

1 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีเป็นลักษณะปลายเปิด

2.2 แบบประเมินความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

แบบประเมินความพึงพอใจมีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในการใช้รูปแบบ ว่าหลังการนำรูปแบบนี้ไปใช้ในการดำเนินงานแล้วตนเองมีความพึงพอใจมากน้อยเพียงใดมี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบ มีลักษณะเป็นแบบประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม มีลักษณะเป็นข้อความปลายเปิด

2.3 แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ มีวัตถุประสงค์เพื่อสอบถามความคิดเห็นด้านความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาวิเคราะห์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในการใช้คู่มือว่า หลังการนำคู่มือนี้ไปใช้ในการดำเนินงานแล้ว มีความง่ายต่อการใช้งานและการรับรู้ถึงประโยชน์มากน้อยเพียงใด โดยกำหนดค่าน้ำหนักคะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์มากที่สุด

4 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์มาก

3 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ปานกลาง

2 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์น้อย

1 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์น้อยที่สุด

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ ฯ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2565 และภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566

4. การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ ความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบและด้านความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยใช้ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 4 ประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

ดำเนินการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1. แหล่งข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการกลุ่มที่เป็นตัวแทนศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น จำนวน 10 คน และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานศูนย์เครือข่ายการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 26 คน รวมทั้งหมดจำนวน 39 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยสำหรับการประเมินผลรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมกับความเป็นประโยชน์ในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมกับความเป็นประโยชน์ในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด

2.2 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามจำนวน 1 ฉบับ โดยมีกระบวนการสร้างเครื่องมือ ดังนี้

2.2.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของแบบสอบถามตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยให้ชัดเจน

2.2.2 สร้างแบบสอบถามในการวิจัย โดยกำหนดประเด็นคำถามตามกรอบแนวคิดในการวิจัยที่ได้จากการทบทวนหลักการ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างแบบสอบถามในการวิจัยจำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมกับความเป็นประโยชน์เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยพิจารณาจาก หลักการบริหารองค์การคุณภาพ วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ และปัจจัยที่ส่งผลต่อ

ความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ สำหรับการเก็บข้อมูลจากรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มที่เป็นตัวแทนศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานศูนย์เครือข่ายการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง	รูปแบบ ๗ มีความเหมาะสม/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง	รูปแบบ ๗ มีความเหมาะสม/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง	รูปแบบ ๗ มีความเหมาะสม/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง	รูปแบบ ๗ มีความเหมาะสม/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง	รูปแบบ ๗ มีความเหมาะสม/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.2.3 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบสอบถาม โดยมีกระบวนการ ดังนี้

1) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ในการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาหรือความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง โดยกำหนดเกณฑ์การคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ได้แก่ อาจารย์มหาวิทยาลัยหรือผู้มีผลงานทางวิชาการเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และด้านการศึกษา จำนวน 1 คน ประกอบด้วย

- 1.1) รองศาสตราจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
- 1.2) รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ
ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
- 1.3) รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ

1.4) ดร.สมพิศ กำดับ

ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 109
(บ้านร่องสำน) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
พะเยา เขต 2

1.5) นางนงคราญ ชัยพงษ์

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัยส่งเอกสารทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-Mail) และดำเนินการส่งและรับทางไปรษณีย์
ควบคู่กันไป

2) นำผลการตรวจสอบแบบสอบถามจากผู้เชี่ยวชาญ มาคำนวณหาค่าดัชนีความ
สอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ (Item of Objective Congruence : IOC) โดยใช้สูตรหาค่า IOC
(ชูศรี วงศ์รัตน์, 2558 : 72) ดังนี้

ให้คะแนน +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้น

วัดคุณลักษณะตรงตามนิยาม

ให้คะแนน 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้น

วัดคุณลักษณะตรงตามนิยาม

ให้คะแนน -1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามหรือข้อความนั้น

ไม่วัดคุณลักษณะตรงตามนิยาม

โดยใช้สูตรหาค่า IOC คือ $IOC = \frac{\sum R}{N}$

IOC = ค่าดัชนีความสอดคล้อง

$\sum R$ = ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N = จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ข้อที่ใช้ได้ต้องมีค่า IOC ตั้งแต่ 0.6 ขึ้นไป

3) นำผลการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญแต่ละท่านมาลงตาราง แล้วคำนวณ
หาค่า IOC คัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC รายข้อต้องมีค่าตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2558
: 73) แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีค่าดัชนี IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.60 – 1.00 ปรับปรุงแบบสอบถามให้มี
ความเหมาะสมตามค่า IOC และข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ (รายละเอียดในภาคผนวก ก หน้า 393 -
396)

4) การหาความเชื่อมั่น (Reliability)

4.1) การหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือการวิจัย โดยนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try-out) โดยทำหนังสือขอความร่วมมือทดลองใช้เครื่องมือการวิจัยถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มผู้ให้ข้อมูล ผู้วิจัยเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มที่เป็นตัวแทนศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานกลุ่มโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1 ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน

4.2) นำเครื่องมือวิจัยที่เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ไปทดลองใช้ก่อนนำมาเก็บรวบรวมข้อมูลจริง หาค่าความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) (บุญชม ศรีสะอาด, 2547 : 167 - 174) โดยมีค่าความเชื่อมั่นค่า α ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป ถือว่าข้อคำถามมีความเชื่อมั่น

4.3) ผลวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ได้ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 (รายละเอียดในภาคผนวก ก ฎ หน้า 398)

3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การดำเนินงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือกับรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการสถานศึกษา และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ตอบแบบสอบถามทาง Google Form โดยผู้วิจัยให้เวลาในการตอบแบบสอบถามเป็นเวลา 2 สัปดาห์ (ครบตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้)

4. การจัดทำกับข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ โดยใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4.2 แปลความหมายของความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ ฯ ในแต่ละด้าน โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมาย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554 : 121)

ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นประโยชน์อยู่ใน
ระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง มีความเหมาะสม/ความเป็นประโยชน์อยู่ใน
ระดับน้อยที่สุด

4.3 นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตาราง

บทที่ 4

ผลการวิจัย

ในการนำเสนอผลการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 นำเสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ชั้นที่ 1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์เอกสาร

ชั้นที่ 1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ชั้นที่ 1.3 ผลการศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ชั้นที่ 2.1 ผลการยกร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ชั้นที่ 2.2 ผลการตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

นำเสนอรายละเอียด ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นที่ 1.1 ผลการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์เอกสาร

จากผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารองค์การคุณภาพ สรุปได้ดังนี้
หลักการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง สิ่งยึดถือเป็นแนวปฏิบัติในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย

1. หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ เป็นการบริหารที่ผู้นำเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์การและสร้างการมุ่งมั่นลูกค้ำ การมีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจในเรื่องของกลยุทธ์ระบบ และวิธีการเพื่อการบรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ กระตุ้นการสร้างนวัตกรรม สร้างความรู้และสมรรถนะและความยั่งยืนขององค์การ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากร เพื่อบุคลากรให้ความร่วมมือพัฒนา เรียนรู้ สร้างนวัตกรรม และส่งเสริมการเปลี่ยนแปลงตามระบบธรรมาภิบาล เป็นแบบอย่างที่ดี

2. หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับลูกค้ำ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นลูกค้ำหรือผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้ำหรือผู้ใช้บริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” และทำความเข้าใจความต้องการของลูกค้ำหรือผู้ใช้บริการทั้งปัจจุบันและอนาคต

3. หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงระบบการผลิตและการให้บริการอย่างต่อเนื่อง เปลี่ยนแปลงทีละน้อย ตามขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้ดียิ่งขึ้น โดยยืนยันจากการประเมินคุณภาพและกำหนดให้เป็นวัตถุประสงค์ถาวรขององค์การ

4. หลักการมีส่วนร่วม เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอก มีความสัมพันธ์ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมและมีความสุขที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้ำหรือผู้ใช้บริการได้ ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์การร่วมกัน

5. หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์การว่ามีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยมอบรางวัลหรือยกย่องเชิดชูเกียรติ และส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ให้ข้อเสนอแนะถ่ายทอดประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง เพื่อความอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าขององค์การ เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีและดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

6. หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน เป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการและกระบวนการพัฒนาคุณภาพองค์กรและคุณภาพการให้บริการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง สิ่งที่ต้องการให้บรรลุเพื่อการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย

1. เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารองค์การคุณภาพให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

2. เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

3. เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะผู้เรียนที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง ภาระงานการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย

1. ขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพ

1.1 การบริหารจัดการองค์การ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้ให้บริการมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วมและใช้พื้นที่เป็นฐาน และใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการพัฒนาด้านกายภาพ สภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวกและงบประมาณ 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

1.3 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา

การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี

จนเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ชุมชน และสังคม 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาทัศนคติ การสร้าง และใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินการที่สนับสนุน การพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถให้มีศักยภาพในการรับรู้ ปฏิบัติตามวัฒนธรรมคุณภาพ เกิดการเรียนรู้ทั่วทั้งองค์การ ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนา ภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนา ศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

1.4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง การส่งเสริมการสร้างทีมเพื่อให้มีการปฏิบัติงาน ร่วมกันในการจัดการเรียนรู้โดยส่งเสริมการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อ พัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การเสริมสร้างอัตลักษณ์ ผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงาน อย่างสร้างสรรค์

1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนา หมายถึง การสร้างความร่วมมือในการดำเนินงาน ระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาความร่วมมือและสร้างเครือข่าย การเรียนรู้ และสนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ คุณภาพผู้เรียน และความ พึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผน การระดม ทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและ พัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) การส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบในทุกๆระยะของการดำเนินงาน 4) การส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 5) การส่งเสริมความร่วมมือในการประเมินคุณภาพ

1.6 การพัฒนานวัตกรรมการเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การคิดค้น การสร้าง การพัฒนาและการนำ นวัตกรรมเทคโนโลยีและดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนา สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียน การสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) การส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้าน นวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน

2. กระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

2.1 ขั้นวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์การในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่เป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการ ในอนาคต

2.2 ขั้นวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดเป้าหมายผลลัพธ์โดยจุดเริ่มต้นจะต้องมีการตระหนัก ถึงปัญหาและกำหนดปัญหาที่จะแก้ไข ต้องคำนึงถึงทั้งสภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดศักยภาพหรือ ขีดความสามารถขององค์การ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต โดยกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goal) กำหนดกลยุทธ์ (Strategy) ที่นำไปสู่การปฏิบัติ

2.3 ขั้นดำเนินการ (Do) เป็นการนำทางเลือกที่ตัดสินใจไปสู่การดำเนินการจัดทำโครงการ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณ และรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ ตลอดจนองค์ประกอบ ตัวชี้วัด เกณฑ์คุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ตามหลักการบริหาร แบบฉับไว (Agile Management) ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตในการประเมินความสำเร็จ ของการดำเนินงานตามโครงการ

2.4 ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เป็นการดูแล ติดตาม ควบคุม คุณภาพในการใช้ ทรัพยากรตามที่กำหนดไว้ในโครงการ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงการป้องกัน ปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยการหาข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมรอบด้านและที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อใช้ในการ ตัดสินตีค่า

2.5 ขั้นปรับปรุง (Act) เป็นกระบวนการในการประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของ ผลผลิตของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการในแต่ละระยะ รวมถึง การกำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการให้ เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี มีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดีให้ดียิ่งขึ้น

เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
อย่างต่อเนื่อง

แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง การกำหนดประเด็นการประเมิน
และวิธีการประเมินที่เป็นระบบ น่าเชื่อถือ และมีประสิทธิภาพ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการประเมินผล
การบริหารตามวัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย 2 ประเด็น ดังนี้

1. ประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

1.1 การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) มีประเด็นการประเมิน 6 ประเด็น ดังนี้

1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร
4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) มีประเด็นการประเมิน
5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อ
การเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแล
ด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบข้อมูล
สารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

1.3 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man)
มีประเด็นการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้
1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็น
ผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อ
การสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อ
การบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาทัศนคติ การสร้างและใช้
นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น
ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับ
การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก
(Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) การพัฒนาทักษะ
ในการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่ง
การเปลี่ยนแปลง

1.4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้
 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์
 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยี
 ดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน
 ให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้
 1) การส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การส่งเสริม
 ความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่
 3) การส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบในทุกกระยะของการดำเนินงาน
 4) การส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในประเมิน
 คุณภาพ

1.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น
 ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และ
 ผู้เรียน ในการสร้างพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน
 และการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยี
 ดิจิทัล และ 5) การส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัล
 ของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทาง การศึกษา และผลงานของผู้เรียน

2. วิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

- 2.1 พิจารณาจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
- 2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.4 ใช้แบบประเมินสภาพจริง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ หมายถึง สิ่งที่เป็นสาเหตุที่จะทำให้
 รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศียงราย เขต 4 ประสบ
 ความสำเร็จ มี 4 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน มีภาวะผู้นำทางวิชาการ
 การทำงานเป็นทีม การพัฒนาบุคลากร และการสร้างขวัญและกำลังใจการทำงาน
2. ปัจจัยด้านระบบการบริหารและการจัดการ ได้แก่ ด้านการวางแผนการทำงาน กระบวนการ
 ทำงาน การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย การประเมินผลการปฏิบัติงาน

3. ปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ โครงสร้างองค์การ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งเรียนรู้ มีบรรยากาศอบอุ่น ปลอดภัย ทันสมัย มีคุณภาพ

4. ปัจจัยด้านความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ได้แก่ หลักสูตร นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารงานและจัดการเรียนการสอน

ขั้นที่ 1.2 ผลการศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

จากการศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ รายละเอียดดังนี้

หลักการบริหารองค์การคุณภาพ

1. หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ เป็นการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์การ มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพผู้เรียน เป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากรในการร่วมสร้างนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้และสมรรถนะเพื่อความยั่งยืนขององค์การ โดยการวางกลยุทธ์ ระบบ และวิธีการเพื่อการบรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ

2. หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบันและอนาคต

3. หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทีละน้อยตามขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยืนยันจากการประเมินคุณภาพ

4. หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่าย เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอก หน่วยงานรัฐและองค์การเอกชนด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมและมีความสุข ที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้

5. หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เน้นให้ความสำคัญและเชื่อมั่นกับศักยภาพของบุคลากรในองค์การ เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์การว่า มีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

6. หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน เป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ การบริการและกระบวนการ พัฒนาคุณภาพองค์การและคุณภาพการให้บริการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน

วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ

1. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาองค์การให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน
2. เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต
3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

1. การบริหารจัดการองค์การ เป็นขอบข่ายงานบริหารเพื่อการบริหารองค์การ 6 ประเด็น ดังนี้
 - 1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ
 - 2) การนำองค์การ
 - 3) การบริหารบุคลากร
 - 4) การบริการ
 - 5) การบริหารด้านวิชาการ และ
 - 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.1 จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อการจัดการทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถสร้างบรรยากาศทำงานที่กระตุ้นและสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาของบุคลากร
- 2) เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดการภายในองค์การเพื่อให้ความสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายที่กำหนดขึ้น
- 3) เพื่อการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันและการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ภายในองค์การ
- 4) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการบริการ
- 5) เพื่อการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าขององค์การต่อไปอย่างครอบคลุมและยั่งยืน

1.2 กระบวนการบริหารองค์การ

1.2.1 วิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์การ 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการ

องค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.2.2 ชั้นวางแผน (Plan)

1) ประชุมชี้แจง สื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับบุคลากร สถานศึกษาเครือข่าย ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม

2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ จัดทำแผนการใช้งบประมาณ แผนงาน โครงการ ปรับปรุง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และคู่มือรายละเอียดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น คน อาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

3) สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

1.2.3 ชั้นดำเนินการ (Do)

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สถานศึกษาร่วมกันดำเนินการตาม แผนงาน โครงการ แผนการใช้งบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบ สาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

2) ร่วมกันใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกัน ตามคู่มือรายละเอียดที่กำหนด เช่น คน อาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

3) ร่วมกันระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วมจากเครือข่ายร่วมพัฒนาทางช่องทาง one stop service ที่หลากหลาย

1.2.4 ชั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check)

1) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหา ที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศ ติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงาน ผลการปฏิบัติงาน สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่ง การเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือแล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูล สารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

3) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

4) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริงในแต่ละระยะ

5) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะและคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

1.2.5 ชั้นปรับปรุง (Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรมโครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคตให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา

เป็นขอบข่ายงานบริหารเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

2.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อพัฒนาสภาพบริบท สิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และเพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

2) เพื่อสร้างระบบการป้องกันความปลอดภัยในสถานศึกษา

3) เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารให้ทันสมัย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

2.2 กระบวนการบริหารองค์การ

2.2.1 ชั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน

3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้องรวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

2.2.2 ชั้นวางแผน (P : Plan)

1) ประชุมชี้แจง สื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างสถานศึกษาเครือข่าย ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม

2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ จัดทำแผนการใช้งบประมาณ แผนงาน โครงการ ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และคู่มือรายละเอียดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

3) สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

2.2.3 ชั้นดำเนินการ (D : Do)

1) สถานศึกษาหลักและสถานศึกษาเครือข่ายร่วมกันดำเนินการตามแผนงานโครงการ แผนการใช้งบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

2) ร่วมกันใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกัน ตามคู่มือรายละเอียดที่กำหนด เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

3) ร่วมกันระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม จากเครือข่ายร่วมพัฒนาทางช่องทาง one stop service ที่หลากหลาย

2.2.4 ชั้นตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถาม อุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใช่องการเป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

3) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

4) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริงในแต่ละระยะ

5) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะและคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.2.5 ชั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

3. การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.1 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาความคิดค้น สร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

3.1.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารในการขับเคลื่อนการบริหารองค์การคุณภาพ

3.1.2 กระบวนการบริหารองค์การ

3.1.2.1 ชั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนา

ศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาทัศนคติ สร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

3.1.2.2 ชั้นวางแผน (P : Plan)

1) วางแผน ประชุม ชี้แจง กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ จัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วมวางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3.1.2.3 ชั้นดำเนินการ (D : Do)

1) จัดกิจกรรมอบรม พัฒนา ศึกษาดูงาน เพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติโดยการจัดกิจกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) สร้างและพัฒนานวัตกรรมแบบมีส่วนร่วมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

3.1.2.4 ชั้นตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือแล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริงในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

3.1.2.5 ชั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคตให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

3.2 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอน และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

3.2.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาและใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3.2.2 กระบวนการบริหารองค์การ

3.2.2.1 ชั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและ การจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อ

การสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และ การใช้เทคโนโลยี ดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอน และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

3.2.2.2 ชั้นวางแผน (P : Plan)

1) วางแผน ประชุม ชี้แจง กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) วางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบท ของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต โดยทำข้อตกลงในการพัฒนางานและ พัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนร่วมกันเป็นทีม

4) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยวางแผนการจัด กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พัฒนาระบบการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

3.2.2.3 ชั้นดำเนินการ (D : Do)

1) จัดกิจกรรม อบรมพัฒนา ศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดม ทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) ทำข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียน การสอน ร่วมกันเป็นทีม โดยการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบท ของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมชุมชนแห่ง การเรียนรู้ (PLC) ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) จัดกิจกรรม นิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานตามปฏิทินการนิเทศ

5) จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการตามแผนงาน โครงการ และ ดำเนินการขับเคลื่อนการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน ตามข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนา ตนเอง ตามปฏิทินร่วมกันเป็นทีม

3.2.2.4 ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐานใช้เครื่องมือในการนิเทศ ติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

3.2.2.5 ขั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคตให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคตให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เป็นขอบข่ายงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน และภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

4.1 จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตด้านวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 3) เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอ นวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์

4.2 กระบวนการบริหารองค์การ

4.2.1 ขั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อ การเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียน ให้เป็น นวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

4.2.2 ขั้นวางแผน (P : Plan)

- 1) วางแผน ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตัวผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในโลกอนาคต ส่งเสริม ความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้สามารถเป็นนวัตกรรมที่นำเสนอ นวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์
- 2) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ กิจกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดม ทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม
- 3) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน การพัฒนา ปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอ นวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์ ให้มีความ เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต
- 4) วางแผนส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการรายบุคคล โดยส่งเสริมผู้เรียนให้เป็น นวัตกรรม สร้างและพัฒนานวัตกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เช่น การเรียนรู้ผ่าน โครงการ การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฯลฯ

4.2.3 ขั้นตอนดำเนินการ (D : Do)

1) ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตัวผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในโลกอนาคต ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลให้สามารถเป็นนวัตกรรมที่นำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการ สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากร และความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ดำเนินการตามปฏิทินการนิเทศภายในโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์ ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กิจกรรมค่ายวิชาการ กิจกรรมสอนเสริม กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงการ การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฯลฯ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ได้อย่างสร้างสรรค์ มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา และให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4.2.4 ขั้นตอนตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกัน แก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

4.2.5 ชั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย

เป็นขอบข่ายงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้

- 1) การส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
- 2) การส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่
- 3) การส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการจัดการศึกษาในทุกๆระยะของการดำเนินงาน
- 4) การส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ
- 5) การส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

5.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อส่งเสริมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมระดมทรัพยากร และร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) เพื่อส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากเครือข่ายร่วมพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลชัดเจน

5.2 กระบวนการบริหารองค์การ

5.2.1 ชั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการศึกษา การระดม

ทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) การส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการจัดการศึกษาในทุกๆระยะของการดำเนินงาน 4) การส่งเสริมความร่วมมือ ในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 5) การส่งเสริมความร่วมมือในประเมิน คุณภาพการจัดการศึกษา

5.2.2 ชั้นวางแผน (P : Plan)

1) วางแผนการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาจากผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร เอกชน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความ ตระหนัก ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรม

2) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ กิจกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรและองค์การแห่งนวัตกรรม โดยการจัด กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นที่รับรู้และเข้าใจ จนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่ ปรับกระบวนการทัศน์ให้สามารถ ปฏิบัติงานในลักษณะเครือข่าย

4) วางแผนการสร้างช่องทางที่หลากหลายในการประสานความร่วมมือกับเครือข่าย ร่วมพัฒนาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมขับเคลื่อนสถานศึกษา ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา และให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

5.2.3 ชั้นดำเนินการ (D : Do)

1) จัดประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก สร้างเครือข่ายร่วม พัฒนา จากผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา สร้างวัฒนธรรม องค์กรในการปฏิบัติงานแบบใหม่ จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดทำปฏิทินการดำเนินงาน จัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้าน การบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นที่

ที่รับรู้และเข้าใจจนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่ ปรับกระบวนการทัศน์ให้สามารถปฏิบัติงานในลักษณะเครือข่าย เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การและองค์การแห่งนวัตกรรม

4) สร้างช่องทางในการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายร่วมพัฒนาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา และให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

5.2.4 ชั้นตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามปัญหา อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

5.2.5 ชั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

6. การพัฒนานวัตกรรมการเทคโนโลยีดิจิทัล

เป็นขอบข่ายงานสร้างและพัฒนานวัตกรรมการเทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนา สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียน การสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) การส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้าน นวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน

6.1 จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อส่งเสริม พัฒนา และใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลในการขับเคลื่อนการบริหาร องค์การคุณภาพ
- 2) เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลและเป็นองค์การแห่ง นวัตกรรมที่ยั่งยืน
- 3) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลจาก ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

6.2 กระบวนการบริหารองค์การ

6.2.1 ขั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนา สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหาร จัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) การส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และ ผลงานของผู้เรียน

6.2.2 ขั้นวางแผน (Plan)

- 1) วางแผน ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนักเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรม อย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมี ส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

2) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ กิจกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) วางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และองค์การแห่งนวัตกรรมโดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรมอย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

6.2.3 ขั้นดำเนินการ (D : Do)

1) ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรมอย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดกิจกรรมตามปฏิทิน เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) พัฒนาและสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรมอย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

6.2.4 ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกัน แก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศ ติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะสรุปผล

6) ประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

6.2.5 ชั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

1. ประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

1.1 การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) มีประเด็นการประเมิน 6 ประเด็น ดังนี้

1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

1.3 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man) มีประเด็นการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่

ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้
1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษ ที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล เพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาทัศนคติ การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

1.4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A: Achievement) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ ได้แก่ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้
1) การส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผน การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) การส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่
3) การส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบในทุกกระยะของการดำเนินงาน
4) การส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 5) การส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพ

1.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ คือ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียนในการสร้างพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ใน ยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) การส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาและผลงานของผู้เรียน

2. วิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

- 2.1 พิจารณาจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
- 2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.4 ใช้แบบประเมินสภาพจริง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ

1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่นตั้งใจในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้นวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจังของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน
2. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย การสร้างเครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอนการสร้างความสำเร็จกับสถานศึกษาเครือข่ายและชุมชน
3. ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน

ขั้นที่ 1.3 ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1. ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ และตำแหน่ง

ข้อมูลพื้นฐานผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม	
		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	110	60.11
	หญิง	73	39.89
อายุ	น้อยกว่า 40 ปี	10	5.46
	40 ปีขึ้นไป – 50 ปี	104	56.83
	มากกว่า 50 ปีขึ้นไป	69	37.71
ตำแหน่ง	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	3	1.64
	ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น	53	28.96
	ผู้อำนวยการสถานศึกษา	110	60.11
	รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา	17	9.29

จากตารางที่ 12 พบว่า จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งตามข้อมูลพื้นฐานผู้ให้ข้อมูล ดังนี้ เพศ เป็นเพศชาย จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 60.11 เพศหญิง จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 39.89 อยู่ในช่วงอายุน้อยกว่า 40 ปี จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 5.46 อยู่ในช่วง 40 ปีขึ้นไป – 50 ปี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 56.83 อยู่ในช่วงอายุมากกว่า 50 ปีขึ้นไป จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 37.71 และเป็นรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 1.64 เป็นศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 28.96 ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 60.11 และรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 9.29

2. สภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตารางที่ 13 ค่าเฉลี่ยของสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านหลักการบริหารองค์การคุณภาพ

ประเด็น	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่ควร จะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I-D) /D	ลำดับ
หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ เป็นการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็น ผู้กำหนดทิศทางขององค์การ มุ่งเน้น การสร้างคุณภาพผู้เรียน เป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจ สร้างแรงจูงใจและ ให้กำลังใจกับบุคลากร ในการร่วมสร้าง นวัตกรรม สร้างองค์ความรู้และสมรรถนะ เพื่อความยั่งยืนขององค์การ โดยการวาง กลยุทธ์ ระบบ และวิธีการเพื่อการบรรลุ ผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ.....	4.71	3.90	0.80	0.21	3
หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับ ผู้รับบริการ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้น ผู้รับบริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมาย เพื่อสร้างความพึงพอใจ และตอบสนอง ความต้องการของผู้รับบริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบัน และอนาคต.....	4.80	4.05	0.75	0.19	5

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่ควร จะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I-D) /D	ลำดับ
หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงการให้บริการอย่าง ต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทีละน้อย ตามขั้นตอน วงจรของเดมมิง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของ ผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยืนยัน จากการประเมินคุณภาพ.....	4.74	3.93	0.80	0.20	4
หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่าย เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงาน ร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ ของบุคคลภายในและภายนอก หน่วยงาน รัฐและองค์กรเอกชน ด้วยความเต็มใจ ที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมและ มีความสุขที่สามารถสร้างความพึงพอใจ ให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้.....	4.84	3.92	0.92	0.24	1
หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เน้นให้ความสำคัญ และเชื่อมั่นกับศักยภาพของบุคลากร ในองค์กร เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพ ของคนในองค์กรว่ามีความสามารถที่ แตกต่างกันในแต่ละงาน แต่ละพื้นที่ สร้าง ความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนา ตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะความรู้และ ความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยี ดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา.....	4.76	3.86	0.90	0.23	2

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่ควร จะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I-D) /D	ลำดับ
หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน เป็นการใช้ นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัย และพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุงอย่าง ต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ การบริการและกระบวนการพัฒนาคุณภาพ องค์กรและคุณภาพการให้บริการ ทั้งใน ระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน.....	4.84	4.15	0.69	0.17	6

จากตารางที่ 13 พบว่า ผลการจัดลำดับสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านหลักการบริหารองค์การคุณภาพอันดับที่ 1 คือ หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่าย ($PNI_{Modified} = 0.24$) อันดับที่ 2 คือ หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน ($PNI_{Modified} = 0.23$) อันดับที่ 3 คือ หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ ($PNI_{Modified} = 0.21$) อันดับที่ 4 คือ หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ($PNI_{Modified} = 0.20$) อันดับที่ 5 คือ หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ ($PNI_{Modified} = 0.19$) และอันดับที่ 6 คือ หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน ($PNI_{Modified} = 0.17$) ตามลำดับ

ตารางที่ 14 ค่าเฉลี่ยของสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านวัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ

ประเด็น	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่ควรจะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I-D) /D	ลำดับ
เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาองค์การให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน.....	4.33	3.91	0.42	0.11	2
เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต.....	4.82	3.98	0.84	0.21	1
เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน.....	4.27	3.90	0.37	0.10	3

จากตารางที่ 14 พบว่า ผลการจัดลำดับสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านวัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ อันดับที่ 1 คือ เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ($PNI_{Modified} = 0.21$) อันดับที่ 2 คือ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาองค์การให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับ

ต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ($PNI_{Modified} = 0.11$) และอันดับที่ 3 เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ($PNI_{Modified} = 0.10$) ตามลำดับ

ตารางที่ 15 ค่าเฉลี่ยของสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามขอบข่ายงานบริหารองค์การคุณภาพ

ประเด็น	ค่าเฉลี่ยของ สภาพที่ควร จะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I-D) /D	ลำดับ
การบริหารจัดการองค์การ.....	4.86	4.38	0.47	0.11	1
การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของ สถานศึกษา.....	4.86	4.43	0.43	0.10	2
การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	4.85	4.41	0.43	0.10	2
การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.....	4.82	4.43	0.40	0.09	3
การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย...	4.82	4.43	0.40	0.09	3
การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล.....	4.86	4.50	0.36	0.08	4

จากตารางที่ 15 พบว่า ผลการจัดลำดับสภาพความต้องการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนา อันดับ ที่ 1 คือ การบริหารจัดการองค์การ ($PNI_{Modified} = 0.11$) อันดับที่ 2 คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา และการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาครูและบุคลากรทางการศึกษา ($PNI_{Modified} = 0.10$) อันดับที่ 3 คือ การพัฒนาคุณภาพนักเรียนและการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ($PNI_{Modified} = 0.09$) และ อันดับที่ 4 คือ การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล ($PNI_{Modified} = 0.08$) ตามลำดับ

ตารางที่ 16 ค่าเฉลี่ยของสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่ควรจะ เป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I-D)/D	ลำดับ
<p>ขั้นวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์การในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งนี้อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต.....</p>	4.89	4.35	0.54	0.12	1
<p>ขั้นวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดเป้าหมาย ผลลัพธ์ โดยจุดเริ่มต้นจะต้องมีการตระหนักถึงปัญหาและกำหนดปัญหาที่จะแก้ไขต้องคำนึงถึงทั้งสภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดศักยภาพหรือขีดความสามารถขององค์การ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต โดยกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมาย เพื่อการพัฒนา (Goal) กำหนดกลยุทธ์ (Strategy) ที่นำไปสู่การปฏิบัติ</p>	4.88	4.38	0.50	0.11	2

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่ควรจะเป็น เป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I-D)/D	ลำดับ
<p>ขั้นดำเนินการ (Do) เป็นการนำทางเลือก ที่ตัดสินใจไปสู่การดำเนินการจัดทำ โครงการ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณ และรายละเอียด ขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ ตลอดจนองค์ประกอบ ตัวชี้วัด เกณฑ์ คุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้และ วิธีการเรียนรู้ ตามหลักการบริหาร แบบฉับไว (Agile Management) ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของ โลกอนาคตในการประเมินความสำเร็จ ของการดำเนินงานตามโครงการ.....</p>	4.79	4.35	0.44	0.10	3
<p>ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เป็นการดูแล ติดตาม ควบคุม คุณภาพ ในการใช้ทรัพยากรตามที่ กำหนดไว้ในโครงการ ปัญหาอุปสรรค และแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึง การป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยการหาข้อมูลสารสนเทศอย่าง ครอบคลุมรอบด้านและที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ.....</p>	4.80	4.39	0.41	0.09	4

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่ควรจะเป็น เป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง เป็น (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I-D)/D	ลำดับ
ชั้นปรับปรุง (Act) เป็นกระบวนการ ในการประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับ คุณภาพของผลผลิตของโครงการตาม วัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจาก การดำเนินการในแต่ละระยะ รวมถึง การกำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงาน ตามกระบวนการบริหารคุณภาพของ กิจกรรม โครงการให้เป็นไปตาม มาตรฐานและรักษาไว้ ซึ่งการปฏิบัติที่ดี มีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติที่ ไม่ดีให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่าง ต่อเนื่อง.....	4.79	4.45	0.34	0.08	5

จากตารางที่ 16 พบว่า ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในกระบวนการบริหารองค์การ
คุณภาพ อันดับที่ 1 คือ ชั้นวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์การ
ในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งทีอาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่
ต้องการในอนาคต (PNI_{Modified} = 0.12) อันดับที่ 2 คือ ชั้นวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดเป้าหมายผลลัพธ์
โดยจุดเริ่มต้นจะต้องมีการตระหนักถึงปัญหาและกำหนดปัญหาที่จะแก้ไขต้องคำนึงถึงทั้งสภาพการณ์
ที่ต้องการให้เกิดศักยภาพหรือขีดความสามารถขององค์การและตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต
โดยกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goal)
กำหนดกลยุทธ์ (Strategy) ที่นำไปสู่การปฏิบัติ (PNI_{Modified} = 0.11) อันดับที่ 3 คือ ชั้นดำเนินการ (Do)
เป็นการนำทางเลือกที่ตัดสินใจไปสู่การดำเนินการจัดทำโครงการ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา

งบประมาณ และรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ ตลอดจนองค์ประกอบ ตัวชี้วัด เกณฑ์คุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ ตามหลักการบริหารแบบฉับไว (Agile Management) ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตในการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการ ($PNI_{Modified} = 0.10$) อันดับที่ 4 คือ ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เป็นการดูแล ติดตาม ควบคุมคุณภาพ ในการใช้ทรัพยากรตามที่กำหนดไว้ในโครงการ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยการหาข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมรอบด้าน และที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ ($PNI_{Modified} = 0.09$) และอันดับที่ 5 คือ ขั้นปรับปรุง (Act) เป็นกระบวนการในการประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการในแต่ละระยะ รวมถึงการกำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ ซึ่งการปฏิบัติที่ดี มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดีให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคตให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง ($PNI_{Modified} = 0.08$) ตามลำดับ

ตารางที่ 17 ค่าเฉลี่ยของสภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามแนวทางการประเมิน
การบริหารองค์การคุณภาพ

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่ควรจ จะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I- D)/D	ลำดับ
1. ประเด็นการประเมินการบริหาร องค์การคุณภาพ					
1.1 การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) มีประเด็นการประเมิน 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การวางแผนและ วางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรม					
ในการบริหารจัดการองค์การ.....	4.89	4.42	0.47	0.11	1
1.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของ สถานศึกษา (S : Structure) มีประเด็น การประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้					
1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อ การเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบ การป้องกันและระบบความปลอดภัย ในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้าน โภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยี ดิจิทัล และระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ					
5) การบริหารจัดการทรัพยากร.....	4.80	4.39	0.41	0.09	3

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่ควรจ จะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I- D)/D	ลำดับ
<p>1.3 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากรทาง การศึกษา (M : Man) มีประเด็น การประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่</p> <p>1) ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร สถานศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ (1) การพัฒนา ภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพ ผู้บริหารสถานศึกษา (2) การพัฒนา ศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 (3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสารและการประสานความ ร่วมมือ (4) การพัฒนาทักษะในการใช้ เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการบริหารและ การดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่ง การเปลี่ยนแปลง และ (5) การพัฒนา คิดค้น การสร้างและใช้นวัตกรรม ในการบริหารจัดการ</p> <p>2) ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและ บุคลากรทางการศึกษา มีประเด็น การประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ (1) การพัฒนาภาพลักษณ์และ จรรยาบรรณวิชาชีพครู (2) การพัฒนา สมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลง</p>					

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่ควรจ จะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I- D)/D	ลำดับ
ในศตวรรษที่ 21 (3) การพัฒนาความ เป็นผู้นำทางวิชาการและการจัด การเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) (4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษา เพื่อการสื่อสาร และ (5) การพัฒนา ทักษะในการสร้างนวัตกรรมและการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้การสอน และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่ง การเปลี่ยนแปลง.....	4.88	4.40	0.48	0.11	1
1.4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การเสริม สร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนา สมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ใน การสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะใน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้ และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่ง การเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริม พัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้าง นวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอ ผลงานอย่างสร้างสรรค์.....	4.84	4.39	0.45	0.10	2

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่ควรจ จะเป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I- D)/D	ลำดับ
1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ในทุกระยะของการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพ.....	4.85	4.45	0.40	0.09	3
1.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียนในการสร้างพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการ การศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ					

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่ควรจะเป็น เป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I-D)/D	ลำดับ
5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่ง นวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้าน นวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและ บุคลากรทางการศึกษา และผลงานของ ผู้เรียน.....	4.87	4.46	0.41	0.09	3
2. วิธีการประเมินการบริหารองค์การ คุณภาพ					
1) พิจารณาจากรายงานและเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง.....	4.81	4.30	0.51	0.12	1
2) สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู..	4.82	4.39	0.43	0.10	2
3) ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย.....	4.80	4.42	0.38	0.09	3
4) ใช้แบบประเมินสภาพจริง.....	4.85	4.48	0.37	0.08	4

จากตารางที่ 17 พบว่า ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในแนวทางการประเมินการบริหาร
องค์การคุณภาพ แบ่งออกเป็น

ประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ อันดับที่ 1 คือ การบริหารจัดการองค์การ
(M : Management) และการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา
(M : Man) ($PNI_{Modified} = 0.11$) อันดับที่ 2 คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) ($PNI_{Modified} = 0.10$)
และอันดับที่ 3 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) การส่งเสริมการมีส่วนร่วม
(R : Relationship) และการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) ($PNI_{Modified} = 0.09$)
ตามลำดับ

วิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ อันดับที่ 1 คือ พิจารณาจากรายงานและเอกสารที่
เกี่ยวข้อง ($PNI_{Modified} = 0.12$) อันดับที่ 2 คือ สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ($PNI_{Modified} = 0.10$)
อันดับที่ 3 คือ ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ($PNI_{Modified} = 0.09$) อันดับที่ 4 คือ ใช้แบบประเมินสภาพ
จริง ($PNI_{Modified} = 0.08$) ตามลำดับ

ตารางที่ 18 สภาพความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำแนกตามปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การ
 คุณภาพ

ประเด็น	ค่าเฉลี่ย ของ สภาพที่ ควรจะ เป็น (I)	ค่าเฉลี่ย ของสภาพ ที่เป็นจริง (D)	ผลต่าง (I-D)	PNI (I-D)/D	ลำดับ
ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการร่วมพัฒนาคุณภาพ การศึกษาโดยใช้นวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติ ได้อย่างจริงจังของผู้บริหารการศึกษาระดับ เขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน.....	4.82	4.42	0.40	0.09	2
ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย การสร้างเครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ และ ระดับสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาระดับ เขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย เข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการบริหาร สถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอนการสร้าง ความเข้าใจกับสถานศึกษาเครือข่ายและ ชุมชน.....	4.86	4.38	0.48	0.11	1
ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของ โรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิง บวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่ การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหารการศึกษา ระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน.....	4.85	4.48	0.37	0.08	3

จากตารางที่ 18 พบว่า ผลการจัดลำดับความต้องการจำเป็นในปัจจุบันที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ อันดับที่ 1 คือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย (PNI_{Modified} = 0.11) อันดับที่ 2 คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง (PNI_{Modified} = 0.09) อันดับที่ 3 คือ ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ (PNI_{Modified} = 0.08) ตามลำดับ

จากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็น เพื่อนำไปใช้ในการร่างรูปแบบให้เหมาะสมกับบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในตอนที่ 2 ดังตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ผลการศึกษาข้อมูลสำหรับการร่างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

การสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษาสภาพความ ต้องการจำเป็น	สรุปข้อมูลในการร่างรูปแบบ
องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ		
1. หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ เป็นการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์การ มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพผู้เรียนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากร ในการร่วมสร้างนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้และสมรรถนะเพื่อความยั่งยืนขององค์การ โดยการวางกลยุทธ์ระบบและวิธีการเพื่อการบรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ	ผลการจัดลำดับอันดับที่ 1 หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่าย เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอก หน่วยงานรัฐและองค์การเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุข ที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้	1. หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่าย เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอก หน่วยงานรัฐและองค์การเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุข ที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษาสภาพความ ต้องการจำเป็น	สรุปข้อมูลในการร่างรูปแบบ
<p>2. หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจและตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ ทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบันและอนาคต</p>	<p>อันดับที่ 2 หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เน้นให้ความสำคัญและเชื่อมั่นกับศักยภาพของบุคลากร ในองค์กร เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์กรว่ามีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา</p>	<p>2. หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เน้นให้ความสำคัญและเชื่อมั่นกับศักยภาพของบุคลากร ในองค์กร เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์กรว่ามีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา</p>
<p>3. หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทีละน้อย ตามขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยืนยันจากการประเมินคุณภาพ</p>	<p>อันดับที่ 3 หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ เป็นการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์การ มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพผู้เรียนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากร ในการร่วมสร้างนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้และสมรรถนะ เพื่อความยั่งยืนขององค์การ โดยการวางกลยุทธ์</p>	<p>3. หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ เป็นการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์การ มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพผู้เรียนเป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากรในการร่วมสร้างนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้และสมรรถนะ เพื่อความยั่งยืนขององค์การ โดยการวางกลยุทธ์</p>

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษาสภาพความ ต้องการจำเป็น	สรุปข้อมูลในการร่างรูปแบบ
	ระบบและวิธีการเพื่อการบรรลุ ผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ	ระบบและวิธีการเพื่อการบรรลุ ผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ
4. หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของ เครือข่าย เป็นการให้ความ ร่วมมือในการทำงานร่วมกัน อย่างเต็มที่และเต็ม ความสามารถของบุคคลภายใน และภายนอก หน่วยงานรัฐและ องค์กรเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุข ที่สามารถสร้าง ความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือ ผู้ใช้บริการได้	อันดับที่ 4 หลักการพัฒนาอย่าง ต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงการ ให้บริการอย่างต่อเนื่อง เปลี่ยนแปลงทีละน้อย ตามขั้นตอนวงจรของเดมมิ่ง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความ ต้องการของผู้เรียนหรือ ผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยืนยัน จากการประเมินคุณภาพ	4. หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงการให้บริการ อย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทีละ น้อย ตามขั้นตอนวงจรของ เดมมิ่ง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความ ต้องการของผู้เรียนหรือ ผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยืนยัน จากการประเมินคุณภาพ
5. หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เน้น ให้ความสำคัญและเชื่อมั่นกับ ศักยภาพของบุคลากร ในองค์กร เป็นความเชื่อมั่นใน ศักยภาพของคนในองค์กรว่ามี ความสามารถที่แตกต่างกันใน แต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความ ภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่ สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ ได้รับการพัฒนาตนเองอย่าง สม่ำเสมอ เพราะความรู้และ ความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล มีการเปลี่ยน แปลงอยู่ตลอดเวลา	อันดับที่ 5 หลักการมุ่งเน้นให้ ความสำคัญกับผู้รับบริการ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้น ผู้รับบริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้าง ความพึงพอใจ และตอบสนอง ความต้องการของผู้รับบริการ ทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบันและอนาคต	5. หลักการมุ่งเน้นให้ ความสำคัญกับผู้รับบริการ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้น ผู้รับบริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้าง ความพึงพอใจ และตอบสนอง ความต้องการของผู้รับบริการ ทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบันและอนาคต

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษาสภาพความ ต้องการจำเป็น	สรุปข้อมูลในการร่างรูปแบบ
6. หลักการใช้นวัตกรรม ขับเคลื่อน เป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัย และพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษา เชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้าง ผลิตภัณฑ์ใหม่ การบริการและ กระบวนการพัฒนาคุณภาพ องค์กรและคุณภาพการให้ บริการ ทั้งในระยะสั้นและระยะ ยาวอย่างชัดเจน	อันดับที่ 6 หลักการใช้นวัตกรรม ขับเคลื่อน เป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัยและ พัฒนา (Research and Development) การปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษา เชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้าง ผลิตภัณฑ์ใหม่ การบริการและ กระบวนการพัฒนาคุณภาพ องค์กรและคุณภาพ การให้ บริการ ทั้งในระยะสั้นและระยะ ยาวอย่างชัดเจน	6. หลักการใช้นวัตกรรม ขับเคลื่อน เป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัย และพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษา เชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้าง ผลิตภัณฑ์ใหม่ การบริการและ กระบวนการพัฒนาคุณภาพ องค์กรและคุณภาพการให้ บริการ ทั้งในระยะสั้นและ ระยะยาวอย่างชัดเจน
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์กรคุณภาพ		
1. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือใน การพัฒนาองค์กรให้มีความ เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และ สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 2. เพื่อส่งเสริมผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากร ทางการศึกษาในการพัฒนาและ ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการและการ จัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสม	ผลการจัดลำดับ อันดับที่ 1 เพื่อส่งเสริมผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากร ทางการศึกษาในการพัฒนาและ ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษาและ การจัดการเรียนรู้ที่มีความ เหมาะสมกับผู้เรียน และ สอดคล้องกับสถานการณ์การ เปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต อันดับที่ 2 เพื่อส่งเสริมความ ร่วมมือในการพัฒนาองค์กรให้	1. เพื่อส่งเสริมผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากร ทางการศึกษาในการพัฒนาและ ใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล ในการบริหารจัดการและ การจัดการเรียนรู้ที่มีความ เหมาะสมกับสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต 2. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือใน การพัฒนาองค์กรให้มีความ เหมาะสมกับบริบทพื้นที่และ

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษาสภาพความ ต้องการจำเป็น	สรุปข้อมูลในการร่างรูปแบบ
กับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลง ของโลกอนาคต 3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี สมรรถนะที่รองรับ การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง และ ชุมชน	ความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครองและชุมชน อันดับที่ 3 เพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีสมรรถนะที่รองรับ การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน	สอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน 3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มี สมรรถนะที่รองรับ การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการ ของผู้เรียน ผู้ปกครอง และ ชุมชน
องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ		
ขอบข่ายงานการบริหารองค์การ คุณภาพ 1. การบริหารจัดการองค์กร 2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของสถานศึกษา และการพัฒนา ศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษาครู และบุคลากรทางการศึกษา 3. การพัฒนาคุณภาพนักเรียน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของเครือข่าย 4. การพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล กระบวนการบริหารองค์การ คุณภาพ 1. ชั้นวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) 2. ชั้นวางแผน (Plan) 3. ชั้นดำเนินการ (Do)	ผลการจัดลำดับ ขอบข่ายงานการบริหารองค์การ คุณภาพ อันดับที่ 1 การบริหารจัดการ องค์กร อันดับที่ 2 การพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของสถานศึกษา และ การพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากร ทางการศึกษา อันดับที่ 3 การพัฒนาคุณภาพ นักเรียน และการส่งเสริมการมี ส่วนร่วมของเครือข่าย อันดับที่ 4 การพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล กระบวนการบริหารองค์การ คุณภาพ อันดับที่ 1 ชั้นวิเคราะห์	1. ขอบข่ายงานการบริหาร องค์การคุณภาพ 1.1 การบริหารจัดการองค์กร (M : Management) 1.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของสถานศึกษา (S : Structure) 1.3 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากร ทางการศึกษา (M : Man) 1.4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) 1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของเครือข่าย (R : Relationship) 1.6 การพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษาสภาพความ ต้องการจำเป็น	สรุปข้อมูลในการร่างรูปแบบ
4. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) 5. ขั้นปรับปรุง (Act)	สถานการณ์ (Situation Analysis) อันดับที่ 2 ขั้นวางแผน (Plan) อันดับที่ 3 ขั้นดำเนินการ (Do) อันดับที่ 4 ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) อันดับที่ 5 ขั้นปรับปรุง (Act)	2. กระบวนการบริหารองค์การ คุณภาพ มีดังนี้ 2.1 ขั้นวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) 2.2 ขั้นวางแผน (Plan) 2.3 ขั้นดำเนินการ (Do) 2.4 ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) 2.5 ขั้นปรับปรุง (Act)
องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ		
1. ประเด็นการประเมิน การบริหารองค์การคุณภาพ 1.1 การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) 1.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของสถานศึกษา (S : Structure) 1.3 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากร ทางการศึกษา (M : Man) 1.4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) 1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) 1.6 การพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)	ผลการจัดลำดับ 1. ประเด็นการประเมิน การบริหารองค์การคุณภาพ อันดับที่ 1 การบริหารจัดการ องค์การ และการพัฒนา ศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทาง อันดับที่ 2 การพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน อันดับที่ 3 การพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของสถานศึกษา การส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล	1. ประเด็นการประเมินการ บริหารองค์การคุณภาพ 1.1 การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) 1.2 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากร ทางการศึกษา (M : Man) 1.3 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) 1.4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ของสถานศึกษา (S : Structure) 1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) 1.6 การพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษาสภาพความ ต้องการจำเป็น	สรุปข้อมูลในการร่างรูปแบบ
<p>2. วิธีการประเมินการบริหาร องค์การคุณภาพ</p> <p>2.1 พิจารณาจากรายงานและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.2 สัมภาษณ์ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู</p> <p>2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p> <p>2.4 ใช้แบบประเมินสภาพจริง</p>	<p>2. วิธีการประเมินการบริหาร องค์การคุณภาพ</p> <p>อันดับที่ 1 พิจารณาจากรายงาน และเอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <p>อันดับที่ 2 สัมภาษณ์ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู</p> <p>อันดับที่ 3 ใช้แบบสอบถาม ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>อันดับที่ 4 ใช้แบบประเมิน สภาพจริง</p>	<p>2. วิธีการประเมินการบริหาร องค์การคุณภาพ ประกอบด้วย</p> <p>2.1 พิจารณาจากรายงานและ เอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.2 สัมภาษณ์ผู้บริหาร สถานศึกษาและครู</p> <p>2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย</p> <p>2.4 ใช้แบบประเมินสภาพจริง</p>
องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ		
<p>1. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการร่วมพัฒนาคุณภาพ การศึกษาโดยใช้นวัตกรรมลงสู่ การปฏิบัติได้อย่างจริงจังของ ผู้บริหารการศึกษาระดับ เขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน</p> <p>2. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของ เครือข่าย การสร้างเครือข่ายใน ระดับเขตพื้นที่ และระดับ สถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ระดับเขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบ ที่ได้รับมอบหมาย ควรเข้าร่วม ดำเนินการขับเคลื่อนการบริหาร สถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอน</p>	<p>การจัดลำดับความต้องการ จำเป็นในปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการบริหาร องค์การคุณภาพ</p> <p>อันดับที่ 1 ปัจจัยด้านการมี ส่วนร่วมของเครือข่าย การสร้าง เครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ และ ระดับสถานศึกษา ผู้บริหาร การศึกษาระดับเขตพื้นที่หรือ ผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย เข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อน การบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอนการสร้าง ความเข้าใจกับสถานศึกษา เครือข่ายและชุมชน</p>	<p>1. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของ เครือข่าย การสร้างเครือข่าย ในระดับเขตพื้นที่ และระดับ สถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ระดับเขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบ ที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วม ดำเนินการขับเคลื่อนการบริหาร สถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอน การสร้างความเข้าใจกับ สถานศึกษาเครือข่ายและชุมชน</p> <p>2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการร่วมพัฒนาคุณภาพ การศึกษาโดยใช้นวัตกรรมลงสู่ การปฏิบัติได้อย่างจริงจังของ ผู้บริหารการศึกษาระดับ</p>

ตารางที่ 19 (ต่อ)

การสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ	การศึกษาสภาพความ ต้องการจำเป็น	สรุปข้อมูลในการร่างรูปแบบ
<p>การสร้างความเข้าใจกับสถานศึกษาเครือข่ายและชุมชน</p> <p>3. ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในชุมชน</p>	<p>อันดับที่ 2 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจังของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน</p> <p>อันดับที่ 3 คือ ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในชุมชน</p>	<p>เขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน</p> <p>3. ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในชุมชน</p>

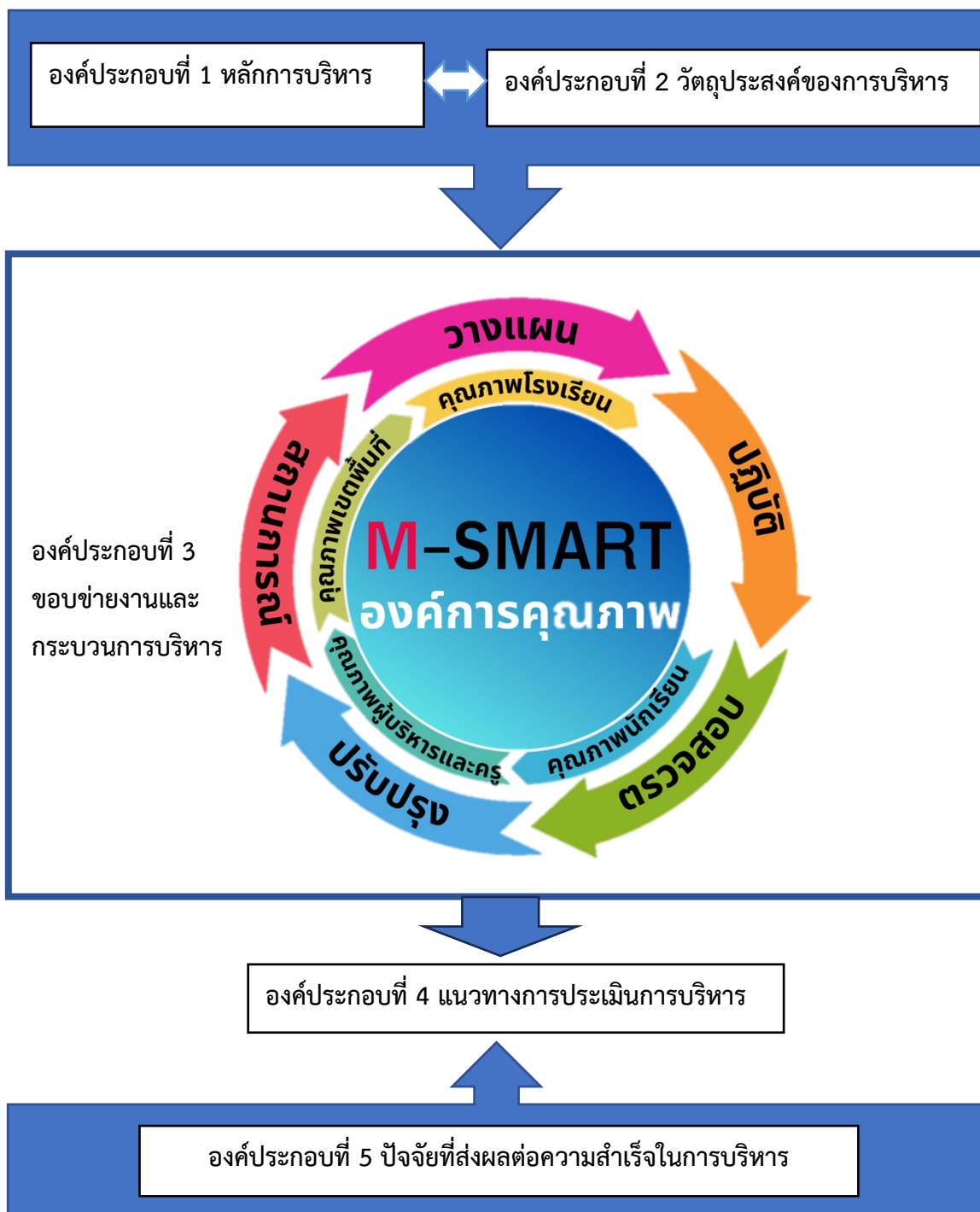
จากตารางที่ 19 พบว่า ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็น พบว่า รูปแบบประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ และองค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ

ตอนที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ชั้นที่ 2.1 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถม ศึกษาเชียงราย เขต 4

ในขั้นตอนของการสร้างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ
การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์
เอกสาร การสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาสภาพความต้องการจำเป็นมาใช้ในการสร้างรูปแบบ
(ร่างที่ 1) ดังนี้

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
(ร่างที่ 1)

ภาพที่ 4 รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 (ร่างที่ 1)

คำอธิบายรูปแบบมีดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ

1. หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่าย เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอก หน่วยงานรัฐและองค์การเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมและมีความสุข ที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้

2. หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เน้นให้ความสำคัญและเชื่อมั่นกับศักยภาพของบุคลากรในองค์การ เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์การว่ามีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

3. หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ เป็นการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์การ มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพผู้เรียน เป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากรในการร่วมสร้างนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้ และสมรรถนะเพื่อความยั่งยืนขององค์การ โดยการวางกลยุทธ์ ระบบ และวิธีการเพื่อการบรรลุผลการดำเนินการ ที่เป็นเลิศ

4. หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทีละน้อยตามขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยืนยันจากการประเมินคุณภาพ

5. หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบันและอนาคต

6. หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน เป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ การบริการและกระบวนการพัฒนาคุณภาพองค์การและคุณภาพการให้บริการทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ

1. เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาและใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

2. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาองค์การให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

1. การบริหารจัดการองค์การ เป็นขอบข่ายงานบริหารเพื่อการบริหารองค์การ 6 ประเด็น ดังนี้

1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อการจัดการทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถสร้างบรรยากาศทำงานที่กระตุ้นและสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาของบุคลากร

2) เพื่อการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการจัดการภายในองค์การเพื่อให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายที่กำหนดขึ้น

3) เพื่อการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันและการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ภายในองค์การ

4) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการบริการ

5) เพื่อการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าขององค์การต่อไปอย่างครอบคลุมและยั่งยืน

1.2 กระบวนการบริหารองค์การ

1.2.1 วิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์การ 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.2.2 ชั้นวางแผน (Plan)

1) ประชุมชี้แจง สื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจ ให้กับบุคลากร สถานศึกษาเครือข่าย ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม

2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ จัดทำแผนการใช้งบประมาณ แผนงาน โครงการ ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และคู่มือรายละเอียดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่าปลอดภัย และทันสมัย

3) สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

1.2.3 ขั้นตอนดำเนินการ (Do)

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สถานศึกษาร่วมกันดำเนินการตามแผนงานโครงการ แผนการใช้งบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

2) ร่วมกันใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกันตามคู่มือรายละเอียดที่กำหนด เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

3) ร่วมกันระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม จากเครือข่ายร่วมพัฒนาทางช่องทาง one stop service ที่หลากหลาย

1.2.4 ขั้นตอนตรวจสอบและประเมินผล (Check)

1) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรคปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อการตัดสินใจ

3) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

4) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

5) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

1.2.5 ชั้นปรับปรุง (Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคตให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา เป็นขอบข่ายงานบริหารเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

2.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อพัฒนาสภาพบริบท สิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และเพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

2) เพื่อสร้างระบบการป้องกันความปลอดภัยในสถานศึกษา

3) เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารให้ทันสมัย รวดเร็ว

มีประสิทธิภาพ

2.2 กระบวนการบริหารองค์การ

2.2.1 ชั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้ เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริม ดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

2.2.2 ชั้นวางแผน (P : Plan)

1) ประชุมชี้แจง สื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างสถานศึกษา เครือข่ายชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม

2) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ จัดทำแผนการใช้งบประมาณ แผนงาน โครงการ ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และคู่มือรายละเอียดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น คน อาคาร สถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณสุขปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

3) สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากร และความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

2.2.3 ขั้นตอนดำเนินการ (D : Do)

1) สถานศึกษาหลักและสถานศึกษาเครือข่ายร่วมกันดำเนินการตามแผนงาน โครงการ แผนการใช้งบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณสุขปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

2) ร่วมกันใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกัน ตามคู่มือรายละเอียดที่กำหนด เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

3) ร่วมกันระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม จากเครือข่ายร่วมพัฒนาทางช่องทาง one stop service ที่หลากหลาย

2.2.4 ขั้นตอนตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถาม อุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศ ติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

3) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

4) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

5) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.2.5 ชั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

3. การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.1 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล เพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงและ 5) การพัฒนาทัศนคติ สร้าง และใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

3.1.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารในการขับเคลื่อนการบริหารองค์การคุณภาพ

3.1.2 กระบวนการบริหารองค์การ

3.1.2.1 ชั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและ

ดิจิทัล เพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาความคิดค้น สร้าง และใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

3.1.2.2 ชั้นวางแผน (P : Plan)

1) วางแผน ประชุม ชี้แจง กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง ในโลกอนาคต

2) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ จัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่าย ร่วมพัฒนา และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนา การศึกษาแบบมีส่วนร่วมวางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของ สถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3.1.2.3 ชั้นดำเนินการ (D : Do)

1) จัดกิจกรรม อบรมพัฒนา ศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และ เสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติโดยการจัดกิจกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและ เพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมี ส่วนร่วม

3) สร้างและพัฒนานวัตกรรมแบบมีส่วนร่วมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของ สถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

3.1.2.4 ชั้นตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือใน การนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชน แห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูล สารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริงในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

3.1.2.5 ชั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรมโครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

3.2 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 ประเด็น 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอน และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

3.2.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาและใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3.2.2 กระบวนการบริหารองค์การ

3.2.2.1 ชั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและ

การประสานความร่วมมือ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอน และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

3.2.2.2 ชั้นวางแผน (P : Plan)

1) วางแผน ประชุม ชี้แจง กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ กิจกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) วางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต โดยทำข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนร่วมกันเป็นทีม

4) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พัฒนาระบบการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

3.2.2.3 ชั้นดำเนินการ (D : Do)

1) จัดกิจกรรม อบรมพัฒนา ศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการ เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) ทำข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนร่วมกันเป็นทีม โดยการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) จัดกิจกรรมนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานตามปฏิทินการนิเทศ

5) จัดกิจกรรม ส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการตามแผนงานโครงการ และดำเนินขับเคลื่อนการใช้วัตกรรมการจัดการเรียนการสอน ตามข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนาดตนเองตามปฏิทินร่วมกันเป็นทีม

3.2.2.4 ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกัน แก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐานใช้เครื่องมือในการนิเทศ ติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

3.2.2.5 ขั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เป็นขอบข่ายงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียน และภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

4.1 จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ด้านวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 3) เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์

4.2 กระบวนการบริหารองค์การ

4.2.1 ขั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็น นวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

4.2.2 ขั้นวางแผน (P : Plan)

- 1) วางแผน ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตัวผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในโลกอนาคต ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้สามารถเป็นนวัตกรรมที่นำเสนอผลงานที่สร้างสรรค์
- 2) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ กิจกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม
- 3) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ตาม ศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอผลงานที่สร้างสรรค์ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต
- 4) วางแผนส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการรายบุคคล โดยส่งเสริมผู้เรียนให้เป็น นวัตกรรม สร้างและพัฒนา นวัตกรรม ที่เกิดจากการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เช่น การเรียนรู้ผ่าน โครงการ การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหรือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฯลฯ

4.2.3 ขั้นตอนดำเนินการ (D : Do)

1) ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ผู้ปกครอง ครู และบุคลากรทางการศึกษา ตัวผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในโลกอนาคต ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้สามารถเป็นนวัตกรรมที่นำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการ สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากร และความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยจัดกิจกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ดำเนินการตามปฏิทินการนิเทศภายในโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน พัฒนาปรับปรุง หลักสูตรสถานศึกษา จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์ ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคลให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์ เช่น กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ กิจกรรมค่ายวิชาการ กิจกรรมสอนเสริม กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงงาน การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ฯลฯ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ได้อย่างสร้างสรรค์มีความเหมาะสมกับสภาพ บริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4.2.4 ขั้นตอนตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรม สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริงในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

4.2.5 ชั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย

เป็นขอบข่ายงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการจัดการศึกษาในทุกระยะของการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

5.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อส่งเสริมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมระดมทรัพยากรและร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) เพื่อส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากเครือข่ายร่วมพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลชัดเจน

5.2 กระบวนการบริหารองค์การ

5.2.1 ชั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการศึกษา การระดม

ทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการจัดการศึกษาในทุกระยะของการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการ ปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพการจัดการ การศึกษา

5.2.2 ชั้นวางแผน (P : Plan)

1) วางแผนการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาจากผู้ปกครอง ชุมชน องค์กร เอกชน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดย ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความ ตระหนัก ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรม

2) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การและองค์การแห่งนวัตกรรม โดยการจัด กิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นที่รับรู้และเข้าใจ จนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่ ปรับกระบวนการทัศน์ให้สามารถ ปฏิบัติงานในลักษณะเครือข่าย

4) วางแผนการสร้างช่องทางที่หลากหลายในการประสานความร่วมมือกับเครือข่าย ร่วมพัฒนาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมขับเคลื่อนสถานศึกษา คุณภาพของชุมชน ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา และให้สอดคล้องกับการจัด การศึกษาในโลกอนาคต

5.2.3 ชั้นดำเนินการ (D : Do)

1) จัดประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก สร้างเครือข่ายร่วม พัฒนา จากผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา สร้างวัฒนธรรม องค์การในการปฏิบัติงานแบบใหม่ จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดทำปฏิทินการดำเนินงาน จัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้าน การบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็น

ที่รับรู้และเข้าใจจนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่ ปรับกระบวนการที่คนให้สามารถปฏิบัติงานในลักษณะเครือข่าย เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การ และองค์การแห่งนวัตกรรม

4) สร้างช่องทางในการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายร่วมพัฒนาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณภาพของชุมชนให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา และให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

5.2.4 ชั้นตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามปัญหา อุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริงในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

5.2.5 ชั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

6. การพัฒนานวัตกรรมการเทคโนโลยีดิจิทัล

เป็นขอบข่ายงานสร้างและพัฒนานวัตกรรมการเทคโนโลยีดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนา สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียน การสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน

6.1 จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อส่งเสริม การพัฒนา และใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลในการขับเคลื่อนการบริหาร องค์การ
- 2) เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลและเป็นองค์การแห่ง นวัตกรรมที่ยั่งยืน
- 3) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลจาก ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

6.2 กระบวนการบริหารองค์การ

6.2.1 ขั้นการวิเคราะห์สถานการณ์ (S : Situation Analysis)

วิเคราะห์ สังเคราะห์ สภาพปัญหา และความต้องการในการพัฒนานวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียนในการสร้างพัฒนา สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหาร จัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และ ผลงานของผู้เรียน

6.2.2 ขั้นวางแผน (Plan)

- 1) วางแผน ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนักเพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรม อย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างนวัตกรรมแบบเปิด

2) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ กิจกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) วางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรม อย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

6.2.3 ขั้นดำเนินการ (D : Do)

1) ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรม อย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดกิจกรรมตามปฏิทิน เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) พัฒนาและสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรมอย่าง ยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างนวัตกรรมแบบเปิด

6.2.4 ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (C : Check)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกัน แก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศ ติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผล การปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะสรุปผล

6) ประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

6.2.5 ชั้นปรับปรุง (A : Act)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

1. ประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

1.1 การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) มีประเด็นการประเมิน 6 ประเด็น ดังนี้

1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.2 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man) มีประเด็นการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล เพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงและ 5) การพัฒนาความคิด การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู

2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

1.3 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ ได้แก่ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุง ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบในทุกระยะของการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพ

1.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ คือ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทาง การศึกษา และผลงานของผู้เรียน

2. วิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

2.1 พิจารณาจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

2.2 สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู

2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

2.4 ใช้แบบประเมินสภาพจริง

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ

1. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย การสร้างเครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอนการสร้างความเข้าใจกับสถานศึกษาเครือข่ายและชุมชน
2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้นวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจังของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน

ขั้นที่ 2.2 ตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

การตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยผู้ทรงคุณวุฒิด้านระดับนโยบายด้านการวิจัยหรือนักวิชาการ หรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีการศึกษาระดับปริญญาเอก ด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารองค์การการศึกษาและให้ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยภาพรวมมีความถูกต้อง อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.58, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50) และมีความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.65, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.48) ได้ผลดังตารางที่ 20 – 21

ตารางที่ 20 ผลการตรวจสอบความถูกต้องของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

รายการ	ความคิดเห็นด้านความถูกต้อง		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า
1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ	4.56	0.50	มากที่สุด
1.1 หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่าย เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอก หน่วยงานรัฐและองค์การเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุขที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้.....	4.78	0.44	มากที่สุด
1.2 หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์การว่ามีความสามารถที่แตกต่างกัน ในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา.....	4.44	0.53	มาก
1.3 หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์การ มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพผู้เรียน เป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากร ในการร่วมสร้างนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้และสมรรถนะ เพื่อความยั่งยืนขององค์การ โดยการวางกลยุทธ์ ระบบและวิธีการเพื่อการบรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ มีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.67	0.50	มากที่สุด

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็นด้านความถูกต้อง		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า
1.4 หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทีละน้อยตามขั้นตอนวงจรของเดมมิ่ง (Deming) อย่างต่อเนื่องให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยึดจากการประเมินคุณภาพ	4.44	0.53	มาก
1.5 หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการเป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญโดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบันและอนาคต.....	4.44	0.53	มาก
1.6 หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน เป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ การบริการและกระบวนการ พัฒนาคุณภาพองค์การและคุณภาพการให้บริการ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน.....	4.56	0.53	มากที่สุด
2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ	4.56	0.51	มากที่สุด
2.1 วัตถุประสงค์ของการบริหารมีความชัดเจน ตรวจสอบความสำเร็จได้.....	4.67	0.50	มากที่สุด
2.2 ผู้ประเมินสามารถให้ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์....	4.44	0.53	มาก

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็นด้านความถูกต้อง		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า
3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ	4.57	0.50	มากที่สุด
3.1 การบริหารองค์การคุณภาพมีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.44	0.53	มาก
3.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษามีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.56	0.53	มากที่สุด
3.3 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่...	4.67	0.50	มากที่สุด
3.4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.44	0.53	มาก
3.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมมีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.67	0.50	มากที่สุด
3.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลมีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.56	0.53	มากที่สุด
3.7 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารครอบคลุมหลักการบริหาร.....	4.44	0.53	มาก
3.8 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารครอบคลุมวัตถุประสงค์.....	4.78	0.44	มากที่สุด
4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ	4.56	0.51	มากที่สุด
4.1 ประเด็นการประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์.....	4.67	0.50	มากที่สุด
4.2 วิธีการประเมินสามารถให้ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์.....	4.56	0.53	มากที่สุด
4.3 วิธีการประเมินสามารถดำเนินการให้เกิดหลักการของรูปแบบ.....	4.44	0.53	มาก

ตารางที่ 20 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็นด้านความถูกต้อง		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า
5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การ			
คุณภาพ	4.67	0.48	มากที่สุด
5.1 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย การสร้างเครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอนการสร้าง ความเข้าใจกับสถานศึกษาเครือข่ายและชุมชน ดำเนินการให้เกิดความสำเร็จ.....	4.67	0.50	มากที่สุด
5.2 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่น ตั้งใจ ในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้นวัตกรรม ลงสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจังของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ดำเนินการให้เกิดความสำเร็จ.....	4.56	0.53	มากที่สุด
5.3 ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของโรงเรียน แต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกันและสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้างความเข้าใจ ในการนำนโยบาย สู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหาร การศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน ดำเนินการให้เกิด ความสำเร็จ.....	4.78	0.44	มากที่สุด
ภาพรวม	4.58	0.50	มากที่สุด

จากตารางที่ 20 ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมมีความถูกต้องอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.58, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.67, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.48) รองลงมาคือ ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.57, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50) หลักการบริหารองค์การคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.56, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.50) วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.56, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.51) และแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.56, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.51) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณารายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่าย เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอก หน่วยงานรัฐและองค์กรเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็น สิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุขที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ (ค่าเฉลี่ย = 4.78, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.44) ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารครอบคลุมวัตถุประสงค์ (ค่าเฉลี่ย = 4.78, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.44) และปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหาร การศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน ดำเนินการให้เกิดความสำเร็จ (ค่าเฉลี่ย = 4.78, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.44)

ส่วนรายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบันและอนาคต (ค่าเฉลี่ย = 4.44, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.53) หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงที่ละน้อยตามขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยืนยันจากการประเมินคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.44, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.53) หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์กรว่ามีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา (ค่าเฉลี่ย = 4.44, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.53) ผู้ประเมินสามารถให้ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การบริหารองค์การคุณภาพมีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่ (ค่าเฉลี่ย = 4.44, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.53) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่ (ค่าเฉลี่ย = 4.44, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.53) ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหาร

ครอบคลุมหลักการบริหาร (ค่าเฉลี่ย = 4.44, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.53) และวิธีการประเมินสามารถดำเนินการให้เกิดหลักการของรูปแบบ (ค่าเฉลี่ย = 4.44, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.53)

ตารางที่ 21 ผลการตรวจสอบความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

รายการ	ความคิดเห็นด้านความเป็นไปได้		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า
1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ	4.63	0.49	มากที่สุด
1.1 หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่าย เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอกหน่วยงานรัฐและองค์กรเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุขที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้.....	4.89	0.33	มากที่สุด
1.2 หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์กรว่ามีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้การพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา.....	4.56	0.53	มากที่สุด
1.3 หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์กร มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพผู้เรียน เป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากร ในการร่วมสร้างนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้และสมรรถนะเพื่อความยั่งยืนขององค์กร โดยการวางกลยุทธ์ ระบบ			

ตารางที่ 21 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็นด้านความเป็นไปได้		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า
และวิธีการเพื่อการบรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ มีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.56	0.53	มากที่สุด
1.4 หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุง การให้บริการอย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทีละน้อย ตามขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนหรือ ผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยืนยันจากการประเมินคุณภาพ	4.44	0.53	มาก
1.5 หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบันและอนาคต.....	4.56	0.53	มากที่สุด
1.6 หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน เป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษาเชิง ป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้าง ผลิตภัณฑ์ใหม่ การบริการและกระบวนการ พัฒนา คุณภาพองค์การและคุณภาพการให้บริการ ทั้งในระยะ สั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน.....	4.78	0.44	มากที่สุด
2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ	4.67	0.49	มากที่สุด
2.1 วัตถุประสงค์ของการบริหารมีความชัดเจนตรวจสอบ ความสำเร็จได้.....	4.78	0.44	มากที่สุด
2.2 ผู้ประเมินสามารถให้ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์...	4.56	0.53	มากที่สุด

ตารางที่ 21 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็นด้านความเป็นไปได้		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า
3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ	4.65	0.48	มากที่สุด
3.1 การบริหารองค์การคุณภาพมีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.56	0.53	มากที่สุด
3.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษามีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.67	0.50	มากที่สุด
3.3 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่	4.78	0.44	มากที่สุด
3.4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.44	0.53	มาก
3.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมมีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.67	0.50	มากที่สุด
3.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลมีความถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่.....	4.67	0.50	มากที่สุด
3.7 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารครอบคลุมหลักการบริหาร.....	4.56	0.53	มากที่สุด
3.8 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารครอบคลุมวัตถุประสงค์.....	4.89	0.33	มากที่สุด
4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ	4.67	0.48	มากที่สุด
4.1 ประเด็นการประเมินมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์...	4.78	0.44	มากที่สุด
4.2 วิธีการประเมินสามารถให้ข้อมูลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์.....	4.67	0.50	มากที่สุด
4.3 วิธีการประเมินสามารถดำเนินการให้เกิดหลักการของรูปแบบ.....	4.56	0.53	มากที่สุด

ตารางที่ 21 (ต่อ)

รายการ	ความคิดเห็นด้านความเป็นไปได้		
	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	แปลค่า
5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การ คุณภาพ	4.65	0.48	มากที่สุด
5.1 ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย การสร้าง เครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบ ที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อน การบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอนการสร้าง ความเข้าใจกับสถานศึกษาเครือข่ายและชุมชน ดำเนินการให้เกิดความสำเร็จ.....	4.67	0.50	มากที่สุด
5.2 ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้ นวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจังของผู้บริหาร การศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และ ครูผู้สอน ดำเนินการให้เกิดความสำเร็จ.....	4.56	0.53	มากที่สุด
5.3 ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของโรงเรียน แต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้าง สัมพันธภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้าง ความเข้าใจในการนำนโยบาย สู่การปฏิบัติจริงได้ของ ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชนดำเนินการให้ เกิดความสำเร็จ.....	4.78	0.44	มากที่สุด
ภาพรวม	4.65	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 21 ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมมีความเป็นไปได้ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.65, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.48) เมื่อพิจารณาองค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ วัตถุประสงค์ของ การบริหารองค์การคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.67, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.49) และแนวทางการประเมิน การบริหารองค์การคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.67, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.48) รองลงมา คือ ขอบข่ายงาน และกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.65, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.48) และปัจจัยที่ ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.65, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.48) องค์ประกอบที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ และหลักการบริหารองค์การคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.63, ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน = 0.49)

เมื่อพิจารณารายการที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่ายเป็นการให้ ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอก หน่วยงานรัฐและองค์กรเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุขที่สามารถ สร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ (ค่าเฉลี่ย = 4.89, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.33) และ ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารครอบคลุมวัตถุประสงค์ (ค่าเฉลี่ย = 4.89, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.33)

รายการที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงการให้บริการ อย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทีละน้อยตามขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming) อย่างต่อเนื่องให้สามารถ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยืนยันจากการประเมินคุณภาพ (ค่าเฉลี่ย = 4.44, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.53) และการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนมีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ หรือไม่ (ค่าเฉลี่ย = 4.44, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.53)

ข้อเสนอแนะอื่นเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

1. องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ ควรเพิ่มคำอธิบายหลักการบริหารองค์การ คุณภาพที่บ่งบอกถึงการขับเคลื่อนพัฒนาองค์การคุณภาพเพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยปรับแก้ตาม ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่ายเพื่อให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสีย เป็นการให้ ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคลากรภายในและภายนอกหน่วยงาน รัฐและองค์กรเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุขที่สามารถสร้างความ พึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้

1.2 หลักการใช้พื้นที่เป็นฐานเน้นให้ความสำคัญและเชื่อมั่นกับศักยภาพของบุคลากรในองค์กร เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์กรว่ามีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

1.3 หลักการนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เป็นการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์กร มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพผู้เรียน เป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากรในการร่วมสร้างนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้และสมรรถนะ เพื่อความยั่งยืนขององค์กร โดยการวางกลยุทธ์ ระบบ และวิธีการเพื่อการบรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ

1.4 หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน ในการพัฒนาคุณภาพ เป็นการปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทีละน้อยตามขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming) หรือ PDCA อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยืนยันจากการประเมินคุณภาพ

1.5 หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบันและอนาคต

1.6 หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อนเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้นำด้านนวัตกรรม เป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ การบริการและกระบวนการ พัฒนาคุณภาพองค์กรและคุณภาพการให้บริการ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน

2. องค์กรประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่มี

3. องค์กรประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ ควรปรับชื่อกระบวนการที่นำไปสู่ภาพจำในการปฏิบัติ โดยปรับแก้ตามข้อเสนอแนะ ดังนี้

1) ขั้นการวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) เป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goal) กำหนดกลยุทธ์ (Strategy) ที่นำไปสู่การปฏิบัติ โดยเริ่มจากการตระหนักถึงปัญหาและกำหนดปัญหาที่จะแก้ไข ต้องคำนึงถึงสภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดศักยภาพหรือขีดความสามารถขององค์กร และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

2) ขั้นการดำเนินการคุณภาพ (Quality Implementation) เป็นการนำทางเลือกที่ตัดสินใจไปสู่การดำเนินงานตามหลักการบริหารแบบฉับไว (Agile Management) โดยจัดทำโครงการ กำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณ รายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงาน กำหนดตัวชี้วัดเกณฑ์การประเมินคุณภาพ ความสำเร็จของผลลัพธ์ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

3) ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (Quality Monitoring and Evaluation) เป็นการดูแลกำกับ ควบคุม คุณภาพ ในการใช้ทรัพยากร การดำเนินการตามขั้นตอนเป็นระยะ ๆ ที่กำหนดไว้ในโครงการ พบปัญหาอุปสรรค หาแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยการหาข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมรอบด้านและที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ

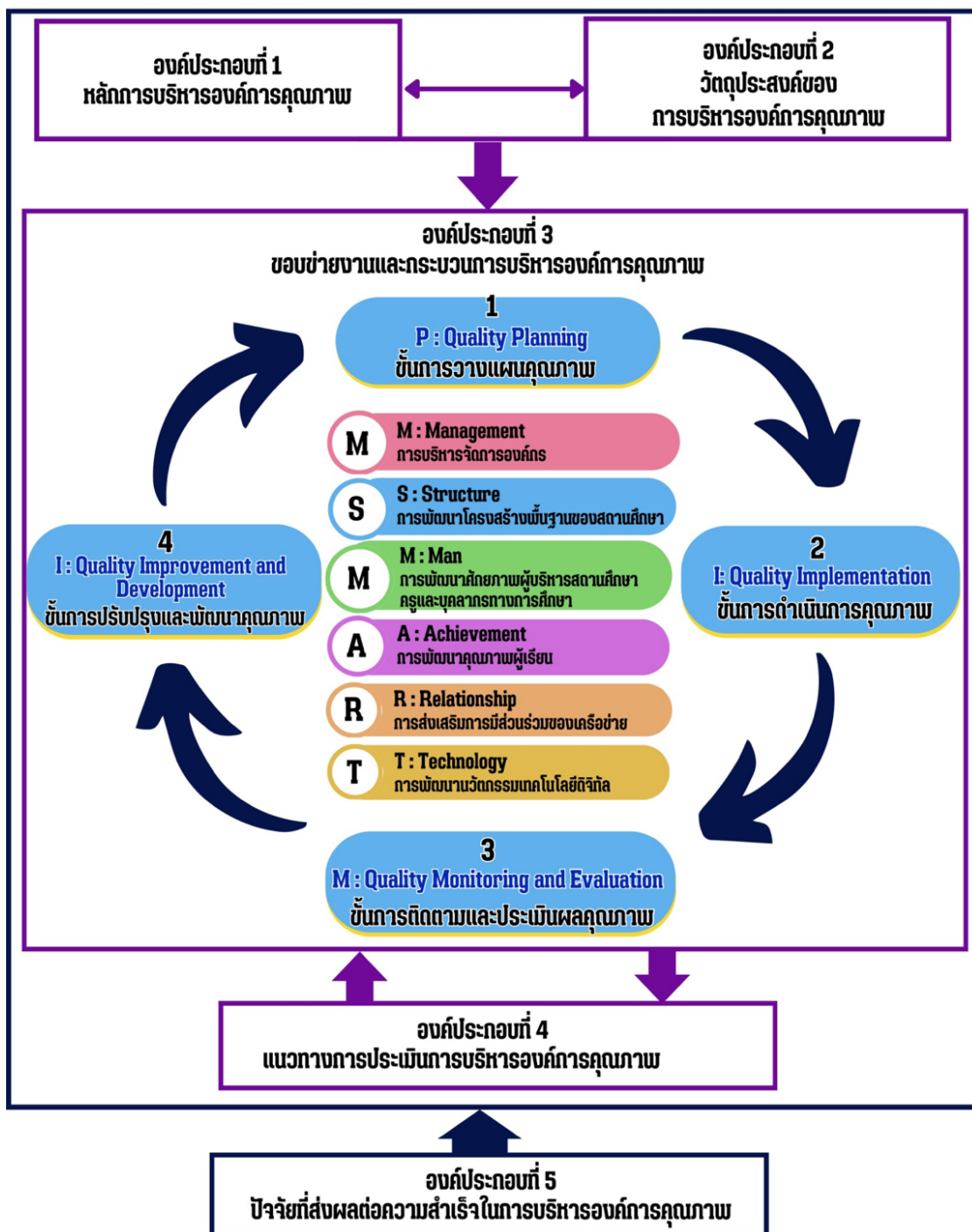
4) ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (Quality Improvement and Development) เป็นการกำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี มีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดีให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

4. องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่มี

5. องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่มี

ผู้วิจัยได้นำข้อเสนอแนะและผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 นำเสนอเป็นภาพ ดังนี้

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
 (The Model of Quality organizational management of Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 4 : M-SMART Quality PIMI Model)

ภาพที่ 5 รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ชื่อรูปแบบและคำอธิบายรูปแบบ อธิบายรายละเอียด ได้ดังนี้

ชื่อรูปแบบ

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ รูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคุณภาพ

(The Model of Quality organizational management of Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4 : M-Smart Quality PIMI Model)

องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ

1.1 หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่ายเพื่อให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสีย เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคลากรภายในและภายนอกหน่วยงานรัฐและองค์กรเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุขที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้

1.2 หลักการใช้พื้นที่เป็นฐานเน้นให้ความสำคัญและเชื่อมั่นกับศักยภาพของบุคลากรในองค์กร เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์กรว่ามีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

1.3 หลักการนำองค์กรอย่างมีวิสัยทัศน์เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่ดี เป็นการที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์กร มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพผู้เรียน เป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากรในการร่วมสร้างนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้และสมรรถนะ เพื่อความยั่งยืนขององค์กร โดยการวางกลยุทธ์ระบบ และวิธีการเพื่อการบรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ

1.4 หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืน ในการพัฒนาคุณภาพ เป็นการปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทีละน้อยตามขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming) หรือ PDCA อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยืนยันจากการประเมินคุณภาพ

1.5 หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นคุณภาพผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบันและอนาคต

1.6 หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อนเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้นำด้านนวัตกรรม เป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุง

อย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ การบริการและกระบวนการ พัฒนาคุณภาพองค์กรและคุณภาพการให้บริการ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ

1. เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาและใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

2. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาองค์การให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

1. การบริหารจัดการองค์การ (M : Management)

เป็นขอบข่ายงานบริหารเพื่อการบริหารจัดการองค์การ 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อการจัดการทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อให้สามารถสร้างบรรยากาศทำงานที่กระตุ้นและสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาของบุคลากร

2) เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดการภายในองค์การเพื่อให้มีความสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายที่กำหนดขึ้น

3) เพื่อการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันและการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ภายในองค์การ

4) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการบริการ

5) เพื่อการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าขององค์การต่อไปอย่างครอบคลุมและยั่งยืน

1.2 กระบวนการบริหารคุณภาพ

1.2.1 ขั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

1) ประชุมชี้แจง สื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากร สถานศึกษา เครือข่าย ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม

2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์การ 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

3) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ จัดทำแผนการใช้งบประมาณ แผนงาน โครงการ ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และคู่มือรายละเอียดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

4) สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

1.2.2 ขั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สถานศึกษาร่วมกันดำเนินการตามแผนงานโครงการ แผนการใช้งบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

2) ร่วมกันใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกัน ตามคู่มือรายละเอียดที่กำหนด เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

3) ร่วมกันระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม จากเครือข่ายร่วมพัฒนาทางช่องทาง one stop service ที่หลากหลาย

1.2.3 ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถาม อุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรม สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

3) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

4) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรม ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

5) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

1.2.4 ชั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรมโครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคตให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure)

เป็นขอบข่ายงานบริหารเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้

1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้องรวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

2.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อพัฒนาสภาพบริบท สิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และเพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกัน
2) เพื่อสร้างระบบการป้องกันความปลอดภัยในสถานศึกษา
3) เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารให้ทันสมัย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

2.2 แนวทางการพัฒนา

2.2.1 ชั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

1) ประชุมชี้แจง สื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างสถานศึกษาเครือข่าย ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม

2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและ แหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้องรวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

3) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ จัดทำแผนการใช้งบประมาณ แผนงาน โครงการ ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และคู่มือรายละเอียดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

4) สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

2.2.2 ขั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) สถานศึกษาหลักและสถานศึกษาเครือข่ายร่วมกันดำเนินการตามแผนงานโครงการ แผนการใช้งบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

2) ร่วมกันใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกัน ตามคู่มือรายละเอียดที่กำหนด เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

3) ร่วมกันระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม จากเครือข่ายร่วมพัฒนาทางช่องทาง one stop service ที่หลากหลาย

2.2.3 ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถาม อุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรม

สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

3) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

4) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

5) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรมโครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

3. การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man)

3.1 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา

เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยี และดิจิทัล เพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาทัศนคติ สร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

3.1.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารในการขับเคลื่อนการบริหารองค์การคุณภาพ

3.1.2 แนวทางการพัฒนา

3.1.2.1 ชั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

1) ประชุม ชี้แจง กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล เพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาทัศนคติ สร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

3) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ จัดทำโครงการ กิจกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วมวางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3.1.2.2 ชั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) จัดกิจกรรม อบรมพัฒนา ศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติโดยการจัดกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) สร้างและพัฒนานวัตกรรมแบบมีส่วนร่วมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

3.1.2.4 ชั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ ผ่านกิจกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริงในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

3.1.2.5 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

3.2 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอน และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

3.2.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาและใช้นวัตกรรม การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3.2.2 แนวทางการพัฒนา

3.2.2.1 ชั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

1) ประชุม ชี้แจง กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอน และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

3) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

4) วางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต โดยทำข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนร่วมกันเป็นทีม

5) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พัฒนาระบบการนิเทศภายใน โดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

3.2.2.2 ชั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) จัดกิจกรรม อบรมพัฒนา ศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดกิจกรรมตามแผนงานโครงการเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) ทำข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน ร่วมกันเป็นทีม โดยการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) จัดกิจกรรมนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานตามปฏิทินการนิเทศ

5) จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการตามแผนงานโครงการ และดำเนินขับเคลื่อนการใช้นวัตกรรมการจัดการเรียนการสอน ตามข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนาดตนเอง ตามปฏิทินร่วมกันเป็นทีม

3.2.2.4 ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

3.2.2.5 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement)

เป็นขอบข่ายงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

4.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ด้านวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา

3) เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์

4.2 แนวทางการพัฒนา

4.2.1 ขั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

1) ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตัวผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในโลกอนาคต ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้สามารถเป็นนวัตกรรมที่นำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์

2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

3) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

4) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

5) วางแผนส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการรายบุคคล โดยส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม สร้างและพัฒนานวัตกรรม ที่เกิดจากการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงการ การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหรือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฯลฯ

4.2.2 ชั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตัวผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในโลกอนาคต ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้สามารถเป็นนวัตกรรมที่นำเสนอ นวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดม ทรัพยากร และความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ดำเนินการตามปฏิทินการนิเทศภายในโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ตามศักยภาพผู้เรียน

รายบุคคล ให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์ ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์เช่น กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กิจกรรมค่ายวิชาการ กิจกรรมสอนเสริม กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงงาน การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ฯลฯ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ได้อย่างสร้างสรรค์มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4.2.3 ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรม สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

4.2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรมโครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคตให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย (R : Relationship)

เป็นขอบข่ายงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการจัดการศึกษา ในทุกระยะของการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

5.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อส่งเสริมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมระดมทรัพยากร และร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) เพื่อส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากเครือข่ายร่วมพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลชัดเจน

5.2 แนวทางการพัฒนา

5.2.1 ชั้นการวางแผนคุณภาพ (Quality Planning)

1) วางแผนการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาจากผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดย ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรม

2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของเครือข่าย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการจัดการศึกษาในทุกระยะของการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

3) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

4) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การและองค์การแห่งนวัตกรรมโดยการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นที่รับรู้และเข้าใจ จนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่ ปรับกระบวนการทัศนให้สามารถปฏิบัติงานในลักษณะเครือข่าย

5) วางแผนการสร้างช่องทางที่หลากหลายในการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายร่วมพัฒนาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณภาพของชุมชน ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา และให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

5.2.2 ขั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) จัดประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา จากผู้ปกครอง ชุมชน องค์การเอกชน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกัน กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา สร้างวัฒนธรรมองค์การในการปฏิบัติงานแบบใหม่ จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดทำปฏิทินการดำเนินงานจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นที่รับรู้และเข้าใจจนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่ ปรับกระบวนการทัศนให้สามารถปฏิบัติงานในลักษณะเครือข่าย เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การและองค์การแห่งนวัตกรรม

4) สร้างช่องทางในการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายร่วมพัฒนาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณภาพของชุมชน ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา และให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

5.2.3 ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรม สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

5.2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรมโครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

6. การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)

เป็นขอบข่ายงานพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล 5 ประเด็น คือ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนา สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน

6.1 จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาและใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลในการขับเคลื่อนการบริหารองค์การคุณภาพ
- 2) เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลและเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรมที่ยั่งยืน
- 3) ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

6.2 แนวทางการพัฒนา

6.2.1 ชั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

- 1) ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรมอย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วม สร้างนวัตกรรมแบบเปิด
- 2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียนในการสร้าง พัฒนาสู่นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน
- 3) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแบบมีส่วนร่วม
- 4) วางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต
- 5) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ และองค์การแห่งนวัตกรรมโดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรมอย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

6.2.2 ขั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรม อย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดกิจกรรม ตามปฏิทินเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแบบ มีส่วนร่วม

3) พัฒนาและสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเหมาะสมกับ สภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และองค์การแห่งนวัตกรรม โดย วางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรม อย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

6.2.3 ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทาง ป้องกัน แก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการผ่านกิจกรรมชุมชน แห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือ ในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรม สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผล มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรม ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะสรุปผล

6) ประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

6.2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพ ของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนด มาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไป ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

1. ประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

1.1 การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) มีประเด็นการประเมิน 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหาร บุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหาร จัดการองค์การ

1.2 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man) มีประเด็นการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร สถานศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษ ที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยี และดิจิทัล เพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่ง การเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาคิดค้น การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ และ ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนา ภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษ ที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนา ศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิต ในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

1.3 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ ได้แก่ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุง ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบในทุกกระบวนการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพ

1.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน

2. วิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

- 2.1 พิจารณาจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
- 2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.4 ใช้แบบประเมินสภาพจริง

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ

1. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย การสร้างเครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอนการสร้าง ความเข้าใจกับสถานศึกษาเครือข่าย และชุมชน

2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจังของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

3. ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน

ตอนที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ขั้นที่ 3.1 ประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ให้กับรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ศึกษาพิเศษและบุคลากรอื่น จำนวน 53 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 127 คน รวมทั้งหมดจำนวน 183 คน จำนวน 1 วัน ดำเนินการในวันที่ 3 มกราคม 2566 ตามกำหนดการ ดังตารางที่ 22 ดังนี้

ตารางที่ 22 กำหนดการประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

เวลา	เรื่อง/สาระการประชุมชี้แจง	ผู้รับผิดชอบ
09.00 – 09.30 น.	กล่าวต้อนรับผู้เข้าอบรม ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการใช้ รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	ผู้วิจัย
09.30 – 10.30 น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 (M-Smart Quality PIMI Model)	ผู้วิจัย
10.30 – 10.40 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	ทีมปฏิบัติ
10.40 – 12.00 น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ - กระบวนการ Quality PIMI - การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) - การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure)	ผู้วิจัย
12.00 – 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน	ทีมปฏิบัติ
13.00 – 14.30 น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ - การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและ บุคลากรทางการศึกษา (M : Man) - การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement)	ผู้วิจัย
14.30 – 14.40 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	ทีมปฏิบัติ
14.40 – 15.30 น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ - การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) - การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)	ผู้วิจัย
15.30 – 16.00 น.	ซักถาม และหารือเพื่อกำหนดปฏิทินในการทดลองใช้ รูปแบบ ฯ	ผู้วิจัย

ขั้นที่ 3.2 ปฏิทินการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

จากการประชุมชี้แจงได้นำข้อมูล มาจัดทำเป็นตารางปฏิทินการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ ฯ ดังตารางที่ 23

ตารางที่ 23 ปฏิทินการดำเนินงานทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

กิจกรรม	วัน เดือน ปี
<p>ระยะที่ 1 สร้างความรู้ความเข้าใจที่มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ องค์การคุณภาพ ที่ประกอบด้วย คุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคุณภาพสถานศึกษา คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เกิดความรู้ความเข้าใจในการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4</p>	3 มกราคม 2566
<p>ระยะที่ 2 นำรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สู่การปฏิบัติ</p>	4 มกราคม 2566 – 7 กันยายน 2566
<p>ระยะที่ 3 นิเทศ กำกับ ติดตาม การนำรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สู่การปฏิบัติ</p> <p>- ผู้วิจัยนิเทศ กำกับ ติดตาม การนำรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สู่การปฏิบัติ ของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาวิเคราะห์</p>	กุมภาพันธ์ 2566

ตารางที่ 23 (ต่อ)

กิจกรรม	วัน เดือน ปี
<p>และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ครั้งที่ 1</p> <p>- ผู้วิจัยนิเทศ กำกับ ติดตาม การนำรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สู่การปฏิบัติของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ครั้งที่ 2</p>	กรกฎาคม 2566
<p>ระยะที่ 4 สรุปลดตบทเรียน เพื่อค้นหาวัตรกรรมการจัดการบริหารองค์การคุณภาพ และจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงต่อไปในการจัดการบริหารองค์การคุณภาพ</p>	8 กันยายน 2566
<p>ระยะที่ 5 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยประเมินดังนี้</p> <p>- แบบประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ</p> <p>โดยการสอบถามความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ</p>	18 - 29 กันยายน 2566

ตารางที่ 23 (ต่อ)

กิจกรรม	วัน เดือน ปี
<p>- แบบประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยสอบถามความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4</p>	
<p>- แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบด้านความง่ายต่อการใช้งาน และด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ โดยสอบถามความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4</p>	

**ขั้นที่ 3.3 ทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4**

ผลการทดลองใช้รูปแบบในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ จะนำเสนอผลการประเมินสภาพ
การดำเนินงานตามรูปแบบ และความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบ ในตารางที่ 24 - 25 ดังนี้

**1. ประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4**

ตารางที่ 24 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของการประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ
การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 4

สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ	ค่า เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ผล
1. การบริหารจัดการองค์การ (M : Management)	4.68	0.47	มากที่สุด
1.1 การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการ องค์การ.....	4.60	0.49	มากที่สุด
1.2 การนำองค์การ.....	4.52	0.50	มากที่สุด
1.3 การบริหารบุคลากร.....	4.44	0.50	มาก
1.4 การบริการ.....	4.85	0.36	มากที่สุด
1.5 การบริหารด้านวิชาการ.....	4.82	0.39	มากที่สุด
1.6 การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ...	4.84	0.37	มากที่สุด
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure)	4.77	0.40	มากที่สุด
2.1 การพัฒนาปรับปรุง ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้.....	4.80	0.40	มากที่สุด
2.2 การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความ ปลอดภัยในโรงเรียน.....	4.78	0.41	มากที่สุด
2.3 การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน	4.75	0.43	มากที่สุด
2.4 การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยี ดิจิทัล และระบบ ข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว.....	4.78	0.42	มากที่สุด
2.5 การบริหารจัดการทรัพยากร.....	4.72	0.45	มากที่สุด

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
3. การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man)	4.79	0.39	มากที่สุด
3.1 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา	4.78	0.40	มากที่สุด
1) การพัฒนาภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา.....	4.85	0.36	มากที่สุด
2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21.....	4.80	0.40	มากที่สุด
3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ.....	4.79	0.41	มากที่สุด
4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง..	4.78	0.42	มากที่สุด
5) การพัฒนาความคิดค้น การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ.....	4.69	0.46	มากที่สุด
3.2 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา.....	4.79	0.38	มากที่สุด
1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู.....	4.84	0.37	มากที่สุด
2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21.....	4.80	0.40	มากที่สุด
3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)	4.72	0.45	มากที่สุด
4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร.....	4.89	0.31	มากที่สุด
5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง.....	4.70	0.46	มากที่สุด

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement)	4.76	0.44	มากที่สุด
4.1 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	4.75	0.43	มากที่สุด
4.2 การเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์.....	4.78	0.42	มากที่สุด
4.3 การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร.....	4.89	0.31	มากที่สุด
4.4 การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง	4.70	0.46	มากที่สุด
4.5 การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์	4.69	0.46	มากที่สุด
5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship)	4.78	0.40	มากที่สุด
5.1 ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผน การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน.....	4.85	0.36	มากที่สุด
5.2 ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่.....	4.80	0.40	มากที่สุด
5.3 ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแลตรวจสอบในทุกระยะของการดำเนินงาน.....	4.79	0.41	มากที่สุด
5.4 ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	4.78	0.42	มากที่สุด
5.5 ส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพ.....	4.67	0.47	มากที่สุด
6. การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)	4.81	0.40	มากที่สุด
6.1 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล.....	4.80	0.40	มากที่สุด

ตารางที่ 24 (ต่อ)

สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	การแปลผล
6.2 การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนา สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้.....	4.78	0.41	มากที่สุด
6.3 การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล.....	4.82	0.38	มากที่สุด
6.4 การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล.....	4.84	0.37	มากที่สุด
6.5 การส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน.....	4.80	0.40	มากที่สุด
ภาพรวม	4.77	0.40	มากที่สุด

ตารางที่ 24 ผลการประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ ในภาพรวม พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.77, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.40) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.81, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.40) รองลงมา ได้แก่ การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man) (ค่าเฉลี่ย = 4.79, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.39) และ การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) (ค่าเฉลี่ย = 4.78, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.40) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.68, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.47)

2. ประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตารางที่ 25 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบ
การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 4

ความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบ	ค่าเฉลี่ย	ส่วน เบี่ยงเบน มาตรฐาน	การแปล ผล
การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ท่านมีความเชื่อมั่น ในหลักการพัฒนางานองค์การสู่คุณภาพ.....	4.78	0.41	มากที่สุด
การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ท่านมีภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงในพัฒนางานองค์การสู่คุณภาพ.....	4.80	0.40	มากที่สุด
การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ท่านเกิดความมั่นใจและ ไม่รู้สึกโดดเดี่ยวในการพัฒนางานองค์การสู่คุณภาพ.....	4.79	0.41	มากที่สุด
การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ทำให้ท่านมีแนวทางในการพัฒนา องค์การสู่คุณภาพ.....	4.82	0.39	มากที่สุด
การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ทำให้สามารถวางแผนการพัฒนา องค์การสู่คุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ.....	4.84	0.37	มากที่สุด
การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ทำให้เกิดเครือข่ายร่วมพัฒนา ในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร ทางการศึกษา.....	4.76	0.43	มากที่สุด
โดยภาพรวมแล้วท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตาม รูปแบบ นี้ในระดับใด.....	4.81	0.39	มากที่สุด
โดยภาพรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจในการดำเนินงานตาม รูปแบบนี้ในระดับใด.....	4.85	0.36	มากที่สุด
ภาพรวม	4.81	0.40	มากที่สุด

ตารางที่ 25 ผลการประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารองค์การ
คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด
(ค่าเฉลี่ย = 4.81, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.40) เมื่อพิจารณาแต่ละด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ย
สูงสุด ได้แก่ ความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.81,

ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.36) ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ การดำเนินงานตามรูปแบบ ทำให้เกิดเครือข่ายร่วมพัฒนาในการพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรทางการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.76, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.43)

3. ประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการกลุ่มเป็นตัวแทนศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานศูนย์เครือข่ายการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 26 คน จำนวน 10 คน รวมทั้งหมดจำนวน 39 คน ผลการประเมินด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Perceived ease of use) และด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived usefulness) ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้นำเสนออยู่ในตารางที่ 26 - 28 ดังนี้

ตารางที่ 26 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวม

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. ด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Perceived ease of use)	4.60	0.02	มากที่สุด
2. ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived usefulness)	4.61	0.06	มากที่สุด
ภาพรวม	4.61	0.24	มากที่สุด

จากตารางที่ 26 พบว่า ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.61, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.24) เมื่อพิจารณาเป็นรายการ พบว่า รายการที่มีความคิดเห็นสูงสุด คือ ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived usefulness) (ค่าเฉลี่ย = 4.61, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.06) และด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Perceived ease of use) (ค่าเฉลี่ย = 4.60, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.02) ตามลำดับ

ตารางที่ 27 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหาร
องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
ด้านความง่ายต่อการใช้งาน

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1.1 คู่มือจัดแบ่งองค์ประกอบที่ชัดเจน นำสู่ การปฏิบัติได้ง่าย.....	4.59	0.54	มากที่สุด
1.2 คู่มือจัดแบ่งองค์ประกอบในแต่ละด้าน มีความชัดเจนนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย.....	4.63	0.49	มากที่สุด
1.3 คู่มือมีรายละเอียดอธิบายแต่ละองค์ประกอบ ที่ชัดเจนนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย.....	4.55	0.50	มากที่สุด
1.4 องค์ประกอบแต่ละด้าน ประกอบไปด้วย วิธีการดำเนินงาน นำสู่การปฏิบัติได้ง่าย.....	4.61	0.49	มากที่สุด
1.5 คู่มือมีการกำหนดหลักการ ทฤษฎีวิธีการสอน นำสู่การปฏิบัติได้ง่าย.....	4.65	0.48	มากที่สุด
1.6 คู่มือใช้ภาษาอ่านแล้วเข้าใจนำสู่การปฏิบัติ ได้ง่าย.....	4.63	0.49	มากที่สุด
1.7 คู่มือมีการกำหนดแบบประเมินนำสู่การปฏิบัติ ได้ง่าย.....	4.53	0.50	มากที่สุด
ภาพรวม	4.60	0.02	มากที่สุด

จากตารางที่ 27 พบว่า ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านความง่ายต่อการใช้งาน ในภาพรวม
อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.60, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.02) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ
พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ คู่มือมีการกำหนดหลักการ ทฤษฎีวิธีการสอน นำสู่การปฏิบัติ
ได้ง่าย (ค่าเฉลี่ย = 4.65, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.48) รองลงมา คือ คู่มือจัดแบ่งองค์ประกอบ
ในแต่ละด้าน มีความชัดเจนนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย และคู่มือใช้ภาษาอ่านแล้วเข้าใจนำสู่การปฏิบัติ
ได้ง่าย (ค่าเฉลี่ย = 4.63, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.49) และองค์ประกอบแต่ละด้าน ประกอบไปด้วย
วิธีการดำเนินงานนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย (ค่าเฉลี่ย = 4.61, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.49) ตามลำดับ

ตารางที่ 28 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ
การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 4 ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์

รายการ	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	แปลผล
1. ให้ความรู้ ด้านการบริหารองค์การคุณภาพ.....	4.69	0.47	มากที่สุด
2. สร้างแนวการบริหารองค์การคุณภาพที่ดีให้แก่ ผู้เกี่ยวข้อง.....	4.55	0.61	มากที่สุด
3. สร้างศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและ บุคลากรทางการศึกษา.....	4.51	0.51	มากที่สุด
4. เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของ เครือข่ายทางการศึกษา.....	4.61	0.53	มากที่สุด
5. เป็นแนวทางในการสร้างนวัตกรรมทาง การบริหาร.....	4.69	0.47	มากที่สุด
ภาพรวม	4.61	0.06	มากที่สุด

จากตารางที่ 28 พบว่า ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ ในภาพรวมอยู่
ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.61, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.06) เมื่อพิจารณาแต่ละรายการ
พบว่า รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ให้ความรู้ ด้านการบริหารองค์การคุณภาพ และเป็นแนวทางใน
การสร้างนวัตกรรมทางการบริหาร (ค่าเฉลี่ย = 4.69, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.47) รองลงมา คือ
เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางการศึกษา (ค่าเฉลี่ย = 4.61, ส่วนเบี่ยงเบน
มาตรฐาน = 0.53) และสร้างแนวการบริหารองค์การคุณภาพที่ดีให้แก่ ผู้เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย = 4.55,
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.61) ตามลำดับ

ตอนที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน ผู้อำนวยการกลุ่มเป็นตัวแทนศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานศูนย์เครือข่ายการศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 26 คน จำนวน 10 คน รวมทั้งหมดจำนวน 39 คน ผลการประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้นำเสนออยู่ในตารางที่ 29 - 30 ดังนี้

ตารางที่ 29 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)

รายการ	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ชื่อรูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคุณภาพ M-SMART Quality PIMI มีความเหมาะสมกับการบริหารองค์การคุณภาพตามสภาพบริบทพื้นที่และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต.....	4.82	0.39	มากที่สุด
รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและความต้องการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.....	4.77	0.43	มากที่สุด

ตารางที่ 29 (ต่อ)

รายการ	ความเหมาะสม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รูปแบบมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรม การทำงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4.....	4.79	0.41	มากที่สุด
กระบวนการบริหารงานตามรูปแบบ ประกอบด้วย การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) การดำเนินการ คุณภาพ (Quality Implementation) การติดตามและ ประเมินผลคุณภาพ (Quality Monitoring and Evaluation) และการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (Quality Improvement and Development) เป็นกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีความ เหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเกิดสัมฤทธิ์ผลการบริหาร และการจัดการศึกษา.....	4.87	0.34	มากที่สุด
รูปแบบได้มีการออกแบบโดยการมีส่วนร่วมของบุคลากร ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการสนับสนุนที่ดี.....	4.85	0.37	มาก
ภาพรวม	4.82	0.38	มากที่สุด

จากตารางที่ 29 พบว่า ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของ
ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย =
4.82, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.38)

ตารางที่ 30 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร
องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders)

ประเด็น	ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีระบบการวัดและติดตามผลลัพธ์ของการนำรูปแบบไปใช้ สามารถสร้างผลลัพธ์ที่เป็นบวกและยั่งยืน.....	4.74	0.44	มากที่สุด
รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สามารถนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องสามารถสร้างผลลัพธ์ที่เป็นบวกและยั่งยืน.....	4.79	0.41	มากที่สุด
รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถสร้างผลลัพธ์ที่เป็นบวกและยั่งยืน.....	4.82	0.39	มากที่สุด
ขอบข่ายงานการบริหารพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่กำหนดไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา.....	4.74	0.44	มากที่สุด
ขอบข่ายงานการบริหารพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่กำหนดไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความชัดเจน ตรงประเด็น และมีความเป็นประโยชน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21.....	4.79	0.41	มากที่สุด

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ประเด็น	ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ขอบข่ายงานการบริหารส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความชัดเจน ตรงประเด็น และมีความเป็นประโยชน์ ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้.....	4.77	0.43	มากที่สุด
ขอบข่ายงานการบริหารพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความชัดเจน ตรงประเด็น และมีความเป็นประโยชน์ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้ เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และองค์การแห่งนวัตกรรม.....	4.79	0.41	มากที่สุด
การวางแผนคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน.....	4.72	0.46	มากที่สุด
การดำเนินการคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง.....	4.79	0.41	มากที่สุด
การติดตามและประเมินผลคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน.....	4.77	0.43	มากที่สุด
การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน.....	4.79	0.41	มากที่สุด

ตารางที่ 30 (ต่อ)

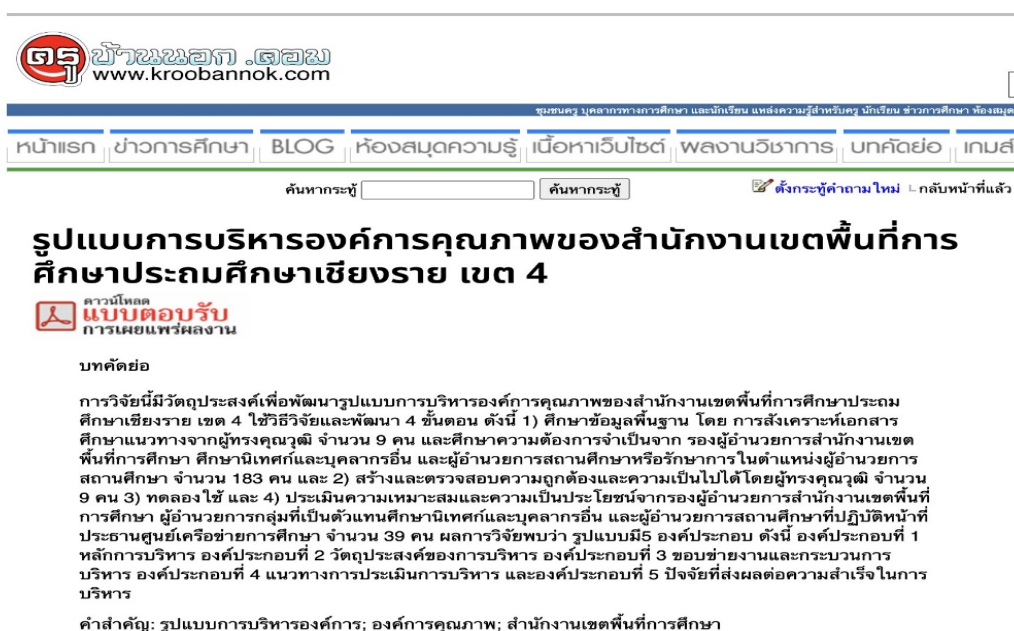
ประเด็น	ความเป็นประโยชน์		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล
ขอข่ายการบริหารองค์การคุณภาพมีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ที่ส่งผลต่อ การยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน มีความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ได้เหมาะสมกับ สภาพบริบทสู่การบริหารองค์การคุณภาพต่อไป.....	4.77	0.43	มากที่สุด
ภาพรวม	4.77	0.42	มากที่สุด

จากตารางที่ 30 พบว่า ผลการประเมินความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในภาพรวม ตามความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) มีความเห็นว่า รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย = 4.77, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน = 0.42)

นอกจากนี้ได้นำรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ไปเผยแพร่เพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาการศึกษาต่อไป

เผยแพร่บทความ

1. บนเว็บไซต์ ครูบ้านนอก.คอม <https://shorturl.asia/a7l49> บทความย่อในชื่อ “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ดาวน์โหลดแบบตอบรับการเผยแพร่ผลงาน

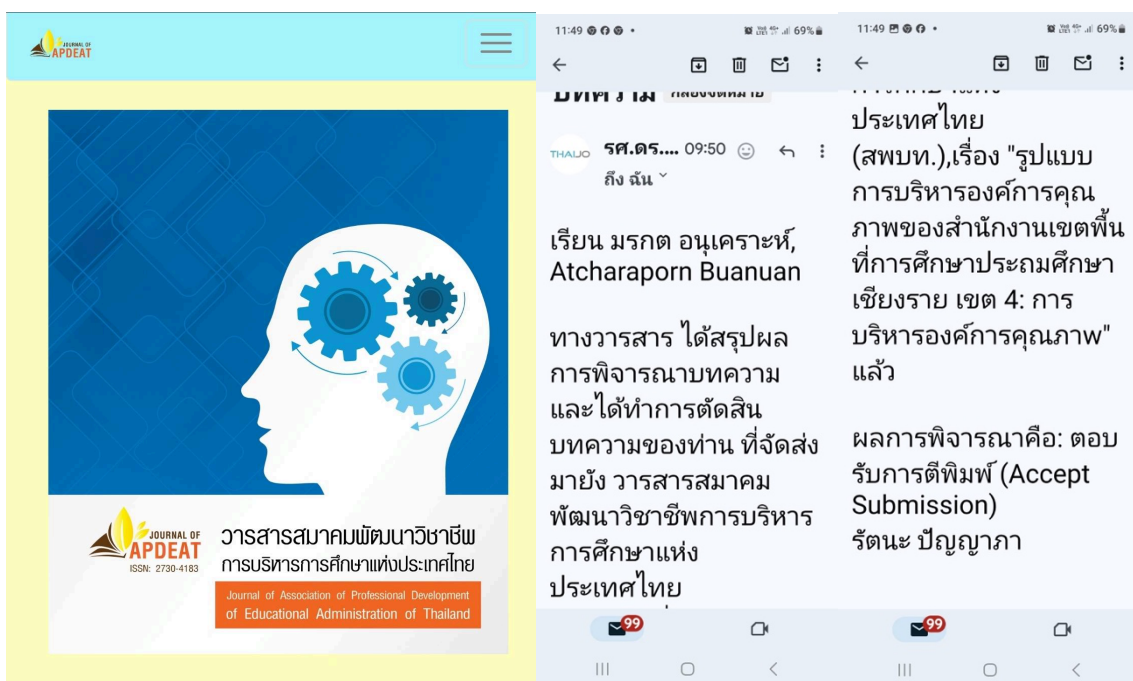
บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใช้วิธีวิจัยและพัฒนา 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการสังเคราะห์เอกสารศึกษาแนวทางจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน และศึกษาความต้องการจำเป็นจาก รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษและบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 183 คน และ 2) สร้างและตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน 3) ทดลองใช้ และ 4) ประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์จาการรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ผู้อำนวยการกลุ่มที่เป็นตัวแทนศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานศูนย์เครือข่ายการศึกษา จำนวน 39 คน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบมี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหาร องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหาร องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหาร องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหาร และองค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร

คำสำคัญ: รูปแบบการบริหารองค์การ; องค์การคุณภาพ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ภาพที่ 6 การเผยแพร่บทความย่อบนเว็บไซต์ ครูบ้านนอก.คอม <https://shorturl.asia/a7l49> ในชื่อ “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”

2. บทความตีพิมพ์ที่ “วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)” เมื่อพัฒนาจนเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ ในชื่อ “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”

ภาพที่ 7 การเผยแพร่บทความตีพิมพ์ที่ “วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย (สพบท.)” เมื่อพัฒนาจนเป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพ ในชื่อ “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ใช้วิธีวิจัยและพัฒนา (Research And Development : R&D) โดยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ โดยมีวิธีการดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ 2) สร้างและตรวจสอบ รูปแบบ 3) ทดลองใช้รูปแบบ และ 4) ประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

1. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบ การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดำเนินการ วิจัย ชั้นที่ 1.1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์เอกสาร ชั้นที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการ บริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการ สทนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ชั้นที่ 1.3 ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า องค์ประกอบและแนวทางการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการบริหารองค์การคุณภาพ 2) วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ 3) ขอบข่ายงาน และกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ 4) แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ และ 5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ โดยจัดลำดับความต้องการจำเป็น ในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้ดังนี้

1) หลักการบริหารองค์การคุณภาพ ความต้องการจำเป็น อันดับที่ 1 คือ หลักการมีส่วนร่วม พัฒนาของเครือข่าย อันดับที่ 2 คือ หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน อันดับที่ 3 คือ หลักการนำองค์การอย่าง มีวิสัยทัศน์ อันดับที่ 4 คือ หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง อันดับที่ 5 คือ หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญ กับผู้รับบริการ และอันดับที่ 6 คือ หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน ตามลำดับ

2) วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ อันดับที่ 1 คือ เพื่อส่งเสริมผู้บริหาร สถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหาร

จัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับสถานการณ์ การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต อันดับที่ 2 คือ เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาองค์การให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และอันดับที่ 3 คือ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ตามลำดับ

3) ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ ด้านข่ายงานบริหารองค์การคุณภาพ พบว่า อันดับที่ 1 คือ การบริหารจัดการองค์กร อันดับที่ 2 คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา และการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา อันดับที่ 3 คือ การพัฒนาคุณภาพนักเรียน และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย และอันดับที่ 4 คือ การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล ส่วนด้านกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ อันดับที่ 1 คือ ชั้นวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) อันดับที่ 2 คือ ชั้นวางแผน (Plan) อันดับที่ 3 คือ ชั้นดำเนินการ (Do) อันดับที่ 4 คือ ชั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) และอันดับที่ 5 คือ ชั้นปรับปรุง (Act) ตามลำดับ

4) แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ อันดับที่ 1 คือ การบริหารจัดการองค์กร และการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา อันดับที่ 2 คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และอันดับที่ 3 คือ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา การส่งเสริมการมีส่วนร่วม และการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล ตามลำดับ

5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ อันดับที่ 1 คือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย อันดับที่ 2 คือ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง และอันดับที่ 3 คือ ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ ตามลำดับ

2. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2.1 ผลการสร้างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้

องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ

1. หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่ายเพื่อให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสีย
2. หลักการใช้พื้นที่เป็นฐานเน้นให้ความสำคัญและเชื่อมั่นกับศักยภาพของบุคลากรในองค์การ
3. หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การที่ดี
4. หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืนในการพัฒนาคุณภาพ
5. หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ

6. หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อนเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้นำด้านนวัตกรรม
องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ

1. เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาและใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

2. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาองค์การให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

1. ขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพ

1.1 การบริหารจัดการองค์การ (M : Management)

1.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure)

1.3 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man)

1.4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement)

1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย (R : Relationship)

1.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)

2. กระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ มีดังนี้

2.1 ชั้นการวางแผนคุณภาพ (Quality Planning)

2.2 ชั้นการดำเนินการคุณภาพ (Quality Implementation)

2.3 ชั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (Quality Monitoring and Evaluation)

2.4 ชั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (Quality Improvement and Development)

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

1. ประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

1.1 การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) มีประเด็นการประเมิน 6 ประเด็น ดังนี้

1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.2 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man)

มีประเด็นการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21

3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล เพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาความคิดค้น การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการและด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิต ในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

1.3 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุง ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบในทุกกระยะของการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพ

1.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม

มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน

2. วิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

- 2.1 พิจารณาจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
- 2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.4 ใช้แบบประเมินสภาพจริง

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ

1. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย การสร้างเครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอนการสร้างความสำเร็จกับสถานศึกษา เครือข่ายและชุมชน

2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจังของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน

3. ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน

2.2 ผลการตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า มีความถูกต้องและความเป็นไปได้ อยู่ในระดับมากที่สุด

3. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า 1) ผลการประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบ ฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ ฯ ด้านความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผล

1. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 1 พบว่า ผลการศึกษาข้อมูลพื้นฐานสำหรับการพัฒนารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดำเนินการวิจัย ชั้นที่ 1.1 ศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสังเคราะห์เอกสาร ชั้นที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ ชั้นที่ 1.3 ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เนื่องมาจากการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพอย่างหลากหลายวิธี ทั้งการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย การสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และการศึกษาความต้องการจำเป็นทำให้ได้ข้อมูลอย่างเพียงพอและตรงกับความต้องการของผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียเพื่อนำไปใช้ในการสร้างรูปแบบ สอดคล้องกับแนวคิดของ Gilgun (2012 : 123) กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาแบบว่าควรเริ่มจากการประมวลความคิดพื้นฐาน (Idea Organization) โดยการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทำความเข้าใจในสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบใหม่ในการดำเนินงาน และ รัตนะ บัวสนธ์ (2563 : 5) ซึ่งกล่าวว่าการพัฒนานวัตกรรมการศึกษาที่เป็นต้นแบบสามารถนำไปใช้หรือแก้ไขปัญหาทางการศึกษาได้จริงควรเริ่มจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานหรือสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการเกี่ยวกับการจัดการศึกษา และ House (1971) ได้ศึกษาเรื่อง ทฤษฎีเป้าหมายเส้นทางของประสิทธิผลของผู้บริหาร พบว่า ต้องมีการทบทวนวรรณกรรมการวิจัยเพื่อกำหนดรูปแบบ ที่มีหลักการ แนวทางและวิธีการ

องค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) หลักการบริหารองค์การคุณภาพ 2) วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ 3) ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ 4) แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ และ 5) ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ ประเด็นที่น่าสนใจในเรื่องหลักการบริหารองค์การคุณภาพความต้องการจำเป็น อันดับที่ 1 คือ หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่าย และปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพก็พบว่า อันดับที่ 1 คือ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย ทั้งนี้เนื่องมาจากการบริหารองค์การให้มีความสำคัญอันดับแรกกับการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทุกภาคส่วน เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอก หน่วยงานรัฐและองค์กรเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมและมีความสุข ที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ สอดคล้องกับ ทศพล ทีชะพร (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่าย

ส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุทัยธานี ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารเครือข่าย โดยภาพรวมมีสภาพที่เป็นจริงอยู่ในระดับปานกลาง และมีสภาพที่คาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด รูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมที่พัฒนาขึ้นมีคุณภาพในระดับมาก โดยภาพรวมกลุ่มผู้ทดลองใช้มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด

2. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 2 ผลการสร้างและตรวจสอบรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังนี้

ผลการสร้างรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทั้ง 5 องค์ประกอบ ดังนี้ องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ มีดังนี้ 1) หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่ายเพื่อให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสีย 2) หลักการใช้พื้นที่เป็นฐานเน้นให้ความสำคัญและเชื่อมั่นกับศักยภาพของบุคลากรในองค์การ 3) หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การที่ดี 4) หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืนในการพัฒนาคุณภาพ 5) หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ และ 6) หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อนเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้นำด้านนวัตกรรม เนื่องจากการบริหารองค์การคุณภาพที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดำเนินการต้องยึดหลักการที่สำคัญเหล่านี้ เพราะต้องอาศัยการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทุกภาคส่วนในการร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอกหน่วยงานรัฐและองค์กรเอกชน ด้วยความเต็มใจที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมและมีความสุข ให้ความสำคัญกับการใช้พื้นที่เป็นฐานในการพัฒนา การนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ สอดคล้องกับ หลักการบริหารคุณภาพของ Deming (1938) ที่เน้นการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) และการมีส่วนร่วมของบุคลากรและเครือข่าย (Total Involvement) เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การที่ดีและตอบสนองความพึงพอใจของผู้รับบริการ นอกจากนี้ สอดคล้องกับแนวทาง TQM (Total Quality Management) ของ Tenner and Detoro (1992 : 31) ที่ได้กล่าวว่า TQM เป็นการบริหารคุณภาพโดยรวมที่เน้นลูกค้า เป็นหลัก โดยอาศัยความร่วมมือจากบุคคลในองค์การ ซึ่งจะต้องมีการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และสอดคล้องกับ ฤกษ์ญา สารการ (2555) ซึ่งพบว่าการมีส่วนร่วมจากเครือข่ายต่าง ๆ และการมีผู้นำที่มีวิสัยทัศน์เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาองค์กร และการบริหารจัดการอย่างมีคุณภาพ

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ พบว่า วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ 1) เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนาและใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้

ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต 2) เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาองค์การให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน และ 3) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ทั้งนี้เนื่องมาจาก การบริหารคุณภาพสามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการเรียนการสอน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และทำให้ผู้เรียนสามารถเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตได้อย่างเหมาะสม ตามความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน มีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง โดยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียและทุกฝ่ายในการพัฒนาองค์การ ตามบริบทของการศึกษาที่มีความเหมาะสมในพื้นที่ สอดคล้องกับ Tenner and Detoro (1992 : 31) ที่ได้กล่าวถึงหลักการบริหารคุณภาพ (Total Quality Management - TQM) มุ่งเน้นการศึกษาให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตและความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน การพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เป็นการตอบสนองตามแนวทางของ TQM ที่เน้นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย การส่งเสริมครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความสามารถในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลเป็นการตอบสนองต่อหลักการของ TQM ที่เน้นการปรับปรุงกระบวนการอย่างต่อเนื่องเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความพึงพอใจของผู้เรียน การใช้นวัตกรรมในการเรียนการสอนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนรู้และทำให้ผู้เรียนสามารถเตรียมพร้อมสำหรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตได้อย่างเหมาะสม เน้นการสร้างความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายในการพัฒนาองค์การ การส่งเสริมความร่วมมือในบริบทของการศึกษาเพื่อพัฒนาองค์การให้มีความเหมาะสมกับบริบทของพื้นที่ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน เป็นการประยุกต์ใช้หลักการดังกล่าว เพื่อให้การพัฒนาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า ขอบข่ายงานการบริหารองค์การคุณภาพประกอบด้วย การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) และการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) เนื่องจากในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 นั้นได้บริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ โดยจัดโครงสร้างพื้นฐานที่ทันสมัยและเพียงพอเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพ เพื่อส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียน โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายร่วมพัฒนาซึ่งเป็น

หน่วยงานภายนอกในการพัฒนาเพื่อให้เกิดคุณภาพการจัดการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของสมาพร ลีภัยรัตน์ (2560) ได้วิจัยเรื่องรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา ซึ่งพบว่า องค์ประกอบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา ได้ 8 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร 2) การพัฒนาบุคลากร 3) การสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา 4) การสร้างทีมงานในการพัฒนานักเรียน 5) การควบคุมคุณภาพ 6) คุณภาพนักเรียน 7) การนำนโยบายคุณภาพสู่การปฏิบัติ และ 8) การบริหารจัดการการประเมินรูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากลระดับประถมศึกษา และ สอดคล้องกับ โสภพร ทะโพนชัย (2564) ได้วิจัยเรื่อง สภาพความพร้อมด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อรองรับการเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัย พบว่า 1) ด้านคุณภาพของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนส่วนใหญ่มีการเตรียมความพร้อมด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพเพื่อรองรับการเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับมาก โดยผู้บริหารโรงเรียน ส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญสูงสุด 2) ด้านระบบบริหารจัดการ พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพด้านมุ่งเน้นบุคลากรอยู่ในระดับมาก โดยมีการพัฒนาครูให้สามารถแสดงศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่สูงสุด 3) ด้านปัจจัยพื้นฐาน พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนที่ทันสมัย และเพียงพอที่ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมสู่โรงเรียนมาตรฐานสากลอยู่ในระดับมาก โดยมีห้องสมุดเป็นแหล่งเรียนรู้สูงสุด 4) ด้านเครือข่ายร่วมพัฒนา พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่มีการสนับสนุนให้ครูมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับหน่วยงานภายนอกเพื่อเตรียมความพร้อมสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล อยู่ในระดับมาก โดยการเข้าร่วมการประชุม สัมมนา เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้และเข้าร่วมอบรมพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ สูงที่สุด ในส่วนของกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า มีขั้นตอนการดำเนินการ ดังนี้ 1) ขั้นตอนการวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) 2) ขั้นตอนการดำเนินการคุณภาพ (Quality Implementation) 3) ขั้นตอนติดตามและประเมินผลคุณภาพ (Quality Monitoring and Evaluation) 4) ขั้นตอนปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (Quality Improvement and Development) เนื่องจากกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพการดำเนินการวางแผน การดำเนินงาน การติดตามและประเมินผล และการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่องและปรับตัวให้เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น สอดคล้องกับ สุวดี อุปปีนใจ และคณะ (2565) นำเสนอระบบการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ซึ่งพบว่า ระบบการบริหารจัดการคุณภาพ ชื่อว่า ระบบ PIMECI ดังนี้ 1) P คือ Quality Planning การวางแผนคุณภาพ 2) I คือ Implementation นำแผนคุณภาพสู่การปฏิบัติ 3) M&E คือ Monitoring and Evaluation การกำกับติดตามและการประเมินคุณภาพ

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วย ด้านประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ดังนี้ การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man) การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) และการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) และด้านวิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ดังนี้ พิจารณาจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และใช้แบบประเมินสภาพจริง ทั้งนี้ เนื่องจากการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการการศึกษา จะช่วยให้การประเมินการบริหารองค์การคุณภาพมีความครอบคลุมและแม่นยำมากขึ้น เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการสร้างสรรค์สภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดี และมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องงานวิจัยของ Teigland (1993) ได้วิจัยเรื่อง A Study of the Beliefs for Total Quality Management Comparing Superintendents, Board Members and Classroom Teachers in Iowa Schools พบว่า หลักการบริหารของเดมมิ่ง เช่น การปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและการใช้การประเมินทางสถิติ เป็นสิ่งที่สามารถนำไปปรับใช้ในการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ การใช้หลักการเหล่านี้ในการบริหารจัดการโรงเรียนสามารถช่วยให้โรงเรียนมีการพัฒนาและปรับปรุงตามความต้องการและมาตรฐานที่สูงขึ้นและงานวิจัยของ Laetz (1993) ได้วิจัยเรื่อง Total Quality Management Implementation: The Effect of Forces for Change on Organization Development Change Tactics” พบว่า การนำกระบวนการ TQM ไปใช้ในการพัฒนาองค์กรสามารถช่วยปรับปรุงการบริหารจัดการและสร้างความสำเร็จในองค์กร ได้ผลการวิจัยบ่งชี้ว่า TQM สามารถเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพในการเพิ่มประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยการใช้กลยุทธ์ที่ชัดเจนและการประเมินความสำเร็จอย่างมีระบบ

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย 2) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 3) ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ เนื่องมาจากการสร้างเครือข่ายในทุกระดับด้วยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหาร เพื่อสร้างความเข้าใจเพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในชุมชนด้วยความมุ่งมั่น ตั้งใจในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยใช้นวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจังตามบริบทเชิงพื้นที่ เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน สอดคล้องกับ เพ็ญสุภา สุขประเสริฐ (2555) ได้วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์การ

(TQM) กรณีศึกษา บริษัท ทรอมัลลอย (ประเทศไทย) จำกัด พบว่า ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ การให้ความสำคัญกับลูกค้า การทำงานเป็นทีม และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีความสัมพันธ์กับความสำเร็จของการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์กร โดยปัจจัยการให้ความสำคัญกับลูกค้าไม่แสดงความสัมพันธ์กับความสำเร็จในบางด้าน สอดคล้องกับ ชูเกียรติ ก่อเกิด (2557) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน พบว่า ปัจจัยสำคัญ ได้แก่ กระบวนการบริหารจัดการ โครงสร้างองค์กร ผู้นำ และวัฒนธรรมองค์กร ส่วนปัจจัยด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและคุณลักษณะของบุคลากรไม่มีผลอย่างมีนัยสำคัญ และสอดคล้องกับ โด่งสยาม โสมาภา (2557) ได้วิจัยเรื่อง การวิเคราะห์ปัจจัยและแนวปฏิบัติเป็นเลิศในการบริหารสถานศึกษาเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน พบว่า การบริหารที่เป็นเลิศประกอบด้วย ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีผู้นำที่มีอาชีพ การจัดบรรยากาศการเรียนรู้ที่เหมาะสม การมุ่งเน้นการจัดการเรียนการสอน และความสัมพันธ์ระหว่างบ้านและโรงเรียน

ผลการตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ โดยรวมและทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการวิจัยมีความน่าเชื่อถือได้ เนื่องจากผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้อง กับรูปแบบและการพัฒนารูปแบบ แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พัฒนารูปแบบและอธิบายรูปแบบทำให้เกิดความชัดเจน กำหนดกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องและวิธีการในการตรวจสอบ เครื่องมือในการตรวจสอบ การดำเนินการตรวจสอบ สรุปผลการตรวจสอบรูปแบบตามที่กำหนด สอดคล้องกับ Gilgun (2012 : 123) ที่กล่าวว่าการพัฒนารูปแบบ เริ่มจากขั้นประมวลความคิดพื้นฐาน โดยการศึกษาแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องทำความเข้าใจในสภาพปัญหาและความต้องการรูปแบบใหม่ในการดำเนินงาน ตามด้วยขั้นพัฒนา ปรับแต่ง และวิเคราะห์รูปแบบเป็นขั้นตอนที่จะกำหนดกลุ่มเป้าหมายในการใช้รูปแบบ การพรรณนารูปแบบ และองค์ประกอบอื่นที่จะทำให้เกิดความชัดเจนของรูปแบบ และ ขั้นตรวจสอบรูปแบบ เป็นการวางแผนและดำเนินการตรวจสอบความสมบูรณ์ของรูปแบบที่พัฒนาขึ้น โดยกำหนดกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้อง วิธีการในการตรวจสอบ เครื่องมือในการตรวจสอบ ดำเนินการตรวจสอบ และรายงานผลการตรวจสอบรูปแบบ

3. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 3 ผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พบว่า 1) ผลการประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) ผลการประเมินความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และ 3) ผลการประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจาก รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีการสร้างจากการศึกษารอบด้านทั้งทฤษฎี ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ และความต้องการจำเป็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ยึดหลักการในการดำเนินการใช้ความ

ร่วมมือที่ดีและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงมีการประเมินคุณภาพของรูปแบบ การทดลองใช้มีคู่มือในการดำเนินการตามปฏิทินและวิธีการที่กำหนดโดยใช้เวลารวดเร็ว เนื่องจากการมีส่วนร่วมจากผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้ได้รับข้อมูลและข้อเสนอแนะที่มีคุณค่าในการปรับปรุง ความเข้าใจและการนำไปใช้ที่ดี การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพช่วยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในรูปแบบการบริหารและสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง มีการติดตามและประเมินผลอย่างต่อเนื่องช่วยให้สามารถตรวจสอบและปรับปรุงรูปแบบการบริหารให้เหมาะสมกับสถานการณ์และความต้องการที่เปลี่ยนแปลงไป และการสร้างเครือข่ายและความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและชุมชนช่วยให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับการสนับสนุนจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ วาโร เฟ็งสวัสต์ (2553 : 9 - 11) ได้สรุปการพัฒนารูปแบบว่า ขั้นตอนการสร้างหรือการพัฒนารูปแบบโดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาจากบริบทจริงถึงสภาพและปัญหาการดำเนินการในปัจจุบัน การศึกษาข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ จัดทำรูปแบบจากข้อมูล โดยการวิเคราะห์และสังเคราะห์ เพื่อกำหนดเป็นกรอบความคิดการวิจัยในการพัฒนารูปแบบ จากนั้นการทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบ ภายหลังที่ได้พัฒนารูปแบบในขั้นตอนแรกแล้วจำเป็นต้องทดสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบดังกล่าว เพราะรูปแบบที่พัฒนาขึ้น ถึงแม้จะพัฒนาโดยมีรากฐานจากทฤษฎี แนวคิดรูปแบบของบุคคลอื่น และผลการวิจัยที่ผ่านมาแต่เป็นเพียงรูปแบบตามสมมติฐาน ซึ่งจำเป็นต้องตรวจสอบความเที่ยงตรงของรูปแบบว่ามีความเหมาะสมหรือไม่ เป็นรูปแบบที่มีประสิทธิภาพตามมุ่งหวังหรือไม่ การเก็บรวบรวมข้อมูลในสถานการณ์จริงหรือทดลองใช้รูปแบบในสถานการณ์จริง จะช่วยให้ทราบอิทธิพลหรือความสำคัญขององค์ประกอบย่อยหรือตัวแปรต่าง ๆ ในรูปแบบ ผู้วิจัยอาจจะปรับปรุงรูปแบบใหม่โดยการตัดองค์ประกอบหรือตัวแปรที่พบว่าไม่มีอิทธิพลหรือมีความสำคัญน้อยจากรูปแบบ ซึ่งจะให้ได้รูปแบบที่เหมาะสมยิ่งขึ้น

4. จากวัตถุประสงค์ของการวิจัยข้อที่ 4 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 4 พบว่า รูปแบบมีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด ผลวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการบริหารได้ผ่านกระบวนการสร้าง ตรวจสอบ และทดลองใช้ มีคุณภาพสูง จึงส่งผลให้รูปแบบมีประสิทธิภาพจะต้องเป็นรูปแบบที่มีความสัมพันธ์กันในเชิงโครงสร้าง สามารถทำให้องค์การมีความสำเร็จในการดำเนินงาน และสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนารูปแบบตามทฤษฎีของ บุญชม ศรีสะอาด (2554 : 106) ได้กล่าวถึงการพัฒนารูปแบบประกอบด้วย 2 ขั้นตอนหลัก ขั้นที่ 1 การสร้างหรือพัฒนารูปแบบ โดยศึกษาทฤษฎี วิเคราะห์สถานการณ์ และปรับปรุงองค์ประกอบของรูปแบบ ขั้นที่ 2 การประเมินรูปแบบเพื่อทดสอบความเหมาะสม โดยการวิเคราะห์เอกสาร การสำรวจความคิดเห็น และการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านการพัฒนาเชิงนโยบาย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรกำหนดแนวทางการบริหารจัดการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติอย่างชัดเจน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพขององค์การด้วยการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ใช้พื้นที่เป็นฐาน และให้ความสำคัญกับศักยภาพของบุคลากรในองค์การ ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ในการสร้างวัฒนธรรมองค์การที่ดีและพัฒนาต่อเนื่อง

1.2 ด้านการพัฒนาองค์การ

1) ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีความเข้าใจในสภาพบริบทของแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธภาพที่ดี พร้อมทั้งมีการสื่อสารเชิงบวกเพื่อสร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ

2) ควรให้ความสำคัญกับภาวะผู้นำในการเปลี่ยนแปลง โดยมุ่งมั่นในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา ใช้นวัตกรรมในการปฏิบัติอย่างจริงจัง

3) ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายควรมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา โดยเน้นการสร้างความเข้าใจและความร่วมมือกับสถานศึกษา เครือข่าย และชุมชน เพื่อสร้างเครือข่ายในระดับเขตพื้นที่และสถานศึกษา

1.3 ด้านการพัฒนาบุคลากร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรสนับสนุนให้ศึกษานิเทศก์มีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูอย่างต่อเนื่อง และจัดเวทีให้ผู้บริหารสถานศึกษาได้แลกเปลี่ยนความรู้กับผู้บริหารในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการนำรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 4 ไปใช้ เพื่อประเมินความเหมาะสมและประสิทธิผลในการนำไปใช้จริง

2.2 ควรนำรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 4 ไปประยุกต์ใช้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่นที่มีบริบทใกล้เคียง เพื่อปรับปรุงและพัฒนาแบบให้เหมาะสมกับแต่ละบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

บรรณานุกรม

- กฤษฎา สารการ. (2555). รูปแบบการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการโรงเรียนดีศรีตำบล
กรณีศึกษา โรงเรียนชุมชนสร้างถ่อสามัคคี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
อุบลราชธานี เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
อุบลราชธานี.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). กระจายอำนาจการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ:
กระทรวงฯ.
- _____. (2549). มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา.
กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงอุตสาหกรรม. (2553). ระบบการบริหารงานคุณภาพ. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- กันตพัฒน์ มณฑา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยสยาม.
กรุงเทพฯ.
- กู้เกียรติ แดงสีดา. (2563). แนวทางการบริหารแหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษายุคดิจิทัล สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 1. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์. อุตรดิตถ์.
- จตุพร ทังทอง. (2556). การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนของโรงเรียนดีศรีตำบล.
(วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร.
- เจษฎา นกน้อย. (2552). แนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ร่วมสมัย. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ช่วงโชติ พันธุ์เวช. (2552). การจัดการคุณภาพ TQM (Total Quality Management).
(พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ชูเกียรติ ก่อเกิด. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการความรู้ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาภาคเหนือตอนบน. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยพะเยา.
พะเยา.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2558). เทคนิคการเขียนเค้าโครงการวิจัย : แนวทางสู่ความสำเร็จ. กรุงเทพฯ:
อมรการพิมพ์.

- ฐานิตย์ เนคนุรักษ์. (2557). การศึกษาการดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. พระนครศรีอยุธยา.
- ดุจดาว ศิริวาลย์. (2555). แนวทางการนำนโยบายโรงเรียนมาตรฐานสากลสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. กรุงเทพมหานคร.
- โต่งสยาม โสมาภา. (2557). การวิเคราะห์ปัจจัยและแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในการบริหารจัดการสถานศึกษาเอกชนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน. *วารสารสมาคมนักวิจัย*, 21(3), 101-121.
- ทศพล ทีชะพร. (2560). การพัฒนารูปแบบการบริหารเครือข่ายแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในเครือข่ายส่งเสริมประสิทธิภาพการจัดการศึกษามัธยมศึกษาตอนปลาย จังหวัดอุทัยธานี. *วารสารวิจัยและพัฒนามาตรฐานโรงเรียนในพระบรมราชูปถัมภ์ สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, 12(1), 85-94.
- ทิตนา แคมมณี. (2548). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์.
- อติพันธ์ อวนศรี. (2556). การดำเนินงานโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- ธีรศักดิ์ อุปไมยอิชัย. (2560). *พื้นฐานการจัดการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย และสุวิมล ว่องวานิช. (2550). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. กรุงเทพฯ: ธรรมดาเพรส.
- บรรจง จันทมาศ. (2547). *การพัฒนางานด้วยระบบบริหารคุณภาพและเพิ่มผลผลิต*. กรุงเทพฯ: กรมสุขภาพจิต.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- _____. (2547). *วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญฤทธิ์ วิชัย. (2555). *ประสิทธิผลการดำเนินงานและประเมินโครงการโรงเรียนดีศรีตำบลของโรงเรียนบุญยงค์ศรีสวัสดิ์*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม. นครปฐม.
- เบญจนาถ อมรประสิทธิ์. (2557). *รูปแบบการบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัด*. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร. พิษณุโลก.

- ประชุม แรกกสิกรณ์. (2557). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เพื่อส่งเสริมการพัฒนาสมรรถนะที่จำเป็นของผู้บริหารสถานศึกษา. *วารสารวิชาการ บัณฑิตวิทยาลัยสวนดุสิต*, 10(2), 129-136.
- ปรียาวดี ผลเอนก. (2556). *การจัดการคุณภาพ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ปาณิสรา สิงหพงษ์. (2555). *การบริหารตามแนวรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากลในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 14 จังหวัดปทุมธานี*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี.
- พัฒนา พรหมณี, ศรีสุรางค์ เอี่ยมสะอาด และปณิธาน กระสังข์. (2560). *แนวความคิดการสร้างและพัฒนา รูปแบบเพื่อใช้ในการดำเนินงานด้านการสาธารณสุขสำหรับนักสาธารณสุข*. สมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทย ในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, 6(2), 132-133.
- พรรณนิภา ภูทองลอย, ทศน์ศิริรินทร์ สว่างบุญ และวราพร เอรารวรรณ์. (2561). มโนทัศน์เบื้องต้นของการประเมินอภิมาน. *วารสารการวัดผลการศึกษา มหาวิทยาลัยมหาสารคาม*, 24(1), 3-13.
- พริ้มเพรา วราพันธุ์พิพิธ. (2556). *ข้อเสนอเชิงนโยบายเพื่อความเป็นเลิศของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น. ขอนแก่น.
- เพ็ญพิศ ผาพองยุ่น. (2560). *การบริหารแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปึงกาฬ*. (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต). วิทยาลัยสันตพล. อุตรธานี.
- เพ็ญสุภา สุขประเสริฐ. (2555). *ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของการจัดการคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (TQM) กรณีศึกษา บริษัทรอมัลลอย(ประเทศไทย) จำกัด*. (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจ มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี. ปทุมธานี.
- ภาคีเครือข่ายเพื่อการศึกษาไทย. (2562). *การศึกษาในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นจาก <https://www.tepforum.org/forum/#>
- รัตน์ะ บัวสนธ์. (2563). *การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- รุ่งทิพย์ พรหมศิริ. (2560). *การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนคุณภาพในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนชลบุรี "สุขบท" สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18*. ชลบุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 18.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. (2554). *การจัดการคุณภาพ: จาก TQC ถึง TQM, ISO 9000 และการประกันคุณภาพ*. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

- วรวรรณ สัมพันธ์. (2560). *การพัฒนากระบวนการประเมินคุณภาพภายในที่เน้นการนำผลไปใช้พัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน : การประยุกต์ใช้การประเมินแบบเสริมพลัง*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- วาโร เพ็งสวัสดิ์. (2553). การวิจัยพัฒนารูปแบบ. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร*, 2(4), 3.
- ศักดิ์ชัย ภูเจริญ. (2553). *การสร้างรูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา.
- สมภาพ ลิ้มรัตน์. (2560). *รูปแบบการบริหารคุณภาพโรงเรียนมาตรฐานสากล ระดับประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์. นครสวรรค์.
- सानอนาคตการศึกษาคอนเน็กซ์อีดี. (2563). *การประเมินคุณภาพโรงเรียน*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสานอนาคตการศึกษา คอนเน็กซ์อีดี.
- สิทธิชัย เวศสุวรรณ. (2558). *การพัฒนากระบวนการบริหารคุณภาพองค์กรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ. นครปฐม.
- สุวดี อุปปินใจ และคณะ. (2565). ระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต. *วารสารศิลปะการจัดการ*, 6(3), 1369-1391.
- สุวิษญา สิริยานนท์ และรุ่งฤดี กล้าหาญ. (2564). การประเมินอภิมานและการประยุกต์ใช้แนวทางการประเมินอภิมาน. *วารสารการวัดผลการศึกษา*, 38(104), 197-208.
- สุวิมล ว่องวานิช. (2558). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. (2549). *การประเมินอภิมาน*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมกิต บุญยะโพธิ์. (2555). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสู่ความเป็นเลิศ*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- สมใจ ยอดปราง (2561). *ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา*. (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี. กาญจนบุรี.
- สมลักษณ์ สันติโรจนกุล. (2548). *การพัฒนางานด้วยระบบคุณภาพและเพิ่มผลผลิต*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (2565). รายงานผลการดำเนินงาน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประจำปีงบประมาณ 2565.
เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2564). คู่มือการจัดตั้งงบประมาณประจำปี
งบประมาณ พ.ศ. 2564. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
_____. (2561). คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
_____. (2548). รายงานการวิจัยเรื่อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับแนวโน้มการจัด
การศึกษาที่มีประสิทธิภาพตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). *ครุต้นแบบ ปี 2543*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี*
(พ.ศ. 2561-2580). (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการ
ยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2560). *มาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษา พ.ศ. 2560*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). (2560). *กรอบแนวทางการ
ประเมินคุณภาพภายนอกรอบสี่* (พ.ศ. 2559-2563). กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- สำนักงานรางวัลคุณภาพแห่งชาติ. (2562). *เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติ ปี 2563-2564*. กรุงเทพฯ:
สำนักงานฯ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง 2552-
2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักบริหารงานการมัธยมศึกษาตอนปลาย. (2553). *คู่มือการบริหารจัดการระบบคุณภาพโรงเรียน
มาตรฐานสากล*. กรุงเทพฯ: สำนักฯ.
- โสภพร ทะโพนชัย. (2564). สภาพความพร้อมด้านบริหารจัดการด้วยระบบคุณภาพ เพื่อรองรับ
การเข้าสู่โรงเรียนมาตรฐานสากล ของโรงเรียนสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
กาญจนบุรีเขต 2. *วารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา*, 7(1), 751-764.
- อร่าม วัฒนะ. (2561). *รูปแบบการบริหารสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดองค์การ
บริหารส่วนจังหวัด*. (วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์ดุขศึกษบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
นครสวรรค์

- อัจฉรา นิยมมาภา. (2561). *ภาวะผู้นำทางวิชาการ ศักยภาพผู้บริหารยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: วิสต้า อินเทอร์เน็ต.
- องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน. (2008). *มาตรฐานระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO 9000*. กรุงเทพฯ: องค์การระหว่างประเทศว่าด้วยการมาตรฐาน.
- Bardo, J. W., & Hartman, J. J. (1982). *Urban sociology : A systematic introduction*. New York: F. E. Peacock.
- Daft, R. L. (1992). *Organization theory and design*. Singapore: Info Access.
- Deming, W. E. (1938). *Out of the Crisis*. Cambridge, MA: Massachusetts Institute of Technology.
- _____. (1989). *Out of The Crisis*. USA: The Massachusetts Institute of Technology Center for Advanced Engineering Study.
- Detert, J. R., Schroeder, R. G., & Cudeck, R. (2003). The measurement of quality management culture in schools : Development and validation of the SQMCS. *Journal of Operations Management*, 21(3), 307-328.
- Dettmann, P. E. (2004). *Administrators, Faculty, and Staff/Support Staff Perceptions of MBNQA Education Criteria Implementation at the University of Wisconsin State*. Retrieved from <http://scholar.lib.vt.edu/theses/available/etd-07152004-120938>
- Eisner, E. (1976). Educational Connoisseurship and Criticism : Their Form and Functions in Educational Evaluation. *Journal of Aesthetic Evaluation or Education*, 10(3/4), 135.
- Gilgun, J. F. (2012). Reflexivity and Qualitative Research. *Current Issue in Qualitative Research*, 1(2), 1-8.
- Gulick, L., & Urwick, L. (1973). *Paper on the Science of Administration*. Clifton: Augustus M. Kelley.
- House, R. J. (1971). The Pathway Goal Theory of Leadership Effectiveness. *Executive Science Quarterly*, 16(3), 321-339.
- Ingrid, P. (2001). *Going global : Preparing our students for interconnected world*. New York: Asia Society.
- Joyce, B., & Weil, M. (1996). *Models of Teaching*. (5th ed.). Boston: Allyn and Bacon.
- Juran, J. M. (1989). *Juran of leadership for quality*. New York: Free Press.

- Juran, J. M., & Gryna, F. M. (1993). *Quality planning and analysis*. (3rd ed.). Singapore: McGraw-Hill.
- Keeves, P. J. (1988). *Educational research, methodology and measurement : An international handbook*. Oxford: Pergamon Press.
- Laetz, V. R. (1993). *Total Quality Management Implementation : The Effect of Forces for. Change on Organization Development Change Tactics*. (Thesis of MS degree). Eastern Michigan University. Ypsilanti.
- Madaus, G. F., Scriven, M. S., & Stufflebeam, D. L. (1983). *Evaluation models viewpoints on educational and human services evaluation*. (8th ed.). Boston: Kluwer-Nijhoff Publishing.
- Ministry of Education. (2000). *The School Excellence Model : A Guide*. Singapore: The School Appraisal Branch, Schools Division, Ministry of Education.
- Oakland, J. S. (1993). *Total Quality Management*. Oxford: Butterworth.
- Rigby, K. L. (1994). *Total quality management and the culture of a model elementary school : A case study*. (Dissertation, ED.D.). University of Florida. Florida.
- Robbins, S. P. (1997). *Essentials of Organizational Behavior*. (4th ed.). Englewood Cliff, NJ: Prentice - Hall.
- Sammonds, P., Hillman, J., & Mortimore, P. (1995). *Key characteristics of effective school : A review of school effective research*. London: Office for Standards in Education.
- Teigland, M. D. (1993). *A Study of the Beliefs for Total Quality Management. Comparing Superintendents, Board Member and Classroom Teacher in Iowa Scholls*. (Dissertation, Ph.D.). Iowa State University. Ames.
- Tenner, A. R., & Detoro, L. J. (1992). *Total quality management: Three steps to continuous improvement*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Tosi, H. L., & Carroll, S. J. (1982). *Management*. New York: John Wiley and Sons.
- Turner, J. R. (1993). *The Handbook of Project –based Management : Improving the Process for Achieving Strategic Objectives*. London: McGraw – Hill Book Co.
- Willer, D. (1986). *Theory and the experimental investigation of social structures*. New York, N.Y.: Gordon and Breach Science.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญและหนังสือขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา
และการใช้ภาษา

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ
รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 4

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นิคม นาคอ้าย
คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ประเวศ เวชชะ
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
3. รองศาสตราจารย์ ดร.รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
4. ดร.สมพิศ ก่าตีบ
ผู้อำนวยการโรงเรียนเชี่ยวชาญ โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 109 (บ้านร่องล้าน)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2
5. นางนงคราญ ชัยพงษ์
ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ที่ ศธ ๐๔๐๔๖/ ๖๑๓๐๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ เลขที่ ๑๗ หมู่ที่ ๒๐
ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย ๕๗๑๖๐

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษา

เรียน ผู้เชี่ยวชาญการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและการใช้ภาษาเครื่องมือ

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน ๘ ฉบับ
๓. ขอบปิดสแตมป์สำหรับส่งคืนเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกลับ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายมรกต อนุเคราะห์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการทำผลงานทางวิชาการนั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์ในการตรวจเครื่องมือวิจัย เพื่อการหาค่าความเที่ยงตรง
(Validity) ของเครื่องมือวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทางวิชาการต่อไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายมรกต อนุเคราะห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

กลุ่มอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐๕๓ - ๗๙๕๔๓๑ ต่อ ๑๐๕

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม
เพื่อการศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 4

กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านระดับนโยบาย จำนวน 3 คน

1) ดร.เทอดชาติ ชัยพงษ์

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย และรองประธานคณะกรรมการการศึกษา

2) ดร.ภูธร จันทะหงษ์ ปุณยจรัสธำรง

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) ดร.ชนาธิป หุ้ยแป

ผู้อำนวยการสำนักทดสอบการศึกษา
 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยหรือนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มีการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 3 คน

4) ศาสตราจารย์ ดร.อัจฉรา นียมมาภา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5) รองศาสตราจารย์ ดร.วิสุทธิ วิจิตรพัชรภรณ์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6) รองศาสตราจารย์ ดร.ภูมิพัฒน์ รักพรหมงคล

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร

กลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา จำนวน 3 คน

7) ดร.สมบูรณ์ ธรรมลังกา

ประธาน อ.ก.ค.ศ.สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
 อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1

8) ดร.ปฐมพงษ์ ดอกแก้ว

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาแพร่ เขต 2

9) นายจรัญ แจ่มณี

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชี่ยวชาญ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 2

ที่ ศธ ๐๔๐๔๖/ ๖๑๔๒๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ เลขที่ ๑๗ หมู่ที่ ๒๐
ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย ๕๗๑๖๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม

เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิในการสนทนากลุ่ม

สิ่งที่ส่งมาด้วย QR code แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายมรกต อนุเคราะห์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหาร ฯ เป็นส่วนหนึ่งของการทำ
ผลงานทางวิชาการนั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพ
เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารฯ และได้กำหนดให้มีการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร
องค์การคุณภาพ ฯ ผ่านระบบออนไลน์ Zoom Meeting ในวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๕ เวลา
๐๙.๐๐ น. - ๑๒.๐๐ น. หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายมรกต อนุเคราะห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

กลุ่มอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐๕๓ - ๗๙๕๔๓๑ ต่อ ๑๐๕

QR Code

Zoom Meeting

แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม

ภาคผนวก ค

หนังสือขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ที่ ศธ ๐๔๐๔๖/ ๑๓๘๐

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ เลขที่ ๑๗ หมู่ที่ ๒๐
ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย ๕๗๑๖๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือในการวิจัย

จำนวน ๘ ฉบับ

ด้วย นายมรกต อนุเคราะห์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการทำผลงานทางวิชาการนั้น

ในการวิจัยครั้งนี้ จึงมีความจำเป็นต้องทดลองใช้เครื่องมือกับบุคลากรจากหน่วยงานของท่าน ประกอบด้วย รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ จำนวน ๔ คน ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศการศึกษา จำนวน ๑ คน และผู้อำนวยการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๑ จำนวน ๒๕ คน รวมจำนวน ๓๐ คน จึงขอความอนุเคราะห์จากท่าน โปรดอนุญาตให้ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทางวิชาการต่อไป ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายมรกต อนุเคราะห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

กลุ่มอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐๕๓ - ๗๙๕๔๓๑ ต่อ ๑๐๕

ภาคผนวก ง

รายชื่อโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามและหนังสือขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม
เกี่ยวกับความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

รายชื่อโรงเรียนที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การ
คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 127 โรงเรียน ดังต่อไปนี้

1. โรงเรียนบ้านหัวเวียง (โกศลวิทย)
2. โรงเรียนอนุบาลเชียงของ
3. โรงเรียนอนุบาลทุ่งทรายพัฒนา
4. โรงเรียนบ้านทุ่งน่าน้อย
5. โรงเรียนบ้านดอนมหาวัน
6. โรงเรียนบ้านห้วยเม็ง (ประสาธวิทย)
7. โรงเรียนริมโขงวิทยา
8. โรงเรียนบ้านเมืองกาญจน์
9. โรงเรียนบ้านสองพี่น้อง
10. โรงเรียนชุมชนสถาน (ราษฎร์ครูณวิทย)
11. โรงเรียนบ้านทุ่งจิว (ประชาสงเคราะห์2)
12. โรงเรียนบ้านเชียงคาน (ราษฎร์ประสานมิตร)
13. โรงเรียนบ้านทุ่งอ่าง
14. โรงเรียนบ้านน้ำม้า
15. โรงเรียนชุมชนบ้านศรีดอนชัย
16. โรงเรียนบ้านลุงท่าเจริญ
17. โรงเรียนบ้านทุ่งซางดงหลวง
18. โรงเรียนบ้านเขียะ
19. โรงเรียนบ้านหวาย
20. โรงเรียนบ้านปากอิง
21. โรงเรียนบ้านบุญเรือง
22. โรงเรียนบ้านต้นปล้องแดนเมือง
23. โรงเรียนบ้านสำน
24. โรงเรียนบ้านตอม่วงชุม
25. โรงเรียนบ้านศรีลานนา

26. โรงเรียนบ้านหลวง
27. โรงเรียนบ้านศรี
28. โรงเรียนบ้านศรีใต้
29. โรงเรียนบ้านแก่นวิทยา
30. โรงเรียนบ้านเกียง
31. โรงเรียนบ้านห้วยซ้อ
32. โรงเรียนบ้านเวียงหมอก
33. โรงเรียนเวียงเทิง (เทิงทำนุประชา)
34. โรงเรียนบ้านใหม่
35. โรงเรียนบ้านร่องแซ่
36. โรงเรียนบ้านทุ่งโห่ง
37. โรงเรียนบ้านห้วยไคร้
38. โรงเรียนวัดพระเกิดคงคาราม
39. โรงเรียนบ้านสันทรายมูล
40. โรงเรียนสันทรายงามวิทยา
41. โรงเรียนบ้านหนองบัว
42. โรงเรียนสักสันเชียงใหม่วิทยาคม
43. โรงเรียนบ้านจิวใหม่
44. โรงเรียนบ้านจิวป่าไผ่ (ราษฎร์นุกูล)
45. โรงเรียนบ้านต๋มเหนือ
46. โรงเรียนบ้านห้วยต๋ม (ต๋มใต้ตระการคุณ)
47. โรงเรียนบ้านขอนแก่น
48. โรงเรียนบ้านคอนดินแดง
49. โรงเรียนบ้านปล้องตลาด
50. โรงเรียนจำไฮบ้านเหล่า
51. โรงเรียนบ้านปล้องใต้
52. โรงเรียนบ้านปล้องसान
53. โรงเรียนหนองแรดวิทยา
54. โรงเรียนบ้านม่อนป่ายาง
55. โรงเรียนบ้านบุญนาค
56. โรงเรียนบ้านคอนไชย

57. โรงเรียนบ้านดอนแยง
58. โรงเรียนอนุบาลตำบลเต่า (ไคร้สามัคคีวิทยา)
59. โรงเรียนบ้านต้นเชิงโจโก้สามัคคี
60. โรงเรียนบ้านตีนเป็ด
61. โรงเรียนบ้านขุนห้วยไคร้
62. โรงเรียนเพียงหลวง 16
63. โรงเรียนบ้านรักแผ่นดิน
64. โรงเรียนบ้านแผ่นดินทอง
65. โรงเรียนบ้านราษฎร์รักดี
66. โรงเรียนบ้านป่ารวก
67. โรงเรียนศรีดอนไชยวิทยา
68. โรงเรียนบ้านป่าตึงงาม
69. โรงเรียนบ้านเกียง (คุรุราษฎร์วิทยา)
70. โรงเรียนบ้านแม่ลอยไร่
71. โรงเรียนบ้านเกียงใต้
72. โรงเรียนบ้านเชียงเคี่ยน (คณารราษฎร์บำรุง)
73. โรงเรียนบ้านสันชุม (สหราษฎร์บำรุง)
74. โรงเรียนบ้านก้อ
75. โรงเรียนบ้านป่าซาง
76. โรงเรียนบ้านหนองเสา
77. โรงเรียนสันสะลิววิทยา
78. โรงเรียนบ้านเวียงหวาย
79. โรงเรียนบ้านหนองบัวคำ
80. โรงเรียนบ้านแม่เปา
81. โรงเรียนชุมชนบ้านสบเปา
82. โรงเรียนแม่หลวงอุปถัมภ์ไทยศิริ
83. โรงเรียนบ้านกระแล
84. โรงเรียนบ้านสันหลวงสามัคคี
85. โรงเรียนบ้านแม่ตำกลาง
86. โรงเรียนบ้านบ่อแสง
87. โรงเรียนบ้านป่าม่วง

88. โรงเรียนบ้านใหม่โชคชัย
89. โรงเรียนอนุบาลตาดควัน
90. โรงเรียนบ้านใหม่สุขสันต์
91. โรงเรียนบ้านไม้ยามิตรภาพที่ 168
92. โรงเรียนบ้านห้วยก้าง'รัฐประชาสงเคราะห์'
93. โรงเรียนห้วยก้างราษฎร์วิทยา
94. โรงเรียนบ้านม่วงยาย
95. โรงเรียนบ้านหลู่
96. โรงเรียนบ้านไทยสมบูรณ์
97. โรงเรียนบ้านห้วยลึก
98. โรงเรียนอนุบาลเวียงแก่น
99. โรงเรียนบ้านทุ่งคำ
100. โรงเรียนบ้านห้วยเอียน
101. โรงเรียนบ้านโล๊ะวังผา
102. โรงเรียนขุนขวกพิทยา
103. โรงเรียนบ้านท่าข้าม
104. โรงเรียนสมถวิลจินตมัยบ้านห้วยแล้ง (ต.ช.ต.อนุสรณ์)
105. โรงเรียนปอวิทยา
106. โรงเรียนปางหัดสหศาสตร์
107. โรงเรียนบ้านผาแล
108. โรงเรียนบ้านห้วยทาน
109. โรงเรียนบ้านห้วยคุ
110. โรงเรียนไตรมิตรวิทยา
111. โรงเรียนบรรพตวิทยา
112. โรงเรียนบ้านทรายทอง
113. โรงเรียนบ้านหนองเตา
114. โรงเรียนอนุบาลขุนตาล (ป่าตาลเจดีย์)
115. โรงเรียนบ้านร่องขุนป่าข่า (สุทธาอนุสรณ์)
116. โรงเรียนบ้านห้วยหอม (ราษฎร์สามัคคี)
117. โรงเรียนบ้านห้วยโป่ง
118. โรงเรียนอนุบาลบ้านพระเนตร (แก้วสุวรรณประสิทธิ์)

119. โรงเรียนชุมชนบ้านต้าตลาด
120. โรงเรียนบ้านต้าหลวง (ต้าประชาชนกุล)
121. โรงเรียนบ้านห้วยสัก (ประชาชนกุล)
122. โรงเรียนบ้านพญาพิภักดิ์
123. โรงเรียนบ้านทุ่งน้ำแพร่ป่าบง
124. โรงเรียนบ้านชมภู
125. โรงเรียนบ้านป่าแดงห้วยหลวง
126. โรงเรียนบ้านต้านาล้อม
127. โรงเรียนอนุบาลยางฮอม

ที่ ศธ ๐๔๐๔๖/ ๖๑๔๑๓

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ เลขที่ ๑๗ หมู่ที่ ๒๐
ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย ๕๗๑๖๐

๒ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การ
คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

สิ่งที่ส่งมาด้วย QR Code แบบสอบถาม

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายมรกต อนุเคราะห์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การ
เป็นส่วนหนึ่งของการทำผลงานทางวิชาการนั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ จึงขอความร่วมมือจาก
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศิษยานุศิษย์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการ
สถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ ช่วยตอบแบบสอบถามผ่านระบบออนไลน์ โดยสแกน QR Code
ด้านล่างหนังสือฉบับนี้ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทางวิชาการต่อไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายมรกต อนุเคราะห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

กลุ่มอำนาจการ

โทรศัพท์ ๐๕๓ - ๗๙๕๔๓๑ ต่อ ๑๐๕

QR Code แบบสอบถาม

ภาคผนวก จ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิและหนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบ
ความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร
องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

กลุ่มที่ 1 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนโยบาย

1) ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ

ผู้อำนวยการสำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2) ดร.สุรินทร์ มั่นประสงค์

ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลและนิติการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

3) นายเสริมฤทธิ์ หวายฤทธิ์ธนกุล ผอ.สำนักเทคโนโลยีเพื่อการเรียนการสอน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กลุ่มที่ 2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัยหรือนักวิชาการหรืออาจารย์มหาวิทยาลัยที่มี

การศึกษาระดับปริญญาเอก

4) รองศาสตราจารย์ ดร.จิณฉวีตร ปะโคทั้ง

อาจารย์สาขาวิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีปทุม

วิทยาเขตขอนแก่น

5) รองศาสตราจารย์ ดร.สมญา ธีระวณิชตระกูล

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

6) รองศาสตราจารย์ ดร.สุวดี อุปปิใจ

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

กลุ่มที่ 3 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารการศึกษาและการบริหารสถานศึกษา

7) ดร.สมพร สุขอร่าม

อดีตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเชียงราย

8) ดร.สกาวัฒน์ ไกรมาก

ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2

9) ดร.อัครเดช ยมภักดี

อดีตผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่ของ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ที่ ศธ ๐๔๐๔๖/ ๖๑๔๕๕

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ เลขที่ ๑๗ หมู่ที่ ๒๐
ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย ๕๗๑๖๐

๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ
การบริหาร ฯ

เรียน ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. QR Code รูปแบบการบริหาร ฯ

จำนวน ๑ ฉบับ

๒. QR Code แบบประเมิน

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายมรกต อนุเคราะห์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการทำผลงานทางวิชาการนั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการวิจัย การบริหารจัดการศึกษา
เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหาร ฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทาง
วิชาการต่อไป สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับ
ความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายมรกต อนุเคราะห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

กลุ่มอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐๕๓ - ๗๙๕๔๓๑ ต่อ ๑๐๕

QR Code รูปแบบ ฯ

QR Code แบบประเมิน

ภาคผนวก ฉ

รายชื่อผู้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบ

และหนังสือขออนุญาตทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

รายชื่อผู้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน
2. ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น จำนวน 53 คน
3. ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 127 คน

ที่ ศธ ๐๔๐๔๖/ ๑๔๗๔

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ เลขที่ ๑๗ หมู่ที่ ๒๐
ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย ๕๗๑๖๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขออนุญาตทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

เรียน ผู้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการบริหาร ฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย QR Code คู่มือการใช้รูปแบบ ฯ

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายมรกต อนุเคราะห์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการทำผลงานทางวิชาการนั้น

ในการวิจัยครั้งนี้ จึงมีความจำเป็นต้องขอนำรูปแบบการบริหารฯ ไปทดลองใช้กับ
รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศิษยานุศิษย์และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการ
สถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ และภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา
๒๕๖๖ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อทางวิชาการต่อไป ซึ่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอขอบพระคุณท่าน
เป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายมรกต อนุเคราะห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

กลุ่มอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐๕๓ - ๗๙๕๔๓๑ ต่อ ๑๐๕

QR Code คู่มือการใช้รูปแบบ ฯ

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมทดลองใช้รูปแบบ
และหนังสือเชิญประชุมชี้แจงในการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน
2. ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น จำนวน 53 คน
3. ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 127 คน

ที่ ศธ ๐๔๐๔๖/ ๖๑๔๗๕

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ เลขที่ ๑๗ หมู่ที่ ๒๐
ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย ๕๗๑๖๐

๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอเชิญประชุมชี้แจงในการทดลองใช้รูปแบบการบริหาร ฯ

เรียน ผู้เข้าร่วมทดลองใช้รูปแบบการบริหาร ฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย กำหนดการประชุม

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายมรกต อนุเคราะห์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ ได้ทำการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการทำผลงานทางวิชาการนั้น

ในการนี้ เพื่อเป็นการสร้างความรู้ความเข้าใจในการทดลองใช้รูปแบบการบริหาร ฯ ให้กับรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษและบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ จึงขอประชุมชี้แจงในการทดลองใช้รูปแบบการบริหาร ฯ ให้กับท่าน ในวันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมจอมจ้อ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายมรกต อนุเคราะห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

กลุ่มอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐๕๓ - ๗๙๕๔๓๑ ต่อ ๑๐๕

กำหนดการประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔
 วันที่ ๓ มกราคม ๒๕๖๖ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้องประชุมจอมจ้อ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

เวลา	เรื่อง/สาระการประชุมชี้แจง	ผู้รับผิดชอบ
๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	กล่าวต้อนรับผู้เข้าอบรม ชี้แจงวัตถุประสงค์ของ การใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔	ผู้วิจัย
๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ (M-Smart Quality PIMI Model)	
๑๐.๓๐ - ๑๐.๔๐ น.	พักรับประทานอาหารว่าง	ทีมปฏิบัติ
๑๐.๔๐ - ๑๒.๐๐ น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ - กระบวนการ Quality PIMI - การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) - การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) - การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา	ผู้วิจัย
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	ทีมปฏิบัติ
๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ - การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man) - การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement)	ผู้วิจัย
๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๐ น.	พักรับประทานอาหารว่าง	ทีมปฏิบัติ
๑๔.๔๐ - ๑๕.๓๐ น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ - การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) - การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)	ผู้วิจัย
๑๕.๓๐ - ๑๖.๐๐ น.	ซักถาม และหารือเพื่อกำหนดปฏิทินในการทดลองใช้ รูปแบบ ฯ	

ภาคผนวก ซ

รายชื่อผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์

และหนังสือขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ
การบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

รายชื่อผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์
ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย
เขต 4

1. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จำนวน 3 คน
2. ผู้อำนวยการกลุ่มที่เป็นตัวแทนศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น จำนวน 10 คน
3. ผู้อำนวยการสถานศึกษาที่ปฏิบัติหน้าที่ประธานศูนย์เครือข่ายการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 26 คน

ที่ ศธ ๐๔๐๔๖/ ๖๑๗๐๒

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ เลขที่ ๑๗ หมู่ที่ ๒๐
ต.เวียง อ.เทิง จ.เชียงราย ๕๗๑๖๐

๘ กันยายน ๒๕๖๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร ฯ

เรียน ผู้ประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร ฯ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. QR Code คู่มือการใช้รูปแบบการบริหาร ฯ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. QR Code แบบประเมิน จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายมรกต อนุเคราะห์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต ๔ ได้ทำการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการทำผลงานทางวิชาการนั้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่าน
เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการบริหารจัดการศึกษา และการนำสู่
การปฏิบัติจริง เพื่อประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหาร ฯ ผ่าน
ระบบ QR Code ด้านล่างหนังสือฉบับนี้ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อทางวิชาการต่อไป สำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี
และขอขอบคุณท่านเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายมรกต อนุเคราะห์)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต ๔

กลุ่มอำนวยการ

โทรศัพท์ ๐๕๓ - ๗๕๕๔๓๑ ต่อ ๑๐๕ QR Code คู่มือการใช้รูปแบบ ฯ QR Code แบบประเมิน

ภาคผนวก ฅ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

1. แบบสังเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
2. แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
3. แบบสอบถามความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
4. แบบประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้ของการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
5. แบบประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
6. แบบประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
7. แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
8. แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
9. คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

แบบสั้งเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัย นายมรกต อนุเคราะห์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

**แบบสังเคราะห์องค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4**

คำชี้แจง

แบบสังเคราะห์เอกสารฉบับนี้ใช้สำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับองค์ประกอบและแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นการรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนที่ 1 ของการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ชั้นที่ 1.1 วิเคราะห์และสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ประเด็นศึกษา	ผลการสังเคราะห์
ประเด็นที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ	
ประเด็นที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ	
ประเด็นที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ	
ประเด็นที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ	
ประเด็นที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ	

แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
การศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัย นายมรกต อนุเคราะห์
ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
การศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คำชี้แจง

แบบบันทึกประเด็นการสนทนากลุ่ม ฉบับนี้ ใช้สำหรับการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นการรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 ของการวิจัย เรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ชั้นที่ 1.2 ศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 ประเด็นการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตอนที่ 1 ประเด็นการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎี เกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
<p>ประเด็นที่ 1 หลักการ บริหารองค์การคุณภาพ ท่านเห็นว่าหลักการ บริหาร ฯ มีสาระสำคัญ เพียงพอหรือไม่ ควรตัด ออก ควรเพิ่มเติม หรือ มีความคิดเห็นอื่นอย่างไร บ้าง สามารถแสดงความ คิดเห็นได้อย่างอิสระ</p>	<p>1. หลักการนำองค์การอย่างมี วิสัยทัศน์ เป็นการบริหารที่ผู้นำ เป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์การ และสร้างการมุ่งมั่นลูกค้า การมี ค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่ สูง มุ่งสร้างความมั่นใจในเรื่องของ กลยุทธ์ ระบบ และวิธีการเพื่อการ บรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ กระตุ้นการสร้างนวัตกรรม สร้าง ความรู้และสมรรถนะและความ ยั่งยืนขององค์การ สร้างแรงจูงใจ และให้กำลังใจกับบุคลากร เพื่อ บุคลากรให้ความร่วมมือ พัฒนา เรียนรู้ สร้างนวัตกรรม และส่งเสริม การเปลี่ยนแปลง ตามระบบธรรมา ภิบาลเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <p>2. หลักการมุ่งมั่นให้ความสำคัญ กับลูกค้า เป็นการบริหารจัดการ ที่มุ่งเน้นลูกค้าหรือผู้ใช้บริการเป็น สำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้าง ความพึงพอใจให้กับลูกค้าหรือ ผู้ใช้บริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” และทำความเข้าใจความ ต้องการของลูกค้าหรือผู้ใช้บริการทั้ง ปัจจุบันและอนาคต</p> <p>3. หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เป็นการปรับปรุงระบบการผลิตและ</p>	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
	<p>การให้บริการอย่างต่อเนื่อง เปลี่ยนแปลงทีละน้อย ตามขั้นตอน วงจรของเดมมิง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้ดียิ่งขึ้น โดยยืนยันจาก</p> <p>การประเมินคุณภาพและกำหนดให้เป็นวัตถุประสงค์ถาวรขององค์การ</p> <p>4. หลักการมีส่วนร่วม เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกัน อย่างเต็มที่และเต็มความสามารถ ของบุคคลภายในและภายนอก มีความสัมพันธ์ ด้วยความเต็มใจ ที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิม และมีความสุขที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้าหรือผู้ใช้บริการได้</p> <p>ย่อมก่อให้เกิดประโยชน์แก่องค์การร่วมกัน</p> <p>5. หลักการใช้พื้นที่เป็นฐาน เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์การว่ามีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยมอบรางวัลหรือยกย่อง เชิดชูเกียรติ และส่งเสริมสนับสนุน ให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ ให้ข้อเสนอแนะถ่ายทอด ประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงคุณภาพอย่างต่อเนื่อง</p>	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
	<p>เพื่อความอยู่รอดและความเจริญก้าวหน้าขององค์กร เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีและดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา</p> <p>6. หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อนเป็นการใช้นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ บริการ และกระบวนการพัฒนาคุณภาพ องค์กรและคุณภาพการให้บริการ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน</p>	
<p>ประเด็นที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ</p> <p>ท่านเห็นว่าวัตถุประสงค์ของการบริหาร ฯ มีสาระสำคัญเพียงพอหรือไม่ ควรตัดออก ควรเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นอื่นอย่างไรบ้าง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. เพื่อพัฒนากระบวนการบริหารองค์การคุณภาพให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต 2. เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการพัฒนาและใช้นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับผู้เรียน และ 	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
	<p>สอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต</p> <p>3. เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะผู้เรียนที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน</p>	
<p>ประเด็นที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ</p> <p>ท่านเห็นว่าขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารมีสาระสำคัญเพียงพอหรือไม่ ควรตัดออก ควรเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นอื่นอย่างไรบ้าง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ</p>	<p>ขอบข่ายงานบริหาร</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. การบริหารจัดการองค์การ หมายถึง กระบวนการบริหารจัดการองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์ มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้ให้บริการ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยการมีส่วนร่วม และใช้พื้นที่เป็นฐาน และใช้นวัตกรรมขับเคลื่อน 2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการพัฒนาด้านกายภาพสภาพแวดล้อม แหล่งเรียนรู้ สิ่งอำนวยความสะดวก และงบประมาณ 3. การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา <ul style="list-style-type: none"> การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การพัฒนาความสามารถของผู้บริหารในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นแบบอย่างที่ดี 	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
	<p>จนเป็นที่ยอมรับของบุคลากรในโรงเรียน นักเรียน ชุมชน และสังคม</p> <p>การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา หมายถึง การดำเนินการที่สนับสนุนการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา เพื่อสร้างขีดความสามารถให้มีศักยภาพในการรับรู้ ปฏิบัติตามวัฒนธรรมคุณภาพ เกิดการเรียนรู้ทั่วทั้งองค์กร ส่งผลให้เกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและมี</p> <p>ความก้าวหน้าทางวิชาชีพ</p> <p>4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน หมายถึง การส่งเสริมการสร้างทีม เพื่อให้มีการปฏิบัติงานร่วมกันในการจัดการเรียนรู้โดยส่งเสริมการใช้สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยี ส่งเสริมการทำวิจัยในชั้นเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน</p> <p>5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมพัฒนา หมายถึง การสร้างความร่วมมือในการดำเนินงานระหว่างผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา นักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษา</p> <p>ขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครอง ชุมชน หน่วยงานการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อพัฒนาความร่วมมือ</p>	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
	<p>และสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ และสนับสนุนการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยมีเป้าหมายร่วมกัน คือ คุณภาพผู้เรียน และความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>6. การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล หมายถึง การคิดค้น การสร้าง การพัฒนา และการนำนวัตกรรมเทคโนโลยีและดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอน</p> <p>กระบวนการบริหารองค์การ</p> <p>คุณภาพ</p> <p>1. ขั้นวิเคราะห์สถานการณ์ (Situation Analysis) เป็นการวิเคราะห์สภาพองค์การในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดเด่น จุดด้อย หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญ ในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต</p> <p>2. ขั้นวางแผน (Plan) เป็นการกำหนดเป้าหมายผลลัพธ์ โดยจุดเริ่มต้นจะต้องมีการตระหนักถึงปัญหาและกำหนดปัญหาที่จะแก้ไขต้องคำนึงถึงทั้งสภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดศักยภาพหรือขีดความสามารถขององค์การ และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต โดยกำหนดวิสัยทัศน์</p>	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
	<p>(Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goal) กำหนดกลยุทธ์ (Strategy) ที่นำไปสู่การปฏิบัติ</p> <p>3. ขั้นตอนการ (Do) เป็นการนำทางเลือกที่ตัดสินใจไปสู่การดำเนินการจัดทำโครงการ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณ และรายละเอียด ขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ ตลอดจนองค์ประกอบ ตัวชี้วัด เกณฑ์คุณภาพของผลลัพธ์ การเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ ตามหลักการบริหารแบบฉับไว (Agile Management) ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต</p> <p>ในการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการ</p> <p>4. ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เป็นการดูแล ติดตาม ควบคุม คุณภาพ ในการใช้ทรัพยากรตามที่กำหนดไว้ในโครงการ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยการหาข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมรอบด้านและที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ</p>	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
	<p>5. ขั้นปรับปรุง (Act) หมายถึง กระบวนการในการประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการในแต่ละระยะ รวมถึงการกำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรมโครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี มีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดีให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง</p>	
<p>ประเด็นที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ท่านเห็นว่าแนวทางการประเมินการบริหารมีสาระสำคัญเพียงพอหรือไม่ ควรตัดออก ควรเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นอื่นอย่างไรบ้าง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ</p>	<p>1. ประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย</p> <p>1.1 การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) มีประเด็นการประเมิน 6 ประเด็น ดังนี้</p> <p>1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์ การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ</p>	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
	<p>1.2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยี ดิจิทัล และระบบข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร</p> <p>1.3 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man) มีประเด็นการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่</p> <p>ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อ</p>	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
	<p>การสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ</p> <p>5) การพัฒนาคิดค้น การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ</p> <p>ด้านการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง <p>1.4 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การเสริมสร้าง 	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
	<p>อัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์</p> <p>1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้</p> <p>1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน</p> <p>2) ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบในทุกระยะของการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุง พัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในการประเมินคุณภาพ</p> <p>1.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้</p>	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
	<p>1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล</p> <p>2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนาสู่นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้</p> <p>3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ</p> <p>5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรมมีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหารครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน</p> <p>2. วิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย</p> <p>2.1 พิจารณาจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.2 สัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย</p> <p>2.4 ใช้แบบประเมินสภาพจริง</p>	
<p>ประเด็นที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร</p> <p>ท่านเห็นว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหาร มีสาระสำคัญ</p>	<p>1. ปัจจัยด้านทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้เรียน มีภาวะผู้นำทางวิชาการ การทำงานเป็นทีม การพัฒนาบุคลากร และการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน</p>	

ประเด็น/ข้อคำถาม	ผลการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับแนวทางการบริหาร ฯ	ข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
เพียงพอหรือไม่ควรตัดออก ควรเพิ่มเติม หรือมีความคิดเห็นอื่นอย่างไรบ้าง สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ	<p>2. ปัจจัยด้านระบบการบริหารและการจัดการ ได้แก่ ด้านการวางแผนการทำงาน กระบวนการทำงาน การมีส่วนร่วมจากทุกฝ่าย การประเมินผลการปฏิบัติงาน</p> <p>3. ปัจจัยด้านองค์การ ได้แก่ โครงสร้างองค์การ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านกายภาพ สิ่งอำนวยความสะดวก แหล่งเรียนรู้ มีบรรยากาศอบอุ่น ปลอดภัย ทันสมัย มีคุณภาพ</p> <p>4. ปัจจัยด้านความรู้ นวัตกรรม และเทคโนโลยี ได้แก่ หลักสูตร นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริหารงานและการจัดการเรียนการสอน</p>	

ตอนที่ 2 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม (ถ้ามีโปรดระบุ)

.....

.....

.....

แบบสอบถาม
ความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ของ นายมรกต อนุเคราะห์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

2. การวิจัยในชั้นตอนนี้ เป็นการศึกษาในชั้นตอนที่ 1 ของการวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ชั้นที่ 1.3 ศึกษาความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

3. แบบสอบถามความต้องการจำเป็นเกี่ยวกับการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพที่เป็นจริงและสภาพที่ควรจะเป็นของการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามในการรวบรวมข้อมูล มา ณ โอกาสนี้

นายมรกต อนุเคราะห์
 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
 ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับสภาพเป็นจริงของท่าน

1. เพศ
 ชาย หญิง
2. อายุ
 น้อยกว่า 40 ปี
 40 - 50 ปี
 มากกว่า 50 ปี
3. ตำแหน่งของผู้ตอบแบบสอบถาม
 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น
 ผู้อำนวยการสถานศึกษา
 รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

ข้อ ที่	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น												
		สภาพที่เป็นจริง					สภาพที่ควรจะเป็น							
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1			
	เขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย เข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการบริหาร สถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอนการสร้าง ความเข้าใจกับสถานศึกษาเครือข่ายและ ชุมชน													
3	ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของ โรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิง บวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบาย สู่ การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหารการศึกษา ระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน													

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม (ถ้ามีโปรดระบุ)

.....

 ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง

ที่สละเวลาอันมีค่าในการให้ความเห็นอันจะเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้

แบบประเมินความถูกต้องและความเป็นไปได้
ของการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
(สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ)

คำชี้แจง

1. แบบประเมินฉบับนี้ สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิเป็นผู้ตอบแบบประเมิน ในขั้นตอนที่ 2 ของการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”

2. ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบประเมิน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในการแปลผลการวิจัยจะแปลผลในภาพรวมและจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงานของท่านแต่ประการใด

3. แบบประเมินนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามระดับความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 2 สอบถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่น ๆ

4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความอนุเคราะห์และการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบประเมิน เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

นายมรกต อนุเคราะห์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สอบถามระดับความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คำชี้แจง

ความถูกต้องของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นความสอดคล้องและสภาพความเป็นจริง
มีความถูกต้องตามหลักการ ด้านการใช้ภาษา มีความชัดเจน สอดคล้องกับกลุ่มเป้าหมาย

ความเป็นไปได้ของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องและสภาพ
ความเป็นจริงสามารถนำไปปฏิบัติได้นำไปสู่การจัดการความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น

ลักษณะของแบบสอบถามตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ ประกอบด้วย
แบบตรวจสอบรายการ (Check list) และบันทึกความคิดเห็นเพิ่มเติม (Open Form) โดยขอให้ท่านใส่
เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง ดังนี้

- 5 หมายถึง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ
มากที่สุด
- 4 หมายถึง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ใน
ระดับมาก
- 3 หมายถึง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ
ปานกลาง
- 2 หมายถึง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ใน
ระดับน้อย
- 1 หมายถึง รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีความถูกต้อง/ความเป็นไปได้อยู่ในระดับ
น้อยที่สุด

ประเด็น	ความคิดเห็นที่มีต่อ ความถูกต้องของ รูปแบบ					ความคิดเห็นที่มี ต่อความเป็นไปได้ ของรูปแบบ					ข้อเสนอ แนะเพื่อ การปรับปรุง
	5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	
7. ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหาร ครอบคลุมหลักการบริหาร											
8. ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหาร ครอบคลุมวัตถุประสงค์											
องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมิน การบริหารองค์การคุณภาพ											
1. ประเด็นการประเมินมีความสอดคล้อง กับวัตถุประสงค์											
2. วิธีการประเมินสามารถให้ข้อมูล สอดคล้องกับวัตถุประสงค์											
3. วิธีการประเมินสามารถดำเนินการ ให้เกิดหลักการของรูปแบบ											
องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จในการบริหารองค์การ คุณภาพ											
1. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย การสร้างเครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ และ ระดับสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษา ระดับเขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับ มอบหมายเข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อน การบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะ ขั้นตอนการสร้างความสำเร็จกับ สถานศึกษาเครือข่ายและชุมชน ดำเนินการให้เกิดความสำเร็จ											
2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการร่วมพัฒนา คุณภาพการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมลงสู่											

แบบประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
(สำหรับการทดลองใช้รูปแบบ)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”
2. แบบประเมินนี้มี 2 ตอน คือ (1) รายการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบ และ (2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. ขอความกรุณาท่านได้ตอบคำถามทุกรายการตามสภาพความเป็นจริงตามการรับรู้ของท่านให้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ในการพัฒนางานของโรงเรียนต่อไป
4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความอนุเคราะห์และการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

นายมรกต อนุเคราะห์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 : รายการประเมินเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

เกณฑ์ในการพิจารณารายการประเมินเป็นดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบมาก
- 3 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบน้อย
- 1 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบน้อยที่สุด

สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ	ระดับการดำเนินงาน				
	1	2	3	4	5
1. การบริหารจัดการองค์การ (M : Management)					
1.1 การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ					
1.2 การนำองค์การ					
1.3 การบริหารบุคลากร					
1.4 การบริการ					
1.5 การบริหารด้านวิชาการ					
1.6 การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ					
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure)					
2.1 การพัฒนาปรับปรุง ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และ แหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้					
2.2 การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัย ในโรงเรียน					
2.3 การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน					
2.4 การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยี ดิจิทัล และระบบข้อมูล สารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว					
2.5 การบริหารจัดการทรัพยากร					
3. การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา (M : Man)					
3.1 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา					
1) การพัฒนาภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา					

สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ	ระดับการดำเนินงาน				
	1	2	3	4	5
2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21					
3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ					
4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง					
5) การพัฒนาคิดค้น การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ					
3.2 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา					
1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู					
2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21					
3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)					
4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร					
5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง					
4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement)					
4.1 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
4.2 การเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
4.3 การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร					
4.4 การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง					
4.5 การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์					
5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship)					
5.1 ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผน การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน					
5.2 ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่					

สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ	ระดับการดำเนินงาน				
	1	2	3	4	5
5.3 ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ในทุกระยะของการดำเนินงาน					
5.4 ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
5.5 ส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพ					
6. การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)					
6.1 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล					
6.2 การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนาสู่นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้					
6.3 การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล					
6.4 การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล					
6.5 การส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรมมีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
(สำหรับการทดลองใช้รูปแบบ)**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”

2. แบบสอบถามความประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้รูปแบบประเมินความพึงพอใจของตนเองที่มีต่อแนวทางการดำเนินงานตามรูปแบบและผลที่เกิดขึ้นตามการรับรู้ของตน ดังนั้น จึงขอให้ท่านได้ประเมินความพึงพอใจของตนเองตามรายการต่อไปนี้ตามความเป็นจริงให้มากที่สุด

3. แบบประเมินความพึงพอใจฉบับนี้ ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานและผลการดำเนินงานตามรูปแบบ และตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความอนุเคราะห์และการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

นายมรกต อนุเคราะห์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 รายการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามรูปแบบ

คำชี้แจง : เกณฑ์ในการพิจารณารายการประเมินความพึงพอใจ เป็นดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ		ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ท่านมีความเชื่อมั่น ในหลักการพัฒนาองค์การสู่คุณภาพ					
2	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ท่านมีภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงในพัฒนาองค์การสู่คุณภาพ					
3	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ท่านเกิดความมั่นใจและ ไม่รู้สึกโดดเดี่ยวในการพัฒนาองค์การสู่คุณภาพ					
4	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ท่านมีแนวทางในการพัฒนา องค์การสู่คุณภาพ					
5	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้สามารถวางแผนการพัฒนา องค์การสู่คุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้เกิดเครือข่ายร่วมพัฒนา ในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร ทางการศึกษา					
7	โดยภาพรวมแล้วท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามรูปแบบ นี้ในระดับใด					
8	โดยภาพรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจในการดำเนินงานตาม รูปแบบนี้ในระดับใด					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบประเมินคู่มือการใช้

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ สำหรับรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นผู้ตอบแบบประเมินนี้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”

2. แบบประเมินนี้ ประกอบด้วย รายการประเมินด้านความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์

3. ขอความกรุณาท่านได้ตอบคำถามทุกรายการตามสภาพความเป็นจริงตามการรับรู้ของท่านให้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบ ฯ ต่อไป

4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความอนุเคราะห์และการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบประเมิน เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

นายมรกต อนุเคราะห์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 : รายการประเมินด้านความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

เกณฑ์ในการพิจารณารายการประเมินเป็นดังนี้

- 5 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์มากที่สุด
- 4 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์มาก
- 3 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ปานกลาง
- 2 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์น้อย
- 1 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์น้อยที่สุด

รายการ		ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
	ด้านความง่ายต่อการใช้งาน					
1	คู่มือจัดแบ่งองค์ประกอบที่ชัดเจนนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
2	คู่มือจัดแบ่งองค์ประกอบในแต่ละด้าน มีความชัดเจนนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
3	คู่มือมีรายละเอียดอธิบายแต่ละองค์ประกอบที่ชัดเจนนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
4	องค์ประกอบแต่ละด้าน ประกอบไปด้วยวิธีการดำเนินงานนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
5	คู่มือมีการกำหนดหลักการ ทฤษฎีวิธีการสอน นำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
6	คู่มือใช้ภาษาอ่านแล้วเข้าใจนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
7	คู่มือมีการกำหนดแบบประเมินนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
	ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์					
1	ให้ความรู้ ด้านการบริหารองค์การคุณภาพ					
2	สร้างแนวการบริหารองค์การคุณภาพที่ดีให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง					
3	สร้างศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา					
4	เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางการศึกษา					
5	เป็นแนวทางในการสร้างนวัตกรรมทางการบริหาร					

**แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของ
รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
(สำหรับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย)**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษและ ผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นผู้ตอบ แบบสอบถามนี้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ในขั้นตอนที่ 4 ของการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”

2. ขอความกรุณาจากท่านได้โปรดตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินความเหมาะสมและ ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 ในการแปลผลการวิจัยจะแปลผลในภาพรวมและจะไม่มีผลกระทบต่อการทำงาน ของท่านแต่ประการใด

3. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารองค์การ คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตอนที่ 2 สอบถามข้อเสนอแนะเพิ่มเติมอื่นๆ

4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความอนุเคราะห์และการเสียสละเวลาอันมีค่าของ ท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

นายมรกต อนุเคราะห์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 สอบถามความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คำชี้แจง

ความเหมาะสมของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องและสภาพความเป็นจริงสามารถนำไปปฏิบัติได้

ความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสอดคล้องและสภาพความเป็นจริงที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ลักษณะของแบบสอบถามตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ ประกอบด้วยแบบตรวจสอบรายการ (Check list) และบันทึกความคิดเห็นเพิ่มเติม (Open Form) โดยขอให้ท่านโปรดพิจารณารูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 แล้วประเมินคุณภาพของรูปแบบด้านความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงช่องที่ตรงกับระดับความคิดเห็นแต่ละระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง รูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์มากที่สุด
- 4 หมายถึง รูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์มาก
- 3 หมายถึง รูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ปานกลาง
- 2 หมายถึง รูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์น้อย
- 1 หมายถึง รูปแบบการประเมินมีความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์น้อยที่สุด

รายการ		ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
	ด้านความเหมาะสม					
1	ชื่อรูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคุณภาพ M-SMART Quality PIMI มีความเหมาะสมกับการบริหารองค์การคุณภาพตามสภาพบริบทพื้นที่และตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต					
2	รูปแบบที่สร้างขึ้นมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ เป้าหมายและความต้องการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4					
3	รูปแบบมีความเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมการทำงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4					

รายการ		ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
4	กระบวนการบริหารงานตามรูปแบบ ประกอบด้วย การวางแผนคุณภาพ (Quality Planning) การดำเนินการคุณภาพ (Quality Implementation) การติดตามและประเมินผลคุณภาพ (Quality Monitoring and Evaluation) และการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (Quality Improvement and Development) เป็นกระบวนการบริหารและการจัดการศึกษาที่มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพ และเกิดสัมฤทธิ์ผลการบริหารและการจัดการศึกษา					
5	รูปแบบออกแบบโดยมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการสนับสนุนที่ดี					
ด้านความเป็นประโยชน์						
1	รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 มีระบบการวัดและติดตามผลลัพธ์ของการนำรูปแบบไปใช้สามารถสร้างผลลัพธ์ที่เป็นบวกและยั่งยืน					
2	รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สามารถนำไปสู่การพัฒนาและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องสามารถสร้างผลลัพธ์ที่เป็นบวกและยั่งยืน					
3	รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสามารถสร้างผลลัพธ์ที่เป็นบวกและยั่งยืน					
4	ขอข่างานการบริหารพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา					

รายการ		ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
5	ขอข่างานการบริหารพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่กำหนดไว้สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความชัดเจน ตรงประเด็น และมีความเป็นประโยชน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21					
6	ขอข่างานการบริหารส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความชัดเจน ตรงประเด็น และมีความเป็นประโยชน์ ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้					
7	ขอข่างานการบริหารพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความชัดเจน ตรงประเด็น และมีความเป็นประโยชน์ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้และองค์การแห่งนวัตกรรม					
8	การวางแผนคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน					
9	การดำเนินการคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน					
10	การติดตามและประเมินผลคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน					
11	การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน					

รายการ		ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
12	ขอข่ายการบริหารองค์การคุณภาพมีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ที่ส่งผลต่อ การยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ					
13	แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน มีความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ได้เหมาะสมกับสภาพ บริบทสู่การบริหารองค์การคุณภาพต่อไป					

ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ภาคผนวก ญ

ผลการหาความตรงเชิงเนื้อหาด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
ของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
	ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต โดยกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) พันธกิจ (Mission) เป้าประสงค์หรือจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goal) กำหนดกลยุทธ์ (Strategy) ที่นำไปสู่การปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3	ขั้นตอนการ (Do) เป็นการนำทางเลือกที่ตัดสินใจไปสู่การดำเนินการจัดทำโครงการ โดยกำหนดผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา งบประมาณ และรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานตามโครงการ ตลอดจนองค์ประกอบตัวชี้วัด เกณฑ์คุณภาพของผลลัพธ์การเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ ตามหลักการบริหารแบบฉับไว (Agile Management) ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ในการประเมินความสำเร็จของการดำเนินงานตามโครงการ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4	ขั้นตรวจสอบและประเมินผล (Check) เป็นการดูแล ติดตาม ควบคุม คุณภาพในการใช้ทรัพยากรตามที่กำหนดไว้ในโครงการ ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขปัญหา รวมถึงการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นต่อไป โดยการหาข้อมูลสารสนเทศอย่างครอบคลุมรอบด้านและที่น่าเชื่อถือได้ เพื่อใช้ในการตัดสินใจ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
5	<p>ขั้นปรับปรุง (Act) หมายถึง กระบวนการในการประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการในแต่ละระยะ รวมถึงการกำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี มีการแก้ไขปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดีให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง</p>	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
ประเด็นที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหาร									
1. ประเด็นการประเมิน									
1	<p>การบริหารจัดการองค์การ (M : Management)</p>	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
2	<p>การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure)</p>	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
3	<p>การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man)</p>	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
4	<p>การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement)</p>	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
5	<p>การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship)</p>	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	แปลผล
		1	2	3	4	5			
	นโยบายสู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหาร การศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหาร สถานศึกษา ครูผู้สอนและผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในชุมชน	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
	ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นและ ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพิ่มเติม (ถ้ามีโปรด ระบุ)	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ใช้ได้
		1	2	3	4	5			
	ทางการศึกษา ที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริงมีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารสถานศึกษา	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
5	ขอข่วยงานการบริหารพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความชัดเจน ตรงประเด็นและมีความเป็นประโยชน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนรู้เพื่อรองรับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
6	ขอข่วยงานการบริหารส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความชัดเจน ตรงประเด็น และมีความเป็นประโยชน์ ส่งผลต่อการพัฒนาสถานศึกษาให้มีความยั่งยืน สามารถพึ่งตนเองได้	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
7	ขอข่วยงานการบริหารพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลที่กำหนดไว้ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง มีความชัดเจน ตรงประเด็น และมีความเป็นประโยชน์ ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การจัดการเรียนการสอน และการเรียนรู้ เป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ และองค์การแห่งนวัตกรรม	+1	+1	+1	+1	0	4	0.8	ใช้ได้
8	การวางแผนคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

ที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ (คนที่)					รวม	IOC	ใช้ได้
		1	2	3	4	5			
9	การดำเนินการคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องที่จะได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
10	การติดตามและประเมินผลคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
11	การปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ที่ส่งผลต่อความเข้มแข็งของการมีส่วนร่วมจากผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
12	ขอข่ายการบริหารองค์การคุณภาพ มีความชัดเจน ตรงประเด็น น่าสนใจ และมีความเป็นประโยชน์ ที่ส่งผลต่อการยอมรับจากผู้เกี่ยวข้องในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้
13	แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพที่กำหนดไว้ มีความชัดเจน สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ไม่ยุ่งยาก ซับซ้อน มีความเป็นประโยชน์ในการนำไปใช้ได้เหมาะสมกับสภาพบริบทสู่การบริหารองค์การคุณภาพต่อไป	+1	+1	0	+1	+1	4	0.8	ใช้ได้
	ข้อเสนอแนะอื่น ๆ	+1	+1	+1	+1	+1	5	1.0	ใช้ได้

การหาค่าความเชื่อมั่น
แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.883	.913	63

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
a1	4.3667	.55605	30
a2	4.2667	.73968	30
a3	4.4000	.72397	30
a4	3.9000	.84486	30
a5	3.9667	.85029	30
a6	3.8667	.81931	30
b1	3.9667	.85029	30
b2	3.8667	.77608	30
b3	3.1000	1.06188	30
c1	2.6667	.54667	30
c2	3.7333	.69149	30
c3	3.7333	.69149	30
c4	3.7333	.69149	30
c5	3.7333	.69149	30
c6	3.4333	.72793	30
c7	3.4333	.72793	30
c8	3.4000	.72397	30
c9	3.4000	.72397	30
c10	3.4000	.72397	30
c11	3.4000	.72397	30
c12	3.7000	.70221	30
c13	3.7000	.70221	30
c14	3.7000	.70221	30
c15	3.4333	.72793	30
c16	3.6000	.49827	30
c17	3.5667	.50401	30
c18	3.6000	.49827	30

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
c19	3.6000	.49827	30
c20	3.6667	.47946	30
c21	3.3333	.47946	30
c22	3.6333	.49013	30
c23	3.5667	.50401	30
c24	3.5667	.50401	30
c25	3.5667	.50401	30
c26	3.4667	.50742	30
c27	3.5000	.50855	30
c28	3.5000	.50855	30
c29	3.4667	.50742	30
c30	3.2333	.62606	30
c31	3.2333	.62606	30
c32	3.2000	.55086	30
c33	3.3000	.70221	30
c34	3.6333	.76489	30
c35	3.7333	.78492	30
c36	3.2000	.40684	30
c37	3.2000	.40684	30
c38	3.2000	.40684	30
d1	3.5333	.50742	30
d2	3.5667	.50401	30
d3	3.2000	.92476	30
d4	3.2000	.92476	30
d5	3.2333	.93526	30
d6	3.2333	.93526	30
d7	3.5667	.50401	30
d8	3.5333	.50742	30
d9	3.5333	.50742	30
d10	3.5333	.50742	30
d11	3.5000	1.22474	30
e1	3.6333	1.29943	30
e2	3.3667	1.12903	30
e3	3.5000	1.25258	30
e4	3.7667	1.27802	30
e5	3.7000	1.26355	30

การหาค่าความเชื่อมั่น
แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นประโยชน์ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	30	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	N of Items
.882	.896	18

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
a1	3.0000	1.20344	30
a2	2.8667	1.13664	30
a3	4.4000	.72397	30
a4	3.9000	.84486	30
a5	3.9667	.85029	30
a6	3.8667	.81931	30
a7	3.9667	.85029	30
a8	3.8667	.77608	30
a9	3.1000	1.06188	30
a10	2.6667	.54667	30
a11	3.7333	.69149	30
a12	3.7333	.69149	30
a13	3.4667	.73030	30
a14	2.6000	.77013	30
a15	2.9333	.78492	30
a16	2.9333	.78492	30
a17	3.4000	.72397	30
a18	3.4000	.72397	30

ภาคผนวก ก

QR Code ตารางการสังเคราะห์แนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ตารางการสังเคราะห์แนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน

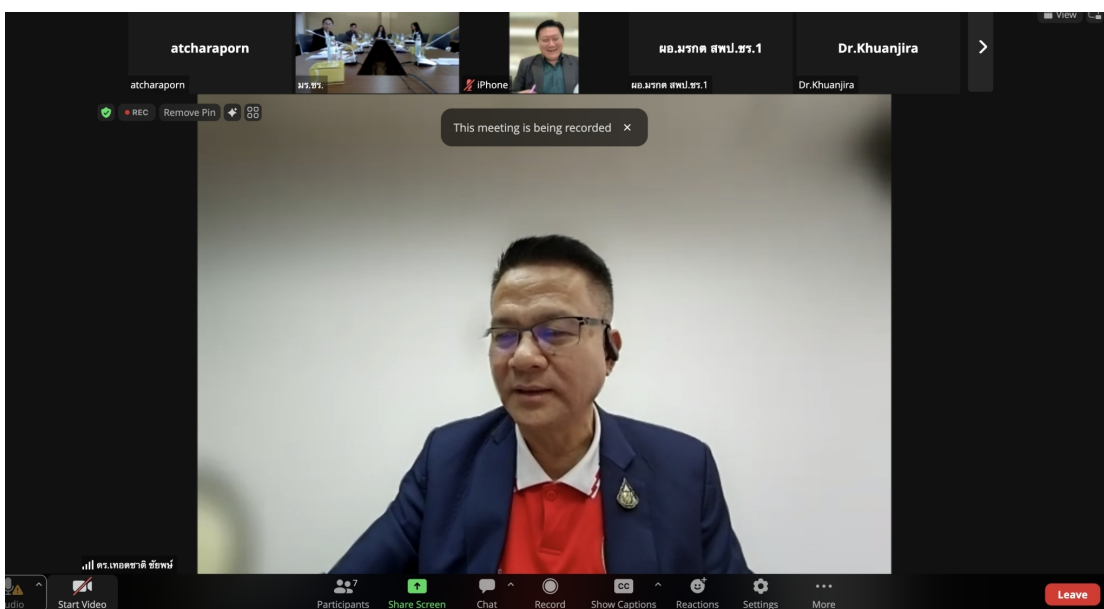
ภาคผนวก ก

ภาพการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

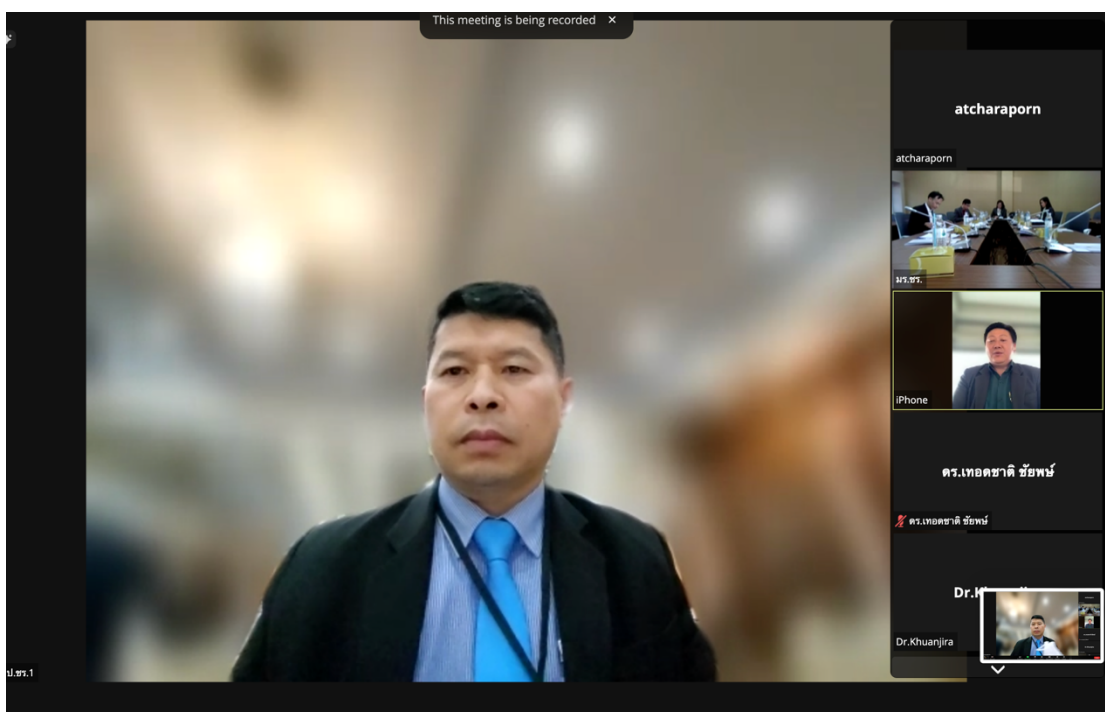
การศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงใหม่ เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

การศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

การศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

การศึกษาแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
เชียงราย เขต 4 โดยการสนทนากลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิ

การตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ของรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

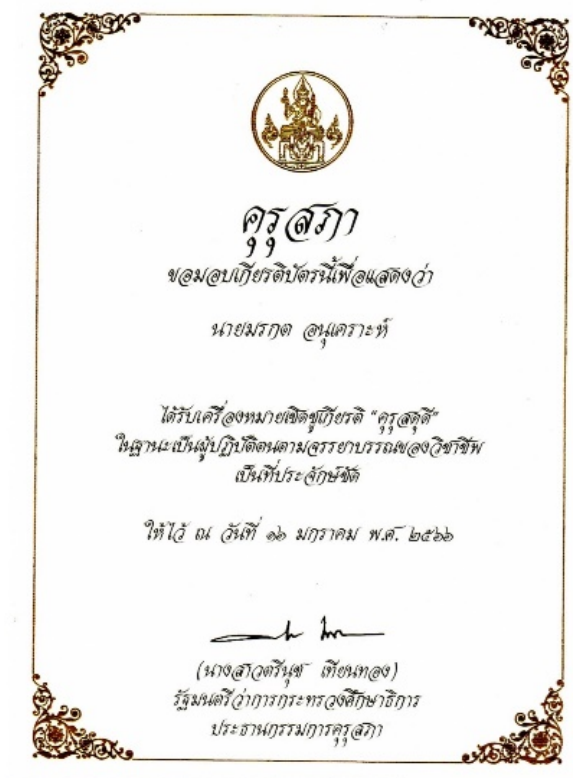
การนิเทศ ติดตามผลการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ภาคผนวก รฐ

ผลลัพธ์เชิงประจักษ์ของผู้บริหารการศึกษา

นายมรกต อนุเคราะห์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
ได้รับรางวัลรางวัลครูสุคติ ประจำปี 2565 ของคุรุสภา

นายมรกต อนุเคราะห์ ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
ได้รับรางวัลราชภัฏสดุดี สาขาศิษย์เก่าปี 2566 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ภาคผนวก ๗

คู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คู่มือการใช้

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4

(The Model of Quality organizational management of Chiang Rai Primary Educational Service Area Office 4 : M-SMART Quality PIMI Model)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

คำนำ

คู่มือนี้ใช้สำหรับประกอบการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาโดยเริ่มตั้งแต่การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 หลังจากนั้น ทำการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวกับแนวทางการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ทำการศึกษาความต้องการจำเป็นเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการศึกษาองค์ประกอบและแนวทางในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 หลังจากนั้น ผู้วิจัยจึงร่างรูปแบบและนำรูปแบบไปตรวจสอบความถูกต้องและความเป็นไปได้ พร้อมทั้งปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิในการพิจารณาความถูกต้องของเอกสาร/หลักฐาน แหล่งข้อมูลประกอบการดำเนินการบริหารในแต่ละองค์ประกอบ ซึ่งในขั้นนี้เป็นการทดลองเพื่อนำไปปรับปรุง และจะมีการยืนยันทดลองใช้จริงเพื่อนำผลมาปรับปรุงอีกครั้ง ในคู่มือการประเมินนี้ ประกอบไปด้วย บทนำ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความเป็นมาของรูปแบบการบริหารความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารและแนวปฏิบัติในการนำรูปแบบไปใช้ ข้อควรคำนึง และภาคผนวก ประกอบด้วย แบบประเมินสภาพการดำเนินการตามรูปแบบ แบบประเมินผลสัมฤทธิ์ และแบบประเมินความพึงพอใจ และแผนการดำเนินงานตามรูปแบบ

ทั้งนี้ รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เล่มนี้ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนยังสามารถที่จะใช้ในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรเพื่อประกอบการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนา ปรับปรุง และแก้ไข ให้ครูได้พัฒนาสมรรถนะการปฏิบัติงานของตนเองให้ดียิ่งขึ้น เพื่อให้ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

นายมรกต อนุเคราะห์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัย

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
สารบัญตาราง	ค
สารบัญภาพ	ง
บทที่ 1 คำชี้แจง	1
บทที่ 2 บทนำ	2
บทที่ 3 รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	8
บทที่ 4 การนำคู่มือไปใช้	30
บทที่ 5 เครื่องมือการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ	35
บรรณานุกรม	43
ประวัติผู้พัฒนารูปแบบ	44

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	กำหนดการประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบ ฯ	30
2	ปฏิทินการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบ ฯ	32

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	8

บทที่ 1

คำชี้แจง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการผลักดันให้เป็นองค์กรคุณภาพ ได้มีพันธกิจในการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างองค์การคุณธรรมบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มีความสามารถและเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความปลอดภัยรอบด้าน พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้พร้อมอาชีพโดยการสร้างเครือข่ายเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้และการมีส่วนร่วม รวมถึงพัฒนาระบบบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน

เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงในการนำแนวทางไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม จึงได้จัดทำเอกสาร “รูปแบบการบริหารจัดการองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4” เพื่อใช้เป็นแบบจำลองในการบริหารที่แสดงองค์ประกอบความสัมพันธ์ในการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 4 ขึ้น ประกอบด้วย การขับเคลื่อนตามหลักการบริหาร M-SMART Quality PIMI Model

บทที่ 2

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Megatrends) ที่ครอบคลุมขอบเขตของการเปลี่ยนแปลงสำคัญที่กำลังเกิดขึ้นในวงกว้างและคาดว่าจะส่งผลต่อไปในอนาคต ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดในการพัฒนานวัตกรรม เน้นการต่อยอด และผสมผสานเทคโนโลยีต่างสาขาเข้าด้วยกัน ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในวงกว้างได้อย่างรวดเร็ว ส่งผลให้พลวัตการพัฒนาในอนาคตของโลกสามารถปรับเปลี่ยนไปได้อย่างพลิกผัน อันนำมาซึ่งโอกาสสำคัญทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม สำหรับผู้ที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่อยอดและนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้ได้ อย่างเหมาะสม ในขณะที่ผู้ที่ไม่สามารถปรับตัวให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงอาจต้องเผชิญกับความเสี่ยงต่อความอยู่รอดทั้งในระดับปัจเจก องค์กร หรือแม้กระทั่งในระดับประเทศ (ภาคีเครือข่ายเพื่อการศึกษาไทย, 2562)

การเปลี่ยนแปลงวิธีการเรียนการสอนและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ ออกแบบการเรียนการสอนในรูปแบบที่มีการปฏิสัมพันธ์เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้เชิงค้นคว้า การเรียนรู้ที่เน้นการลงมือทำ และการเรียนรู้เพื่อสร้างการเปลี่ยนแปลง โดยมีเป้าหมายและแนวทางการจัดการศึกษาทุกระดับที่ผู้บริหารการศึกษา ผู้ปฏิบัติหน้าที่ทางการศึกษา และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น ชุมชน สังคม ที่มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ใช้เป็นกรอบการคิดและตัดสินใจ เพื่อมุ่งไปสู่เป้าหมายพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ การคิดเป็นระบบ มีจิตสาธารณะ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้ ดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ และมีความสุข ระบบการบริหารและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้จัดการศึกษามีคุณภาพส่งต่อนักเรียน ซึ่งถือเป็นเป้าหมายปลายทางที่สำคัญที่สุดและยังเป็นการยกระดับการบริหารจัดการ องค์กร เพื่อให้มีวิธีการและผลการดำเนินงานสำหรับสถานศึกษาให้มีคุณภาพ เป็นการยืนยันและนำไปสู่การประกันคุณภาพ นำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยมีระบบและกลไกในการควบคุมคุณภาพ เป็นระบบที่ทำให้เห็นถึงแนวทางปฏิบัติที่จะนำไปสู่ผลผลิตที่มีคุณภาพเป็นการรวมสิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะซับซ้อนให้ประสานเป็นหนึ่งเดียว โดยมีองค์ประกอบที่สำคัญ คือ การวางแผนคุณภาพ การควบคุมคุณภาพ การปรับปรุงคุณภาพ และผลการปฏิบัติจะต้องเป็นไปตามมาตรฐานหรือข้อกำหนด ทำให้ผู้ใช้บริการที่มีส่วนได้ส่วนเสียพึงพอใจและการมีต้นทุนการดำเนินงานที่เหมาะสม (สุวดี อุปปินใจ และคณะ, 2565)

การจัดการศึกษาของชาติจะต้องทำให้เกิดผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นคุณภาพของผู้เรียน อันเป็นผลที่เกิดจากการจัดการศึกษา ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) มีวิสัยทัศน์ประเทศ

คือ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐ ของประชาชน เพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม แผนแม่บทประเด็นศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายวัยเรียน/วัยรุ่นมีความรู้ และทักษะในศตวรรษที่ 21 ครบถ้วน รู้จักคิด วิเคราะห์ รักการเรียนรู้ มีสำนึกพลเมือง มีความกล้าหาญทางจริยธรรม มีความสามารถในการแก้ปัญหาปรับตัว สื่อสาร และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดชีวิตดีขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2562 : 3)

แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560 - 2579 ได้กำหนดจุดมุ่งหมายการพัฒนาคนในศตวรรษที่ 21 ให้มีทักษะการเรียนรู้ การอ่านออกเขียนได้ คิดคำนวณได้ มีทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทักษะการคิดแก้ปัญหา ทักษะด้านการคิดสร้างสรรค์ ทักษะการทำงานและมีความรอบรู้ พัฒนาคคนให้เหมาะสมตามช่วงวัย มีค่านิยมตามบรรทัดฐานที่ดีทางสังคม เป็นคนดี มีสุขภาวะที่ดี มีคุณธรรม จริยธรรม มีระเบียบวินัย และมีจิตสำนึกที่ดีต่อสังคมส่วนรวม โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การพัฒนาคคนให้ประสบความสำเร็จและมีคุณภาพ คือ การยกระดับคุณภาพการศึกษาสู่ความเป็นเลิศ การจัดกิจกรรมกระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรอย่างมีคุณภาพและมาตรฐาน มีแหล่งเรียนรู้ สื่อ ตำราเรียน นวัตกรรมการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ มีระบบและกลไกการวัด การติดตาม และประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ (ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย, 2560 : 1; อัจฉรา นิยามภา, 2561 : 1)

กระแสโลกาภิวัตน์และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ต่อสังคมโลกไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ทำให้ประเทศต่าง ๆ รวมทั้งประเทศไทยได้รับผลกระทบจากกระแสของการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ทำให้เกิดระบบสังคมและเศรษฐกิจที่เรียกว่า สังคมเศรษฐกิจฐานความรู้ (Knowledge-Based Economy and Society) ซึ่งเป็นระบบสังคมเศรษฐกิจที่ต้องอาศัยความรู้เป็นฐานในการบริหารจัดการ ดังนั้น ในช่วงสหัสวรรษที่ผ่านมาในส่วนของประเทศไทยเองหลายหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนต่างก็หันมาเตรียมองค์การของตนให้มีความพร้อมเพื่อที่จะสามารถเข้าสู่ การแข่งขันในกระแสการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในศักราชใหม่ จากกระแสความต้องการพัฒนาองค์การเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นนั้น ในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมาได้มีบรรดานักคิด นักวิชาการ นักบริหารต่างก็ได้เสนอแนวคิดและเครื่องมือในการบริหารจัดการองค์การแนวใหม่ในหลากหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการปรับกระบวนการทำงาน (Re-Engineering)

การบริหารคุณภาพทั่วทั้งองค์การ (Total Quality Management หรือTQM) และในจำนวนนั้นแนวคิดในเรื่องการบริหารจัดการความรู้ (Knowledge Management หรือ KM) ก็เป็นแนวคิดหนึ่งที่ได้นำมาใช้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการองค์การ (เจษฎา นกน้อย, 2552 : 1)

จากการประเมินคุณภาพการศึกษาของไทยในโครงการ Program for International Student Assessment : PISA และผลการประเมินภายในประเทศ เช่น การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (National Test : NT) และการทดสอบการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O-NET) ตกต่ำมาโดยตลอด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรให้ความสำคัญและหาแนวทางแก้ไขเพื่อให้การจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาโดยรวม (พงศเทพ เทพกาญจนา, 2560 : 1) หากทบทวนพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 จะพบว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะสำเร็จได้อยู่ที่โรงเรียนหรือสถานศึกษาเป็นสำคัญ บุคคลสำคัญที่จะทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จดังกล่าวได้คือ ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูที่จะต้องเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความเข้าใจและให้ความสำคัญ สามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาต้องมีการประสานงาน สนับสนุน เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนให้ครูและสร้างความเข้มแข็งให้กับโรงเรียนหรือสถานศึกษา (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2552 : 12) ผู้บริหารการศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาต้องสร้างโรงเรียนให้มีคุณภาพ อาจจะเรียกว่า Smart School เป็นโรงเรียนที่มีพลังและจะอย่างไรให้โรงเรียนเกิดพลังโดยใช้ทุนของสังคม ใช้ทุนทางวัฒนธรรม ใช้ทรัพยากร ให้คุ้มค่า และใช้หลักวิชาการให้เป็นประโยชน์ เพราะว่าการบริหารโดยไม่มีหลักวิชาการนั้น เป็นการบริหารแบบลองผิดลองถูก การนำหลักไปประยุกต์ใช้จะทำให้โรงเรียนคุณภาพได้ (สุนัน อมรวิวัฒน์, 2550 : 25)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประกอบด้วยโรงเรียนในสังกัดจำนวน 127 โรงเรียน โดยแบ่งเป็น อำเภอเชียงของ จำนวน 32 โรงเรียน อำเภอเทิง จำนวน 42 โรงเรียน อำเภอพญาเม็งราย จำนวน 19 โรงเรียน อำเภอเวียงแก่น จำนวน 20 โรงเรียน และอำเภอขุนตาล จำนวน 14 โรงเรียน มีพันธกิจในการบริหารจัดการโดยยึดหลักธรรมาภิบาล ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เพื่อเสริมสร้างองค์การคุณธรรมบนพื้นฐานของหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาชาติ มีความสามารถและเป็นเลิศทางวิชาการ พัฒนาศักยภาพและคุณภาพผู้เรียนให้มีสมรรถนะตามหลักสูตรและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและเท่าเทียม พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และความปลอดภัยรอบด้าน พัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นมืออาชีพ โดยการสร้างเครือข่ายเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ และการมีส่วนร่วม รวมถึงพัฒนาระบบบริหารจัดการ

ด้วยเทคโนโลยีที่มีประสิทธิภาพและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4, 2565 : 11)

จากรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในด้านคุณภาพการศึกษาและการบริหารองค์การ ทำให้มีความจำเป็นต้องศึกษาวิจัยเพื่อแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เนื่องมาจากผลการดำเนินงานพบปัญหาในการส่งเสริมทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ในด้านทักษะด้านภาษาเพื่อการสื่อสาร ทักษะด้านอาชีพ ทักษะการใช้สื่อและเทคโนโลยี และเมื่อเปรียบเทียบกับพัฒนาการนักเรียนที่จบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ปีการศึกษา 2564 ในภาพรวมระดับเขตพื้นที่ ค่าเฉลี่ยรวมทุกพัฒนาการลดลง ร้อยละ 1.28 ผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านของผู้เรียน (RT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 2 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยรวมลดลง ร้อยละ 6.78 ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานผู้เรียนระดับชาติ (NT) ในภาพรวม ทั้ง 2 ด้าน มีคะแนนเฉลี่ยรวมลดลงร้อยละ 10.91 และประเมินผลการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ได้รับผลการประเมินมาตรฐานที่ 1 การบริหารจัดการองค์การสู่ความเป็นเลิศ มาตรฐานที่ 2 การบริหารและการจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพ และมาตรฐานที่ 3 สัมฤทธิ์ผล การบริหารและการจัดการศึกษา ได้รับผลการประเมินในภาพรวมทั้ง 3 มาตรฐาน ได้คะแนนระดับคุณภาพ ระดับดีมาก (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4, 2565 : 18 - 20, 70)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ตามมาตรฐานสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา พ.ศ. 2560 และผลการประเมินคุณภาพการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนที่ลดลง จำเป็นต้องมีการพัฒนาอย่างเร่งด่วน ทำให้ผู้วิจัยสนใจในการพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการองค์การคุณภาพตามบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของคู่มือ

เพื่อใช้เป็นแนวทางในการใช้รูปแบบการบริหารจัดการคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

กลุ่มเป้าหมายในการใช้คู่มือ

1. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
2. ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่นในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
3. ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

บทบาทหน้าที่ของกลุ่มเป้าหมายในการใช้คู่มือ

1. รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในการใช้คู่มือการบริหารองค์การคุณภาพ ดำเนินการดังนี้
 - 1.1 นำคู่มือไปประยุกต์ใช้ในการบริหารงาน รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาต้องนำคู่มือการบริหารองค์การคุณภาพไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการภารกิจต่าง ๆ ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานและมีประสิทธิภาพสูงสุด
 - 1.2 สนับสนุนและให้คำแนะนำ ให้การสนับสนุนและให้คำแนะนำแก่บุคลากรในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในการใช้คู่มือ โดยเฉพาะในเรื่องของการประยุกต์ใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพในบริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 - 1.3 กำกับ ดูแล และติดตามผลการดำเนินงานการใช้คู่มือเป็นแนวทาง เพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติตามแนวทางในคู่มือนั้นมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
 - 1.3 ประเมินและปรับปรุงกระบวนการบริหาร ดำเนินการประเมินผลการใช้คู่มือและกระบวนการบริหารต่าง ๆ เพื่อหาจุดที่ควรปรับปรุง และนำข้อเสนอแนะเหล่านั้นมาใช้ในการปรับปรุงคู่มือและแนวทางการบริหารในอนาคต
 - 1.4 สร้างการมีส่วนร่วม ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกระดับในการใช้คู่มือ โดยการจัดกิจกรรมหรือเวทีประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการประยุกต์ใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ
 - 1.5 สื่อสารและรายงานผล รายงานผลการดำเนินงานและสื่อสารผลลัพธ์ที่ได้จากการใช้คู่มือแก่ผู้บริหารระดับสูงและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อการประเมินผลและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2. ศึกษานิตเทศก์และบุคลากรอื่นในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ในการใช้คู่มือการบริหารองค์การคุณภาพ ดำเนินการดังนี้

2.1 นำคู่มือไปประยุกต์ใช้ เป็นแนวทางในการวางแผนและดำเนินการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนในเขตพื้นที่รับผิดชอบ

2.2 ให้คำปรึกษาและสนับสนุนโรงเรียน ในการนำคู่มือไปปรับใช้ในกระบวนการบริหารจัดการ เพื่อให้โรงเรียนสามารถดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพที่กำหนด

2.3 ประสานงานและอำนวยความสะดวก ในการนำคู่มือไปประยุกต์ใช้ในแผนกต่าง ๆ ภายในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

2.4 ร่วมมือในการประเมินและปรับปรุงกระบวนการในการประเมินผลและให้ข้อเสนอแนะ ในการปรับปรุงกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2.5 การสื่อสารและรายงานความคืบหน้าและผลการดำเนินงานตามแนวทางในคู่มือแก่ผู้บริหารและทีมงาน เพื่อให้เกิดความเข้าใจและการปรับปรุงร่วมกัน

3. ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดำเนินการดังนี้ :

3.1 นำคู่มือไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียนทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานบุคคล การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานวิชาการ และการบริหารงานทั่วไป เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานคุณภาพและมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการนำคู่มือไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานของโรงเรียน เพื่อสร้างความเป็นเจ้าของร่วมในกระบวนการพัฒนาคุณภาพ

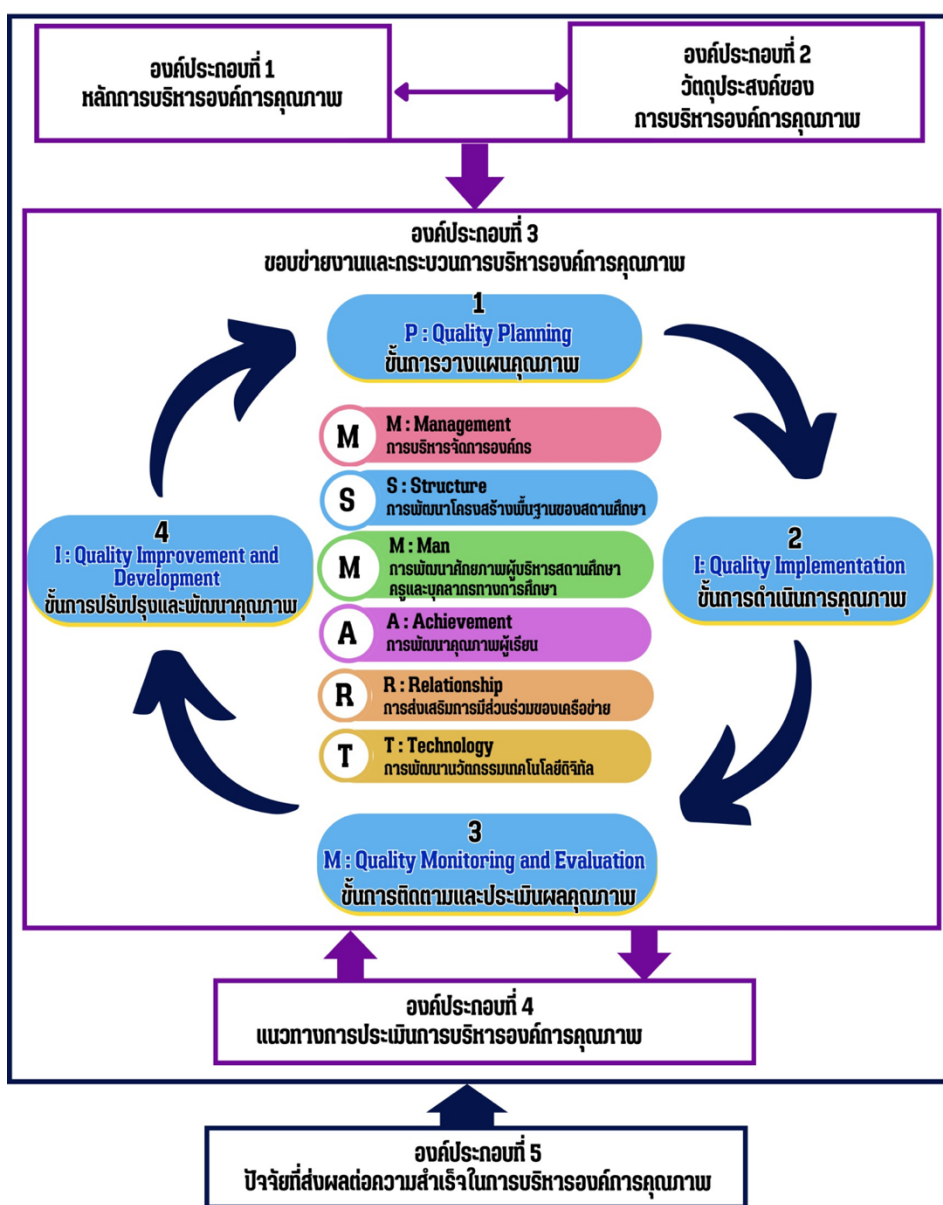
3.3 ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานการนำคู่มือไปใช้ในโรงเรียน โดยใช้เครื่องมือและกระบวนการที่มีในคู่มือ เพื่อให้มั่นใจว่าเป้าหมายและมาตรฐานคุณภาพบรรลุผลสำเร็จ

3.4 รายงานผลการดำเนินงานในการใช้คู่มือแก่ผู้บริหารระดับสูงและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้มั่นใจว่าการบริหารงานเป็นไปตามแนวทางที่กำหนด

บทที่ 3

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
 ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
 (The Model of Quality organizational management of Chiang Rai Primary
 Educational Service Area Office 4 : M - SMART Quality PIMI Model)

ภาพที่ 1 รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ชื่อรูปแบบและคำอธิบายรูปแบบ อธิบายรายละเอียด ได้ดังนี้

ชื่อรูปแบบ

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 คือ รูปแบบการบริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาคุณภาพ

(The Model of Quality organizational management of Chiangrai Primary Educational Service Area Office 4 : M - Smart Quality PIMI Model)

องค์ประกอบที่ 1 หลักการบริหารองค์การคุณภาพ

1. หลักการมีส่วนร่วมพัฒนาของเครือข่ายเพื่อให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้เสีย เป็นการให้ความร่วมมือในการทำงานร่วมกันอย่างเต็มที่และเต็มความสามารถของบุคคลภายในและภายนอกหน่วยงานรัฐและองค์กรเอกชน ด้วยความเต็มใจ ที่ต้องการเห็นสิ่งที่ดีขึ้นกว่าเดิมและมีความสุขที่สามารถสร้างความพึงพอใจให้กับผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้

2. หลักการใช้พื้นที่เป็นฐานเน้นให้ความสำคัญและเชื่อมั่นกับศักยภาพของบุคลากรในองค์กร เน้นให้ความสำคัญและเชื่อมั่นกับศักยภาพของบุคลากรในองค์กร เป็นความเชื่อมั่นในศักยภาพของคนในองค์กรว่ามีความสามารถที่แตกต่างกันในแต่ละงานแต่ละพื้นที่ สร้างความภาคภูมิใจให้เป็นส่วนหนึ่งที่สำคัญ โดยส่งเสริมสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนาตนเองอย่างสม่ำเสมอ เพราะความรู้และความก้าวหน้าทางนวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

3. หลักการนำองค์การอย่างมีวิสัยทัศน์เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การที่ดี เป็นการบริหารที่ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดทิศทางขององค์การ มุ่งเน้นการสร้างคุณภาพผู้เรียน เป็นแบบอย่างที่ดี มีค่านิยมที่ชัดเจน มีความคาดหวังที่สูง มุ่งสร้างความมั่นใจ สร้างแรงจูงใจและให้กำลังใจกับบุคลากร ในการร่วมสร้างนวัตกรรม สร้างองค์ความรู้และสมรรถนะ เพื่อความยั่งยืนขององค์การ โดยการวางกลยุทธ์ ระบบ และวิธีการเพื่อการบรรลุผลการดำเนินการที่เป็นเลิศ

4. หลักการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อความยั่งยืนในการพัฒนาคุณภาพ เป็นการปรับปรุงการให้บริการอย่างต่อเนื่องเปลี่ยนแปลงทีละน้อย ตามขั้นตอนวงจรของเดมมิง (Deming) อย่างต่อเนื่อง ให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนหรือผู้ใช้บริการได้ดียิ่งขึ้นโดยยึดมั่นจากการประเมินคุณภาพ

5. หลักการมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการเพื่อสร้างความพึงพอใจให้กับผู้รับบริการ เป็นการบริหารจัดการที่มุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างความพึงพอใจ และตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการทั้ง “ภายนอก” และ “ภายใน” ทั้งปัจจุบันและอนาคต

6. หลักการใช้นวัตกรรมขับเคลื่อนเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรเป็นผู้นำด้านนวัตกรรม เป็นการใช้ นวัตกรรม (Innovation) การใช้การวิจัยและพัฒนา (Research and Development) การปรับปรุง อย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การบำรุงรักษาเชิงป้องกัน (Preventive Maintenance) ในการสร้างผลิตภัณฑ์ใหม่ การบริการและกระบวนการ พัฒนาคุณภาพองค์การและคุณภาพการให้ บริการ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาวอย่างชัดเจน

องค์ประกอบที่ 2 วัตถุประสงค์ของการบริหารองค์การคุณภาพ

1. เพื่อส่งเสริมผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการพัฒนาและใช้ นวัตกรรม เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ที่มีความเหมาะสมกับ ผู้เรียน และสอดคล้องกับสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต

2. เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในการพัฒนาองค์การให้มีความเหมาะสมกับบริบทพื้นที่และ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต และสอดคล้อง กับความต้องการของผู้เรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

องค์ประกอบที่ 3 ขอบข่ายงานและกระบวนการบริหารองค์การคุณภาพ

1. การบริหารจัดการองค์การ (M : Management)

เป็นขอบข่ายงานบริหารเพื่อการบริหารจัดการองค์การ 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การวางแผน และวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อการจัดการทรัพยากรบุคคลให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ เพื่อให้สามารถ สร้างบรรยากาศทำงานที่กระตุ้นและสนับสนุนการเรียนรู้และพัฒนาของบุคลากร

2) เพื่อการปรับปรุงและพัฒนาระบบการจัดการภายในองค์การ เพื่อให้มี ความสอดคล้องกับเป้าหมายและนโยบายที่กำหนดขึ้น

3) เพื่อการสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการทำงานร่วมกันและการพัฒนาความคิด สร้างสรรค์ภายในองค์การ

4) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานและการบริการ

5) เพื่อการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้า ขององค์การต่อไปอย่างครอบคลุมและยั่งยืน

1.2 กระบวนการบริหารคุณภาพ

1.2.1 ขั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

- 1) ประชุมชี้แจง สื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากร สถานศึกษา เครือข่าย ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม
- 2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการองค์การ 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหารบุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ
- 3) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ จัดทำแผนการใช้งบประมาณ แผนงาน โครงการ ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และคู่มือรายละเอียดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย
- 4) สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

1.2.2 ขั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

- 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สถานศึกษาร่วมกันดำเนินการตามแผนงานโครงการ แผนการใช้งบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย
- 2) ร่วมกันใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกัน ตามคู่มือรายละเอียดที่กำหนด เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย
- 3) ร่วมกันระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบมีส่วนร่วม จากเครือข่ายร่วมพัฒนาทางช่องทาง one stop service ที่หลากหลาย

1.2.3 ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

- 1) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถาม อุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรม สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

3) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

4) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรม ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

5) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

1.2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure)

เป็นขอบข่ายงานบริหารเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้

- 1) การพัฒนาปรับปรุงด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและ แหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้
- 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน
- 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน
- 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้ทันสมัย ถูกต้องรวดเร็ว และ
- 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

2.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อพัฒนาสภาพบริบท สิ่งแวดล้อม อาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการเรียนรู้ และเพื่อส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกัน

2) เพื่อสร้างระบบการป้องกันความปลอดภัยในสถานศึกษา

3) เพื่อพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสารให้ทันสมัย รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ

2.2 แนวทางการพัฒนา

2.2.1 ชั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

1) ประชุมชี้แจง สื่อสาร สร้างความรู้ ความเข้าใจ ระหว่างสถานศึกษาเครือข่าย ชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย เกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการดำเนินการแบบมีส่วนร่วม

2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริม ประสิทธิภาพในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา 5 ประเด็น 1) การพัฒนาปรับปรุงด้าน อาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและ แหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกัน และระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัล และระบบข้อมูลสารสนเทศ ให้ทันสมัย ถูกต้องรวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

3) กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ จัดทำแผนการใช้งบประมาณ แผนงาน โครงการ ปรับปรุงพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และคู่มือรายละเอียดการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบสาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

4) สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาและเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

2.2.2 ชั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) สถานศึกษาหลักและสถานศึกษาเครือข่ายร่วมกันดำเนินการตาม แผนงานโครงการ แผนการใช้งบประมาณ กำหนดผู้รับผิดชอบ อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ ระบบ สาธารณูปโภค ระบบความปลอดภัย วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยีให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

2) ร่วมกันใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ร่วมกัน ตามคู่มือรายละเอียดที่กำหนด เช่น คน อาคารสถานที่ แหล่งเรียนรู้ วัสดุอุปกรณ์ คอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี ให้เกิดประโยชน์ เหมาะสม คุ่มค่า ปลอดภัย และทันสมัย

3) ร่วมกันระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา แบบมีส่วนร่วม จากเครือข่ายร่วมพัฒนาทางช่องทาง one stop service ที่หลากหลาย

2.2.3 ชั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถาม อุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นการเป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากนั้นที่ผลการจัดกิจกรรม สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผล มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

3) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

4) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรม ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

5) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

2.2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพ ของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนด มาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

3. การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man)

3.1 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา

เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทาง วิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการ สื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อ

การบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาทัศนคติ สร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

3.1.1 จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต
- 2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารสถานศึกษาพัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารในการขับเคลื่อนการบริหารองค์การคุณภาพ

3.1.2 แนวทางการพัฒนา

3.1.2.1 ชั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

- 1) ประชุม ชี้แจง กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัล เพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาทัศนคติ สร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ

3) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ จัดทำโครงการ กิจกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วมวางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21

3.1.2.2 ชั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

- 1) จัดกิจกรรม อบรมพัฒนา ศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติโดยการจัดกิจกรรม เพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) สร้างและพัฒนานวัตกรรมแบบมีส่วนร่วมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

3.1.2.3 ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ ผ่านกิจกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัด กิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้ว นำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริงในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงาน แต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศ เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

3.1.2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการ บริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่าง ต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของ กิจกรรม โครงการ ที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและ กำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

3.2 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา

เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้

เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอน และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

3.2.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อพัฒนาศักยภาพภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคตเพื่อส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนาและใช้นวัตกรรม การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

3.2.2 แนวทางการพัฒนา

3.2.2.1 ชั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

1) ประชุม ชี้แจง กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงในโลกอนาคต

2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา เป็นขอบข่ายงานบริหารในการพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพ 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับ การเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และ การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอน และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

3) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

4) วางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต โดยทำข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนร่วมกันเป็นทีม

5) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์กรแห่งการเรียนรู้ โดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) พัฒนาระบบงานนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐาน

3.2.2.2 ขั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) จัดกิจกรรม อบรมพัฒนา ศึกษาดูงานเพื่อเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพ และเสริมสร้างสมรรถนะผู้นำทางวิชาการ ผู้นำการเปลี่ยนแปลงใน โลกอนาคต

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดกิจกรรม ตามแผนงานโครงการเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) ทำข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนานวัตกรรมจัดการ การเรียนการสอน ร่วมกันเป็นทีม โดยการพัฒนานวัตกรรมจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับ สภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมชุมชน แห่งการเรียนรู้ (PLC) ใช้หลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) จัดกิจกรรมนิเทศภายในโดยใช้ห้องเรียนเป็นฐานตามปฏิทินการนิเทศ

5) จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการตามแผนงาน โครงการ และดำเนินขับเคลื่อนการใช้นวัตกรรมจัดการเรียนการสอน ตามข้อตกลงในการพัฒนางานและพัฒนาตนเอง ตามปฏิทินร่วมกันเป็นทีม

3.2.2.3 ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใชทางการ ผ่านกิจกรรม ชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัด กิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้ว นำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

3.2.2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี (Best Practice) เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement)

เป็นขอบข่ายงานพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

4.1 จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับโอกาสในการเรียนรู้ที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
- 2) เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต ด้านวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะอาชีพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรสถานศึกษา
- 3) เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์

4.2 แนวทางการพัฒนา

4.2.1 ขั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

1) ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตัวผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในโลก

อนาคต ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้สามารถเป็นนวัตกรรมที่นำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์

2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์

3) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

4) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดทำปฏิทินการนิเทศภายในโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน การพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์ ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

5) วางแผนส่งเสริมความเป็นเลิศทางวิชาการรายบุคคล โดยส่งเสริมผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม สร้างและพัฒนานวัตกรรม ที่เกิดจากการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงการ การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหรือการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ฯลฯ

4.2.2 ชั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) ประชุมชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ผู้ปกครอง ครูและบุคลากรทางการศึกษา ตัวผู้เรียน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน ร่วมกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนในโลกอนาคต ส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้สามารถเป็นนวัตกรรมที่นำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดกิจกรรมตามแผนงาน โครงการ สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทาง one stop service ในการระดมทรัพยากร และความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ดำเนินการตามปฏิทินการนิเทศภายในโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน พัฒนาปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษา จัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) ตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์ ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) จัดกิจกรรมส่งเสริมความเป็นเลิศตามศักยภาพผู้เรียนรายบุคคล ให้เป็นนวัตกรรมที่สามารถนำเสนอนวัตกรรมผลงานที่สร้างสรรค์เช่น กิจกรรมชุมนุม กิจกรรมลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้ กิจกรรมค่ายวิชาการ กิจกรรมสอนเสริม กิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) เช่น การเรียนรู้ผ่านโครงงาน การเรียนรู้โดยใช้วิจัยเป็นฐาน การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หรือการศึกษา ค้นคว้าด้วยตนเอง ฯลฯ เพื่อพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ได้อย่างสร้างสรรค์มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและ ให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4.2.3 ชั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะ ๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรม สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

4.2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรมโครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนา การปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย (R : Relationship)

เป็นขอบข่ายงานส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่าย 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการจัดการศึกษา ในทุกระยะของการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

5.1 จุดมุ่งหมาย

1) เพื่อส่งเสริมและสร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อร่วมระดมทรัพยากร และร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษา

2) เพื่อส่งเสริมการบริหารสถานศึกษาด้วยการบริหารแบบมีส่วนร่วมจากเครือข่ายร่วมพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลชัดเจน

5.2 แนวทางการพัฒนา

5.2.1 ขั้นการวางแผนคุณภาพ (Quality Planning)

1) วางแผนการส่งเสริมการสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาจากผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรเอกชน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดย ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรม

2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพการมีส่วนร่วมของเครือข่าย 5 ประเด็น คือ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานจัดการศึกษา การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบการจัดการศึกษา ในทุกระยะของการดำเนินงาน

4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพการจัดการศึกษา

3) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการกิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

4) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การ และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นที่รับรู้และเข้าใจจนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่ ปรับกระบวนการทัศน์ให้สามารถปฏิบัติงานในลักษณะเครือข่าย

5) วางแผนการสร้างช่องทางที่หลากหลายในการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายร่วมพัฒนาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณภาพของชุมชน ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา และให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

5.2.2 ขั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) จัดประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก สร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา จากผู้ปกครอง ชุมชน องค์การเอกชน สถาบันการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา สร้างวัฒนธรรมองค์การในการปฏิบัติงานแบบใหม่ จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ โดยแต่งตั้งผู้รับผิดชอบ จัดทำปฏิทินการดำเนินงานจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนาการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) จัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) จัดอบรมหลักสูตรส่งเสริมสมรรถนะด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วม จัดกิจกรรมสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนา และกำหนดแนวทางการปฏิบัติงานให้เป็นที่รับรู้และเข้าใจจนกลายเป็นธรรมเนียมปฏิบัติในการปรับเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติงานแบบใหม่ ปรับกระบวนการทัศน์ให้สามารถปฏิบัติงานในลักษณะเครือข่าย เพื่อสร้างวัฒนธรรมองค์การ และองค์การแห่งนวัตกรรม

4) สร้างช่องทางในการประสานความร่วมมือกับเครือข่ายร่วมพัฒนาทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมขับเคลื่อนสถานศึกษาคุณภาพของชุมชน ให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา และให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

5.2.3 ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกันแก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการ ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรมสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผลมาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรมตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะ

6) สรุปผลประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

5.2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรมโครงการที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนดมาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

6. การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)

เป็นขอบข่ายงานพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียนในการสร้างพัฒนา สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน

6.1 จุดมุ่งหมาย

- 1) เพื่อส่งเสริม การพัฒนา และใช้นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลในการขับเคลื่อนการบริหารโรงเรียน
- 2) เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนเป็นผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลและเป็นองค์การแห่งนวัตกรรมที่ยั่งยืน
- 3) เพื่อส่งเสริมการสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

6.2 แนวทางการพัฒนา

6.2.1 ชั้นการวางแผนคุณภาพ (P : Quality Planning)

- 1) ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรมอย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด
- 2) วิเคราะห์สถานการณ์สภาพปัญหาและความต้องการในการส่งเสริมประสิทธิภาพในการพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนา สื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรม ดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน
- 3) วางแผนการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำโครงการ กิจกรรมเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

4) วางแผนการพัฒนาและสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

5) วางแผนการสร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้ และองค์การแห่งนวัตกรรมโดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรมอย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

6.2.2 ขั้นการดำเนินการคุณภาพ (I : Quality Implementation)

1) ประชุม ชี้แจง สื่อสาร ทำความเข้าใจ สร้างความตระหนัก เพื่อกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย กลยุทธ์ แผนงาน โครงการ กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรมอย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

2) นำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ แต่งตั้งผู้รับผิดชอบ ดำเนินการจัดกิจกรรมตามปฏิทินเพื่อสร้างเครือข่ายร่วมพัฒนาในการทำงานเป็นทีม และเพิ่มช่องทางการประสานงาน one stop service ในการระดมทรัพยากรและความร่วมมือเพื่อพัฒนานวัตกรรมการศึกษาแบบมีส่วนร่วม

3) พัฒนาและสร้างนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัลให้มีความเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษาและให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาในโลกอนาคต

4) สร้างวัฒนธรรมองค์การแห่งการเรียนรู้และองค์การแห่งนวัตกรรม โดยวางแผนการจัดกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) กิจกรรมส่งเสริมการสร้างองค์การแห่งนวัตกรรมอย่างยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมการสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมสร้างนวัตกรรมแบบเปิด

6.2.3 ขั้นการติดตามและประเมินผลคุณภาพ (M : Quality Monitoring and Evaluation)

1) ติดตาม แลกเปลี่ยน สอบถามอุปสรรค ปัญหาที่อาจเกิดขึ้น แนวทางป้องกัน แก้ไข และการใช้ทรัพยากร โดยพูดคุยทั้งที่เป็นทางการ และไม่ใช่องาน ผ่านกิจกรรมชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) เป็นระยะๆ

2) จัดกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยใช้พื้นที่เป็นฐาน ใช้เครื่องมือในการนิเทศติดตาม เช่น เชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางร่วมนิเทศสภาพจริง แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบรายงานผลการปฏิบัติงาน

3) สรุปผลข้อมูลที่ได้จากการนิเทศ ติดตาม จากบันทึกผลการจัดกิจกรรม สร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (PLC) ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ และจากการใช้เครื่องมือ แล้วนำผล มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศที่น่าเชื่อถือได้เพื่อการตัดสินใจ

4) ประเมินกระบวนการในการดำเนินงานแต่ละระยะ

5) ประเมินความสำเร็จเกี่ยวกับคุณภาพของผลผลิตของโครงการ กิจกรรม ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อันเป็นผลมาจากการดำเนินการตามสภาพจริง ในแต่ละระยะสรุปผล

6) ประเมินคุณภาพความสำเร็จของกระบวนการดำเนินงานแต่ละระยะ และคุณภาพความสำเร็จของผลผลิตตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มาจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อนำไป วางแผนพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องต่อไป

6.2.4 ขั้นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพ (I : Quality Improvement and Development)

1) กำหนดมาตรฐานจากผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพ ของกิจกรรม โครงการ ให้เป็นไปตามมาตรฐานและรักษาไว้ซึ่งการปฏิบัติที่ดี เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ ในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

2) นำผลการดำเนินงานตามกระบวนการบริหารคุณภาพของกิจกรรม โครงการ ที่มีการแก้ไข ปรับปรุง พัฒนาการปฏิบัติที่ไม่ดี มาจัดทำแนวทางการพัฒนาและกำหนด มาตรฐานใหม่ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการวางแผนพัฒนาคุณภาพในอนาคต ให้เป็นไป ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างต่อเนื่อง

องค์ประกอบที่ 4 แนวทางการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

1. ประเด็นการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

1.1 การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) มีประเด็นการประเมิน 6 ประเด็น ดังนี้ 1) การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ 2) การนำองค์การ 3) การบริหาร บุคลากร 4) การบริการ 5) การบริหารด้านวิชาการ และ 6) การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ

1.2 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man) มีประเด็นการประเมิน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ได้แก่ ด้านการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหาร สถานศึกษา 2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ 4) การพัฒนา ทักษะในการใช้เทคโนโลยี และดิจิทัล เพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การพัฒนาทัศนคติ การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ และด้านการพัฒนาคุณภาพ

ครูและบุคลากรทางการศึกษา มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพครู 2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning) 4) การพัฒนา ศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร และ 5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และการใช้ เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิต ในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง

1.3 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ ได้แก่ 1) การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2) การเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ 3) การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร 4) การพัฒนา ทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง และ 5) การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรม ในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอ ผลงานอย่างสร้างสรรค์

1.4 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาปรับปรุง ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และแหล่งเรียนรู้เอื้อต่อ การเรียนรู้ 2) การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัยในโรงเรียน 3) การส่งเสริม ดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน 4) การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยีดิจิทัลและระบบ ข้อมูลสารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว และ 5) การบริหารจัดการทรัพยากร

1.5 การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผนการระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน 2) ส่งเสริม ความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่ 3) ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบในทุกกระยะของการดำเนินงาน 4) ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง และ 5) ส่งเสริมความร่วมมือในประเมิน คุณภาพ

1.6 การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology) มีประเด็นการประเมิน 5 ประเด็น ดังนี้ 1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล 2) การส่งเสริม ผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนาสื่อ นวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการ การศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้ 3) การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล 4) การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล และ 5) ส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรม มีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของ ผู้เรียน

2. วิธีการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ ประกอบด้วย

- 2.1 พิจารณาจากรายงานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 2.2 สัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษาและครู
- 2.3 ใช้แบบสอบถามผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
- 2.4 ใช้แบบประเมินสภาพจริง

องค์ประกอบที่ 5 ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารองค์การคุณภาพ

1. ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของเครือข่าย การสร้างเครือข่ายในระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา ผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่หรือผู้รับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายเข้าร่วมดำเนินการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษา โดยเฉพาะขั้นตอนการสร้างความสำเร็จกับสถานศึกษาเครือข่ายและชุมชน
2. ปัจจัยด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ความมุ่งมั่น ตั้งใจในการร่วมพัฒนาคุณภาพการศึกษาโดยใช้นวัตกรรมลงสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจังของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน
3. ปัจจัยด้านความเข้าใจสภาพบริบทพื้นที่ของโรงเรียนแต่ละโรงเรียนที่มีความแตกต่างกัน และสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดี มีการสื่อสารเชิงบวก สร้างความเข้าใจในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติจริงได้ของผู้บริหารการศึกษาระดับเขตพื้นที่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในชุมชน

บทที่ 4 การนำคู่มือไปใช้

การดำเนินการนำรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ไปใช้ ดำเนินการดังนี้

1. ประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัยประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบ ฯ ให้กับรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษและบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 จำนวน 1 วัน ในวันที่ 3 มกราคม 2566 ดังตาราง ที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 กำหนดการประชุมชี้แจงการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

เวลา	เรื่อง/สาระการประชุมชี้แจง	ผู้รับผิดชอบ
09.00 – 09.30 น.	กล่าวต้อนรับผู้เข้าอบรม ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4	ผู้วิจัย
09.30 – 10.30 น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 (M-Smart Quality PIMI Model)	ผู้วิจัย
10.30 – 10.40 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	ทีมปฏิบัติ
10.40 – 12.00 น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ - กระบวนการ Quality PIMI - การบริหารจัดการองค์การ (M : Management) - การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure)	ผู้วิจัย
12.00 - 13.00 น.	รับประทานอาหารกลางวัน	ทีมปฏิบัติ

ตารางที่ 1 (ต่อ)

เวลา	เรื่อง/สาระการประชุมชี้แจง	ผู้รับผิดชอบ
13.00 – 14.30 น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ - การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา (M : Man) - การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement)	ผู้วิจัย
14.30 – 14.40 น.	พักรับประทานอาหารว่าง	ทีมปฏิบัติ
14.40 -15.30 น.	สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ - การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship) - การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)	ผู้วิจัย
15.30 - 16.00 น.	ซักถาม และหารือเพื่อกำหนดปฏิทินในการทดลองใช้รูปแบบ ฯ	ผู้วิจัย

2. ปฏิทินการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

จากการประชุมชี้แจงได้นำข้อมูล มาจัดทำเป็นตารางปฏิทินการดำเนินการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ปฏิทินการดำเนินงานทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

กิจกรรม	วัน เดือน ปี
<p>ระยะที่ 1 สร้างความรู้ความเข้าใจที่มุ่งสู่เป้าหมายเดียวกัน คือ องค์การคุณภาพ ที่ประกอบด้วย คุณภาพสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาคุณภาพสถานศึกษา คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา และคุณภาพผู้เรียน เพื่อให้ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาวิเคราะห์ และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เกิดความรู้ ความเข้าใจในการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4</p>	3 มกราคม 2566
<p>ระยะที่ 2 นำรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สู่อำนาจปฏิบัติ</p>	4 มกราคม 2566 – 7 กันยายน 2566

ตารางที่ 2 (ต่อ)

กิจกรรม	วัน เดือน ปี
<p>ระยะที่ 3 นิเทศ กำกับ ติดตาม การนำรูปแบบการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สู่การปฏิบัติ</p> <p>- ผู้วิจัยนิเทศ กำกับ ติดตาม การนำรูปแบบการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สู่การปฏิบัติ ของ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ครั้งที่ 1</p> <p>- ผู้วิจัยนิเทศ กำกับ ติดตาม การนำรูปแบบการบริหาร องค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 สู่การปฏิบัติ ของ รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรอื่น ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการ ในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ครั้งที่ 2</p>	<p>กุมภาพันธ์ 2566</p> <p>กรกฎาคม 2566</p>
<p>ระยะที่ 4 สรุปถอดบทเรียน เพื่อค้นหาวัตกรรมการจัดการ บริหารองค์การคุณภาพ และจุดเด่น จุดที่ต้องปรับปรุงต่อไป ในการจัดการบริหารองค์การคุณภาพ</p>	8 กันยายน 2566

ตารางที่ 2 (ต่อ)

กิจกรรม	วัน เดือน ปี
<p>ระยะที่ 5 ประเมินผลการใช้รูปแบบการบริหารองค์การ คุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 4 โดยประเมิน ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยการสอบถามความคิดเห็นของรองผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ตามรูปแบบ - แบบประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบ โดยสอบถามความพึงพอใจของรองผู้อำนวยการสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์และบุคลากรอื่น และ ผู้อำนวยการสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 - แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบด้านความง่ายต่อการใช้งาน และด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ โดยสอบถามความคิดเห็น ของรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือวิชาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 	<p>18 - 29 กันยายน 2566</p>

บทที่ 5

เครื่องมือการประเมินการบริหารองค์การคุณภาพ

แบบประเมินสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
(สำหรับการทดลองใช้รูปแบบ)

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”
2. แบบประเมินนี้มี 2 ตอน คือ (1) รายการประเมินการดำเนินงานตามรูปแบบ และ (2) ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
3. ขอความกรุณาท่านได้ตอบคำถามทุกรายการตามสภาพความเป็นจริงตามการรับรู้ของท่านให้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ในการพัฒนางานของโรงเรียนต่อไป
4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความอนุเคราะห์และการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

นายมรกต อนุเคราะห์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 : รายการประเมินเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพ
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

เกณฑ์ในการพิจารณารายการประเมินเป็นดังนี้

- 5 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบมากที่สุด
- 4 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบมาก
- 3 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบปานกลาง
- 2 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบน้อย
- 1 หมายถึง สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบน้อยที่สุด

สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ	ระดับการดำเนินงาน				
	1	2	3	4	5
1. การบริหารจัดการองค์การ (M : Management)					
1.1 การวางแผนและวางแผนกลยุทธ์การบริหารจัดการองค์การ					
1.2 การนำองค์การ					
1.3 การบริหารบุคลากร					
1.4 การบริการ					
1.5 การบริหารด้านวิชาการ					
1.6 การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการองค์การ					
2. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของสถานศึกษา (S : Structure)					
2.1 การพัฒนาปรับปรุง ด้านอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อม และ แหล่งเรียนรู้เอื้อต่อการเรียนรู้					
2.2 การเสริมสร้างระบบการป้องกันและระบบความปลอดภัย ในโรงเรียน					
2.3 การส่งเสริมดูแลด้านโภชนาการและด้านสุขภาพนักเรียน					
2.4 การพัฒนาปรับปรุงระบบเทคโนโลยี ดิจิทัล และระบบข้อมูล สารสนเทศให้ทันสมัย ถูกต้อง รวดเร็ว					
2.5 การบริหารจัดการทรัพยากร					
3. การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการ ศึกษา (M : Man)					
3.1 การพัฒนาศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา					
1) การพัฒนาภาพลักษณ์ และจรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารสถานศึกษา					

สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ	ระดับการดำเนินงาน				
	1	2	3	4	5
2) การพัฒนาศักยภาพความเป็นผู้นำทางวิชาการและผู้นำการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21					
3) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารและการประสานความร่วมมือ					
4) การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีและดิจิทัลเพื่อการบริหารและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง					
5) การพัฒนาคิดค้น การสร้างและใช้นวัตกรรมในการบริหารจัดการ					
3.2 การพัฒนาคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา					
1) การพัฒนาภาพลักษณ์และจรรยาบรรณวิชาชีพครู					
2) การพัฒนาสมรรถนะครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21					
3) การพัฒนาความเป็นผู้นำทางวิชาการและการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active learning)					
4) การพัฒนาศักยภาพด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร					
5) การพัฒนาทักษะในการสร้างนวัตกรรม และการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการเรียนการสอนและการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง					
4. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน (A : Achievement)					
4.1 การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน					
4.2 การเสริมสร้างอัตลักษณ์ผู้เรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
4.3 การส่งเสริมพัฒนาสมรรถนะผู้เรียนและภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร					
4.4 การพัฒนาทักษะในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการเรียนรู้และการดำเนินชีวิตในโลกยุคแห่งการเปลี่ยนแปลง					
4.5 การส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้เป็นนวัตกรรมในการสร้างนวัตกรรมจากการเรียนรู้และนำเสนอผลงานอย่างสร้างสรรค์					
5. การส่งเสริมการมีส่วนร่วม (R : Relationship)					
5.1 ส่งเสริมความร่วมมือในการวางแผน การระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียน					

สภาพการดำเนินงานตามรูปแบบ	ระดับการดำเนินงาน				
	1	2	3	4	5
5.2 ส่งเสริมความร่วมมือในการดำเนินงานระดมทรัพยากรและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามสภาพบริบทของพื้นที่					
5.3 ส่งเสริมความร่วมมือในการควบคุม กำกับ ดูแล ตรวจสอบ ในทุกระยะของการดำเนินงาน					
5.4 ส่งเสริมความร่วมมือในการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง					
5.5 ส่งเสริมความร่วมมือในประเมินคุณภาพ					
6. การพัฒนานวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล (T : Technology)					
6.1 การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาด้านเทคโนโลยีดิจิทัล					
6.2 การส่งเสริมผู้บริหาร ครู และผู้เรียน ในการสร้างพัฒนาสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อการบริหารจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอนและการเรียนรู้					
6.3 การสร้างองค์การแห่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล					
6.4 การสร้างผู้นำด้านนวัตกรรมเทคโนโลยีดิจิทัล					
6.5 การส่งเสริมพัฒนาให้เป็นองค์การแห่งนวัตกรรมมีการนำเสนอผลงานด้านนวัตกรรมดิจิทัลของผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา และผลงานของผู้เรียน					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินความพึงพอใจในการดำเนินงานตามรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
(สำหรับการทดลองใช้รูปแบบ)**

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้สำหรับรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นผู้ตอบแบบสอบถามนี้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”

2. แบบสอบถามความประเมินความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้รูปแบบประเมินความพึงพอใจของตนเองที่มีต่อแนวทางการดำเนินงานตามรูปแบบและผลที่เกิดขึ้นตามการรับรู้ของตน ดังนั้น จึงขอให้ท่านได้ประเมินความพึงพอใจของตนเองตามรายการต่อไปนี้ตามความเป็นจริงให้มากที่สุด

3. แบบประเมินความพึงพอใจฉบับนี้ ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ความพึงพอใจต่อการดำเนินงานและผลการดำเนินงานตามรูปแบบ และตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความอนุเคราะห์และการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบสอบถาม เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

นายมรกต อนุเคราะห์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 รายการประเมินความพึงพอใจต่อการดำเนินงานตามรูปแบบ

คำชี้แจง : เกณฑ์ในการพิจารณารายการประเมินความพึงพอใจ เป็นดังนี้

- 5 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีความพึงพอใจต่อรูปแบบอยู่ในระดับน้อยที่สุด

รายการ		ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
1	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ท่านมีความเชื่อมั่น ในหลักการพัฒนาองค์การสู่คุณภาพ					
2	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ท่านมีภาวะผู้นำ การเปลี่ยนแปลงในพัฒนาองค์การสู่คุณภาพ					
3	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ท่านเกิดความมั่นใจและ ไม่รู้สึกโดดเดี่ยวในการพัฒนาองค์การสู่คุณภาพ					
4	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้ท่านมีแนวทางในการพัฒนา องค์การสู่คุณภาพ					
5	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้สามารถวางแผนการพัฒนา องค์การสู่คุณภาพได้อย่างมีประสิทธิภาพ					
6	การดำเนินงานตามรูปแบบนี้ ทำให้เกิดเครือข่ายร่วมพัฒนา ในการพัฒนาสมรรถนะผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร ทางการศึกษา					
7	โดยภาพรวมแล้วท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามรูปแบบ นี้ในระดับใด					
8	โดยภาพรวมแล้วท่านมีความพึงพอใจในการดำเนินงานตาม รูปแบบนี้ในระดับใด					

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

.....

.....

.....

แบบประเมินคู่มือการใช้

รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

คำชี้แจง

1. แบบประเมินนี้ สำหรับรองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษาพิเศษ และบุคลากรอื่น และผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ที่เข้าร่วมการทดลองใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 เป็นผู้ตอบแบบประเมินนี้ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนที่ 3 ของการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4”

2. แบบประเมินนี้ ประกอบด้วย รายการประเมินด้านความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์

3. ขอความกรุณาท่านได้ตอบคำถามทุกรายการตามสภาพความเป็นจริงตามการรับรู้ของท่านให้มากที่สุดเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคู่มือการใช้รูปแบบ ฯ ต่อไป

4. ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงสำหรับความอนุเคราะห์และการเสียสละเวลาอันมีค่าของท่านที่ให้ความร่วมมือตอบแบบประเมิน เพื่อการวิจัยในครั้งนี้

นายมรกต อนุเคราะห์

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1 : รายการประเมินด้านความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ของคู่มือการใช้รูปแบบการบริหารองค์การคุณภาพของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4

เกณฑ์ในการพิจารณารายการประเมินเป็นดังนี้

- 5 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์มากที่สุด
- 4 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์มาก
- 3 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์ปานกลาง
- 2 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์น้อย
- 1 หมายถึง ความง่ายต่อการใช้งานและด้านการรับรู้ถึงประโยชน์น้อยที่สุด

รายการ		ระดับคุณภาพ				
		5	4	3	2	1
	ด้านความง่ายต่อการใช้งาน					
1	คู่มือจัดแบ่งองค์ประกอบที่ชัดเจนนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
2	คู่มือจัดแบ่งองค์ประกอบในแต่ละด้าน มีความชัดเจนนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
3	คู่มือมีรายละเอียดอธิบายแต่ละองค์ประกอบที่ชัดเจนนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
4	องค์ประกอบแต่ละด้าน ประกอบไปด้วยวิธีการดำเนินงานนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
5	คู่มือมีการกำหนดหลักการ ทฤษฎีวิธีการสอน นำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
6	คู่มือใช้ภาษาอ่านแล้วเข้าใจนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
7	คู่มือมีการกำหนดแบบประเมินนำสู่การปฏิบัติได้ง่าย					
	ด้านการรับรู้ถึงประโยชน์					
1	ให้ความรู้ ด้านการบริหารองค์การคุณภาพ					
2	สร้างแนวการบริหารองค์การคุณภาพที่ดีให้แก่ผู้เกี่ยวข้อง					
3	สร้างศักยภาพผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษา					
4	เป็นแนวทางในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของเครือข่ายทางการศึกษา					
5	เป็นแนวทางในการสร้างนวัตกรรมทางการบริหาร					

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2547). *กระจายอำนาจการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ*. กรุงเทพฯ: กระทรวงฯ.
- เจษฎา นกน้อย. (2552). *แนวคิดการบริหารทรัพยากรมนุษย์ร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีรศักดิ์ อุปไมยอริชัย. (2560). *พื้นฐานการจัดการศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่ 2 ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาคีเครือข่ายเพื่อการศึกษาไทย. (2562). *การศึกษาในศตวรรษที่ 21*. สืบค้นจาก <https://www.tepforum.org/forum/#>
- สุวดี อุปปินใจ และคณะ. (2565). ระบบและกลไกการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอนาคต. *วารสารศิลปปะ การจัดการ*, 6(3), 1369-1391.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. (2565). *รายงานผลการดำเนินงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ประจำปีงบประมาณ 2565*. เชียงราย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2562). *ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561-2580)*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการ ยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2552). *ข้อเสนอการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง 2552-2561*. กรุงเทพฯ: สำนักงานฯ.
- อัจฉรา นิยมมาภา. (2561). *ภาวะผู้นำทางวิชาการ คักยภาพผู้บริหารยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: วิสด้า อินเทอร์เน็ต.

ประวัติผู้จัดทำรูปแบบ

ชื่อ - สกุล	นายมรกต อนุเคราะห์
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
วิทยฐานะ	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ
ประวัติการศึกษา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พ.ศ. 2548 ค.บ. (คณิตศาสตร์) สถาบันราชภัฏเชียงราย พ.ศ. 2539
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2547 ครูใหญ่ โรงเรียนบ้านใหม่สุขสันต์ อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย พ.ศ. 2547 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่สุขสันต์ อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย พ.ศ. 2550 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ต๋ำกลาง อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย พ.ศ. 2563 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พ.ศ. 2565 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พ.ศ. 2566 - ปัจจุบัน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ - สกุล	นายมรกต อนุเคราะห์
ตำแหน่งปัจจุบัน	ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1
วิทยฐานะ	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชำนาญการพิเศษ
ประวัติการศึกษา	ค.ม. (การบริหารการศึกษา) มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย พ.ศ. 2548 ค.บ. (คณิตศาสตร์) สถาบันราชภัฏเชียงราย พ.ศ. 2539
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2547 ครูใหญ่ โรงเรียนบ้านใหม่สุขสันต์ อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย พ.ศ. 2547 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านใหม่สุขสันต์ อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย พ.ศ. 2550 ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านแม่ต๋ำกลาง อ.พญาเม็งราย จ.เชียงราย พ.ศ. 2563 รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2 พ.ศ. 2565 ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 พ.ศ. 2566 - ปัจจุบัน ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงราย เขต 1